KR. SVEUČ. BIBLIOTEKA
U ZAGREBU.

ПС-16-155
R 1388

Kašić Perivoj

I. 11. 20. D. 58.
1388

PERIVOY
OD DIEVSTVA,
ILLI
XIVOTI
OD DIEVICA

Slovinskiem iezikkom iz Talianskoga napijsan

PO POCT: OCV

BARTOLOMEV CASSICHIV

od Reda druxbæ Iesussovæ.

Petkovarich

IN VENETIA, MDCXXVIII.

Presso Marco Ginammi.

Con licenza de' Superiori, & Priuilegio.

ΙΛΙΑΔΟΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ Κ.

ΟΔΟΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ Λ.

ΒΑΤΡΑΧΟΜΥΟΜΑΧΙΑ

ΟΜΗΡΟΥ ΧΙΟΥ

ΕΠΕΙ ΤΑΔΕ ΜΑΧΗΣΑΝΤΟ ΚΑΤΑ ΣΤΟΜΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΚΗΡΑΣ

ΟΔΟΝΤΩΝ ΤΕ ΚΑΙ ΟΥΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ ΤΕ ΘΝΗΤΩΝ

ΕΝ ΒΕΝΕΤΙΑ. ΜΔCXXXIII.

Con licenza de' Superiori, e Privilegio.

Presso Marco Cinemmi.

BOGOGLIVBNOMV SCTIOÇV PRIDGOVOR.

Vdnovatye Gospodin Boogù sfakkomustvorényu sfomu; à nayvechie ù Sfétich sfoyich: érse veoma vechie sfietlij Boxye Sfemogucchstvo, Mudr. s., Vladánstvo, Prigle anye, i Dobrotta ù durcah, i krepposttieh od slavnich sfètaçá, isfetijçá, neggo ù niednoy druggoy stvari ná sem sfietu stvorenoy. Prilicpasu ù istinu ovà neizmierna nebesà; nà koyiehsu Miesseç, Sunçe, i zviezdæ neizbroynæ dostaye liepa i ovà nasca zemglia puinna sfakkoga çvietya, razlicçieh tráva, tolicçieh vocchijya, i sfaccieh dúbya, koyiemi innokupno sfiemi, kakono milla, i gliubvenna marti hráni neibroynæ pricçæ pitomæ, i divyæ, tolikka cetveronogga pò scirocçieh pogliek, i pustignah; à naylisce toliko velikka mnoxtva coviecan-

Liepotà od stvorenya Boxyega.

skieh púkova pò sfieh krainah, i darxavvah zemalskieh. Istinomsu zamiernæ scirijnæ, i dubijnæ straſcnoga morra, ù komuſe nahodde tolikkæ varſtæ velliçieh rijbà, i neizbroyniek magnieh ribbiçá, i oſtalieh razliççieh, koya ù morru xijvu, plivvayu, i plazze.

Liepos Duſcçsfetæ.

Alli bezſumgnæ ù niednoy ſtvari vidyenoy. pacek ni ù sfieh koliççieh innokupno ne ocittuyeſe tolikko, ni poznáva milloſti, i dobrotæ Boxyæ Velicanſtvo, kolikko ù yednoy ſamoy Duſci yednoga ſféça, alli yednæ Sfetiççæ. Erboſu ſtvorenæ ſtvari ſfæ kolikkæ, kakono yedná ſtòppa boxya: à yednà Sfeta Duſca yeſt slikka, i prilikka gnegovva; Cærqva Boggu posfechiena, dràga, i práva priategliçça, i kcchij gliubvenna? tù koyſe Boog nasladyuye, i araidàva. Nemoxeſe izrieti yezikom vmarliem, ni razumom Angeoskiem dohittiti onà gliubav, kome gliúbij Goſpodin Boog Duſcu ciſtu, i pravednu, koya ù gnega priobrazzena xivé tielom nà zemgli, à pribijvſarçem nà nebbu. Sama ova duſca ſrecchna vec i slavvi, i pocijta Bogga; neggo sfà ſtvorenya celeſna ù yedno. Ova kuppi ù ſebi obilnoſti, raskoſcæ, i blago Boxieh milloſtij: ovaye zarçalo, i ogle dallo Boxyæ Dobrotæ, ocitcitovanye Boxyieh izværſnoſtij; drugariçça, i vxijvitegliça Boxanſtvennæ naravi. O milli Boxe, akòſi toliko cudnovati ù sfakkomu Sféçu, kolikochieſc bitti ù sfieh koliççieh Sfétieh, i Sfetiççah? Koyætiſe pohvalæ, i slavvæ immayu pievvati radi Sfetoga od Sfetieh Iſukarſta Goſpodinna Naſega Bogga i Coviekka? Koyæli radi Priblaxenæ Dieviççæ Mariæ Boggoroddiççæ, i Kragliççæ? Koyæli radi ſfetieh Apoſtolá Naucitteglià od ſfieta, priyáçieh toliççieh voyska od

Sfeti raz liççi.

Mucce-

Muccenikà; primudrieh Razumnijkà; Bij skupà prirazumnieh Dievijçá; krepoſnieh Vdovijçà, i Vdánieh? Koyæ nayposli radi sfieh oſtálieh sfakovarſnieh sfetieh, od koyieh tkò moxe nácchi brov? Laſcgnechie bitti nebeskæ zviezdæ: kapgliæ vodennæ, i parxinæ pomorskæ zatna pobroitti.

Immayu ſedakè napijſati Xivotì od sfetieh radi mnozzieh vzròka; à navlaſc, erſe takò slavvi Boog, koiye gnih posfetio; i radi neizbroynieh dobbará, koya prijma sfè karſtyanſtvo pijſmom od gnih kret poſtij izværſnieh: yoſctè erbo slavni i krepoſni Xivotì od sfetieh namiſu ù iſti nu mogúchie, i yakoſno branittelſtvo, i pritvardi ſctijt ſuprotiva pogannom, i poluviernikom Eretikom: koyieh naucitti, nayizværſnijvi nacin yeſt, diellom krepoſniem veciti. A tkò nezna, dàſe nemoggu nàcchi diella liepſca, ni boglia od diellovanya od sfetieh? Zàtó pravvi sfeti naſc Dalmatin Gerolim: *Vita ſanctorum eſt interpretatio Scripturarum*: Xivòt sfétaça, eſt iſtomaccenye sfetieh pijſama.

Suprotpo gannom i poluvier- nikom ſe tijt.

Nahoddimo dakè, dàſu nayplemenitijyi sfeti Oçi prosfietlili, i obogattili sfetu Carqvu katolicansku liepiemi pijſmij, ù koyiehſunam, kakono ù zarçalu priciſtomu vkázali Xivotè krepoſne od razliççieh sfétach. Oviſu bijli meu ostaliemi neizbroyniemi sfeti Atanaſio, S. Baſilio, S. Gargur Nanzianzen, S. Ivan Zlatouſte- niek, S. Ivan Damaſcen, Teodoreto, i Metafraſte, koyiſu gatckiem yezikkóm pijſali: à Latinskiem pijſaſce ovij: sfeti Ambros, S. Gerolim naſc, S. Aguſtin, S. Gargur Papa, S. Paulin, S. Seuero Sulpiçio. S. Gargur Turonenski; Poſctovani Pop Beda; S. Bernardo, S.

Tkò pocſtalieme pijſmō slaviti sfetieh.

Bonaventura, i druzzi neizbroyni.

Xivotiod sfetieh iz opaceni ù pijſmieh.

Takòſu vazda karſtianni práví, i dobri, krúd ovi (pijſati xivotè od sfetieh) darxali zà diello veoma pohvágleno: Erſu bijla pijſma od ſtarijnæ mnogga izopácena od Poluviernikà, koya godir zapletenà laxima, à koyagod yednà druzziem ſuprotivna. Zatóſu trudno Pijſaoçi steti ciſtu iſtinu vaddili iz meu razliççieh láxij. Trudnaye dakè ſatvar xivotè od sfetieh nà pijſati pravvo, iſtinito, i dobrò, neka ſe dobudde iz gnih koriſt, i plod duhovni. Radi toga iſtinomſmo veoma darxani oneziem, koyiſu ù ovomu poslù nami trudili, i ſfemu karſtyanſtvu.

Sctòſusfetæ Dieviçæ nayvechie ſçijnilæ.

Posli ſtieh oſtalieh poxuda ſarçana vxexe, i mené, dà ſlovinski napijſcem momu Naroddu, akò ne od mnozzieh sfetieh xivotè, iſtom od gnekkoliççieh Plemenitieh slavnieh Dieviçá, koyæſu velè vechiu ſçiennu cinillæ od slavnoga gnih Dievſtva, i Ciſtochię; neggo od nayvechieh Goſpoſtva ſfietovnieh, i ſfega blaga od ſfieta. Nà tò menne krénu, i ſillova necaſna neſçinna, komſe pogardyuye slavni, i Angeoski xivot Dievicanskæ, i Dumanskæ ſluxbæ Boxyæ. Ermiye zamierniem nacinnom vazda mucno bijlo cutti onæ poganæ beſieddæ: dà vecchi dio naſcieh Dievoyciçá ſillom idde Boggu slúxiti: i dàſu neſrecchnæ onæ, koyeſe Dumnæ, illi koludriçæ obláce. O viero karſtyanska nahodiliſcſe nà zemgli? O Goſpodinne Iſukarſte ſctòſi nàs ſfietovao? O ſfeti Apoſtoli ſctôſte pò ſfietu pripoviedali? O Prieſta Dievicço Bogotoddiço Mario sà ſfiemi-ſfietiemi neizbroyniemi Dieviççami, koyeſte nam nauk diellom oſtavilæ, i zavietrom potvardillæ? Vzmoxelife koya boglia ſrechia nacchi Dievoyciçi karſtyanskoy nà ſfietu, neggoye,

vzéti

vzéti zà sfoga Vierenika Gospodinna Isukarsta sijna Bogga xijvoga, kraglia od neba, i od zemgliæ, koyiye pripravvio nà nebesieh ù Rayyu Dieviççam priciſtiem, sfoyiem práviem Vierenicam, neizmiernu, neizrecennu slavvu; i yednù dijku posobitu; koyu ostáli sféçi necchie immatti, akò nebuddu Dievçi? Tkochiese nácchi meu kastyanni, (akò S. Vangelyu Vierruye) koyichie mocchi zanijkati, illi rieti, dà nie boglia ovà srechia, neggo vdattise yà yednoga vmarloga coviekka; alli reçimmo (sctò, pijsce sfeti Basilio) vcinittise od slobodnæ suxgna, i robbignà yednóga coviekka kadgoddi bezpametna, nerazborita, zlà, i oppáka? Nesrecchna dakà onà, koyáse nà zlá muxa namirri; pacek onij vechie nesrechian, koyise nà oppaku xenù namirri.

Koyæsu Dievoyciçæ srecchnæ.

Cuyte Dievoyciçæ, i Mladiççæ, sctò pijsce Isaia Prorok, govorecchi od stranæ Boxyæ Dievçem, i Dieviççam: Ne reçì Eunuko, tò yes, Dievce, illi Dievicço; Ertosam yà darvo suho: Erbo ovo govorri Boog Eunukom: Dattichiu gnim ù kucchi moyoy miesto, i immè boglie, neggo sinnovom, i kchieriem: Imme viecno dattichiu gnim, koye nechie poghinnuti. Akò tò Duhsfeti telesniem Eunukom obechiáva, ko likkuye vechiu slavvu pripravvio dobrovogliniem Dievçem, i Dieviçcam ù kucchi Boxyoy Isukarsta gnih kragl, i krunna? Reçimmo istinom: O dobrocessna, dobr' srecchna, i priblaxena onà Dievoyciça, koyasey e dobrovogino, i vessel o Isukarstu posfetila, i darovalla Zavietto od Dievstva sfoga: Eryovse moxe rieti, dàye ù sluxbi Boxyoy nà zemgli onà Angeo zemalski, kakosu nà nebesieh slughe Boxye Angeli nebéski.

Sctò s. Basilio pijsce.

Sctò S. Prorok Isaia govorri.

Liepæ besieddæ.

A,erboſu ù ſadagna naſca vriemena i gliudi, i xenæ toliko ſarçem priobrachieni nà ſtvari zemalskæ, dà ò druggomu nemisle, druggo nexude, druggo trudom sfoyiem ne iſctu, neggo ſtvari teleſnæ, i zemalskæ, mucnoye, pacè reçimmo, neuzmoxnoye, mnozzieh vgláviti, i dattijm razumitti ovu iſtinu nebesku, i dobroſrecchnu od sluxbæ Boxyæ, i od Zavietta Dievicanskoga ſamiemi riecmi, i liepiem beſieddenyem bezdiella krepoſnieh, i nauka od sferieh: zàtó ſam yà odlúçio, skuppiti, i prikàzati ſpametniem Dievoyciçam, i sfiem karſtyannom, kakò yednò ogledallo, i zarçalo priciſto, xivote priliepe gnekoliçieh Prislavnieh, i Priplemenitieh Dieviçá Viereniça Iſukarſtovieh.

Sfarha od ovoga pijſma.

Vzdamſe ù milloſtivo blagodarſtvo Boxye, dànéchie bitti ovij moy trud bez koriſti, razgovora, i priobrachienya, nà slavni xivot Dievicãski, akòne od mnozzieh Dievoyciça, od koyægod duſcæ izabranæ; erye vechi dio nà sfietuludieh, neggo ſpametnieh; i prem dà nebudde, neggo ſama yednà, oſtattichiu yá doſti plachiẽ bogatto.

Koriſtiod xivota sfeti.

Takóſeye zgodillo ù Rijmu mnozziem Vlaſtelom, i vladikkam Plemenitiem, koyi (proctivſci zamierni xivòt sfetoga Anatuna Velikoga. Opatta napijſan od sfetoga Atanaſia) pomarziſce, odmetnuſce, i potlaciſce sfæ sfietovnæ raskoſcæ, razbludnoſti, blago, i sfa teleſnà nasladyenya; terſe sà sfiem ſarçem obràtiſce nà sluxbu Boxyu krijx s'Iſukarſtom zagarliſce, i vliezzoſce ù sfete monaſtire, kakono pijſce naſc sfeti Gerolim, koyi veoma liepo hvali sfetu Marcellu Vdoviççu Plemenitu Rimsku Vladikku; er bieſce onà bijla nayparva, koyasfoyiem naukom obrati mnozzieh druzzieh.

Pij:

Pijſaoçi , koyiehſam slídio',i od koiehſam skuppio ove priliepe xivotè,bijliſu Otàç Lovrinnaç Surio Certuſin , i Otaç Pettar Ribadinera od Reda Druxbæ naſcæ Yeſuſſovæ, Reddovnijçi dobrij,razumni, i doſtoyni pohvalæ i vſpomenæ viecnæ . Buddi meni dakè Priviſcni Goſpodin,koyiye sfieh ſtvarijpocetak,i sfarha,pomocchniek ovomu pijſmu od pocetka dò sfarhæ;à Sctiocem Prosfietlittegl zà gnih koriſt,i ſpaſſenye duhovno , koyi ſam pò ſebi prosfietgliùye sfakkoga coviekka dohodéchiega ná ovi sfiet.

OD

OD SFETIEH DIEVIÇA PIESSAN.

SLàvit'xúdim vàs Dieviççæ,
Kieh ù Rayyu Boxya slikka
Cinij, dàste sfæ Kragliççæ,
I Angeoski çviet, i dijka.

Liepos vasca plam sunc anni,
Sfietlos zviezdæ pridobijva,
Gnih cistochiù coviek znanni
Magnu od vascæ proçignijva.

Sarçe vasce prihrabrenno
Pogan obraz, al'oholli
Ne moggo nepossctenno,
Oboritti nà prah doli.

Britka sabglia, mac ne milli,
Osctri noxì, varla silla,
Niesu mocchni ikad'bijli
Vascasvlàdat sarça milla.

Slasti od sfieta, ni vesselya,
Ni raddosti, ni raskoscæ;
Ni xallosti, ni dresselya
Vàs pridobit' nemogòsce.

Yakos vasca primogùchia
Potlaccilav'blud putenni;
Boxya millost sfemogùchia.
Prognallaye duh pakglienni.

Takò

Takò s'Boxyiem sfud',kud'idde,
Yagagnçemiſte vij ù drùxbi,
Koga Angeli sfeyer slijde;
A vijſtemu sfey na slùxbi.

Boxyi ù Rayyu sfi dvoranni
Novvu Pieſſan s'vàmi poyú,
Boog vas viecnom slaſti hràni
Viekoviecnom'ù pokòyu.

O priciſtæ Dievoyciçæ
Ciſta ſarça nam proſitte:
YESVSSOVÆ Viereniçæ
Ciſtochióm nas nadàrite.

Nekà moxe vierenika
ISVKARSTA s'vechiom céſti
Pò ſrid slavvæ viecnieh vîjká
Ciſta, i liepa duſca ſréſti.

Boggu Oçù slavva ù vijke
Sijnu, i Duhu bud'sferomu:
Viek poh valæ privelikkæ
Duh xijv pievvay Boggu sfomu.

Poctovanomu Oçiu Bartolomeu Kassichiu Bogoslovçu od Druxbe Tesussove iu Pohvalo Xivota Sfetieh Dievicçæ od gnegæ vpijsanieh.

NEPOZNANI.

KAd'Apelle sfoæ Boxiççæ
Kchie prilikku vpijsati,
Prid ocimma cijni stati
Liepscæ Rijmskæ sfæ Dieviççæ.

Ter'gledayucch'sad'zlachienij
Yednæ pramen, drugghæ liçe,
Onæ zviezdæ dvie Daniççæ,
Ovæ koragl sad'rumenij.

Pak Prilikku tom liepoſti
Razdiglienom tuy vrésij,
Dà vegliahu s'gor's'nebesij;
Diélloy'vascæ toy kripoſti,

Nacin istij kchie sliditi
Ovij novvij sad'Apelle,
Cijm lieppotu liepscu vellè
Kchie ù ovemú pijsmu izrìti.

Vkom Dorkign Kraglia od nebi
Cijm vpijsat'xivot hochie,
Kaxe bijchie od Cistochiæ,
Kolikkoye slavno ù sebi.

Pacek kàxe, dà, tkogoddi
- Xelij Boxyu liepos vidit',
Od Ciſtochiæ budæ slidit'
Put, nà nebokij od voddi.

Kros toy nà sfiet sfak tkò ctitti
Bude ova pijſma sfeta,
Sfæ raskoſcæ ſegay sfieta
Hotiey ù sfem'pogarditti;
Ter'chie viecnu platu imitti.

VKAZANYE

Dàſe laſnò moxe nácchi ſfakki Xivòt od SS. ovieh Dieviçá.

S. AGata Dievicça, i Mucceniça. nà liſtu. 33
S. Agneta Dievicça, i Mucceniça. nà liſ. 16
S. Aldegunda Dievicça. nà liſ. 26
S. Anaſtaſia Dievicça, i Mucceniça. 205

B

S. Barbara Dievicça, i Mucceniça. 181

C

S. Cecilia Dievicça, i Mucceniça. 154

D

S. Doroteа Dievicça, i Mucceniça. 48

E

S. Ediltruda Dievicça. 100
S. Eufroſina Dievicça. 5

F

S. Flavia Domitilla Dievicça, i Mucc. 91

G

S. Genovefa Dievicça. 8

K

S. Katarina Dievicça, i Mucceniça. 165
S. Katarina Dievicça od Siena. 62
S. Klara Dievicça, od Aſſiſa. 116
S. Kriſtina Dievicça i Muccen. 103
S. Kunegunda Dievicça Ceſarriça. 56

L

S. Lucia Dievicça, i Muccen. 192

S. Mar-

M

S. Martina Dievicça, i Muccenica. 1

O

S. Orsula Dievicça, s' Druxbom. 141
S. Ossita Dievicça, i Muccenica. 137

P

S. Polonia Dievicça, i Muccenica. 53

S

S. Susanna Dievicça, i Muccenica. 107

T

S. Tekla Dievicça, i Muccenica. 133

V

S. Venefrida Dievicça, i Muccenica. 149
S. Vittoria Dievicça, i Muccenica. 201

PER-

MVTIVS VITELLESCVS.
Societatis Iesus Præpositus Generalis.

Cum Vitas aliquot Sanctarū Virginum, à P. Bartholomæo Cassio, nostræ Societatis Illyrice scriptas, & mandato nostro recognitas, in lucem edi posse iudicatum sit; facultatem concedimus, vt typis mandentur, si ita Reuer. D. Vicegerenti, & Reuer. P. M. Sacri Palatij visum fuerit. In quorum fidem has literas manu nostra subscriptas, & sigillo nostro munitas dedimus Romæ 2. Octobris. 1625.

Mutius Vitelleſcus.

Imprimatur, si videbitur Reuerendiss. P. Magistro Sacri Palatij Apostolici.

A. Episc. Hieracen. *Vicesg.*

Hoc Virginitatis Viridarium, idest aliquot SS. *Virginum vitas a Reuer. P. Bartholomeo Cassio* Soc. *Iesu Illyricè conscriptas, iussu* R. P. F. *Nicolai Rodulphi Sac. Apost. Pal. Mag. recognoui diligenter, nihilque in eis contra bonos mores, vel catholicam fidē reperi; imò Christianæ Religionis multum profuturas censeo si in lucem edantur. Romæ in Collegio Romano.* 12. *Octobris* 1625.

Ioannes Darsa Societatis Iesu.

Imprimatur.

Fr. Andræas Biscionus Ord. Præd. Prædicator generalis, & Socius R. P. F. Nicolai Rodulphi, Ord. Præd. Sacri Palatij Apost. Mag.

PER-

PERIVOY
OD DIEVSTVA.

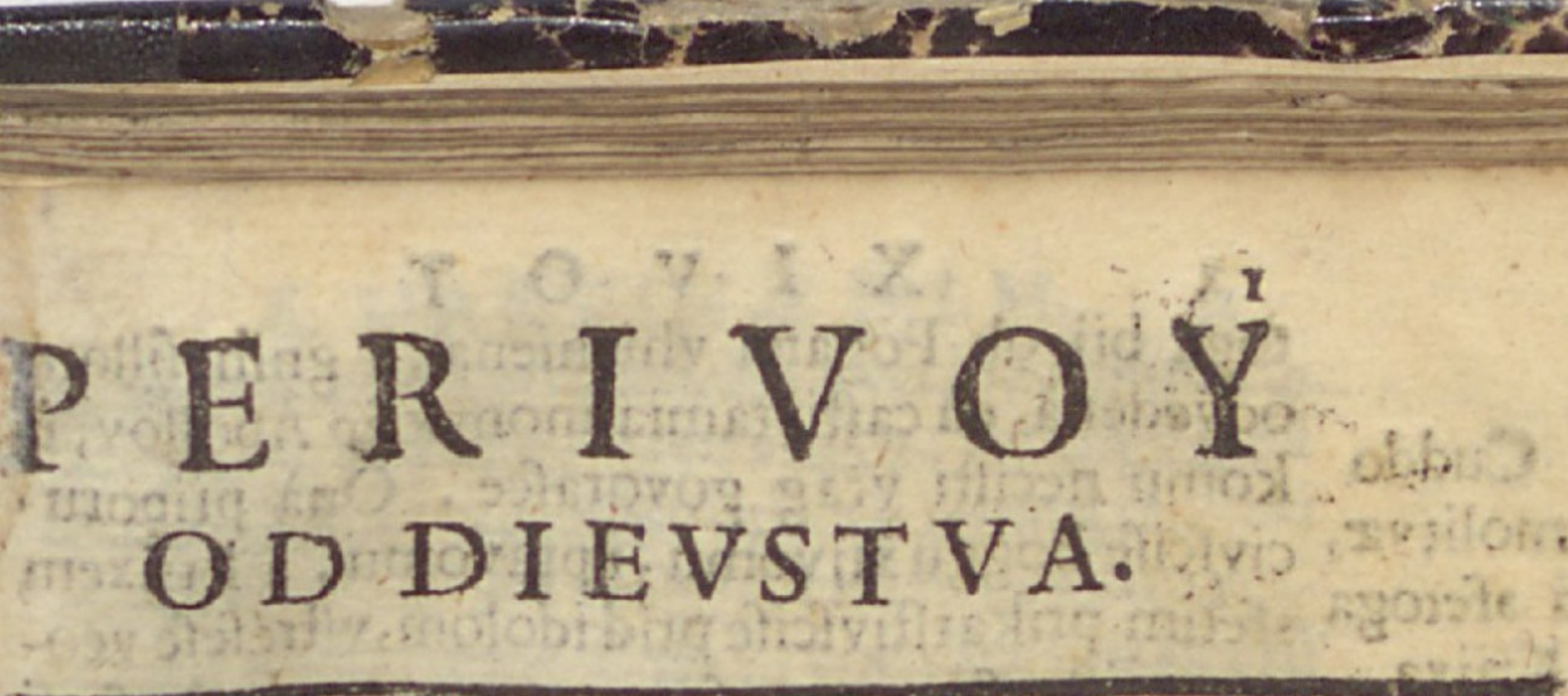

XIVOT
SICAGN SFETÆ MARTINÆ GENAR
Dievicçæ, i Muceniçæ Rimskæ Misseç.
Vladikkæ,

Risfietla Dievicca od Plemenita Rodda, roddise û Rijmu, buducchi gnæ Otaç vzvisçen û Gospostvo od Konsulata, kadà gospodovalce Cesar Alessandro. Odhránisceyu Roditregli û strahu Boxyemu, i û sfaççieh krepossnieh naucçieh. Martina dake vechiè velikka, i punna Duha sfe

Nà Pærvi dan Genara.

toga bij ob Pogana vhichiena, i gnih sillom odvedenà, dà castij tamiannom kijp Apollov, ù komu neciſti vrag govoraſce. Onà priporucivſciſe Boggu xijvomu, i pravomu, à krijxem sfetim prikarſtivſciſe prid idolom, vſtréſeſe vcoma priſtraſcnom treſcgnom vas grad nà sferſi gnæ molitvæ. Obori treſcgna dijo Apollovæ Cærqvinnæ: ſmærvi ù prah jdolxi kijp; à dijo onoga poganskoga puka s'gnih Popovimi vdusci, i pobbi: Zà tò vcoma Zapovidittegl Cæſar ſmeten zapoviddi, dà S. Dièviççu pò obrazzu vzbiyu, i dàyoy gvozdenniemi gançima nemilli kærvnijçi obærvæ izderru.

Cuddo molitvæ, i sfetoga Krijxa.

Alli tay càs cetirri priliepi mladicchi cudnovatom sſiètloſti prosfiètglieni (pokripivſci S. Dieviççu) obràtiſce sfæ onæ mùkkæ, koyæ gnoy dávahu, nà gnih iſtieh. Raſarcbom vxexen Ceſàr karvnijke poticce, dà yu gliúto, i xeſtokò izmucce. A onà molli millo, i ſarcanno Goſpodinna Bogga, dà ih sfiéh (bijſceih oſſam) nà sfétu vierru obráti: Cudna ſtvar, obsijni gnih nebeska ſfierloſt: ſſi koliççi yedniem glaſom zavikniſce, dà vieruyu ù Iſukarſta; niſctarſe nehayucchi od pritenya Ceſarrova, Dakè on zapoviddi, dà imſe ſfiém glava odsíce: takò caſſom ſedamnaeſti dan Novembra miſſeça nà nebbo odletiſce ſlavni muccenici k'Iſukarſtu nebeskomu Ceſarru.

Angelyu branc.

Mukkæ xeſtokæ.

Drugghi dan ſillom Ceſar hotiaſce, dà idolom onà posfetilliſcte vcinij: ſctò onà nehotivſci, pocéſceyu mucciti xeſtokiem nacinnom: razteghnuſceyu golù nà cetirri kóçe: poceſceyu dvoiçça palliçami lúpati: i tarpecchi onà ſnaxno, ſedmeriçaſe nà izininniçu iztrudiſce. Alli nſtayucchi ſſi onì brez ſnàghæ mogliahu Ceſarra,

ra, dàim dopùsti, pristatti, dàyu vechie nelúpayu. A Cesar nastoyasce, dàyu viúku: molliga tadà Eumenio bogataç, dàyu opeta ù tamniççu cinij metnuti, ù koy onà s'Angeliemi nebeskimi vesselo, i radosno pievvayucchi pohvalæ boxyæ sfù nocch próye.

Zautra dan odvedosceyu ù çærqvinnu Dianæ gnih boxiçæ, dàyoy vçinij posfetilliscte: à onà prikarstivscise, sarçe molitvom obrati k'Boggu. Iz nebba cassom padsci oggan s'gromom, i trishom, Dianin kijp prokléti ù prah izmærvi, à çerquinnu gnæ oborivsci, mnozzieh od pukavtúce. Takò sfemogucchi Boog sfoyæ Dievisçæ brani, i gnih molityæ hitno cùye, i vslica. Cudnova ta stuar.

Vhitti strah velik Cesarra; zàtom sfetu Dievisçu pridda Yustínu Prefettu, dà sillom cinij gnu Idole castitti. Ovi yijdom vxexen, gvozdeniemi gancima izranniyu stottinom, i osamnaest rannami. Onà nimarviçu ù vierri nepriminivscise, odnesenà bij nà odrù ù tamniççu. Posliyu ossudisce, dàyu zvieri razdærpe: metnusceu pristrasçnomu Lavy: à Lav zaborausci yadovittu narav sfoyù, kako yagagnaç prid gnæ nogghæ lexe; koyi mallo posli vodven ù sfoyu spillu, vçinivsci sillu, Eumenia zetta Cesarrova razdærpi. Tkòse neçuddi, i neizgléda Velicanstvo od Dievstva? Lavvimu cast çiné, i nepriategli od Dievíçá satarisáyu. Novvæ mukkæ.

Opet dake yadovittostyu Cæsar porinnut, zapoviddi, dàyu xestoko; i nemillo gancima razdirayu: i tom mukkom nedobivsçi nisćta, metnuscevu karvnijçi nà privelik ogagn': à onà molitvom nebeski daxd i viettar isprosivsci, viehar, i plam oggnenni vxexe sfieh onieh, koyi okolo stáhu; à gnu nisćta neteghnu: nekè sfuk ocit-

to viddi, dàye sfemoguchie Dievstvo, i dà prauæ
Slavva Dievicçæ Viereniçæ Kraglia nebeskoga Isukar-
Dievstva. sta sfè sctò vzhochié, moggu isprositti, i vci-
nitti.

Ovæ cudnæ stvari Poganni nevierni nepozna-
vayucchi, dàsn od Boxyæ krepostì, neggo Ce-
sar isti sum gnecchi, dàsu stvorenæ carami, cijni
gnoy obriciti pripoctennæ kossæ: obricenom
poccesc rugati, kakòno dàye vecch sfù mocch
od carij izgubilla. Alliyu nemogucchi ni takò
pridobitti, iz çerqvinnæ Dianinæ (ù koy trij
dnij zatvorenu bijhu gnu darxali) izvedoscèyu
slavnu pridobitniçu sfieh gnih muccenya, i od-
siekoscèyoy plemenitu, i prisfietlu glavu. A du-
sca vessela, i blaxena vzijde, i odleti ù Ray ne-
beski, gdì primi viecnæ dvij Krunnæ od Dievi-
çæ, i Muccèniçæ, iz koyeh pò sfe vieke viecne
çvietye raysko, i nebeskæ ruxiçæ nechie moc-
odpadnuti, ni vvènuti.

XIVÓT

SFETÆ EVFROSINÆ Dievviççæ Aleſſandrinskæ.

Nà pærvi dan Genara.

PAfnuçio ù gradu Aleſſandrij bogàt coviek veliççiem b:agom; à velè vechie krepoſtyu, i krepoſniem duſcæ plemſtvom sfiettao, iſprosſio bijſce od Goſpodinna Bogga (molitvom yednoga sfeta oçà) kchier priſtallu, i zamiernæ lipoſti, bivſcimu bijla neplodna xenà. Otàç imineno-và ovú Dièvoyciçu Eufroſinu; à matti bogogliubna nemoggucchi neplodnos tarpitti, bijſceyu nà sluxbu Boggu zaviettovala. Dò mallo vriemena vmriyoy matti, à Otaçyu vierri (xudecchiyu mnozzi) zà yegdnoga bogatta Vlaſtelicchia, i nayizverſniega meyu krepoſniimi, i plemenitimi. Eufroſina xudecchi milloſt od inoli-

Molitvõ i zavittõ ſe roddi.

tvæ sfetoga onoga ſtarça, i gnegov blagoſſov (koyich onà bijſce plod) prie, neggoſe vdda, otijdè k'gnemù s'oçem sfoyem.

Sfetoga Xivotà Krepos.

Nebieſce yoſc dò togay dobba Eufroſina poznalla liepoſti od sfetoga Kalugerskoga xiuglienya, koye razgleddavſci, cudnovato oſtà nasladyena, i dobrotom onoga sfetoga ſtárça veoma krénuta nà dobro sfakko; poce sfù gliubaù sfoyù prema Iſukarſtu viereniku nebeskomu prio brachiati. Vrativſciſe s'oçém doma, i pomarzivſci ſfietovnu od tiela napravvæ, i ghizdæ, vrucchinii ſuzàmi; i poſtima sladçimi dobi; vaſce duſci sfoyoy lieppoſt, i raddoſt nevzmiernu: razdariua vbozziem, zà vrésiti duſcu sfnyù, kolainæ, orecchine; narukviçæ, ſrebrò, i zlà to, koviemi tielo vresívaſce, kakono nà caſt Viereniku sfomu Yeſuſſu: Obúceſce ù tværdu vrèchiu, i koſtreti nà miesto tanke i mekahnæ koſcugliæ.

Zamirri cudna dil là:

Mallo posli zà naslidouati vierno gliubav Iſukarſtovu, obuceſce ù haglinæ kaluyerskæ; zà iſto s'veliççiem duhovniem veſſelyem. Posli xudecciſe vklonitti od Occinæ gliubauii, i od viereenika, obnocch odmetnuvſci zensku ſukgnu, ſmionſtvomſe muxkiem obucé ù muskæ hagilnæ (od ceſſaſſe vechie immayu Dievoyciçæ cudditi zamierno, neggo diello diellom sliediti) ter prominivſci i imme, Smaragdoſe immenovà: poge ù monaſtir onoga iſtoga ſtarça, koga bijſce bijla onà od molitvæ plod ceſtitti.

Otàç tadà s' Vierenikom izgublienù kechier placcucchi, poslà gliudi nà koghieh ù Egippat, ù Libiu, i ù Paleſtinu, iſctucchiyu sfude s'pomghom, i xegliom privelikkom; à sfè zà ludo. Stochiese vechie? Cinése molitvæ, zavitti, drugga dobra diella, alli Boog nehiti ni onoga iſtoga ſtat

Otaçyù sfudiſcte

ça

ça sfeta molitvæ vsliſciti, pò cogoviehſe bijſce molitvah rodilla Eufroſina; Oui dakè ſtataç Oçà milloſtivo razgovára: sfiettuyega, dà prigarli vſterplievvo naredbu Boxyæ odlukæ: hierbo Boog oviem kchieriniem skrivenyem, oçù, i kchierri ſpaſſenye tvorij, i darijva. Sdogodirſe Otaç vtiſci oviem razgovorom: pocce ceſtim opchienyem, i pohodyenyem od kalugera zaboravgliati ſamochiù sfoyù.

Alli ettoti zamirna odluka od razloga otaynich boxyeh, Otaç yoſc vechie poteghnut proglaſſenyem od cudnovatich krepoſtij novoga kalugera Smaragda ceſto dohoddi k'sfoyoy nepoznanoy kchierri: à ouà obrazzom occiniem milloſtivo ragnena polijvaſce lieça sfoyà topliemi ſuzàmi. Otaç mislecchi, dà placce radi skruſcenya, pocce chiùtiti ù gnæ razgovoru pò milloſti Boxyey priueliko duhovno nasladyenye. Otaçyù nepoznaeva.

Nayposli nà kon trideſſet, i oſſam godiſcta pohvaglieniem, i sfetiem xivotom dovarſciviſci ù monaſtiru dnij sfoyè, kadàſe vecch' sfarha priblixaſce od gnæ voyevanya, zivnu Oçà k'ſebi: Yáſam, recce, ona tvoyà Eufroſina, koyuſi tij toliko vrimena plakao, i iskao. Koyæ rieci rekſci mallo posli odleti gnæ duſca ù Ray nebeski, zà primiti priliepu krunnu od prislavnoga Dievſtua, isfeta xivotà.

Tkò moxe izmisliti, s'hoyiem ſarçem Otaç sluſca ouæ nayposledgnæ rieci iz onieh sfetieh vſta Kchieræ sfoyæ? Zabuſceni kalugeri zacudyenyem priveliççiem ſarcanno, i millo pocèſce yedan zà drugghim çelivati ono martvo sfeto tielo.

Yedan od gnih yedniem okkom bieſce sliep: tutako teghnu ono sfeto tielo prijmi cudnovato

zdravye, sfietlos, i vijd. Buddi slavva viecna Boggu ù sfetieh gnegovieh, à nami naòk nà dobit od spasfenya.

XIVOT SFETÆ GENOVEFÆ

Dievicçæ Fragnackæ.

Nà Tretidan Genara.

RODILLASEYE S. Dievicça Genovefa ù franci blijzu grada velikoga Parisa, Oçù gnæ bijimme Severo, à matteri Geroncia, Putuyucchi onuda Germano sfeta xivota Bijskup od Trikafena, zà pocchi nà Inghiltertu izkoripiti Pelagiansku eresiu, illi Poluvierstvo: Srettahu gnih mnozzi dobri karstyanni pò pùta, i meyu ostaliemi poges'ocem, i s'matterom Genovefa poklonit se gnim, koyu viddivsci iz daleka S. Germano

mano recce Oçù, i matteri gnæ: O dobrosrec- Sfeti Na-
chni Roditte gli toliko poctenæ, i Boggv millæ uk.
Dievoyciçæ? Pocceyu zautra dan nagovárati,
dà ostavvi sfiet, i sfietovnæ raskoscæ, i dà prigar-
li Isukarsta propetoga sà sfogà viecnoga Viere-
nika: dà zaviettuye Germanu Divstvo sfoyè, i
dà se ù sfetomu Redu obúce Dumna. Xudim
veòma, recce onà, xivot Reda sfetoga, i sahra-
niti Dievstvo moye, davsci vierru Isukarstu.

Zacuddise sfeti Bijskup ù toliçnoy Dievoyci-
çi od tolicka dára Boxyega, i od pocetka sfetæ
vierræ. Darovayoy yednù midenu medagliçu,
nà koy bijsce prilika sfetoga Krijxa: naredi
gnoy, dà yu nossi nà garlu obiscenu: à dà nika-
dar vechie nà sebe nestavvi, ni srebrò, ni zlato,
ni drágo kaménye, ni bisèr, ni çvietve, ni niedan
vres stietovni: nekà trkò pomærzivsci sfæ na-
pravvæ, i izpraznæ ghizdæ ludieh dievoyciça, i
mladiçá, dobudde lascgne nebesckæ milloshi, i
do pravæ lieposhi duhovnæ slavni vres.

Buddi, recce sfeti Bijskup, dusca tvoyà cisto- Liepi raz
chiom od Dievstva vresena: prigarli vmiglieno govor i
ponixenstvo: ne poghleday ikadar niednù stvar sfit.
izprazno ovega sfieta: mallose razgovaray, neg-
go akòsu od Bogga, od sfetieh, i duhovnieh illi
krepostnieh stvari tvoyi razgovori: kadàse pro-
búdisc obnocch, illi ù yutro vstannesc tutako
obrati pamet, i sarçe tvoyè k'Isukarstu Viereni-
ku, i Boggu tvomu goruscom, i vxexenom
komgodi molitviçom; nekà sfeyet gorij nà ot-
taru sarça tvoga gliubav Boxya, vtemeglisse sfe
ta Vierra, i vxmnoxij vffanye lobechianya Bo-
xyieh: nemoy zaludo ikadar siditti, ni vrieme
gubitti Allise s'Boggom millimi molitvami raz-
govaray; alli scti koyugod bogogliubnù kgni-

gu;

gu; alli koyiem god pocteniem tegom trayaÿ vrìeme: pokorri tielo, i put tvoyù poſtima, duzzimi molitvami, koſtrettima oſctrimi, i tvardimi biccima, premdà sfè tò immaſc cinitti razborito, i pò sfiettu Oçà tvoga Duhnvnoga. Takòchieſe braniti, ſahraniti, i zacuvati od napaſti ſfakkæ, i od oggnennieh dyavla pakglienoga ſtrijla blago od Dievſtva tvoga; vxijvatichieſe Duhasfetoga nasladyenye zamierno; à Iſukarſt krunna, i Kragl od Dierviça poxuditchie duſcæ tvoyæ liepoſt priſtallu.

Zamirno dillo.

Veoma veſſela oſtà sfeta Dieviççа, i varlo vxexena oviemi rieçmi: pocce dillom sfeti nauk nasliedovati, i iſpunniti: odmetnu, i odværxe sfæ sfieto vnæ napravvæ, i obrati ſarçe sfoyè nà sluxbu boxyu, i prislatkoga Vierenika sfoga Yeſuſſa. Niekoliko dáná posli hotiàſce Matti gnæ ù dan sfecanni pocchi ù Carqvu: zapoviddi Genovefi, dà oſtanne doma: à onà veoma xudyaſce, dàyu nà slavvu Boxyu ſobom odvedé; mogliaſce, i proſcaſce s'velicçciem gláſom. Mati raſercena oparti gnoy tadà, værlu zauſcniçu. Cudna ſtvar, nebi tò matteribrez pokorræ, i porazæ Boxyæ: oſtà matti sliepa çijla dva godiſcta. Yſpoménuſe tadà nevoglniça od beſsídá sfetoga Bijskupa Getmana. Nà kom dva godiſcta doxva k'ſebi Genovefu: mollyu, dàyoy zaçerpij vodæ iz ſtudença, i dàyu gnoydonesè. Poslu-

Matter slijpu ozdravvi.

ſca Genovefa veſſelo, i takò mayçi ceſnoy vcinivſci zlamenye Sfetoga krijxa povrati vijd od ociyu cudnovatiom milloſtyu.

Kadà posli vecchie bijſce Boggu posſuechiena Duimna od Bijskupa ù gradu Pariſu, vmriſcevoy Roditteglì, à gnu vhitti nemocch od Paraliſiæ, treſucchiyoyſe sfà vda od tiela: trijye dnij

lexàla,

lexàla, kakono bez duſcæ; neggovoy ſama liecça rumena derhtahu: V toy muççi, i zaduſſi te-leſnoy vmartvena mnogghæ, ſtvari otáynæ vid-di, i razgledda duhovniem nacinnom, i duſcom prosfietlienom, koyæ ſtuari ocittova onà Oçem Duhovniem, ozdraviſci

V vriemè Kraglia Vgarskoga Attile pogani-na sfù françu robgliahu, i plignahu Vgri boy-niçi: zàtò bijhu Pariſini odlùcili s'xennami, i ſi-noviem sfoyiemi oſtaviti grad sfoy Paris. Ge-novefa tadà obechiàiu temeglitto (pokara-vſçijh od gnili mallæ vzdànçæ ù pomocch Bo-xyu, i milloſardye) i ſtanovitto recce, dàſe nechié gradù Pariſu niedno zlò dogoditti od onieziech pogána. Vladikkæ oviemi riecmi vkripglienæ, poſtaviſce ſfæ ſfoye vffanye ù milloſardye, i Obranittelſtuo Bogga ſfemoguchiega, nehtec-chi nikakò izijti iz grada Pariſa.

Prorocan ſtvo gnæ i mclitva

Radi toga gniekoyi grayani hotiſce gnu vbit-ti, dàbi ih nebio odvratio od toga nemilla dilla ſpametniem razgovorom Poſctovani Arkidyak Antiſiodorenski, ocittovavſci gnim mnogghæ, i velikæ pohvalæ, koyimi vzviſcio bijſce dobro-tu, i ſfet xivòt ovæ ixværſnæ Dievicççæ Sfeti Ger-mano Bijskup. Pokayàſceſe Pariſini odzlà na-miſcgliena. A ſfeta Genovefa goruſctimi mo-litvami pocce molitti Goſpodinna Iſukarſta, dà nedàde Vgrom oblaſti, zà vliſti ù grad Paris; i Goſpodin vsliſci gnæ molitvu. Takòſe ocitto-va, dàye vecchie mogla ſfoyom molittiom ová ſama Dievicça, neggo ſfæ mladiççe vdanæ, i ſi oſtali grayani, odvratiſci od gradà, i pridobiſci vecchiæ od triſta tiſſucchia voyskæ poganskæ, nekà vas ſfiet viddi, koliko Goſpodin Iſukatſt Sçijni Dievicççæ Vietenicæ ſfoyæ.

Zamirri

Pocteſe

Pocceſe onà od petnaes godiſcta tyà dò pedeſét, dvaſc nà nedigliu, tóyès Vdan Nediglni, i ù cetværtak mallahuõ ſamo yeſtoyskom kruhha yecmenoga, i bobà hraniti, poſtecchi sfeyer. Nie ù vas sfoy xivot ikadar vijno okuſſila. Posli pedeſet godiſcta okuſſilabi kadgod mallo mlika i ribbæ. Vazda, kadà bi nà nebbo occi obratila, slatkæ ſuzzæ prolijvaſce. Veomaye caſtilla tielo sfetoga Dioniſa Areopagita, xudecchi, daſe nà caſt gnegovvu ondi liepa Cærqua ſagràdi. Sctò ne moggucchi onà ſama ſiromaſcica vcinitti, dogovoriſe s'gnekoyimi Redovnijçijm, koyignoy rekoſce': dàye nayvechia mukka, nacchi yapna, illiti klakka. Vzdáymoſe, recce onà, ù pomocch Boxyu: Pogite nà drum, i vpijtayte onà dva paſtira, ſctò ſe meyu ſoboim razgovàrayu? Yedan reece gnim, dà on, iſctucchi nà pàſsci sfoyù xiviniççu, bijſce naſaò yednù privelikku ù puſtigni péccb klakka, à drugghi govoraſce, dà i on bijſce ù dubravvi péccb yapne nnu vidio. Cuddeſe Redovnijçi, tò slaſcayucchi, i punni raddoſti Boggu hvalæ vzdaſce: Dakè s'pomocchi Boxyom i oni, i vas grad doſti veliku Cærqvu nà caſt sfetoga Dioniſa ſagradiſce.

S. Dioniſu gradi çarqvu.

Alli Kamenari, koyi çærqvu grávahu, (budducchi otiſao ù grad Geneſio Pop, koyi pomgnu od graye immaſce!,) mrahu od xeyæ: Tadà sfeta Dievicça pocce, molitti Goſpodinna, placucchi, i prikrijxivſci rukom onij ſuud, ùjkomuſe od prie pijtye darxaſce zà gnih, cudnovatoſe zgoddi, dà ù gnemu ikadar ne priſtà, nahoditiſe pijtya obilnoſt dò ſfærhæ ad gradyenya.

Cuddo odpijtya.

V poſtieh od Vigilia veoma iz.værſna bijſce!. Immaſce obicay, ſfù nocch od ſubottæ dò zoræ

nà

nà molitvah bditti. Yednòse yutro zgoddi ràn-
no, dà vlazzecchi onà s'Dumnami ù Cærqvu,
viettarim velik vdunnu sfiechiu : tadà Genove-
fa, vgrabivsci iz rukæ onæ Dunmæ, koya sfie-
chio noscasce, cijni vdunutu, (cudnovato dil-
lo,) dàse vxexe, i put imdò Cærqvæ slobodno
vkáxe.

Ostà yednà lupexiça slijpa, doklè sfetoy Die-
viççi sctopellæ vkradenæ povrati: metnuse prid
gnæ nogghæ s'praviem pokayanyem ; à onà Cudnæ
prikrijxivsciyu rukom sfoyom vrati gnoy vijd stvari.
od ociyu. Ozdravvi yednù Dievoyciçu od devet
godisceta klinitu, tukom sfoyom vhitivsci gnu, i
podighnuvsci.

Kilderiko Kragl od Françæ poganim', i ne-
mio ; nisceta nemagne posobitiem pocitanyem
sfetu Dieviççu sctovasce, i pocijtasce. Ovi, bud-
ducchi osúdio nà smart duà zlocinça, zapovid-
di karvnikom, dà vrata od grada zatvorre, neka
ih nebi S. Dievicça (fretivsci ih) oslobodilla od
smarti. A onà s'hitgnom velikom posspisci vscise,
vrátayoyse cassom otvorisce sama pò sebi, kako-
no dà im zapovijddi : takò onæ nevoglnike iz
smartnieh ceglliustij izvaddi.

V Parisu biesce dvanaest gliudij muccenieh
od vràgova toliko strascno, dà ih kadgod pò Pò ayeru
ayeru noscahu, kadgod gnimi pò tleh lùpahu ; hudobæ
sfakomu veliku strahhu dàvahu. Oviem sfiem nossegne
sfeta Genovefa zapoviddi, dà pohodde Cærqvu kieh.
sfetoga Dionisa: i onà s'gnimi poge: gdi sfoyom
molituom, vzdavsciisce ù sfetoga Martira, ne-
ciste vraggove proghnà, koyi vicucchi, i yau-
cucchi pobighnusce, i zà sobom velik smarad
ostavisce.

Yednoga dieticchka vtopgliena ù studençu

Martvò dicte oxij vi.

xalloſnoy matteri ſfeta Dievicça vrati xijva, i zdravva, ſtavivſci nà gnega martua ſfoy plaſct, nitti priſtà plakati, i molitti nad gnim, dokiè ga ne viddi xijva.

Bivſciſe onà bijla od vodokarſta dò ſfetoga Cetvartka zatvorilla ù ſfoyù çelliçu veoma tiſnu, ſminnoſtyu xenskom poge yednà xenà zavirivati kroz vráta izverſna gnæ dilla duhovna, koya çignaſce onà bogogliubno, i tu tako oſtà sliepa; niſcta ne magne doværſcivſci ſfeta Dievicça molitvu, iſproſiyoy zdravve, i vijd od ociyu, koyimi bieſce ſagrieſcila.

Cuddeſá mnogga.

Bieſce ù Pariſu velik glad: vkarçaſſe nà drievo zà poçchi ù drughi grad iskatti xitto, koiembi pomogla vboghe: idducchi drievo niz rieku, vpadde mey dubove pripricene, i meu ſtijnæ s'oc cittom poghibili: tadà onà podighnu rukie ſfoyæ put nebba; i oſtaſce ſfi oslobodyeni od potopi, i veſſeloſe vratiſce ù Paris, gdì doneſſeniem xittom oslobodiſce grayanæ od ſmartnoga gladа. Duggobi bijlo, napijſati ſfà cudeſá, i dilla od milloſardya, koyaye onà cinilla sliepiem, niemiem, gluſiem, mucceniem od vragova, i razliççiem nemocchnikom. Samochiu ovo yednò ocittovati, iz koga chieſe mocchi laſnò razumitti, kolikoye cudnovatom krepoſtyu prosfietglie na bijla Genovefa cudnotvorniça.

Dieticchiak Immenom Moronio bieſceſe rodio hrom, sliep, i gluh: ſfeta Genovefa, doneſſenà ù Paris od Rodietteglia gnegovieh ozdravvi çielovitto, pomazavſciga vlyem blagoſovglieniem, i rukom ſfoyom prikrijxivſciga: takò oçà, i matter s'gnime veſſelieh domà odpravvi.

Iſto vlye blagoſovglieno budducchi gnoy pomankallo, iſproſſiga molitvami od Goſpodina;

na;

na ; i gniem pomazavſci yednoga muccena od Vlyc mo
hudóbá, zdravva, i slobodna Roditteglіem poſ- litvom iſ-
là. Ovoga vlyaye viddio ù goſtariçi onij (koyi preſi od
parvi vpijſa xivot ovæ ſfetiççæ) nà kon trideſſet Bögga.
godiſcta pò gnæ ſmarti.

Nayposli Blaxenæ Genouefæ od oſſamdeſet
dodiſcta nà ſfietu putniçæ (xivivſci ſfeto, i ſlav-
no, gliubvenæ viereniçæ Iſukarſtovæ, poſ-
ctovanæ prid pukom odsfakoga)
vzijde nà nebo ſlavna duſca,
à tielo oſtà nà zemgli.
Vmri nà trij Ge-
nara Miſſe-
ca ſfie-
tlo
zarçalo od Dieviçça,
právieh, i izverſ-
nieh. Slavva
Boggu.

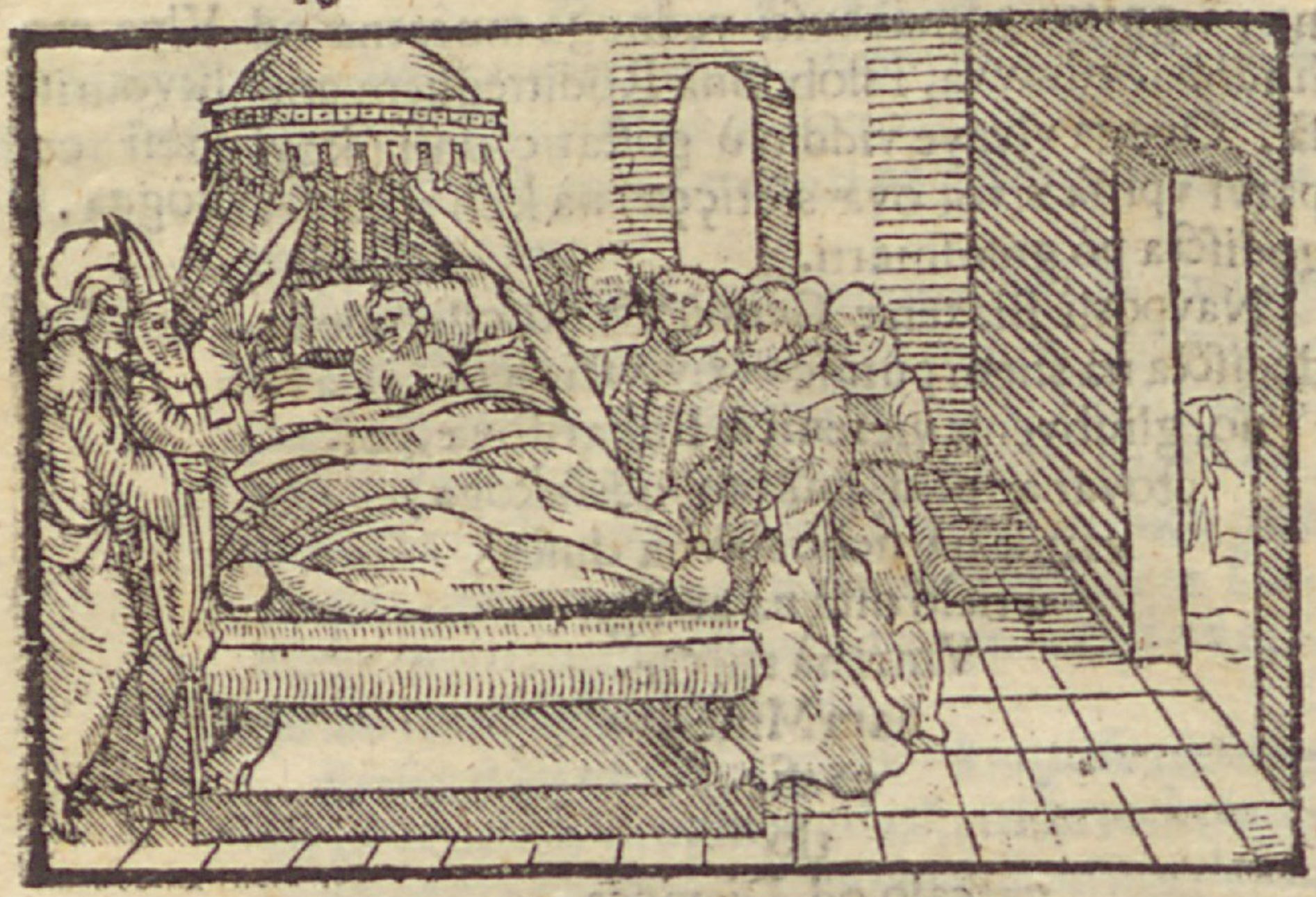

X I V O T

S F E T Æ A G N E T Æ
Dieviççæ, i Mucceniçæ Rimskæ Vladikæ.

Nà Dvaes i yedã dan Genara.

S. Agnatæ sfeti xi uot ù die ginstvu.

PRislavna sfeta Agneta Dieviçça roddise ù Rijmu od Plemènitieh Roditteglia. Bij izuærsnom liepostyu vrésena. V dietinstvu nastoyasce nà nauk od dobrieh kgniga, i sfaççieh kreppostij. Vrachiasceseliz skullæ yedan dan doma, kadàyoyse pùtem doggodi, dàyu poghleddа sijn Vladaoça od Rijma, i poghledom od gnæ lieposti veomase vxexe. Nemoggasce niegdi pocinnuti napastovan od hudobá, dokle nevzazná gnæ kùchiu, i Roditteglie, dà bijhu Plemenita rodda, od koyiehy pocce, prositti zà vierenicu.

Nayprie dake gnù istu mogliasce riecma veoma gliubvenniemi, i millimi: obijchiasceyoy blago, i bogaçtvo velikko: Naprstovasceyu draghim kamenyem, biserrom, i drughiemi izvanstinami. Agneta sfè koliku odmettasce, nehayasce, i marxasce, nethtecchi ni pogleddati. A mahnitti mladicch toliko vechie ù oggnù od pohotinstva goràsce; sfudyu i sfaki càs nahodyasce. Bijsce tadà Agneta od trinaeste godiscta, i mlayahno bijtyè sfoye neobicayniem razumom i mudrosti nadstúpasce, i pridobijvasce; pomillovavsci vrabechiu mahnittos gnegovu, ovakomu odgovori.

Napasti od mladichia.

Otijdi od mene yestoysko od smarti: Sctòse ludim trudom mucciste? sctò radi mene bez koristi blago tvoye prosijpasc? Erbo viekom tij nechiest mocchi ni garliti, ni çelivati mene. Druggoga yá immam vierenika, komuye Matti Dievicça; à Otaçmu nepoznava xenù. Onye mene vrésio pridraghiem od neprocignenæ vriednosti kámenyem, i slatkostyu od sfakoga naslaadyenyà sfù moyu gliubav k'sebiye mogúchie poteghnuo: postavioye nà obraz moy zlamen, dà niednoga osven gnega gliubovnika neprimam. Obechiomiye velè vechie vresse darovarti, akò dò smarti preima gnemu cistu gliubav vzdarxim. Obraz, prilikka, i liepotà gnegovva tolickogasu vressà, dàse prisfietlæ zviezdæ nebeskæ, i Miesseç, i isto sunçe od gnih cudde, i zaviddemu.

Cuvsci maladaç ovæ besiddæ mahnittom gliubavyu vxexen, i veoma smeten padde bollestan nà odar: poznà Otaç nemocch, viddvsci, dàmu lieka Liecniçi nenahodde: poslà pò Dievoyçiçu Agnétu, mollecchiyu, i prossecchi, dàga

Liepæ rieci S. Agnetæ.

vzhochie, vzeti zà sfoga vierenika, gliubecchi on gnu toliko sarcanno.

Odgovorimu sfeta Dieviçça, dàga onà nechie nikako; erbo nemoxe parvoimu viereniku pomagnkatti ù sfetoy vierri bezgrieha privelikka, i necasna. Otaç nisçta ne magne káxe, dàse ù Rijmu prisfietgli, i plemenitiyi, od gnega nácchi nemoggasce. Alli viddecchi, dàvu pò niedan naçin nemoggasce pridobitti, pocce on ispitivati: Tkò biesce ovi gnæ Vierenik, koga se mudrostyu, i liepostyu tolikko onà hvagliasce? Recce-mu yedan od Dvorana: Ovàye, Gospáru, karstyanka od dietinstva; i nà túye mahnittos fværnulla, dà sçijni, i vieruye, dàye vierenik gnæ Isukarst, i dàye on pravi Boog.

Novvæ napasti.

Vzraddovase velicçciem vesselyem Vladavaç, sçijnecchi on, dàchieyu prighnutilasnò nà sfoyè hotinye. Pocce gnoy novvæ stvari, i blago obèchiávati, i slatçiemi besieddami blaznitiyu: pake mallo posli strascniemi, i xestoççiemi prietgnami napastovati, i strasciti.

Istiem obrazzom slusçasce onà i blaznosti, i priergnæ. Sinfronio (ovo biesce Vladaoçu imme) cuddecchise ù mlayahnoy Dievoyciçi muxkoga sarça hrabrosti, obrátise nà gnæ Roditeglie, i cijni ih nà suud dozvatti, budducchi oni karstyanni suprotiva Cesarroviem zapovidiem. Erbo bijhu ob Plemenita rodda slavni, nesmie gnim, vcinitti sillu.

Dovedoscçyu zautra dan nà suud, i nehtecchi onà pristatti nà riecij od vierenya, bij od súdveno, dà póge nà sluxbu dievicansku neciste gnih boxiçæ Veste. Odgovori Agneta nà tó; Ako yá sijna tvoga, ò Sinfronio, putenom gliubavi vxexena, covieka razborita, i razloxita, i nà prilikku

Nechiese niekako vieriti.

Boxyu

Boxyu ſtvorena, néchiu radi glubavi moga Iſu-
karſta vzèti zà vierenikà ; koyiem nacinnom
(mollim te) moggu yà laxivvo od vaſcich bogno-
va boxanſtvo, bez niednoga ocgiuichienya ka-
menito, zlatno, ſrebarno, illi dærveno caſtitti, i
slúxiti, allimuſe klagnati, s'pogardom vellik-
kom sfemogúchiega Bogga ſatvoritteglia od
neba, i od zeinglie? Iſtinom Agneta, recce Sin-
fronio, da và nexudim ſahraniti liepu tvoyù mla-
doſt, ſadàbihte gliúriemi mukkami ſatro. Ne-
moy, nemoy, recce Agneta, moyù mladoſt obar- Mudriod
vom tvoyòm pohulliti : nemirriſe godiſctima govor.
Vierra Boxya, neggo pametyu, hoya milloſti po-
kripgliena Iſukariſtovom neuzhave, nitti ſcijn-
nu cinij od tvoga pritenra : akòſime odlúcio
mucciti: niſctar vechie neçkni: ochiúti, i kuſcay
sctò yá vzmoggu tarpiti ? Pokri Sinfronio vxe-
xeni ogagn ù ſarçu obrazzom, i recce: voti ved-
nò od ovieh izaberì; illi posfetilliſctem boxiçu ve
ſtu caſtitti, illichieſc bitti odvednà nà nepocten-
no mieſto; nekà takò neciſtochiom ſramotnom
oſquargnena i pogardyen a, nauciſcſe beſidditi
snixenye. Odgovorimu Aneta: O coviece b-
zocni: Dàbi tij poznao mocchi moga Bogga, ne- Boxya po
bi s'tolicciem nesramom tæ neciſtæ rieci gove- mocch.
rio. Erbo tielo moyè tom pomgnom branni
Boog moy, i takòme cúva, dàmi ye narédio zà
ſtraxannina yednoga Angela sfoga. Zà tóſe yá
vzdam ù dobrotu, i ù gnegovvo mogúcchſtvo
tolikko, dàſe nisćta od fieh tvoyieh pritgna ne-
hayem, ni boyijm.

Zapoviddi tadà ſudaç raſarcen, dà yu sfuku Golù koſ
golù, i takò pò srid grada nà nepoctenno mieſto ſæ zlat-
odvedú Alli tutakoyu karvnijci sfukoſce, pokri- næ, i ſfie-
ſceyu sfù koliku cuddom Boxyiem prodigliena tæ pokri
ſce.

dugghæ, iguſtæ gnæ koſſæ, koyæſe laſchiahu zlatnom ſfietloſtyu; takò dà obrati k'ſebi occi od ſfakkoga nà zacudienye, kako dàye koyagod priliepa nebeska zviezda.

Nayde ù mieſtu nepoctennomu Angela Goſpodinnova, koyiyu zamiernom ſfietloſtyu obkrúxi, i tolikom liepoſtyu vréſi, dàyu yedvà okko moggaſce pogleddati. Veſſegliáſceſe onà ſridtolickæ Boxyæ milloſti neizrecennom raddoſtyu, i kleknuvſci nà kolinna, viddi prid ſobom pribielu ſukgnu, kome ſfoyè golo tielo pokri. takò neciſto ono mieſto ſfoyom ciſtochiom, i molitvom posfeti, i vccini Boxye pribivallisçte. Erbo ſfi onij, koyi bijhu s'nepoctennimi mislieni priſtúpili ondì, odhoyahu od onle s'duhovnom ciſtochiom. O ſfemoguchia kreppoſti od Dievſtva: ò boxanſtvenno velicanſtvo od pravieh Dieviçá Iſukarſtovieh Vierenica.

Angeogg nu bráni.

Mahnitti mladicch paddé martav.

Dotercà tadá Sinfroniov ſijn vzrok od ovoga ſfega zla s'mnoggom druxinnom, i videcchi ſfakoga zacudyena, poceeſe rúgati ſlabbom gnih pameti: terſe zatercà ù ſrid onæ ſfletloſti: Alli ù tay càs od mahnittæ ſfoyæ ſminnoſti zlobbu plati prikom ſmarti: Szijgnaſcemu druxinna, neizhoddecchi on nà dvor, dà vxijvaſce, ſcto bijſce iskao. Dakè naydraximu od druxinne ù nutra vliezze; alliga vidivſci martvà, yaukom zaviknu: Pomagayte: marttav lexij ſijn Sinforiana Vladaoça naſcega.

Velika mnoxinna od puka tuy dotarcà glaſſovimi ſmeteniem, yedni vijkahu, dàye pravedna Agneta. Vladavaç cuvſci ſmart yedijnoga ſijna caſſom nà mieſto dotercà: gardimi pſovkami ſad proklinaſce Agnetu; ſad iſpitivaſce, kako mu bieſce ſijn vmro, Reçcemu Agneta: Zdravvisù

vvisu izisclisfi, koyisu cast Boggu dali. Sctòse cuddisc? sctòme psuyesc? akòye oui tvoy sijn, koyi mahnittom pameti nascernù nà Angela Bokyega, radi tolickæ sfoyæ zlobbę dostoynæ mukkæ platu primio. Recce tadà gnoy Vladavaç: Yáchiuti vierovati, akò miga krepostyu toga tvoga Angela, koga tolikko hvalisc, vratisc xijva? Odgovorimu Agneta: Premdà od zlobbæ, i nevierræ tvoyæ grieh, koyimsi gardo svezan, nie dostoyan, dà tij primisc ovu milost; nisćta nemagne vrieme prossi, dàse sfakkomu ocittuye mogucchstvo, i krepost Gospodinna moga Isukarsta.

Molitvō gnæ oxijvi mladich.

Vlizze dakè ù kámaru; molli Gospodinna placcucchi slatçimi besiddami; razgovori gnu Angeo, i martva mladìchia nà xivot povráti. Cudnovato cuddo: Iztærcà on xijv nà dvor, koga biesce viddio mallo prie sfak martvà. Vesseliem i priveliççiem glasom pocce, pripovidati sfemogucchstvo pravoga; yednoga, i viecnoga Bogga Isukarsta.

s. Agneta ná srid oggnà privelika negorij.

Vzbuniscese tiem glasom Sluxbeniçi od oppaçieh boggova, i s'gnimi vas puk: à Sinfronio viddivsci cuddo velicko, i sijna xijva, hotia sce oslobodittì Agnetu; alli nemoggucchi radi puka nabugnena, ostavvi Namiestnika sudça; à s'sijnom otijde xijviem.

Namiestnik dakè cijni, dàse velik ogagn naloxi, i dà nà xijvieh plamenieh vxeggu Agnetu. Tutakoyu metnusce karvnijçi nà ogagn strahovitti. Cuddo Veliko prid cistochiom Augeoskom sfetæ Dieviççæ istise ogagn pristràsci, i sfù sfóyu sillutolikom yadovittostyu okolo nà sfæ stranæ obrati suprot neviernomu puku, dà vecchi od gnega dio vxexe. Gorahu gliudi, vikavuc-

chi ſtraſcnimi glaſſoviem, yaukahu, plakahu: alli ſe gnih zlobba niſcta nepobolſca.

A ſfeta Agneta s'rukami raſcirenini (pò frid pridobijta oggnà) prikazijvaſce ſfemu ſfietu, cudnovato mogucchſtvo od vnutargnæ krepoſti i od pravoga bogogliubſtva; kadayu vdoraç od macà ù priciſtiſi pribi li gnæ garkglian ranni. Takò priklana ſlavnom ſmarti oſtà od ſfieh nepriateglia prisfietla ſlavodobitniça, odletivſci duſca gnæ priciſta nà nebesá ù viekuviecnu ſlavvu krunnami, i od Dievſtva, i od Muccenyá okrugnena.

Roditegli gnæ cuvſci blaxenu ſfarhu s'priveliççiem veſſelyem vzéſce, i vkopaſce ſfeto gnæ tielo ù gnih baſctiniçi nà pútu Nomentanſkomu. Ondiſe kupgliaſce ſfeyer mnoxinna velika od karſtyana, koyi pohvalami ivzviſcivahu dò neba ſfetu Dieviççu, i Mucceniçu Boxyu.

Cuvſci, i viddivſci Paganni, koyæſe caſti od karſtyána cignáhu S. Agneti, mnozzieh raſtiraſce; à Dievoyciçu Emerençianu (koya bieſce yednò mliko s'Agnetom ſiſſala, i dobre nauke naucilla) nà mieſtu pri ſlavnomu grobù vhititiſce. Bijſce ſfak vtekao; oſta onà ſama s'uzdançom velikkom nepriſtraſcena: ſlobodnò pocce Emerençiana poganſku onu cettu od gnih zlocinſtua karati, i huliti. Raſercivſci ſe ſfi koliççi nevietniçi niemilli, i nemoggucchi tarpitti, gdì onà iſpovidaſce, i proſlavgliváſce pravu vietrú Iſukarſtovu, kamenyem caſnu Dieviccu vtukoſce. Nebieſce yoſe onà ſfetó vodom od karſtenya obigliena, i posfechlena; niſcta ne magne prolivyem od karvi ſfoyæ tadi Vierræ dobilaye karſtenyem karvaviem millioſt Boxyu, i ſlavvu viecnú s'dvtemi krunnami od Dievſtva, i od Mocceya.

S. Emerençiana poganne kara, od kieh bij pobiena kamenyem.

Yedvà biesce gnæ slavna dusca vzisela nà nebesá, kadà tutako strahovittom tresegnom poceše tresti zemglia; à nebbo priveliççiemi mugnami izmetnuvsci oggnennæ strilæ, i tmastimi oblaçij pokrivsciše, sfè onè poganne rastirra: gnekoliçi martvi paddosce od stràha; à gnekoliçieh gromovi, i triskovi prikom smarmi vbisce.

Suud Bo xyi nà po ga ne.

Tielo S. Emerençianę vkopasce Agnetini Rcdittegli blijzu gnæ sfetoga tiela: Posli bdecchi onì sfeyer okolo sfetoga grobà, vednom ò polunocchi (pievvayucchi piesni, i molitvæ) prikazase gniim, privelikka voyska od Blaxenieh Dievicá zamierniemi vressiem prosfietglienieh, i okrugnenieh nebeskiem çvietyem, koyæ redom posstúpahu, vesselacchise. Bijsce meu gnimi Priblaxena Agneta, koyæ priliepa prilikka, i prislavna liepotà, nà izgled sfoy sfieh occij, i sarça priteghnu. Molivsci onà slavnu onú voysku, dà mallahno pocekayu; obrátise k' Roditteglieni sfoyiem, i recce: Nemoyteme, kakono martù i ù viecnieh tminnah vkppanu, plakati: sfetkuyte vesselecchise sfecanne dnij; piesni od slavvæ Boggu zacínayte: raduytese bez pristanka: Evòsam xijva, neumarla, slavna, i blaxena: slavvite, i hvalę pievayte sfemoguchiemu Boggu, koyimeye neizmirnom dobrotom sfoyom, i millostyu nadário krepostiemi hrabreniemi: Ettosam pridobijla sfe moyè progonitteglie; Evosam viekoviecnu krunnu nebeskæ slavve stekla. Rekfci ovæ rieci, pocéto putovanye sliedecchi onà slavna voyska proge; à Roditregli gnæ vesseli ostasce.

Proglasivsciše ovò prijlavno Ocittovanye S. Agnetæ, proslavglivscese sfeyer vechie pò sfemu

sfietu Prisfeto gnæimme. V vrieme Vellikóga Cesarra Konstantina cuvsci slavnu vspomenu od Agnetæ, kcchi gnegovva nemocchna Konstançia veomase obeseli. Ova biesce yosc poganskom nevierrom zasliepgliena; premdà ù sfietovnoy mudrosti izværsna:i budducchi gnoy sfà vda od tiela rannava, sama sebbe nà vzdançu od zdravya nagováraſce: sfiettovase s'priatteglieml: poge prid slavni grob Agnetin; sidecchi proscasce gnæ pomocch sfendilniemi molitvami doklè priki san vhitti gnu misaonu. Prikazayoyse Blaxena Dievicça Agneta ù snù, i recce gnoy: Stanovitto dilluy Konstança: Vieruy ù Isukarsta spassitteglia: onchieti sadà sad çielovitto od tiela tvoga zdravye darovatti. Probudise tutako Konstançia, pogléda nà tielo tfoyè, ochiúti, i viddi sfà vda (prie sfà rannava) sfoya zdrava!, i liepa. Pocce od privelikka vesselya rieku od sízá prolijvati, i pripoviedati mocch Isukarstovu, i sfetæ Agnetæ millostiv dar.

5. Agneta ozdravvi Cesarrovu kchier Koastançiu.

Velikose vesselye vccini ù dvoru Cesarrovu, videcchiyu Roditregli, i sfak zdravvu, i vesselu. Primi posli ona vxexena ù vierri, i gliubavi Isukarstovoy sfeto Karstenye; à nà vspomenu od tolickoga çudda, i millosti fazijda iz nova yednú liepu Carqvu, gdise i fadà naboddi, pocijta, i castiij slavno tielo Agnetino.

5. Agneta odsfega sfieta slavvæ, i casti prijma

Odletisce glassovi pò sfemu sfietu od ovoga cudnovata ozdravglienya: takò oda sfich daxáva, i Rusága karstyanskieh nemocchnijci dohoyahu, i ozdravglieni od razliççieh nemocchij domáse vrachiahu.

A Konstançia gliubavu Boxyom vxexena zaviet vccini od vicenoga Dievitva Isukarstu Kraglju od kraglieva, i Cesarru od çessarova Prislavnomu

Vnomu viereniku od Dieviça, i Goſpodinnu od nebba, i od zemgliæ. Dakè Duhomsfetiem pridobivſci sfæ pütennæ neciſtochiæ ne ſamo ù ſebi, pacek i ù mnozzieh, Konſtançia poteghnu ù monaſtir (ſagravem od gnæ) mnogghæ prisfietlæ, i plemenitæ Dieviççæ, koyæ sferi gnæ nauk, i krepoſni xivot sliediſce nà caſt sfetæ Dieviççæ i Mucçenicæ Agnetæ.

Izgledavteſe dakè Dievoyciçæ, Vdoviççæ, i Vdanæ Mladiççæ ù sfà ovà trizarçala Prislavnoga Dievſtva ù Agnetu, Emerençianu, i Konſtançiu, Koyæ vechie ſçieniſce Angelsko Dievſtvo, neggo nayviſce Goſpoſtvo sfietovno, i sfe vreſſe i sfè blago; sfè biſerte, sfè ſrebrò, i sfè zlato ſa sfiemi veſſelyimi, raddoſtimi, i raskoſcami ſegay sfieta. Ovó bogaztvo, i blago nebesko ò Dieviççæ, i Dievoyciçæ nahoddiſe ù duſci vaſcoy, i ù vaſcemu ſarçu. Sçijnite, obgliübite, prigarlitega: nebeskaye vriednoſt, gnegovva: nemoytega, mollimvas, pfodatti zà mallo, i kratko veſſelye sfietovno; à zà teſcku i duggu, xalloſt: nemoyteſe vcinitti sluxgnæ, i robignæ yednoga vmarloga coviekka, moggucchi bitti Goſpoyæ, Ceſarriçæ, i kragliççæ od nebba i od zemgliæ; vierivſciſe zá Goſpara od nebba i od zemgliæ Piviſcnoga Iſukarſta. Sfietvam mnoggo obijtia, à mallo dáva; Iſukarſt sfemogúcchi pripraviovamye viecnu slavvu, viecno veſſelye, viekuviecnu raddoſt, zà mallahan trud, zà kratki vmarli xivot, i zà mallo vrieme od lagahnæ sluxbæ gnegovvæ, i od prihrabrennoga rattenya ſuprot neciſtiem vragovom, i teleſniem napaſtiom od purti, koyæſe lafnò s'milloſti Boxyō pridobijvayu slavva Boggu.

Nauk do bar, i sfe

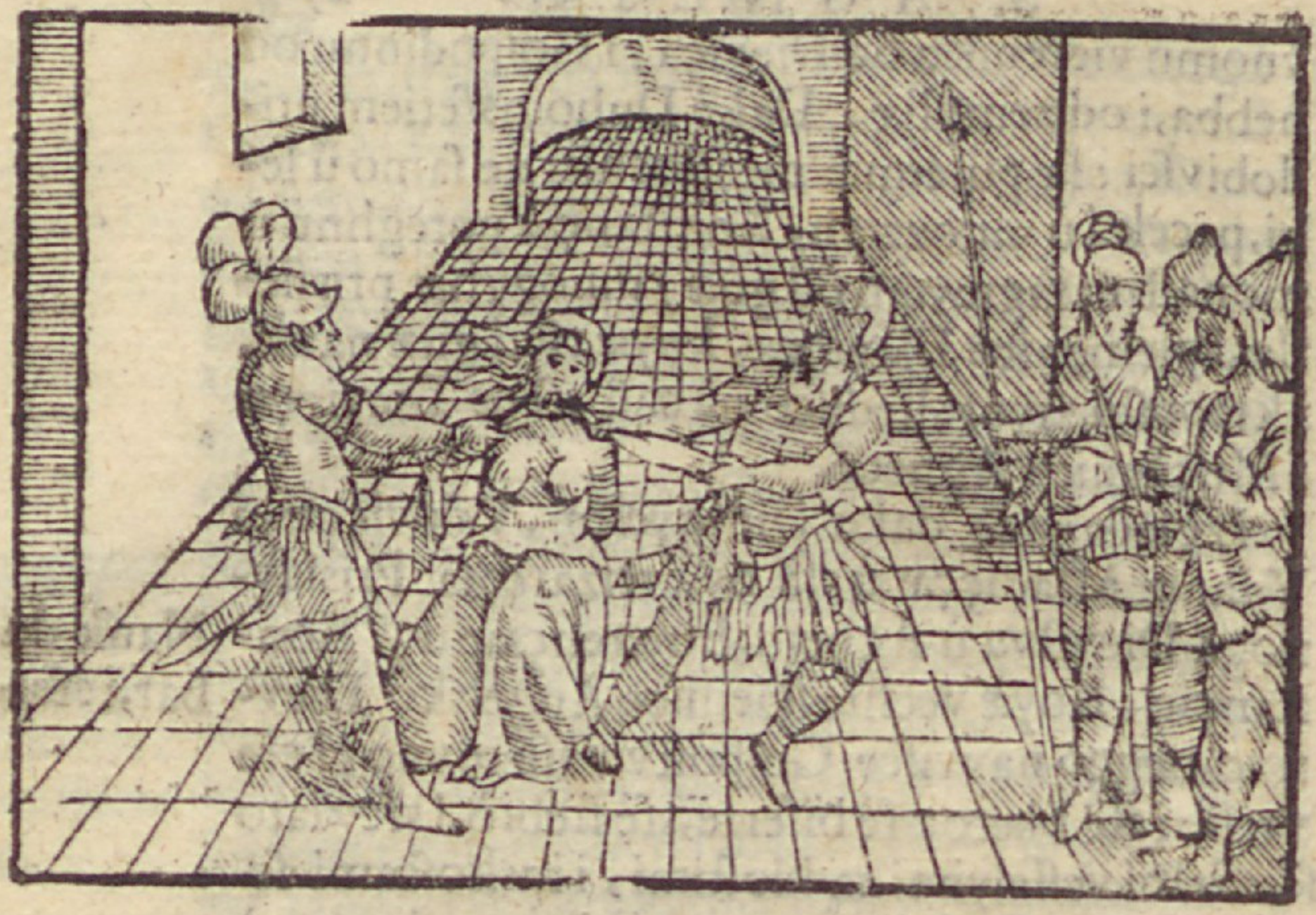

X I V O T

Nà 30. Genara.

SFETÆ ALDEGVNDÆ.

Dievicçæ fragnackæ Kraglievicçæ.

Sctò cinè dobri Rodittegli.

GOspoduyucchi ù Carigradu Eraklio Cesar, à ù franci Dagoberto Kragl sijn Klotaricv ù godisćte Isucarstovo sćest stottina i trideſt, rod dise ù Ayonni selù gospoçkomu slavna Aldegunda Dievviçça od Plemenita Kraglievskoga rodda. Oçù gnæ bij imme Valberto, à matteri Bertilia: Ovijyu s'velikom pomgem', i prigledanyem odhranisce, i nastòyasce, dà onà od dietinstva naucij sfetæ knigghæ, i dillo sfakko krie posno. Dalekò misli gnæ bijhu od ludieh, i sfietovnieh naprává, i rascttijna. Onà illi Boggà molitvami millimì slavglìasce, alliſe ò Boggu, i ò sfetieh razgovárasce, illi koyigodir tegh cignásce:

gnàsce : nikadar negubgliásce vrieme izprazno, alli bezredno. Pocce yosc ù dietinstvu goritti gnæ sarçe ù glibavi Isukarstovoy. Prikazijvasce onà nebeskomu Viereniku (sfakki dan, i vechiekrat nà dan, kadàbi bijla sáma) veoma bogogliubno; i millo sarçe sfoye, duscu, pamet, razumak, tielo i bijtye sfoyè: cúvascese, koliko moggasce, i od málieh griéhá, i od sfaççieh tasctijná.

Immasce Valdetruhu sestrù vdánu zà pleimenita; i prisfietla gospodicchia Vinçença Maldegaria, koyi od duhasfetoga cudnovatiimi iskrami vxexen, pomárzivsci sfietovnæ raskoscæ ù Redu sfetomu slidioye spassitteglia sfoga Isukarsta; à Valdetruda sliecnom dobrottom, i kre postyu potakuura, dilivscisedobrotno od múxa, poge sluxiti istomu Gospodinnu ù mostiru, koyi bijsce onà sagradila nà glaviççi immenom od Voyska Miesto.

Vinçenço muxvcinise Kaluyerà valdetruda xenàmu Dumna:

Tadà Aldegunda, koya yosc bijsce ù srid raskosca sfietovnieh s'ccem, i s'matterom, nastoyasce sfiem sarçem, dàbise iz gnih zanciça izplella. A Otaçyu hotiasce vieriti zà yedinoga Kraglievichia: Valdetrtida sestrà Dumna poznavsci Occinu odluku, i mijso, zà oslobodittì sestrù gliubvennu, pijsa matteri, mollecchi, dà bi k'gnoy ù mostir poslalla Aldegunda, nekàbiyu zà mallo dáná mogla vxijvati. Posláyu matti, alli mallo posli smeteha xenskom sumgnom, cijni, dàse opet domá vráti: pocceyu nagovárati, dàse spravvi zà kraglievsko vierenye, i Gospoçki pijr sfoy.

A Aldegunda Dievicca iz sfega sarça diellà pitenna marzásce: nisctà nemagne zà ne protivitise sfoyem Roditteglem, govorjasce, dà chi-

se.

Slavno diello od milloſardya.

ſe vieriti: prijmaſce zláto, i ſrebò; kolainæ; i biſerre; sfielnæ, i zlatnæ haglinæ; alli sfè tò privarrom sfetom diegliaſce vbozziem. Pocce mlayahno tielo sfoyè pokorriti, i mucciti poſtima, biccima, koſtretima, tvardom od çáka poſtegliom, dugghim bdenyem, kratkiem ſpányem, prolijvayucchi dan i noocch nà molitvi riekæ od súzá: mogliaſce izasféga ſarçà, i millo proſſaſce od prislatkoga Yeſuſſa, dà nedopúſti gnu od sfetieh sfoyieh Dieviça odieliti. Buddi ſarçe moyé (govorraſce oñà,) i tielo moye neoſquargneno pò milloſti tvoyoy, ò Ieſuſſe krunno, i kragliu od Dieviçá: oslobodi ò prigliubvenni moy odkupitteglíu Dievſtvo moyè od dilla putennoga, nekà pò Dievicanſtvu viecnomu buddem viecna viereniça tvoyà, i sliedittegliça priciſtæ Maykæ tvoyæ Diuviççæ Mariæ ù druxbi slavnoy od Angela.

Priliepa molitva S. Aldegundæ.

Priblijxaſccſe vechie dan od pijra, kadà naredbom Boxyom Mayka gnæ razbolivſciſe ſmartno, mallo dáñá posli iz ovoga sfieta primijnu. Niſcta nemagne Endo gnæ vierenik naſtoyaſce, dàſe sfarſci Vierra, i vcinij Goſpoçki pijr.

Diello za micrno.

Cuvſci tò sfeta Dieviççá, yednù noocch pobighnu iz occinę kucchię, i otijde nà yednò mieſto punno díbya immenom Mal bodio, gdì gnekolikó dànà skrivenà pribijva. Vzaznalla bijſce sfet xivòt Bijskupa Amanda, i dàſe nahoyaſce tadà s'Pripoſctovaniem Bijskupom Anterom ù monaſtiru od Altámonta (ù komu bieſce sfeto xijvio Viçenco mux Valdetrudæ gnæ ſeſtræ ſtarijyæ:) tutakoſe poſpiſci boſſonogga, poccki onamo: gdièſe prid gnih sfetæ nogghæ metnu; i proſſi, dà yoy sfetu od Dumanſtva pokri-

vaccu

vaccu daruyu. Vslisci gnæ molbæ sfeti Amando i dostoyniem redom pò naredbah çarkovnich úrèsi gnu posfechienom pokrivaccom.

Nadarena Aldegunda oviemi karstyanskiemi vressimi, poge ù pustignu nà miesto, komu onà biesce nadilla imme Malbodio, punno kuppijná, i drácà; koyè cijni privelikom pomgnom liepo izcistiti. Ondì provelicku Carqvu pocce gràdititi nà cast Pricistæ Dieviççæ Mariæ, i liepu kùchiu. Viddecchi sfak gnæ cudnovati, i sfeti xivòt, nà mirisnæ kreposti, i nà sluxbu Boxyu innogghæ plemenitæ Dievoyciçæ skuppiscese. Sfæ kolikkæ innokupno s'vesselyem veliççiem ù onù sfetu kuchiu, illi Ray zemaglski vlizzosce, i zatvoriscese nà sluxbu Boxyu; à navlasc nà prigarglienye od prislavnoga Dievstva, nekàbi gliubvenno moglæ vgoditti krepostyiem izversniemi, i Angeoskiem zivotom sfomu nebeskomu Viereniku Isukarstu. Meyu ostalæ obukoscese dvij gnæ neppuccæ Dunimæ kchieri sestræ Valdettudæ. Ovæ s'velikom pomgnom, i gliubavyu vas sfoy xivot naslidovasce kreposti Angeoskæ gnih tetkæ.

Sagradi monastir i sfeto xij ve.

Meyu ostalæ sfæ kreposti, koyæ Aldegundi biehu slavni vrés zà Dievstvom, sfietgliascese pribistro millostiva blaggost nà vbogghe, siromahhe, i siromasciçæ: takòye razdielila velikko blàgo od dietinstva, dà vecch'neimasce, sctò dieliti. Alli, kad biesce Dumma ne samo rodyakom nisceta ne dàvasce; pacè sfe, sctògodbi moghla odasfuda mieddij, zlata, i srebrà u didinstua izvadditi, sfèbi vbozziem razdielila, samoy sebi ne ostavivsei nisceta druggo, neggo vboggu odichiu, bogatto vbòxtvo: nekàbi ù nebesko blago, gdi gnæ satçe biesce, od vbozzich rukæ odniclæ sfé.

Millo far çe nà vbo ghe.

Zàtò

Zàtó Gosподin Isukarst htij, poktipiti ù vierri sarçá sfoyeh Dievíçá, i neprodigli, ykázati, i ocittovati cuddom priveliççiem, kolikomu gnih sluxba biesce vgodna. V onij dan, koyi Aldegunda biesce sfè diello od podieglienya sfarscilla, i budducchi trudna, zapoviddi oná mlayiem sfoyiem, dàbiyoy donilæ hladnæ vodæ iz kladença, i prikloniviscih'usnam sfoyem, poznà; i ochiú ti turako voddu ù dobrò vijno priobrátyenu. Ovó cuddo proglasiviscise pò sfemu monastieru, tolikkom gliubávi vxeggoscese sarça sfieh Dúmaná, dà izgledom sfétæ gnih Batessæ, niednæ stvari sfietovnæ posli ni htisce imatti, ni ù gnihse dobiti hotisce zabávgliati.

Stvari za miernæ.

Meyu mnogghæ duhovnæ raddosti, i nasladyenya, koyimiu Gosподin Isukarst obesseglivasce, nedopuscávayucchi, dàyu duggo koyagod túga, i xallost topij, i morij, nebbi onà naymagna. Biesce culla Aldegunda, dàyu gnetko biesce psovvao, i nepravedno sctettom od druzzieh zloglassio: Tutakoyu velikka xallost vhittí, razmiscgliayucchi yezicnieh zlobbu, i dobrieh smetgnu. Angeo tadà sfeti prikazasegnoy, i prislatciemi bessieddami razgovárayucchiyu: Sctòse, recce, smetasc, i xallostiviscpridrága Boggu Dievicço? Sctòliteye od zlobnieh gliudij toliko smutila nenaviddost? Neznascli tij, dàye tebi pripravna viecna slavva nà nebesieh od tvoga Prislavnoga viereníka; à onichié proghani bitti, akòse ne pokàyuiù viekuviecnæ oggnè pakglienne? Oyaççiemi onà bessieddami vtiescena, vechie nie nikadar hayala zlieh yecíká tasceta zloglassenya.

Angeoyu razgovára xallosti nu.

Stoyecchi yednù noocch nà molitvi, dostovna bij vidditi dusçu sferoga Amanda Bijsku ù onij

çàs, koyà dielivſciſe iz ţiela vzijde blaxena nà nebesá, bieſce gnoy tò iſto rękko sfeti gnæ Angeo, i ocittovo, dàſe i onà pripţavvi, primitti dò mallo dánà onu iſtu krunnu od slavvæ viecnæ.

Viddi yoſctè ù druggo vrieme dyavla neciſtoga veoma xalloſna, koyiſe ruxaſce radi sfoyæ neceſti: Sctò tuguyeſc, reccennu onà, koyæli koriſti immaſc, tolikko tiſſucchia dúſcá ù viecni ogagn, i proppas vúkucchi? Odgovoriyoy on: Erbome zaviddoſt ràtimi prioſctrimi bodè, i xeſtokò mucci, kadà viddim, dà ſinnovi Adamovi ĵddu onamo nà nayviſce nebbo, odklèſmo sfi mij vraggovi ù vicke izagnáni bijli.

Dar Boxyi zamirni.

Pohoyahu dakè sfeti Angeli cęſto Aldegundu, i od gnih vzaznavſci, dàſe priblijxaſce gnæ ſmart, vrucchimi molitvami; i obilniemi ſuzàmi proſſaſce od Goſpodinna, dábi gnu ĵotiú nà ovomu sfietu ociſtiti (od sfieh doſtoynieh zà griehe núkà) pokorrami, nekà nà càs od ſmarti moxe tutako viddiri Boxyi obraz prislavni. Vsliſci mil ĵoſtivi Boog gnæ vmiglienu molitvu. Mallo poſli otrova gnæ deſnu ſiſſu gardi kankar, sfù dò sfarhæ od xivotà gliuto, i xeſtokò izgrizzé. Tarpillaye onà tù nemocch s'veliççiem vſtarpglienyem, i duhovniem veſſelyem, vzdavayucchi sfeyer hvalæ Goſpodinnu Boggu; eryu bieſce pohodio, kakono kchier gliubvennu doſtoyniemi pokorrami nà ovomu sfietu. Nepriſtayaſce ni hudobà neciſta napaſtima zanciçæ gnoy zamet tati; alli nie niſcta mogla dobitti. Nayposli blijzu ſmarti tolikayu mucci xéya, dà ſçiegnaſce gnome bitti vmorrena; i pridobivſciyu molitvom, viddi ſtàroga neciſtoga nepriateglia, ù gardoy, i ſtrahovittoy priliççi, koyi mnozziemi naçinniem naſtoyaſce, vrijyati gnæ duſcu: Muccanti

Napasti od hudobæ.

canti puut, recce hudobà, oſtayye, pridobitti; nitti moxeſc sàma ſebi drobru sfærhu, i dò sfarhæ nasledovanye obechiatti: Otijdi, Otijdi neciſti, recce onà; Goſpodijnchie bitti moy pomocchnik: nehayem niſcta sfà ſtraſcenya tvoyà. Ovæ rieci hudoga vraga poràziſce, i odaghnàſce kakono yedan grom, i trisk.

Ozdravvi mallo posli caſſom yednoga dietichia, ciniviſciga, poſtaviti blijzu Ottara priuiliçcim zacudyenyem od sfakkoga; erbo radi værlæ nemocchi bieſcese izgubillo vſſanye od xiuotà gnegovva,

Ozdravvi i yednoga mahniçça ù tielu, i ù'duſci, prikarſtiviſciga krijxem sfetiem. Vzmnaxayucchiſe posli toga sfeyer vecchie nemocch gnæ, pohodiſceyu mnozzi gliudi i xenæ caſni, i krepoſniem xivotom pohvaglieni: kadà etto trijdnij prie gnæ ſmarti nad kucchiom (gdì onà lexaſce) vkázaſe sfietloſt privelicka. Zacuddiſe sfak od ſtvari neobicàynæ; à ſeſtrà gnæ Valdetruda punna ſumgnæ meyu vſſançom, i ſtrahom priſtraſcena sfarhu cekaſce. Tutako onà sfeta duſca izbàvgliena iz putennæ tamniçcæ s'onom iſtom sfietloſtyu vzijde nà nebbo blaxena, i slavna; gdì bij okrugnena ù viecnoy slavvi od Iſukarſta gnæ pridragoga, i prigliubvennoga Vierenika prislavniem viençem priliepoga Dievſtva. Nà gnæ caſt i ſiavvu velikaſe cudesà zgayayu ù Malbodiu, gdìſe gnæ sfeto tìelo nahoddi: nekà sfèyer vechie yas sfiet víddi kalikko Goſpodin Boog gliubij Dieviçcæ priciſtæ; i Dievſtvo viecno prosfietgliùye. Slavva Boggu.

Pridſmarti gnæ nad kuchiõ sfiet loſt zamirna.

XI.

XIVOT VEGLIA CA. FEBRAR.

SVETÆ AGATÆ Dievicçæ, Mucceniçæ Vladikæ Palermitanskæ.

Nà 5. Febrara.

GOspodùyucchi Deçio Imperatur, à Vlada-yucchi Qvinçian Namiestnik, proglasisse yednà priglùta zapovied, ù koysenaredyivasce, dàse imayu, pohittati sfe Karstyanne, i xestoç-çiemi mukkami pobitti. Vzaznà ovu zapovied yednà plemenita Dievoyciça immenom Agata, vrésena izværsniemi krepostiem, koyæsu veoma ù xenàh sçiegnenæ. Biesce onà priplemenita Rodda, pribogatta, priliepa, i pripoctenà; à sctò-ye nayizværsnijye, biesce Kastyanka, i rodyenà ù Palermu Gradu, kako pijsce Metafraste, Su-rio, i Lipoman: Xudyasce, i nastva svoga, i vm-

Bijtye S. Agatæ, i Rodbi-na plemenita.

rijti radi Isukarsta ; zàtò molliga onà iz' sfega-
sarçà, dàyu zacùva , i obràni od onoga Tiranni-
na, koyi hotiasce, dà onà izgubij sfetu Vierru, i
Dievstvo . Zapouiddi Qvincian , nahoddec-
chise ù Gradu Katanei , dàmuyu iz Palerma-
dovedù ; à onà oruxana molitvom, i pokripglie-
na Duhom sfetiem pripravviše vesselo , i slo-
bodno . Biæsce on cùo mnoghæ pohvalæ od
gnæ liepotæ , i mudrosti . Daklè gnegovi , ka-
koyu ù kucchi naydosce , ouiemi recmi nàgnu
navàlisce .

Proglàsilo seye, dà tij boggove nehayesc, i ne-
castijsc suprot Cesarrovoy zapovidi , radikoves-
mo te mij vhittiti doscli . Akòckiescse tij boggo-
vom poklonitti , mijchiemote casno , i postenò
k' Qvinçianu odvesti, koyi nasye poslao pò tebé.
Pocce sfeta Agata sarcannom prosirti molitvom
od Gospodinna Isukarsta, dà yu obràni od nepo-
stenich gliudij, i nedopusti, dàyoy moggu suprot
Dievstvu, vcinitti koyegod osqvargnenye: pake
obrativscise suprot necistomu dyavlu recce: Etto
neciSti nepriategliu od istinæ dyavle ? neviddi-
scli moyè rattenye bezbroynimi Angeliem ob-
krúxeno , koyi cekayu od arvanya moga sfær-
rhu; tèr istoga od Angelovà Gospodinna Isukar
sta viekuviecnu od pravednosti krunnu, gdie mi
obechiáva? Rekscioväe ricci od vesselya zaplak-
ka . Izijde nà dvor , i vidivscise sama meu boy-
nijçiem, budducchiyu pristrascени grayani sfi o-
stavili , punna xallosti recce ; Gospodinne Boxe
ykáxi slamenye , mollmte , grayanom moyiem
od gnih nevierstva nà ovomu miestu . Tutako
izniknu, i vzreste yednà neplodna maslina , ko-
ya bilyiegh ostà sramotan od nevierstva onieh
gnæ grayana .

Molitva S. Agatæ sarcanna.

Molitva gnæ ù xal losti, i cud do.

Bud-

Budducchi ù Kataneu odvedenà pried poganē noga Qvinçiana, i on viddivſciyu toliko liepu, i priſtallu, zaboraviyſci bijtye sfoyè od Vladáoça, i onò, ſctò hotiaſce pravda; ter negledayucchi záo nauk, koyi dàvaſce oniem pukovom, koyieh vlàdaſce, i koyiſe izgledahu ù dillieh gnegovieh (kakò ù çarçalu, za vcinitti onò', ſctò on cignàſce) tlaccecchi dobrò zivoto vanve, pravedne zakonne, dobroſtivoſt, i razlog sfakki; odlúci, sfakkiem pacinnom i putem náſtoyati, dàyu vzmoxe imarti i vxijvati pohotinſtvom sfoyem, i nahoddecchiſe takò zasliepglien, zà pokritti zlobbu sfoyu zapoviddi, dà pridadu Agatu ù rukæ yednæ zlochiudnæ ſtariçæ immenom Afrodiſię, koya immaſce pet Kchierij yednako liepieh, i neposſtenieh, nekà gnijh opchienyem, i druxbom sfeta Dievicça malſo pò mallo omehcaye, i gubecchi gliubav od çiſtochiæ, i od Iſukarſta, on nevierniek vzmòxe ſtecchi, ſctò bieſce namislio. Vidivſciyu Afrodiſia ù kucchi sfoyoy, prihúda kucka, pocce, sfaççimi nayyaccimi nacinniem napaſtovati sfetu Dievicçu; blaghiemi, i slatçiemi riecij nagovaraſceyu, dàſe veſſelij s'gnę kchieriemi, nebudducchi ù onoy kucchi covieķ niedan: slobodno dà çinij sfè, ſctò vzhochie, dàſe ne ſtijdi, ni boyij od nikoga; tèr dàçhieyu barzo od ruka Qvinçiano vieh oslobodittí, koyiye Goſpodiciceh plemenit, i gliubęxgliv, i hittan zà pogoditti sfakomu; à dà onà nebieſce Karſtyanka, bez ſumgnæ niednæ bijlabimu Goſpoyà gnegova, i od ſfæ Siciliæ: I mnoghæ takovvæ drughæ rieci iz recce Staricina, kakoyu ſotonà napuhijvaſce, i pò obicàyi od taççhieh xenijna. Sluſcaſce, i neſluſeaſceyu sfeta Dievoyciça; yèibo toliko gnæ ſarçe bieſce k'Boggu obràchieno (mol-

Sudaç zao i opak.

S. Agatu zloy xèni Afrodiſij pridàſce.

lecchiga gliubvenno, i goruſćte, dà zacùva Dievſtva gnæ, i obrániyu od ſfakkæ ſillæ) dà mallo pazzaſce, ſćtòyoy onà tlapgliaſce, i plakaſce. zatò Afrodiſia ceſtoyov iſtæ tlapæ ponávgliaſce, i nepriſtàyucchi napaſtovatiy, promisli ſfeta Dievicca, dàye dobrò yedan puut vrazúmitiyù, zà oslobodittiſe od zvizdanya onega zmàya, i onæ ſmærdechiæ zmiyæ; i ovakoyoy recce: Yà

Priliepi odgovor s. Agneræ

doſta dobrò poznávam, ò Afrodiſia, cijne, i razloghe, koyimi tij misliſc, odvátiti ſarce moyè od Iſukarſta Bogga mogo, nepoctenye vcinitti Roddu momu, i prodatti moyè Dievſtvo; alli nemoy vierovati, ni ſcieniti, dàſi toliko, vriedna beſiditteglica, i dàſu toliko mogúchiæ beſieddæ tvoyæ, dà mechieſc mocchi pridobitti gnìmi: varloſe varraſc. Yà ne sluſcam yezik tvoy, kako tvoy, neggo kako yezik od Sottonæ, koya govorri, i tlápij pò vſta tvoyà: i kakono od ſottonæ biexijm, onako biexijm i od tebe; nittiſam hotilla ſtaviti pamet nà onò, ſćtò

Dobtò vratiti zà zlò. karſtyanſko diello.

miſi govorilla. Yà ti kaxem, kako Karſtyanka, koyaſamti darxana dobrò xuditi, i tebbi, i druzziem, koyi menni xude zlò, dà tij razmiſliſc bijtye tvoyè, i puſtiſc nepoctennu, i proklettu meſctriyu, koyu ciniſc ſramotom' tvoyom, ſćtettom opchiennom, i prihudiem naukom od kchierij tvoyieh: dà tij Gred ovij nezaplittaſc zanciçami tvoyiemi, ni vxixeſco ogagn ù ſarçieh od ciſtieh, i poctenieh Dievoyciçà: yerbo cinijſc vechiu ſćtettu Opcchini ſfoy, i grieſciſc vechie, neggo dàbi nà ſfæ cetirri ſtranæ Grad vxegla, alii dàbi opchienna vriella otrovála: i prem dà Qvinçian nekárate, Boog chiete iz nebéſa pedepiari, i poráziti. I akò nechieſc oſtaviti tu meſctriyu, i tij hudi cijn tvoy, koy ſi

prijmila

prijmila ſiprot menni, zà dobrò, i zà caſt tvoyù; oſtaviyu zà negubitti vrieme, i ſiati rieci ù vierrar. Yerbo immaſc znatri, dàſamſe yà toliko dobrò, vtemeglilla, i vtvardilla ù gliubavi Goſpodinna moga Iſukarſta; i tolikoſam ſtanovitta, ù zaviettu, koyiſam vcinilla od Dievſtva, dà s'pomocchi moga Bogga vffam, dàchie prie ſunçe sfietloſt sfoyù izgubitti, ogagn vrucchinu sfoyù, i ſnieg sfoyù billochiù; neggochiù ya promieniti odluku moyù, i hòchiu. Nekà naoſctrij Qvinçian britvæ; pripravvi lavve; vxexe ogagn; zametne zanciçæ; otvorri, akò moxe, iſta vráta od paklà; i vgrabbi verighæ sfiemkoliççim vragovom ſuprot menni: ya immam vmrieti Dievicça, i Karſtyanka: nit tie boyijm, dàmichie mocchi Qvinçian ſillu vcinitti: yerchie Boog viecni, i xijvi (komu yà sluxim, vcinivſcimu posfettelliſcte od tiela, i od duſcæ moyæ) braniti mene sfemogúchiom deſniçcom sfoyom. Tij Afrodiſia vecch' ſi ſtarra, à ſmart nà vratijhti ſtoyi, i tvoy blied obraz tò káxe; zaſtiediſe od zlà nauka, koyiſi dàla kchieriém, i sfemu ovomu Gradu: placci ſáma ſebe, i mijnuti záo xijvòt tvoy: obrátiſe k'Boggu tvomu ſtvoritteglíu, koyite imma sùditi, i oſſuditi ù ogagn viekuviecni, akò ù griehu vmreſc: dàkè cijni pokorru, dokleſi zdravva, i xijva, iſpoviedayucchiga, zà práyoga Bogga, kako iſtinito yeſt, i klagnayucchimuſe ciſtiem ſarçem, nekà te nà ſtraſcnomu ſuudv gnegòvu nepedepſa viecnom oſſudom, i mukkom.

Zavier od Dievſtva S. Agata.

Zamirnæ beſieddæ.

Liepæ beſieddæ.

I Cuvſci Afrodiſia ovæ beſieddæ, i poznávſci, dà s'gnom vrieme gubgliaſce, nàkon tries dànà poy de k'Qvinçianu, i recce mu: Goſparu, yàſam pò

Afrodiſia prihuda.

haredbi vascoy darxàla ù moyoy kucchi Dievoyciçu Agatu, i sfè, sctòsam vzmogla, vcinillasam oko gnæ, dàbih prighnula gnù nà hotinye vascei alli znáyte; dà onà toliko tvarda stoyij; zà bitti Karstyanka, i zà salìraniti dievstvo sfoyè, dàchie prie gvozdye omenscatti; mramor, i diamant; negochie onà promieniti odluku sfoyù. Y samyoy obechiàuala bogattæ haglinæ, vressé; drago kamenye; i zlatnæ kolainæ, kove stvari sfæ onà nescieni vechie, neggo prah, i kao: tèr nekàxe, dà xúdi dtuggo obdan, i obnocchì, ni mísli, illi snij druggu stvar; neggo radi Isukarsta vmrieti, i mukkæ tarpitti. Riecisu s'gnom zàludo.

Razumivsci sfæ tò Qvinçian, i zapovidiusci dà muyu prid goega dovedú; vpijtayu; od koyæsi Rodbinæ tij? Odgovorimu sfeta Agata: Yàsam plemenita rodda, i od sfietlæ karvi todillasamse: i moviscu Roditte gli dobrà sfiedocba: kako dobrò znàde Sicilia sfa kolika: Kako dakè, recce Qvinçan, buducchi tij plemenita, sliedisc nauk, i xivotovanye od gliudij priprostieh, i sebara? Odgovori B. Dievicça: Premdàsam roddom plemenita; nissta nemagne sluxbeniçasam, i robigna Isukarsta moga Gospodinna: nittime moya Rodbina ohollu cinij: vèrbo plemstvo pravo, znam yà, dà yest, sluxiti cistiem sarcem Isukarstu. Recce Qvincian: Mij dakè, koyi neçienimovascega Propetoga Isukarsta, niesmo plemeniti? Nà tò onà: Akòsi tij, recce, suxagn dyavolski tiem nacinnom, dàse poklagnasc kamenu, ù cemu stoyij plemstvo, i slobod tvoyà? Cijniyù on zausciti, i pò obrazzu plinsnutti, govorecehi, dàse naucij govoritti, i ne pogardyij vati Gospa- fa sfoga? Ostà obraz B. Dievicçæ rumen, modDesieddè ye S. Agatæ razumno.

Liep odgovor.

dar, i oſqvargnen; prem dà veoma liep, i sfiettaò prid Angeliem Boxyimi.

Viddecchi pogannin Qvinçian, dà nemoggasce s'gnom dobitti niſcta druggo sfoyem vuhlovanyem; neggo beſieddæ pùnnæ Mudroſti, Vierræ, vffanya, i gliubavi Iſukarſtovæ, zapoviddi, dàvu odvedú ù tamnicçu, govorecchiyoy, dà razmisli zà boglie sfoyè, illi ſillom od múka vmorreha vmrieti, illi odrecchiſe Iſukarſta.

Vliezze S. Dievicça s'cudnovatiem veſſelyem i hrabroſtyu ù tamnicçu; kako dâbi vliezla ù miriſni perivoy, mollecchi Goſpodinna, i dâyoy daruye snàgu zà pridobitti Tirannina Vſionika; i krepoſt, zà dobitti krùnnu od Muccenya.

Vtamniççi Boggomolli nà pomocchi

Dovedoſeeyu zautra dan opet prid hudoga Qviuçiana, koyiju pocce, blaghiemi riecmi, i blaznoſtiemi napaſtovati; pake ſtrahovimi; i prietgnatni nagovaratiyu, dà oſtavvi vierru Iſukarſtovu, i dàſe poklonni bogovom. Odgovori onà: Yalichiuſe dærveniem, i kamenitiem tvoyiem bogovom poklonitti? yàlichiu odecchiſe; i oſtavviti Bogga xijvoga, i neumarlega Iſukarſta? Buddi xenà tuovà, kako Venera boxiça tvoyà; Buddi tij, kako Yove bog tvoy? Cijniyu onà varlo tàdà zauſciti: Reccemu onà: Cuddimſe, dà tij razuman, i ſpametan coviek cinijſcme birti, kako dàſamte opſovàla, budducchiti proſilla xivòt, i bijtve od tvoyich boggova?

Qvinçiã napaſtuye S. Agàtu, da bogove caſtij.

Recce Qvinçan: Poklonhiſe dakè, i caſti bogove naſce, od koyichchieſc imatti, i xivòt, i ſpaſenye, i dobrò ſfakko; à od menechieſc primiti ſfakkugliubav, i millòſt. Odgovorimu onà Svoomagoiuſcliein ſarçem: Tijmi obechiàvaſe

xivòt, i ſpaſſenye, i gliubav, i milloſt, i dobrò
svakko, akò oſtavviim và moga Iſukarſta; à và
ti govorrím, dàmi daruyeſc vas sfiet, i sfæ sfieto-
vnæ slavvæ, niſctaih nehayem; oſven moga Iſu-
Liepi od- karſta, koyiyeſt xivôt, ſpaſſenye, gliubav, milloſt,
govor S. i sfakko dobrò moyè, bez koga nie drughi xi-
Agatę. vot, ni druggo ſpaſſenye, ni dobrò niednò. Ne-
móy misliti, dachiuſe và od tvoyæ varloſti, i và-
dovitoſti priſtraſciti: yerbo hochiù và, dà tij
ſnaſc, dàſe nenahoddi koſcutta vmorena tolikò
xedna, koya toliko xelij, i hlepij kladenaç od bi-
ſtrieh, i ciſtieh, vódá; koliko và xelijm, i xúdim,
bitti muccena od tebe, dàſe laſnijye ſyedijniem, i
Zlatnęri- zagarlim s'Iufukarſtom. Pſceniççaſe neusjpa ù
ęci s. Aga hambare, ruppæ, illi yamnæ, dokle nie ociſcte-
tę punnę nà od slammæ: nitiye dúſca primgliena nà nebo,
vierrę, i akò prie tielo neoſtanne martvò nà zemgli. Akò
gliubavi chiecſ oſctri mac izvaditi nà menne, evoti vrat
Boxyę. moy? akòli bicce, evoti moyà plèchia? Akòli
ogagn xijvi, evoti sfè tielo moyè; ſieçi, xèxi, vàri,
peçi? Akò mechieſc met nuti kavvom, i koyti dra
goy zvijri, evoti pripravna sfàkolika vda moyà?
Evoſam yá sfà ovdì, muccime, kakòtiye naydrà-
xe: mucci, gorì, ſvéxi, ſméci, ggnavi, raskinni,
razdri, vtopì, razrarghni, i gluítom ſmartyu vmo
rì ovo moyè vmarlo tielo: koliko buddeſc ſu-
prot menni varlijyi, i xeſtocijyi, i nemilliyi, toli-
kò miſchieſc boglie vciniiti, i yàchiu dràya bitti, i
milliya mòmu Iſukarſtu. Scto cinijſc? ſctò ce-
kaſc? zaſcto toliko çknijſc?

Varloſe naſardi, i razyledi: Qvinçian, i takò
yadovit zapoviddi, dàyoy obieſcenoy varlo za-
varnuli mucce yednù Dievicansku ſiſſu; à posli
dàyoy iſtu ſiſſo, (iz koripivſciyu) odrixu. B. Die-
vicça niſctaſe nepripadde; pacek s'yunackiem-

ſarçem

ſarçem recce Tiranniu Viſioniku: Kakòſe ne- Mukkæ
ſtijdiſc, ò nemilli Tirannine Vſionice, mucciti S. Agatæ.
yednù Dievoyciçu ù ſiſſah; buducchi tij mallahan parvu hranu od xivotà primio ix sijsá matteræ tvoyæ? A vladavaç hudi razvijdyen varlo ſuprot onov ciſtoy karvi, i xeſtocijyi od yednæ laviçæ, nekrénuſe niſcta nà ovæ beſieddæ; pacekyù operta cijni metnuti ù tamniççu; naredi, i tvardo zapoviddi, dàyoyſe nedade niſcta ni yeſti, ni pitti; ni dopuſti, dà k'gnoy koyigod liekar vliezze, zà liecittiyu, nekà takò od bolleſti puknes i vmre.

Pò ſried marklæ nocchi poslàyoy Goſpodin ſfetoga Petra Apoſtola, koyiyoyſe priakza ù prilicci od yednoga poſctovana ſijda ſtarça. Donio bieſce on, kako liecnik, razlike maſti, i mehleme; à prid gnim grediaſce yedàn 'mladicch s'vxexeniem dupiierom; i tako veſſeliem, i mirniem obrazzom gliubvenno pozdravivſciyu, recce: Nie niſcta mukkami sfoyiemi dobid s'tobom nemilli Tirannin Vſionick; pacekye oſtao ſmeten, i zaſtijdyen: i akó teye on muccio, i odrizaoti ſiſſu, mukamichie tò plariti viecniemi. Và ondì bijh, kadàtiyu odrizzal, i viddih, dàſe moggaſce izliecitti. Ertoſam doſco dàte ozáravvim. Odgovorimu onà, neznaducchi yoſc tkò bieſce; dà nebieſce ikadar teleſnich lieká vzimala ù vàs xivòt sfoy, i takò i ſadà neimaſce odluku, vzétiga nikakva, vſſayucchi, dàchieyu izliecitti Goſpodin Iſukarſt, koyiyeſt ſatvorittegl od ſfich ſtuarij. I nehtécchi od ſtijdi, reccemu: Tkòſi tij, koyiſi doſcao izlieciti rannæ moyæ? Odkriyoyſe tadá Sfetom Petrar, govorecchi, dàye Apoſtol Goſpodinnov, i dàgaye k'gnoy Goſpodin Iſukarſt poslao, nekàyu od ſtránæ S. Petrar Apoſtol liecci S. Agatu.

gne-

gnegovvæ ozdravvi, i povráti gnoy ſiſſu odrìzanati : i zà poznatti tò iſtinito, dàchie onà oſtatti ſaſma zdravva ; i tutakoga onà vechie neviddi : pogleddavſçi nà parſij ſfoye viddi nàmieſtu ſfomu ſiſſu onu, sdràvu, i cittavu: zàto obtativſciſe sà ſfiem ſarçem, i duſcom ſfoyom k'Goſpodinnu: Yàti zahvágliuem Goſpodinne móy Iſukarſte ; erſiſe ſpomenuo od mené, i ermiſi poslào tvoga Apoſtola, zà ozdràviti rannæ moyæ; i ponovitti, i pokriepitiuda moyà, vrativſci parſiem ſiſſu moyù :

Sfietloſt cudnovaſta ù tamniçci.

Sfietloſt privelika ù onoy tamniçci tmaſtoy viddiſe od ſtraxana, dà ſfi, kako izvan ſebe, oſtavivſcivu otvorenu, razbiggoſcese. Onij, koyi biehu ù tamniçci, ſfiettovahu B. Dieviçcu, dà (poklè biehu vrata otvorena, i nitko nebrágnaſce) vtecé; koyiem onà odgovori: Nedáy Boog, dà yà oſtavvim poglie od moga rattenya, i pobighnem doklè yà ne pridobüddem moga nepriateglia.

Muccenye nà xeraui goru chioy S. Agatæ.

Cetirſi dnij posli toga Qvinçian prihudi cijni', dàyu prid gnega dovedù, i videcchiyu onako zdravvu, i dà s'tolikiem ſarçem pripoviedaſce, dàye bijla ozdravgliena od Iſukarſta, oſtà od ved næ ſtrànæ zacudyen ; i zaſtijdyem; à od drughæ pun yadovittoſti, i gnijva, koyiem vxexen, zapoviddi, dàſe poſpé zemglia goruſctom xeravom zaedno s'primalahniemi matviçami od kamícakà ; i dàyu varh gnih golù raztéghnu ; i privtàchiayu, nekàyov ogagn puut izxèxe, à one oſctre matviçæ izbodúyu, i mucce. vechiom mukkom i bolleſtyu : Tadà caſſom ſtrahovitta treſcgna raztréſe vas Grad onij, i vmrieſce dva glavha priateglia Qvinçianova, imenom Vulteyo, i Teofilo, illi Siluino, i Falkonio, koviga ſfietovahu ; i potiçcahu ſuprot S. Agati. Vàs puuk pri-

ſtrà-

ſtràſcen porce vijkati, dà onà treſcgna bieſce bic Boxyi, çiechia nepravednæ nemilloſti, koyàſe cignàſce ſuprot Agati Dievóyciçi, i ſſi koliççi tarcàhn nà kuchiu Qvinçianovu; koyi vidivſci puuk, i cuvſci vikku, varlo ptiſtraſcen, i ſméten; cijniyu ſtàviti ù tamniççu; boyécchiſe; dà muyu neotmu fillom.

Ovdiſe S. Dieviççà metnu nà kolinna; podighnuvſci rukæ ciſtæ k'nebbu, gdì bieſce gnæ ſarçe, i pocce molitvu sfoyù ovako: O Boxe moy sfemogúcchi, i viecni, koyimeſi za sàmu dobrotu tvoyù oruxào tvoyom nebeskom milloſtyu, nitibih yà mogla nà slavvú, i vzviſcenye od virrhæ tvoyæ arvattiſe ſuprot Tiranninu Vſioniku, i budducchi xenà mlayahna, slabba, i fama, dà pridobuddem ù putti moyoy neyakoy tolikæ inukkæ, i tolikæ boynijkæ. Otvori, i raſſcíri Goſpodinne, rukæ; i miſciçæ tvoyæ milloſatdnæ; i prijmi duſcu moyù; koyàte s'pigotuſctom poxudom xelij. Takò mollecchi, izijde ona slavna duſcà iz tiela sfoga, i zaedno dovarſci molitvu, i xivòt: pacek oſtavivſci xivòt vmarli, pócce xijviti neumarli, i viekuviecni nà nebeſieh. Poydi, poydl ù dobar càs, ò duſcò blaxena; poydi ù tvoyè pribivalli ſcte viecno: vxijvay ſadà, i vazda blaxeni obtaz onèga, koyi te tiem naccinnom vxeggao bieſce gllubavyu sfoyom, dàſi radi gnega, i ovij xivot; i sfakka nasladyenya; i slaſti zemalskæ marzilla, i nehayala. Sfiet vas pripovijda tvoyù kteppoſt; viernì vzviſcuyu dobitke, i ktunne tuoyæ: à xenæ; koyæ immayu ſiſſæ nezdravvæ, zazijvayu tebe, i zdravye piijmayu: Grad tvóy radi tebe ceſtìt yeſt; à sféta Carqva obogattila yeſt. Dáynam pomocch tvoyù, neka i thij, koyiſmo pijſali; i onij, koyichié ctitti tvoy;

Molitvà S. Agatæ:

Vzijde nà nebesá blaxena duſca S. Agata.

sfeti

sfeti xivot, buddemo sliedittegl od kreppostij tvoyieh, i dionici od tvoyæ slavvæ.

Proglasivsciſe ſmart B. sfetæ Agatæ, dotarcà Vaspuuk, zà pſctovatti, i pocijtati onó Dievicansko priciſto tielo, mucceno zà vierru Iſukarſtovvu; tèr hotecchiga poloxitti ù grob, prikázaſe yedàn mladicch bogatto obuccen, koyi ploccu od mramora napijſanu oviemi beſiedda mi, poſtavivſci nà grobniçu (*Mens ſancta, honor in Deum voluntarius, patriæ redemptio*) (Duſca sfeta, caſt prema Boggu dobrohocchna, grada sfoga odkup) tutakoſe vecch'neviddi.

Angeo donese Nadgrobniçu.

Bij ovij mladicch iſtinom yedan Angeo (à tkó zná?) iſti ſtraxannin S. Dieviççeæ, koyi doneſe ovij nadgrobnik nà prolsavlienye od ſ. B. Agatæ. Zamirrimo, dàyu nehvali; yerboſe rodilla yeſt ù Gradu plemenitu, ni daye od plemenita rodda; ni radi blaga gnæ; nitri radi liepotæ od gnæ tiela; ni radi innieh narávnieh dijka, od koyiehſe hvalæ xenæ sfietovnæ, prem dàſu sfæ ovæ ſtuari veoma izvarſnæ bijlæ ù S. Agati: yeré sfæ pò ſebi, i pò naràvi sfoyóy od mallæſu vriednoſti i ſçinnæ prid Angeliemi Boxyemi: pacekyu nazbigl hvali zapiſſa od grobà radi sfetoſti do duſcæ, koyú imallà yeſt: i radi ſarcannæ gliubavvi, i goruſcta ſarça, koyimiſe yeſt nà poſfetilliſcte prikázala Boggu S. Agata. Dan od muccenya bij nà pet Febrara mieſſeça ù godiſcte Goſpodinnovo. 252. dvieſti, pedeſét, i dva, budducchi Papa sféti Kornelio: V ovij iſti dan S. Carqva sfetkúye gnæ sláonu vſpomenu, kad onà vmri.

Tutako kakò Qvinçian vzaznà, dà bieſce sfèta Dievicça vmarla, hlepécchi veoma nà gnæ blago, dicliſe iz Katanceæ s'mnoggom druxinnom

ńom puut Palerma, gdi gnæ blago biesce, zà Porazapograbbitiga: alli straseni suud Boxyi nad pri- Boxya nà hodom glavom gnegovom osctri mac od pra- hudogavdæ darzásce. Hotiasce on nà kognù prigazzi- Qvinçiati yednù rieku, kadga iznenadkæ yeda n kogn na. zúbima ù obràz vhvatti; à drugghi kopittima zadguimi obaliga ù rieku, gdì osta vdúscen, i isctucchise proklèto tielo gnegovo, nikakose nie vzmoglo nácchi. Takò Gospodin Boog pedépsa hùdu necistochiù, yadovittost nemillu, nepravednost, i lakomost pohlepnu ovoga prihudoga Vladavça, i od druzieh gnemu prilicnieh, koyi sfetieh progonne. Sctò bij vzrok, dàse vecchie vzmnoxi pocijtanye, i castényе ovæ sfetæ B. Dievicçæ; à yosc vechie Ogagnproslavvi imme gnæ dògodiscta ù ovij isti strahovitdan: Planinna immenom Etna illi Mongibel- ti od Plalo yest meyu nayviscimi, i cudnovatiemi pri- ninnæ. visokà; i vazdaye sniegom pokrivenà; ovà; ka- Mõgibelko iz yednieh vstá izmetchie nàdvor dìm, i pla- la ù Sicimene oggnenne cesto. Dalekòye Kattanea od liyi. ovæ planiannæ, mirræ zemgliæ okolo cetirri. Ovdi dakè cuvscise tyà ù frid vnutargnieh buccenye strahovitto, i kako rovénye, pocce iz varha recannæ planinnæ izhoditti, kako yednà rieka oggnà nà stranu obretyenu put Kattaneæ. Tadà miestani, prem dà biehu poganni', boyécchise obotrenye Gradu, i viddecchise bez pomocchi, Boxyiem nadahnùtyem, koyi hotiasce ocittovati slavvu sfoyæ Sfetiççæ, potatcàsce k'gnæ grobù, i vgtabivsci vbrùs, illi veo, koyiem gnæ sfeto tielo biesce pokrivenò, poydosce s'gnim suprot oggnú, i raztegbnuvsciga, i vkázavsciga oggnù, ogagn pristà, i vecch' naprid neotijde. Tò isto cudnovato

cuddo

ćuddo vecchie pútaſeye dogodiello od onà da pò milloſti Boxyoy.

Cudnovata ſtvar yeſt, vidditi yednù rieku ognnennu, ſciroků, gúſtu, i od ſtvari cværſtæ, kako olova, alli od druggoga gvozdva raztopgliena, xeggucchi sfè, sctò na hoddi okolo kud protticce; tèr gdì izhoddi Pròvod od Popova, i od sfega Grada, kako nà arványe, i rattenye ſuprot ovomu oggnù, ne s'oruxyem, ni s'vodom, ni innom ſtvaryu, zà vdunnutiga; neggoſamiem obranittelſtvom sfetæ Agatæ, i s'gnæ vbruſſom; tèr dà ovij vbrùs vkazavſciſe oggnù, kako dà ogagn imma pamet razboritu, pristàye, i nekréneſe. I ne ſamo ovù kreppoſt imma sfakki vbrùs, koyi bio yeſt nà sfetomu gnæ tielu: neggo i bumbaků Karanei slùxi, (koyiye bio nà iſtomu tielu) i imma iſtu krepoſt ſuprot oggnù. V godiſcte Goſpodinnovo. 1537. prolijvavucchiſe ova rieka, oggnenna puut Moſtira S. Nikolle od Arenæ, ne teghnuga, prem dà óbori, i vxéxe mallone ſaſmà dvá ſelà immenom Nikoloſo, i Mompoliero, i purem sfoyem proticcucchi, i immayucchiſe prolitti pò yednomu vinogradu gniekoga ſiromahhà covikka, koyi bieſce nà drumu; ovij ſtavgliayucchi nà tærſctiççah okolo vinograda mallo bumbaka ovoga, ù onij càs, kadà nad vinograd doyde ogagn, razdieliſe nà dvie ſtránæ, i obkrúxiga, i neucinivſcimu niednu ſctetu, proyde nà prid, orrecchi, i xeggucchi oſtàla mieſta. I tadà izmetnu planinna onà toliko velikku ſillu pepela, dà proge triſta míra dalekò; i niekoliko drieva putuyucchi iz Bnettaka nà Siciliu, navdo ſcefe ù velikoy poghibili radi primnogga pepela, koyi padde nà gnih. A tó sfè pijſce Faſelio ù Dekadi parvoy libru. 2. pog. 4.

Cuddo ſu prot oggnù sfetç Agatæ.

Cuddo druggo s. Agatæ.

Cvæſu

Ovæsu cudnovatæ stvari, i sfeudilna cudesá, koya Gospodin Boog cinij, zà ocittovati sfoyè neizmiernosfemogucchstvo. Ová yest cast, koyu cinij slugam sfoyem, yadà bi nas, obràtio, dàga castijmo, hvalimo, i slavvimo ù sfieh sfioych stvorényieh; i dà sliedimo sfétieh izværsno xivotovanye, koíysu toliko gliubili cistochiù, i tolikom hrabrostyu xivot sfoy pridali: zá neizgubitti Dievstvo, i vierru, kakò ye vcinilla sfeta Agata, koya bij, i yest, i bittichie ù vieke nà zemgli proslavgliena, i nà nebbu nadàrena. Mallo posli slavnoga gnæ muccenya, i smarti bij tiem nacinnom pocijtana, i poscstovana dà iz Sirakusæ poyde S. Dievicça Lucia ù Kateneu grad, zà pohoditti ù grobù sfeto gnæ tielo; i ondi isprositti, kako isprosilla yest, ozdravglienye Matteri sfoyoy. Slaua Bogu.

X I V O T

SFETÆ DOROTEÆ Dieviççæ, i Mucceniçæ Kapadoçianskæ.

Nà 6. Febrara.

S. Dorotea nà ſuud vodyena.

BIjlaye ù Kapadoçij blijzu grada Ceſareæ : zværſniem, od priveliççieh krepoſtij vreſſiena Dieviçça Dorotea prosfietgliena, i toliko zamierno ſpametna, dà nad sfiemi sfoviemi værſniççami sfetiem xivotom sfietgliaſceſe. Slavniſe glaſſovi od gnæ sfeta xivotà pò sfieh okolo darzavah prosúíſce, i nà vhho doyoſce Sapriçiu vladaoçu, koyi na ſuud sfoy ciniviſci gnu doveſti, zapoviddi, dàſe odvedè nà pocitanye, i caſtenye od prokletieh boggova, Nehti onà pò niedan nacin nà tuy nepodobſctinu priſtatti; pacck pocce sfietlom iſtionom od ocittieh razlógá kazijvati

zijvati gnim, dà su gnih boggovi neciſtæ hudobæ muccenę ù oggnù pakglienomu, ù komuchię biţ ti viekom potopglieni sfi gnih caſtittegli, akò ù nevierri poganskoy iz ovoga sfieta, i xivota v-marloga primijnu, gnih kijpe caſtecchi.

Sapriçio raſærcen cijni, dàyu karvnijçi ù klad de ſtavve, i dàyoy prid occij donesù razlikkę var ſtæ od ſtraſcnieh muccenya: à onà obratvena k'Vladaoçu recce: Sctòmi tij prikaxuyeſc ſtraſcna tvoyà muccenya? Vierruymi: yàſe ne promienih radi niednæ mukkę. Zàtó cijni sfè, ſctòſi yadovittom tvoyom zlobbom namislio. Izvaddi ſuprot meni sfakka oruxya tvoyà, nekà toliko bærxe pogem yà, vxijvati prisfietli obraz moga Bogga, i vierenika Iſukarſta. Sapriçio tadà: Potrebaye, ò Dorotea, dà tij, oſtavivſci raſctu tvoyù odluku, boggovom vcinisc posfetilliſcte, i zà plemenita goſpodiccichia vierriſcſe. Nà tó Dorotea: Viecnomu Kragliu Iſukarſtu, recce, ſijnu Bogga Xijvoga yáſam posfechiena Viereniça, ù koga gliubav vzdayucchiſe, doſtighnutichiu od prisfietloga dvora nebeskoga slavv, i od sfaççieh raskóniſca viecno veſſelye.

Liepæ ḅe ſieddæ gnæ,

Poznà Sapriçio, dàyu nemoggaſce pridobitti ni blaznoſtimi, ni prietgnami; dakèyu pridda dviem ſeſtram Kriſti, i Kaliſti, koyæſe dávna biehu odmetnuiæ od vierræ Karſtyauskę, yedabiyu kakò moghlę privratiti nà poganſtvo. Poccèſceyoy ovæ obechiavati blazimi riecij darove, i blago velikko. Pokára gnih sfeta Dieviça radi privelikæ nepodobſctinæ, mollecchi ih, dàbiſe ſpoznallæ, i pokayalæ od vcignenà priteſckoga grieha: Pomarzitte, recce, popanſtvo: obratiteſe nà pokorru: iſprositichiete ù iſtinu proſctenye: ſtecchichiete s'pomocchi boxyom

Dviem ſeſtram odmetniçá pridanaye.

izgubglienu millost, i priatelstvo Isukarstovoi Sctòstese takò odvratilæ od spassitteglia vascega proklétom nevierrom? setò napreduyete pò pu-

Vffanye ù Boga.

tu od viecnæ poghibili duscà vascieh ? Nie vechiega grieha nà sfietu, neggoye odmetnuti od sarça sfoga vffanye ù millosardye boxye premanami. Millostivye Boog pò naraui nà grescnike pokorne: neodgonni niekako od sebe niednoga, kòse od grieha kàye, i skrusceniem sarçẽ bolij. Probudisesse kako iza snà onæ grescniçæ, cuvsci ovæ besieddæ, i duseæse gnih pokriepisce vsfanyem od prosctenya: metnuscese tutako pridmogghæ sfetæ Dievicçæ, mollecchiyu, dà nepristanne, molitti Gospodinna Bogga zà gnih spassenye.

Dvie sefsæ obrachienæ.

Poslà dò mallo Vladavaç slughe sfoyè pò sfètrije: Vstimi yedniemi dvije sestræ rekòsce. Mij dvij, Sapriçio, tasctim, i ludim strahom od múkà pridobijtę vcinillæsmo saprot Gospodinnu Boggu xijvomu veoma pogardyeni grieh, castécchi boggove: Sadà pò ispросcenyu ovæ plemenitæ Dievovciæ nà millost istoga Bogga povrachienæsmo kakò vffamo. zátò marzijmo, i prokhijnámo tyoyè poganske boggove, i castenye gnih kijpova; erbo onì niesu boggovi, neggo neciscì pakglienni vraggovi.

Cuvsci ovæ besieddæ Vladavaç rasarcbõ vxexen haglinæ sfoyæ razdri, i zapoviddi, dà ih innokupno svezanich yednù placchma k' druggoy mà xijvi ogagn metnu. Postavglienæ dakè ù bacvu varliem plamenom vxexenu, slavno ispovidayucchi Vierru, iimme Isukarstovo (nagovaranyem Blaxenæ Dorotéæ nà temeglitto vffanye od Boxyega millosardya) duscæ nà toy mucçi sfoyæ Boggu pridasce.

Obrati

Obrati tadà sfù sillu sfoyæ yadovittosti nà Dorotéu vladavaç: à onà punna vessélya, iraddosti, viddivsci onæ duscæ ù Rayyu; blaghim obrazzom recce: Ah zà sctòme vecch'nà mukkę ne stavvisc? sctòme tolikko prodigliuyesc od prives sselloga obrazza Isukarstova izgled zudvenni; oslobodíme od ovieh telesnieh zavéza, nekà toliķko duggo cekanu slavvu dostighuem.

Réxucchi od yieda kakò pàs, i yaucucchi Sapriçio zapoviddi, dàyoy nà bokke pritisnu sfiechiæ gorúchiæ. Nisćta onà nehayasce gliúte bollesti vspomenom od nebeskæ slavvæ, koyase ù tielù gnæ slavnomu immasce ocittovàti. Tadà Vladavaç obraz gnæ priveséelli, zapoviddi, scakkami izlùpati: posli viddecchi, dà onà pridobijvasce stanovittostvu sfoyō, odsùdi, dàyoyse glava odsiecé. Voddecchi gnu karvnijçi nà miesto od smarti, susrettiyu gnekki Teofilo, i posmihuyucchise recce gnoy: Poscglimi, ò viereniço Isukarstova, iz nebeskoga periyoya od tvoga vierenika koligod yabuka, i ruxiçá. Pogleddaga sfeta Dievicça, i reccemu. Hochiù ù istinu, hochiùti poslàtti barxe, neggo tij sçienisc.

Molli tadà onà nà miestu smarti karvnijke, dàyoy mallo dopúste Bogga pomolitti. Kadà ertori pristallæ lieposti dieticchiak donesc gnoy ù koscicu trij liepæ yabukæ, i trij mirisnæ ruxiçæ. Mollimte, reccemu Dorotéa; ponesì sfè tò od moyæ stranæ Teoffilu. Karvniek tumko plemenitu, i slavnu glavu gnoy odsice mecém, i tukom nemillom; à dusca gnæ s'krunnom dvòyom od Dievstva, id od Mnccenstva vzijde nà nebesà, nà vxijvanye od viecnoga blaxenstva.

Mukkæ xestokkę

Angeoskæ yabukę, i ruxiçę.

Teoffilo- so obratį

V tò onij dietichiak s'dároin obechiánieм do nà S. vigek'Teoffilu: zacuddise on od stvari cudnova-

æ, i ù dijglie zavijknu: ye lánye ſámi Boog Karſtyanski, recce: ah ſctò cèkam? Blaxeni, i triſc blaxeni ſi onij, koyi ù Iſukarſta vierruyu, i koyiſu doſtoyni, tarpitti mukkæ xeſtokkæ radi vierræ gnegovvæ? Vladavaçmu nà tó recce: Sctò ſiſæ pomámio Teoffile? Odgovorímu on: Nieſamſe pomámio yà, neggoſam ſadà pocceo bitti ſpametan, kadà poznávam, dàye yedan ſami iſtini, xijvi, i viecni Boog; bogove martve, i tacte pogardivſci. Recce vladalaç: Akò tuy mahnittoſt neodmetneſc, garkimi, i xeſtoççijmi mukkami cinittichiute vmoritti. Alliſe yà, recce Teofilo, niſcta od ſfieh tvoyieh muccenya nehayem, erbochiu gnimi dobri, i blaxẽni xivot ſtecchi. Mukkæ tvoyæ pròcchichié caſſom; tielochieſc, à ne diſcú mucciti. Alli mukkæ onæ, koyæſu caſtitteglieм nevierniem od vragovapò pravednomu ſúdu Boxyemu odlúcenæ ù viekechie neumarieduſcę mucciti. Raſercen vladavaç recce: Nekà

Zamitnę riecci.

rieci mieſto dadu garkiem vdorçem, obieſſitega karvnijçi nà dervenoga kognà: razdrittemu ſfà vda gvozdeniemi ganciemi: vxexitemu bokkę ſfiechiami: muccitega ſfaççimi mukkami. Nepriſtraſceniem obrazzom takò obieſcen Teoſilo: Eyo, recce, nà krijxu vecc'obieſcen, práviſam Karſtyanin vcignen. Biehuſe iztrúdili muccenyem karvnijçi: zàtó nemilli, i hvdi Sapriçio zapoviddi, dàſe, Teofilu ſlavnomu hrabrenna glava odſiecé. Cuvſci on tù odſudu. Neizbroynæti hvalæ dayem, recce, Goſpodinne moy Iuſukarſte radi tolickæ milloſti. Tako Blaxeni Teofilo ſ'pomocchi Boxyom, i ſfetæ Dieviççæ, i Macceniçę Doroteæ, pridobivſci, i pritarpivſci ſfæ kolikkæ xeſtòkæ mukkæ primi ù Rayyu viecnu krunnu. Slavva Boggu.

Xeſtokkę mukkę.

XI.

XIVOT

SFETÆ POLONIÆ. Dieviççæ, i Mucceniçę Alessandrinskę.

Na 9. Febrara.

MVccenye sfetæ Dieviççæ Poloniæ napijsa sfeti Dionisiy Alessandrinski ù yednoy; kgnizzi, koyù ovako Eusebio Cesarienski ù sfoyoy Istorij Cærkovnoy vpijsa. Bij sfeta Polonia iz grada Alessandriæ, i xijvi Dieviçça vas xivot sfoy razbotito, posobilom tihhostyu, i izværsniem nankom od sfaççich krepostij. Biesce ù gnæ grádu yedàn prihúdi villenik i carovnik, ne priategl glavni; i xestokki sfich Rarstyana. Ovij neviernick potaknutyem sotonskiem pocce, nabugnijvati vas puk i nagováratiga nà obragnenye stáræ poganskæ nevieræ, i od stasteoya oppáçich gnih bog-

Sfeti xivot gnæ.

gova, à nà ptogonſtvo, i izk.oripglienye od kar-
ſtyana, koyi ih ſatariſſavahu, donoſſecchi, i pri-
povidayucchi druggu nòvvu vierru, i zà Bogga,
Zao co- yednoga covieka nà krijxu pribienà. Ouæ be-
viek ſctò ſieddæ, kakono iskræ oggnenę oggnà pakglie-
moxe ù noga paddoſce nà poganſka ſarça od nieh glùd-
puku. dij, kako nà ſuhu ſikkalinui, i takòih vxeggo-
ſce, dà tutako vliezzoſce mahnitto, i yadovitto u
karſtyanskæ kucchię, kraducchi, gtabbecchi,
odnoſſecchi ſfè ſctogod liepſce, i boglie nahoya-
hu: à ſctò gnim nebieſce vgodno vxijxahu.
Mnozzieh od karſtyana muccahui, i vbijyahu
razlicciemi ſmattima. Meyu koimi vblitiſce
ſfetu Dievicçu Poloniu, vechie ſtarru, dobrie diel
là punnu, i veoma ù Gradu onomu ſciegnenu
radi ſfeta, i cudnovata gnæ xivotà. Pocéſce gnu
poganni nagovarati, dà odmetne Vierru Iſukar
Poganni- ſtovu, i caſtij bogove. S. Polonia nevierne riecj
yu napa- gnih niſcta nehayya, ſtocchi temeglitta ù vierri
ſtuyu, i Izlùpaſceyu tadà innozziemi vdarçiemi, razbi-
mucce. ſceyoy cegliuſti, i s' velikkom ſillom izvaddiſce
gnoy ſfè zúbe. Naloxiſce vatrù velikku, i vxeg-
goſce xeſtok ogagn: Izgorittichiemote, reko-
ſce, nà ovomu oggnù xijvu, akò neopſuyeſc Iſu
karſta, i bogovomſe naſciem nepoklonniſc. Po-
ſtavſci onà malalnno, i skuppivſci pamet ſfoyù,
vecini molityu Goſpodinnu, i vxexena gliubà-
vyu gnegovvom, i oggnem Boxanſtvenniem,
koyi ù gnæ ſarçu gotaſce, poſobitiem potaknu-
tyem, i kreuutyem Bogga xijvoga, (bezkoga
nadahnutya nei maſceie ovò vcinitti,) iz mak-
nuvſcife iz ruka od onieh karvnijka, potarcà, i
metnuſe nà ogngn onij goruſcti, od koga bij
catſom izgorenò gnæ tielo; à duſca ſlavna odleti
nà nebeſa. Oſtàſce poganni zaſtij dyeni, i zacu-

dyeni;

dyeni, viddivſci, dà biesce bijla barxa sfeta Dievicça, prigarliti ſmartno vmorrenye, neggo biehu bijli oni zà vmoritti gnu onom oggnennom ſmartyu.

Zgoddiſe ovò na devet Febrara Mieſſeça ù godiſéte dvieſti pedeſet, i druggo. 252. Goſpodinnovo. Biesce tadà ù Rijmti sfeti Fabiao Papa, à Cesár Filip Parvi. Sfetkùye sfeta Rimska Cærqva ovij isti dan. Ova sfetiçça odvitniçaye, i partica oniezieh, koiſe gnoy priportìcuyu, kadih bolé zubi: a pò gnę molliva darijva mnogghę drugghę milloſti Goſpodin Boog rfiem, koyiyu bogogliubno, i vierno ná pomocch sfoyu za-zijvayu.

Molli zà onieh, koyi eh bolé zùái.

OXVYAR
MARAG

X I V O T

S F E T Æ K V̈ N E G V N D Æ;
Dieviççæ, Imperaturiççæ, Vdovviççæ,
i Dumnæ.

1030. Nà 3. Marca milleça:

PRisfietla, i ptislavna Dieviçça, i Cesarriça Kuniegunda, prem dàye bijla vdána zà Prituzvisseñoga, i Ptisfetoga Entika Druggoga, Cesarra Rimskoga; nisèta nemagne goruscèton glubavi od Dievstva vxexena, sahranilaye, i zacuvala od sfakkoga osqtiargnenya putennogà dò sfarhæ xivotà sfoga Angeoski, i viecni çviet od Dievstva zaedno s'gnim. Scòye onà potvardilla prisfietliem sfiedocanstvom onadà, kadà nepriategl glavni od istinæ, i Dievstva mnozziemi, i zloglassenyiemi, hotiasce poçæthitti ptibiclu gnæ cistochiù. Erbo slavno, i hrabrenno onà

Cudnova ro diello.

pridò-

pridobijla yes sfù sillu loggnenu, i gorusćte gvozdenne lemesce tlaccilaye nogàmi neuxexeniemi.

Cavtécchi onà ù privelikoy slavvi od gospoćtva, i mnogghe obade, i ostanne immayucchi, koyiemi potiççana biesce nà sfakkæ raskoscæ, sfèye onà krepòsniemi diellima nehayala, i poclaccila; à radi gliubavi, i slavvæ Isukarstovæ prosfierglienya, sfù pratex, i blago sfoyè razdarijvalaye.

Dobrà gnæ diela.

Carqvæ dakè, i monastire gospoćhiem vzvelicchenyem gráyasce. V Bamberghi gradu plemenitu nà cast sfetoga Petra Apostola tegompristalliém sgradi Carqvu; à nà cast sfetoga Mihaila Arhangela ondì blijzu, prilicnom liepostyu nà stranu od Sivera vccini Carqvu, i monastier Dumnam od Reda S. Benedikta. Vzjda i Trettu posli nà slavvu naypatvoga Muccenika S. Stieppana pod Redom od Kanònika, koyuye blagosovio izværsnom Cærkovnom naredbom Papa Benedetto. Yosctè sagradi Monastir Gospodinna Nascega Spasitteglia, i darovàga Dumnam S. Benedikta.

Sfeta Dievićça Kunegunda gorásce neizrecennom gliubavy millosardya, xudecchi veom castenye Boxye sfaććiemi náccinniemi vzmnoxiti. Onà poznavayucchi sfętoga vierenika Enrika hotinye prighnuto nà ova dobra diella, napravgliasce monastiere starienom razrusćene; illi potrebnæ, hranom, i blagom sfoyiem millostivo pomàgasce.

Pokle sfetom sfarhom pròmieni B. Enriko xivòt vmarli ù neumarli, pocce Boxya Dievićça, i Vdovićça, xuditi iz sfega sarça, dàbi velè vecchie poznalla otáynæ krepposti Boxáustver-

Smart S. Enrikaçe sarra.

ttæ: obdan|náſtoyaſce nà dobrà diellaod imilloſardya, i razſcirenom rukom ſfakkoga ſiromahha ù potrebah pomagaſce; à obnocch duhovniem razmiſeglianyem od pameti nebeskæ ſfietloſti razgledaſce, i pò nebeskieh dvorovieh ſcéraſce.

Proctitte Dievoycicæ.

Tutako bij vcignen Konrado Imperatuf, odvrati S. Kunegunda ſarçe ſtoyè od ſfieh goſpoſtva ſfietovnieh. Doſcao bieſce dan od priminutya Enrikova, kadà dozvá onà nà pozfechienye Cærqvæ Konfugienskæ Pripoſctovane Arhibiſknpe. I ettoti ù ſfried Velikæ Miſſæ Ceſarskiemi odichiami, vréſena prid Ottaròm Boxya Dievicça kleknu, i dio krijxa dervenogonà komu Goſpodin Iſukarſt naſc ſpaſſittegl zà naſce ſpaſſenye vmri, s'privelikom blagoſti pokloni, i darovà. Dovarſciv ſciſe poſli ſfeto vangelye Goſpocku ſnkgnu, koyaſe laſcchiá ſce zlarnom ſfietloſti (cuddecchiſe ſfak) B. Dievicça od ſebé odmetnu, i Cernu ſnkgniçu gnæ rukom izatkánu, i zaſcvenù, veſſelo obbúce: na yposli pameti xxvij ſenoin prisfietlæ koſſæ ſfovæ oſtuixe, i primi radoſno posfàcchiemi pokrivacu od Bijſkupa. Tkogod izverſito ovo diello gleddace, nie moggao ſuzzæ vzdarxati, viddecchi tolicku Goſpoyu radi gliubavi Boxyæ, dà odmècchie Goſpoſtvo, blágo, i ſfæ ſfietovnæ raskoſcæ, i dà gatlij od ſfieh ſtvárij potrebu, i bogatio vbogtvo radii Iſukarſta.

Sfeti xivot gnæ ù Monaſtira.

Zatvorena dakè takò ù moſtiru ſfetomu: bij hochiomi ſfoyom; poccéſceſe ù gnæ xivotù cudnovalæ ſfieloſti od ſfaççieh preppoſtij ocittovati. Potiççaſce ſfieh ondi Boggu ſluxecchieh nà izvernos zamierno. Dan s'nócchi ù razmiſcglianyich Boxanſtvennich ſadruxijvaſce, nebì onà

prie

prie trudna legla, neggobiyu pritéſcki trud obalio: à tadà nebi mehkoputta vda B. Dieviççæ mehką poſteglią od peryą primila; neggo pritvardi, i prioſctri odar od koſtretin. Sctijyoy yednom pò obicáyi Piſmo sfeto yednà Dumna. Vxexeſe ú monaſtiru privcliccak ogagn, koyi sfiem priechiaſce napokognu poghibio: Çùſe vikka ò ponocchi; sſich i sfakoga nà pomocch zazijvaſce xalloſniem lelekanyem; tadà B. Kúnegunda, arvúcchiſe neu ſobom valloyi ognenni od plámená, ydunnu ogagn, i pògáſi zlamenovanyem sfetoga Krijxa; i sfemoguchiom vierrom: takò ſebé, i sfich sfoyich oslobodi od ſmartnæ poghibili-

S. kriexẽ ydunnu ogagn S. kunegunda.

Bieſceſe posli gnæ obukla ondì Dumma Yutta gnæ néptica, koyaſe ſtiergliaſce prid ſfiemi Duinnami ùsfakkoy krepoſti tetkiniem naukom totiko, dà bij vcignenà od onaga monaſtira Bateſſa. Viddivſciſe Yutta slobodna, i vzvijſena mallo pò mallo sfetoga Reda oſctrijve, i krepoſnijye xivglienye pocce zaborayggliati. Sfeta gnæ tetka nemoggaſce ovo gnæ razbludyenye yechie tarpitti: pocceyu yarliemi riecimi karati: nà obsluxenye sfetæ Regulæ pò ſtaromu nauku nagovarati; pakeyu molitti, i zaklinati, dà nepotexe ſebe, i oſtalæ ſeſtræ ſobom oppakiem xivotom, i zlobbomù viekovlecnu gnih duſcá poghibio. Alli ouà niſcta nepobolſcayucchiſe; ſtáſce yedan dan s'gnekoliçimi ù çelliçi yeducchi, kadà oſtalæ sfæ Dumnæ, nà bogomillieh molitvah naſtoyahu Bogga slavitu, Sctò budducchi vzaznalla B. kunegunda sfetom raſarcbom vxexena, varloyu riecima pokara, à pò deſnomu lieçu zauſciyu; i takòyoy prilika gnæ parſtij oſtà dò ſmarti, kakono yedan pecàt. Bij gnoy ovò

Pokára Nepucu zauſcnicom.

ne ſamo yedan potukac prioſctar nà krepoſna diella ; pacokye mnozzieh, koyæ tò cúſce, od oppaka xivotà nà dobar, i bogli xivòt obràtilo.

Petnaes godiſcta zijvilaye ù monaſtieru, pokorrecchi tielo afoyé neizrecennone oſctrinom; niſcta nemagne bij laye sfakkomu draga, i milla: bieſce onà razborita, i gliubexglivva: nayposli dugghiem bdenyem, i poſtima vmorna pàdde ù nemocch, koya sféyer bievayucchi texa, i vècchia, poznà onà, dàſe priblixaſce k'xivotù viecnomu. Pripravgliahuyoy pò obicayi vkòp Goſpoçki, kàkò Ceſarriçi ; odar martacki zlatniemi, odìchiami pokrívahu, i nàredyijvahu oſtale vreſſe. Sctò vidivſci onà recce: Tay odichia nijé moyà : odneſittçyu odovle ; tijve vres tùva ſtvar : tiezziemi odicchiami vierenaſam biela zá vmarloga vierenika ; à oviemi zà nebèskoga neumarloga : oviemi od tuxnæ putti ſtvar neſçignenu, tielo moyè zamotàyte, i blizu grobà bratta, i vierenika moga Entika vkopàytega.

vkop gnę à Bamber ghigradu

Primij nuvſci oſtavvi od ſebè privelikku xegliu ſhem koliççiem. Vciniſceyoy vkòp mnoziemi ſuzammi ù Cærqvi Bambergenskoy. Doſtoyanſtvo gnæ ſfeta xivota ocittova Goſpodin Boog pò ſfietu razliçiemi cudeſimma. Erbo i nemocchniçi od ſfaççieh nemocchij ozdravglienye prijmiſce ; à greſcniçi otvardnuti ù ſtraſcnieh griſieh prosfietglieni obratiſceſe, i pokayaſceſe.

Ná parvi dan Agoſta, od godiſcta Iſukarſtovich tiſſucch, ſtò, oſſamdeſet, i devet, kadàſe bieſee skuppio puuk pò obicàyi okolo grobà ſfetæ Dieviççæ radi molittava, i ſfetieh bdènya, dovedèn bij yedàn coviek od vragova muccen, koyi bieſce mahnittom pameti ſijna ſfoga nà ogg-

nù

gnù vzeggo. Ovij biesce svezan verigami: sfiga pocèsce molitvami pomàgati : vtàxise nagla, i ggnivna ú gnemu mahnittos: à yezik koyi prie strahovittæ psovkæ izgovàsce, priobràtise nà slavva:, i pohvalæ Boxyæ.

Mallo posli bij, i druggi donesèn paralitik, i ú sfich vich úzet, koyi molitvami sarcanniemi xudvenno zdravve isprosi. Proglassenyem od ovich dozvàna drugga dvoyiçça istu millost od zdravya stekòsce pò dostoyanstvu B. Dieviçcæ kunegundæ; nekà poznàde vas efiet, ù kolikoyse slavvi onà nà nebesich vzviscena nahoddi, koyu toliçciemi cudesimma sfemogúcchi Boog ocittuye prisfietlu i prislavnu nà zemgli.

Takó castij Prislavni Isukarst pravæ Dieviçcæ viereniçæ sfoyæ, koyæsu ná ovemu krajkomu ituxnomu xivotú pomarzillæ sfietovnç raskoscæ, i ghnussobæ telesnæ; tersu zagarlilæ, i obgliúbilæ xivòt Angeoski priliepoga, i prisfietloga Dievstva, i Cistochiæ. Gniemye darovo s'blaxeniemi Angeliemi viecnu krunnu, i neumarli vienaç, bezkoncivvo vesselye, i raddost, viekoviecnu slavvu, i vxijvanye sfoga priblaxenoga' i priliepoga nada sfę liepostij Boxanstvenoga' obrazza. Slavva Boggu.

ùohvla od Dievstva.

TRAVA-
GN.
APRIO
Nà 29:
Aprila:

XIVOT
SFETÆ KATARINÆ:
Dievicçæ, od Sienæ Redovnicçæ, od Reda Sfetoga Dominika:

Rodbinà S. katarinæ; koya od ditinſtva milla bijsfakomu.

BLaxeña Dievicçi sfeta Katarina, viereniça Isukarſtova gliubvenna, i Duhovna kcchi Prisfetoga Dominika, slavnoga Patriarkæ, i Oçà Vtemeglitteglia od Reda fratara Pripovidavaça; doſtoyna yeſt slavnæ vſpomenæ: Ova ſe moxe rieti, dàye zarçalo priciſto sfieh Redovnijca; i Dumnakoyæ poſtſtiegom S. Dominika dulovnæ voyskæ voyuyu. Ova slavna Dievicça roddiſe ù Sieni Gradu pleimenitu od Italiyæ; od koga, i pridivak vzzela yeſt. Bij Oçù gnæ imme Yakomo, à Matteri Lapa; Roditregli krieppoſni; i sfeta xivotà; koyi immahu od sfo-

yich

yich baſctina toliko, kolikoſe moggahu poctē-
nò hraniti. Veoma naſtoyaſce Matti, i ſfakoya-
ko hotti onà ſama doyitti Katarinu, ſctò nebie-
ſce s'oſtaloin diecicom ſfoyom mogla vcinitti.
Zàtóyu i vechie millovaſce; i gliubgliaſce. Bij
Katarina yoſc od dietinſtva toliko milla, i drága
ſfakomu; tkòyu poznávaſce, dàyu ſfak hotiaſce
ù ſfoyù kuchiu voditti, i darxattiyu pri ſebi, vxij-
vayucchi ù gnoy gliubvenne nacinne, i millæ
blagoſti.

Boxanſtvennæ milloſti, kako ſuncanna ſfiet-
loſt, pocéſce ù B. Dievicçi ſyati, biſtritiſe darove
od Goſpodinna primgliene: takòſe i pozná, dà-
yu bieſce Iſukarſt tyà ù vtrobi imatterinoy zà
ſfoyù posòbitu Vieteniçu odlúcio; i ſatvorio.
Pet godiſcta yedvà immaſce, kadàyoyſe vxexe
ſarçe nà ceſto izgovaranye od pri ſlatkæ moli-
tviçæ (Ave Maria;) komſe pozdravglia; i molli
B. Dievicça Boggoroddiça; koyu molitvu Kata-
rina tolikoceſto; i s'toliko velikom bogogliub-
noſti izgovaraſce, dà vzhoddecchi, illi ſlazzecchi
niz lieltviçæ; álli skallæ koyægodire, kleknuſabi
nà ſfakomu skalijnu, tèr bi rekla molitvu (Zdra-
vaſi Maria.) A buducchi od ſceſt godiſcta, i hod-
decchi s'brattom ſfnyicim Stieppanom k'ſfoyóy
ſeſtri Bonaventuri ceſto, yednom od gnæ vra-
chiayucchiſe domá, viddi biſtro; i liepo nà Cær-
qvi Sfetoga Dominika yedinò pribogatto; i pri-
ſfietlo Priſtolye, nà komu ſiedyáſce Goſpodin
Prislavni Iſukarſt ù ſfétoy Odicchi (koyú pô
obicávi ſféti Otàç Papa noſſi) s'mittrom nà glá-
ur; tèr biehu okolo gnega ſfeti Apoſtoli Petar,
Pavao, i Ivan Vangeliſta: Obrati B. Dievoyci-
ça ſfoyæ occi nà Iſukarſta; à Iſukarſt iſti gnú po-
gledda veſſelicm obrazzom, tèryu blagoſſovi:

Od pet godiſcta zdravu Mariu bo gogliub-no govo-ri.

Iſukarſt yoyſe prikáza ù Slavvi.

zàtò onà oſtà takò odneſenà, i duſcom vzvíſcẽ-
na, dà yu nemoggaſce brat velikom vikkom ve-
chiekrat vicucchi, ù ſebe cinitti, dà ſe vrati neggo
bij od pôtrebæ; dà yu zà ſukgniçu vhitti, i potèxe
veoma, i tadà ſe onà, kakò iz priduboka ſnà, prò-
budi, i recce: O bratte moy, dàbi tij gledao, ſctò
yà viddim, nebiſe hotio ikadare dieliti od ovle:
Opet obbrati occi nà mieſto od cudnouata Pri-
kazanya, i neviddiga vecch' Takò i pocce pla-
kati groyniem ſuzama, i kàyatiſe, dà bieſce od-
vrátila occi od ſtvari; koya duſci gnæ vzrokova-
ſce tolikæ ſlaſti, i vxijvanya.

Od ovoga dobba pròmieniſe veoma; i die-
tinsko bijyte promietti ù bijtye od ſpametnæ, i
razbotitæ mladiçça; i vecch' odraſlæ ù mudro-
ſti: i kakò poſli recce Poet: Ocù frà Raimun-
du gnæ Spovidnijku: V ovo vrieme poznà ocit-
tovanyem Boxyiem Xivotoványa od ſfétieh O-
taça Reméta; i od mnozzieh ſfétaçà; à navlaſe
onò od ſfetoga Dominika; tèr yoyſe vxexe
privelika xeglia, dàih budde ſliediti, koliko vz-
mòxe.

Ocitto-
vanya cu-
dnovata.

Veoma naſtoyaſce nà molitvu: obsluxijvaſce
Mucánye. illi Silençio: oſtavgliaſce od obicay-
næ yeſtoyskæ bogli dielak: dohodyahù k'gnoy
dievoyciçæ gnæ værſniçça, xtidecchi, cutii ſfe-
tæ gnæ beſieddæ; i ſliediti ſfete gnæ cijne; i diel-
la: à onà ih liepo, i milio vcáſce: zatvorillabiſe
s'gnimi, i cinillabi, dà ſe s'gnom zaedno biccima
bivu; i diſciplinàvayu. Vzmnaxaſceſe ù gnæ fa-
çu xeglia onà, ſliediti Xivotovanye od Remé ta
ſfetieh, i zatò yedan dan vzamſei ſam yedan
hgliebaç izijde idgrada, i yeoma veſſela vliezze
ù yednù ſpillu, hoya bieſche ù yednoy ſtàni pu-
ſtoſenoy. Pocce ſfeyù molitvu, i bij od Duha-

Nauk ſfe
ti zà die-
voyciçæ.

ſfetoga

sfetoga veoma vtiscena, koyiyoy ù dusci naredi, i zapoviddi, dase vràti ù kuchiu Oçà sfoga; takò onà i vccini.

Od seddàm godiscta takòse onà vxexe ù' gliubavi Isukarstovoy, i goràsce ù stolikoy xegli posfetitimù duscu sfoyù cistu; i neosqvargnenu, dà vccini zaviet od Dievstva viecnoga, ponijxeno mollecchi B. Dievicçu Bogoroddiçu, dà pokle biesce onà bijla naypariva od sfieh xénà, koya Dievicanskiem zaviettom posfetila biesce Boggu Dievstvo sfoyè; dà sebi millostivo darùye sijnka sfoga zà gnæ Vierenika: yerboyoy onà obechiàvasce, danechie druggoga vzéti ù vas xivot sfoy.

Od seddâ godiscta xaviet od Dievstva vecini.

Vciniusci ovij zaviet, vecch'gnæ sarçe priobrachiascese; dà ostavvi sfiet, tèr vlieze ù Red sfèti; i akobi viddiela, proyti prid kuchiom sfoyom, kogagod Redovnijka, navlasc od Reda S. Dominika, vxijvasce tadostyu od duscæ naslady enye priveliko, tèr izhoddecchi iz kuchie çelijvasce veoma bogogliubno zemgliu, gdì on biesce stavio stoppu, vzmnàzayucchìse gnoy sfeyer vechie xeglia, zà sliediti, i prigarliti onij Red, i xivotovanye. Yèrbo prem dà biesce ona castitteglița od sfieh sfetieh; gliubgliasce niscta nemagne onezieh, koyi biehu trudili vechie nà dobitak, i spassenye od dúsca, kakò naredba, i xakon yest od onoga sfetoga Reda; à razlikkæ misli imallaye, zà iskatti nacin, dà vzmoxe xijvieti mieu oniemi Redovniecie, pokrivenò, (kàxucchi; dàye covick) saino zà pomagati dùscæ toliko gorüscti ogagn od Boxyæ gliubaui biesce ù sarçu gnæ od dietinstva. Alliyu Gospodin odvràti od teziehi mislij, i vresi dusctu gnæ tolliççiem, i toliko izvarsniemi kreppostiçm, dase gnæ

Xudi ù Red s. Dominika vlizti.

bratya

bratya cudyahu, Roditteglí oſtayahu zableniuti; i ſfi oſtali zacudyeni, koyiyu izglédahu.

Napàſtuyu gku Roditteglí pà yù vierre.

Bieſceyoy vecch'vrieme od Viencanya: i naſtoyahu Roditteglí, dàyoy nàydu dobrà viereníka, neznadúcchi oní gnæ zaviet Dievicánski: à onà ſe od togà òxallooſtivi veoma, i niſctaſe neodkrijvaſce: yerè i pocijtaſce Roditteglie ſfoyè, i gliubgliaſveih, ter ih nehtiaſce ozlovogliti: à yè:bo immaſce odlùku, prie ſtokrat vmrieti, neggo nevierna bitti ſfomu prislatkomu Iſukarſtu. Gnæ ſeſtrà Bonavenrura vdána, i veoma od ſfetæ Dievïççæ gliubgliena, ſfittovayu, promdà biſe neudála, dàſe liepo obláci, nekà boglie zatáyi pogodij Roditteglíem: Takò onà vcciní; à posli vas xivòt ſfoy zátò varlo plakka, ſçienecchi, dà bieſce velik grieh vcinilla; à mallo posli rodécchi vmri òva ſeſtrà; i posumgniſe, dàyoyſe tay ſmart zgoddi; zà pedepſanye od zlà ſfietta dáta: bij obyávglieno S. Katarini; dàſe bieſce ſahranilà; i ù Ray otiſcla Bonaventura, posli Ociſctenya (ù Purgatoriù, illi Ociſctitteglíu) od ſfieh griehova inukkami gliùtiemi od oggnà. Tolikoye xào Goſpodinnù Boggu, dàſe zapricúiye puut onezíem; koyimu hochie ſærcanno ſluxiti; alli dàſe dovodde nà imlakoſt od ſarça ù gnih ſferſeh odlukah: Roditteglívu veoma nagovárahu; dàbiſe hotilla vieriti, kadgod s'blaghietni reemi, kadgod s'octriemi; i prietgnami: A onà viddecchiſe ù toliççieh pecallieh; i progonſtvieh, Boxviem nadahnutyem, odrezza ſama ſebi koſſæ, koyæ immaſce prilippe dofti, nekàſe tako ſfak vrazúmi, koliko telnetglitta, i tvàrda gnæ odluka bieſce, zà neudattiſe nikakore. Vætlo xáo bij tò diello Roditteglíem, i pocéſceyus i riecma, i dilliema pecalliti,

Sctòye xào Bogu

Odrizzà koſſæ ſama ſebi; dàſe nevirri.

tèr

tèr zà obrátitiyu nà gnih hotinye, zapovidisce-
yoy, dà nà miesto godisniçæ ù oggnisctu kuh-
ha; i slúxi ù nayptiposlijyieh ppslieh; i naynie-
xieh sluxbah od kuchiæ: Sctò S. Dievicça ci-
gnáscesʼveliççiem vesselyem, i tihostyu cudno- Slúxikaꝛ
vatom od duscæ sfoyæ: Biesce onà sagradila ko godi-
ù sarçu rfomu yednù Cellu, illi kamariçu otáy- sceniça ù
nu, ù koy sfeyir pribijvasce, i razgovárascese oggnis-
sà sfoyiem prislatkiem vierenikom, nekáxucchi ctu:
niedno zlamenye od xallosti; illi smuchienya:
Imallaye|gnæ tilihost, vstarplienye toliku mo-
occh'; dà sfi poznàsce, dà ovò biesce possáo Bò-
xyi; à navlasc gnæ Otàç, koyise veoma vglavi;
vierovati, dá kcchi gnegovva sliedyasce nada-
hnutye Diliasfetoga: Yerè yedàn dan stoyéc- Dugsfeti
chi onà nà molitvi ù strani yednóy od kamaræ, nad gnõ
viddi bistro nad gnom yednù golubiççv bielu, od Oçà
koyà tùtako neviddise vecch': Takò i zapovid- vidyen:
di, dàyoy nitko vecch' nedosadúye, ni zabragnù-
ye: dà onà neuzmoxe sliediti hotinye Boxye, ko-
yiemu nà sluxbu sfovú nazijvasce.

Ostă onà veoma vesiela, i punna saddosti ra-
dirovæ Ocinæ naredbæ; à velè vechie yerbo yoy-
sc biesce prikàzao sfeti Dominik; i biesce prika-
zao abit; illi Odichiu od Dumana Pokorniça;
i obechiaoyoy, dachiega bez sumghnæ vxijvati:
Zàhuali zătò veoma S. Oçù, i pocce; xivotovat- S. Domi-
ti xivòt vechie, neggo gliudski: nayde yednù nik prika
mallahnù kamariçu nà samu, zà vklagnatise zasegnoy
od gliudij; i xéna; tèr cinitti pokotræ sfoyæ:
pusti; meso blagovatti, prem dàga mallo puuta
biesce od dietinstva blagovalla: piasce voddu; Pokorré-
i yedvà stvari varenæ kuscasce, yieducchi sa- ye xesto-
mo mallo kruhha, i gniekich zelijya zelezieh: ko od tie-
Budducchi od dvaes godiscta nehti, blagovat- la gnæ:

ti

ti nikruh, nehrànecchiſe drùghiem, neggò ze-
lijem: Odàr gnæ biehu daskæ: noſcaſce nà go-
loy putti yednù gvozdennu verìgu; i ſtiskaſce-
yu toliko tvardo, dàſe bieſce prionulla k'iſtoy
putti: Prìdobi sàn tiem nacinnom, dà yedvà ſpá-
ſce: Trikkrat nà dan biccima biaſceſe, i yed-
nòm verigom od gvozdya, zà sliediti Oçà sfoga
S. Dominika, i biccevanye sfako prodiglivaſce,
vrru, i pò, prolljvayucchi iz tiela sfoga vriella od
kærvi, i hotécchi gnom Goſpodinnu Boggv pla
titi onu kærv, koyu Iſukarſt nà krijxu bieſce
prolio radi gnæ griekova. Oviemi toliko xeſtoç-
çiemi, ì gliùtieini pokorrami veoma oslabbi tie-
lo gnæ: à yoſc vechieih nzmnoxi, kadà primi A-
bit od Reda S. Dominika, ſuudecchi onà, dàyti
ovà novva odìchia cinij darxanu, i od vechiæ
hitnoſti, i od vechiæ izværſnoſti: tèr ſaima ſebi
ovako govoraſce.

Biccevan ye dug-go, i kar-vavo.

Spoméniſe, dà ov ã Odichia çærnà i biela, pri-
poviedati, dà tij buddéſc vmarla sfietu; i dà veo-
ma vzmnáxaſc ciſtochiù od Duſcæ tvoyæ. Zà
tò dobitti, trij godiſcta nie progovorilla s'ni-
kiem, neggo kadàſe iſpovijdaſce: pribijvaſce ù
sfoyoy Celli; nittl iz gnæ izhoyaſce, neggo zà
poyti ù Cærqvu. Obnocch kadbi pocijvali, i
ſpáli fratri S. Dominika, hoyieh onà zvaſce bra-
tyu sfoyù, nà molitvìbi onà bdilla, i Bogga hvá-
lila'; à kadabi onì vliezli ù kor nà pievvanye od
Yutargnæ; illi Matutina, pocinulàbi tad'oná
malla hno nà daskah, poloxivſci nà mieſto tug-
diellæ pod glavu yednò dærvò, viddecchi, dà
tadà oſtayaſce, tkò hvagliaſce Goſpodinna Bog-
ga, i slavnoga Iſukarſta, koyi yednomyoyſe
prikáza, tèryu nauci sfè onò, od ceſſa immaſce
potrebu zà gnæ dobrò, i zà vvicxbanye od gnæ

Prijmi S. Abit, itrij godiſcta nie govo rilla.

duſcæ;

duſcæ; i onà ocittova, pà gnæ Naucittegl bieſce bio Goſpodin Iſukarſt, illi pò nakahnutyu, illi prikaxuyucchiſe gnoy, vcecchiyu ono, ſctò immaſce cinitti.

Alli tkò moxe izrieti kreppoſti ouæ priciſtæ Dieviççæ? Tkò napaſtovanya, i pecalenya, koyaye pritarpilla? Tkò neobicanyæ milloſti, koyæye gnoy vcinio Goſpodin? Tkò cudeſa, koyave Goſpodin pò gnæ rukæ ſtvorio? Tkò plood koyi vccini pò ſfietu ſfoyiem ſfetiem xivotovanyem, ſoyiem naukom, ſfoyiemi trudmi, ſfoyiemi putovanyem? Toſlikóſu neobicàynæ, i toliko ixvarſnæ ſtvari ovæ ſlavnæ Dieviççæ, dàbi rekao, dàſu neozmoxnæ, i dàſe neímayu vierovati; i koyigod bi ih ſçienili, dàſe neímayu vierovati, dàbi Pijſaoçi, koyiſuih napijſaſi, kakò onij, koiſuih vieddieli, nebijli veoma izværſni, i kreppoſni gliudi, i doſtoyni dà imſe vierruye: tèr dàbinebijla dobrota, i ſladdoſt Goſpodinnova prema ciſtiem duſcam vechia od-oga, ſctò mij ſiromaſſi gliúdi moxemo; dohittiti, i razumietti naſcom mallō pametyu. Retichiemo ovdiù kratko yedàn dio od bezbroynieh ſtvarij, koyæbiſe moglæ napijſati. Cignàſce gnoy Goſpodin Iſukarſt gnæ viernik tolikæ milloſti, i opochiaſce z'gnom toliko priatelski. i gnoyſe tolicko ceſto prikazij vaſce, alliſto yecchi onà nà molitvi, alli kadàbi ctilla alli bdilla, alli ſpàla, dàbi rekao, dà ſfeyer ſtaſce s'gnom: ikadgod, kadbiſe onà razgovarala s'druzziemi, araidavaſceyu ſfoyiem prikazanyem tahò, dà s'Goſpodinnom gnæ ſarçe govoraſce, à yezik s'gliudma.

Stvaricu dnovatę.

Iſukarſt prikazuyeſce ceſto gnoy.

Prikázayoyſe yednno nà molitvi, i recce: Znaſcli tij kcierço, tkòſamyá, i tkòſi tij? Blaxena chieſc bitti, akò tó znaſc. Yà yesàm onij,

Nauk Cu dnovati. Isukarstov.

kovi yesdam a tijsi oná, koya niesi. Ovom misli pokripgliena lasnò chiesc potlaccitti sfæ nepriateleskæ zanciçæ: i moyùchiesc millost lasnò isprositti. Dakè oviem naukom sseta Dieviçça vvixbana, 'sfaççimi nacinniem nastòyasce, ponijxitse, i ù yednò yezero, i dubinu od vmiglienstva potopittise.

Druggi dan námolitvi recceyoy: kchietço misli rij ò menni, à vàchiu misliti ò tebi, i sfeyerchiu imatti pomglnu od tebe. *Iz* ovieh kratkieh riecij vzze S. katarina velik naùk. Nayprie vzze vzdançu veliku, kouy immasce immati od Prigledanya, illi providençiæ Boxyæ; i occinskæ pomgnæ, koyu Gospodin Boog nasc imma od slugá sfoyieh ù vrieme od mijra, i od progonstva; pò moru, i pò zemgli; ù zdravvyu, i ù nemocchi; ù xivotù, i ù smarti; tèr koliko odkinnuto imma bitti sarçe yednoga karstyanina odafieh stvarij zemaglskieh; i koliko vkripglieno, i vtvardyeno ù ovomu Prigledanyu Boxyemu, zà pridattise vladanyu gnegovu: tèr vzéti, kakono iz gnegovieh rúka, sfè razlikkæ prigoddæ, roliko posobitæ, koliko opchiennæ. Za tó Sfetiça ovà napijsa yedan cudnovati razgovor od Providençiæ, gdì govorri, dàyuye Gospodin Isu karst naucio sagraditi ù dusci sfoyoy yednù tisnukamatiçu, i tvardu od Providençiæ Boxyæ; i rfeyer dà stòij ù gnoy skrivenà, nikadar neishoddecchi iz gnæ nà dvor; yerebi takò nascla mijr, pokòy, i pocijvanye ù dusci sfoyoy, nitti biyu silla niedna od vallova, illi Vittara mogla nà dvor izvadditi. Obrálaye voscte iz ouoga nauka poknànstvo od sáme sebe, zà ponixitise, i zastràmitise od sfoyæ nicteræ: i zà cudditise, vzvisicitise, i odletitti yechie ù vissijnæ, i du-

Prigledá ye Boxye, i pomocch.

Zamirri.

Primati sfe iz ruka Boxyich.

Vzdighnu tye od dusçæ ù Boggaxij yoga.

bijnæ

bijnæ od privelikoga dobrà ; tér wopittiſe ù ono priduboko morre od Bijtya neizmiernoga Boxanſtvennoga , i od gnegovich Izvarſnoſtij bezbroynich ; zà hyalitigà , i slíxitimu s'uxexenyiemi xegliami , i poxudami boxanſtvennjemi; tér zà poznatti , dà sfè , ſctò cignáſce , nebieſce zá gnega niſcta : i zà darxattiſe zá nayvechiu greſcniçu od Sfieta radi sfakoga naymagnega grieha . Oviemi naucçimi sfeyer vechiu dobijvaſce ſſetoſt ; á Sotoná , koy bieſce mucno, dáyu yedná mlayahna Dievicça pridobijvaſce , pocceyu valro napaſtovati , i pecalliti : alliyu Goſpodin pokripi, i zapoviediyoy, dá prigarli i vhitti krijx; tèr dá darxii slatko zá gorko , à gorko zàslatko , li daſe veſſelij , bitti pecçalyena : à onà vccini tó takò izværſno , dà od niednæ ſtvari ne imaſce tolikò nasladyénye , koliko od múkà , i pecallij: bez koyich govoràſce, dà bi yo[illegible] ovij xivòt bio veoma téxak; tèr dà s'gnimi, bieſce gnoyidrago prodiglienye od gnæ viecnæ slavvæ: yere zhadijaſce, dàchie slavva toliko vechia bitti , koliko vechiæ buddu mukkæ, i pecalſina zemgli, Budducchiyu ovako Goſpodin oruxao, dopuſti, dàyu napaſtuyu vragovi , nekáſe toliko vechie ocittuye gnæ kreppoſt. Pocesceyu mucciii mislima nepocstenniemi , ſnimima grúbiem, i ſnamotniemi prakazanyem , i ſtvarij, koyæ biehu ciſtocchi gnæ duſcæ ſtraſcnije od iſtæ ſmarti. Mucealce onà tielo sfoyè , zá odaghnattijh od ſebe , biyucchiſe sfoyom gvozdennom verugom; mucècchi, i bez prì canya s'neciſtom ſotonom; znaducchi, dàve onà vecch'oſtaralau ù zlobah; i dachie, laſnó. drivàri ti sfakoga, tkóyoy prik[illegible]mi vhho. Budducchiyu napaſtovala yednom privarlo, i xeſtokó prilikami od lgiudij, i od [illegible]énà golich, koyi govorahu, i

Nauk cu dnouati.

Vechiuchie slavvu ima ti, tkó yechie tarpitti budde.

Napaſti ſramotnę od vragova.

cigna-

cignahu ſtvari pogàrdvenæ : i budducchi ih pridobila, prikàzayoyſe Iſukarſt, komu onà gliubvenno recce, kakò túxecchiſe : Gdieſi bio, dà meſi tàkò oſtavio, ò moy Vierenice ? Bioſam yà s'tobom moyà Vieroniço Katarina : Rccceyoy Goſpodin: tadà onà; Kakòſi bio ſamniom, immayùçchi yà toliko zlæ, i ghnuſnæ misli? Goſpodin recce : Yeſiliſe naslàdila ú gnih? Odgovori onà: Pacek imnmàh túgu, i mukku veliku. V tomu dakè bieſce dobijtak tvoy (recceyoy Goſpodin,) plood od arvanya tvoga, koye yà gledah s'veſſelyem ; i dávahti ſnâgu ù ſarçu : yèrbo nechiùti, tkò, nepriſtàye, i néchie; à mukka, koyáſcimma, i prima od zlieh misli odgonecchijh, zlamenuye, dà nie gtieha ù duſci, koyaih tarpij ſuprot hotijnyu sfomu. Mnoggo vrieme mucciſceyu ovæ prilikæ nepoctennæ, i ghnuſnæ, ſctò gnoy bieſce; kako ù paklú ſtàti: dopuſctuyucchi sfè tò Goſpodin zà vechiu krunnu i slavvu sfetæ Dievicçæ, i zàframglienye onega zmaya pakglienoga, koyi toliko puutà boy biyucchi s'gnome, i toliko vrieme, nomoxeyo, ikadar pridobitti, ni oboritti ; pacèk, ova iſta arvanya, i rattenya sfeyerſu vechie vzmnoxila gnæ krepoſti, i milloſti. V ovò vrieme od napaſti pribijvaſce ú Cærqvi, ſctò vechie mogaſce ; yerè ondi ſotouà neimaſce oliku moocch napàſtovatiyu.

Razgovor Iſukarſtov.

Pridobijla yeſt na paſti sfæ, biſcècchi ù çærqvu

Nepridobivſciyu, dakè oviemi neciſtiemi na cinniem, drughiem putem pocceyu pecalliti, i náſtoyitti, dà izgubij vſtarpglienye, i odluku sfèçu sfoyú. Zà tò vliezze ù yednù ſtariçu ; koya immaſce zednú rannu ſmaradéchiu toliko, dà nebieſce nietkor, tkòyu moggaſce tarpitti radi varlovitta ſmráda. Sama katarinayoy slùxaſce, i pomgnu odgnæ immaſce; cignécchiyoy sfè, ſctò

mog-

moggasce s'gliubavyu velikom, i s'cudnovatiem vessélyem: viddecchi sotonà, dàyu od ovæ sluxbæ nemôgasce odvrátiti nikakote; pocceyu napastovæti istom stariçom, koyà privráti liek ù otrovi, çvietye ù draccæ; i gliubvenno diello od millosardya ù zlohotnu nenauiddost suprot sfetoy Dievicçi: tèr toliko pryde ovo nà prid, dà pocce, ptoglasijvati sfetu Katarinu zà xenù ohollu, i nepoctenu: i vpijtana, biesceli ono istina; potvardi sfè, sctò biesce rekla:

Ozlogias sena tarpij.

A B. Sfeticçca nisctase nesmutivsci, sluxasceyoy, s'vmiglieustvom, i s'tihostyu velikom yeda biyoy sitomascici i tielo, i duscu ozdravila, i omehscallayov sarçe nà pokayanye od grieha, i nà pokortu. Osven toga s'groznimi suzami mogliasce sfoga slatkoga vierenika, nekàbi on, koyi biesce sfiedok od gnæ Cistochiæ, vzzeo branitiyu: i Gospodinse gnov prikaza, s'dviema krunnami: yednà biesce od zlata izværsna, prisfietla ù rùci desnoy; à drugga ù lievoy od osctrieh dràca: teryoy recce: Vzmì koyuti drágo od ovieh dvieh krúna: Odgovori onà: Gospodinne yàchiu nà ovomu xivotù prilicna bitti tebi ù Mukki tvoyoy; i dàmi mukkæ tvoyæ buddu moyà araidanya. I ovo goverecchì tolikò sarcanno vgrabbi iz tukæ Gospodinnovæ krunnu od dráca, i sama sebbi nà glavu tolikoyu vatlo stisnu, i nabbi; dà tutako ochiúti prigliúte bollesti: Zapoviddiyoy Gospodin, dà napredduye, sluxiti onoy nemocchnicçi; vèrbobi on bránio castgnæ, i poscténye, kakò i bij: yerè nemocchnicça pozná grieh sfoy, i sfetost zaednò B. Dievicçæ pò yednomu prikasanyu, koyeye imalla; gdì viddi S. Katarinu purnu sfietlosti, i ù

Isukarst donesey-oy dvij korunne:

cudnò-

cudnovatomu Velicánſtvu: takò zaſratngliena, i punna ſtijdi pocce pripoviedati ciſtochiù B. Sferiççæ, i onò ſctò bieſce viddila; tèr recce, dasfè, ſctò bieſce prie govorilla, bijla bieſce lax, propoviedayucchi grieh ſfoy, i proſſecchi proſctcnye. Tako i Sotona, koya bieſce naſtoyala, ozloglaſſiti ſfetu Dieviççu, i cinitti, dà izgubij vſtarpglienye, i oſtavvi dobrò diello, koye bieſce poçéla, oſtà ſramotna, premdà ne trudna, zà progonittiyu.

Drughæ napaſti.

Naimisli druggo novvo pecallenye ovako: Meu oſtala gliubvenna, i bogogliubna hotinya, koya darovà Goſpodin ovoy ſfetiççi, bij, yednò poſobito bogogliubſtvo Prisfetoga Sakramenta od Tiela Iſukarſtova; tèr bieſce ovò toliko goruſcte, i vxexeno, dà ù dan, koyiſe nebi priceſtile, ſçiegnaſceſe; dàchie vmrieti; à nà priceſchienyu immaſce toliko obilno nasladyènye, i vtiſcenye boxye, koye gnæ duſca pràmaſce, dàſe od duſcæ prolij vaſce, i ù tielo, i cignaſcega ſnaxna, dà neimaſce pòtrebu od yeſtoyskæ teleſnæ; nitti yu vzmoggaſce blagovattti bez privelikæ mukkæ. Vhvatti ovu prigoddu neciſti vrag zà peccalliti Sfetiççu, cinécchi, dàſe ſumgni, i ſçieni, dàye ovo yednà privarra; tèr nàpuni, i cijni, dà marmoſce ù puku ne ſamo gliudii ſfietovnij; neggo i duhovnì i bogogliubni; pacek i gnæ iſti Spovidniek, yoyi ù tò dobba bieſce frà Tomàs od Reda S. Dominika, koyiyu ſillova toliko tvardo nà blagovanye, dà onà, zà posluſcatiga, mallo neizgubi xivòt.

Naſtòya onà dighnuti vzrok od ovoga marSillucinij moſcenya: ſieddaſce s'druxzimi zà tarpezzu, i ſc bi zà ye vſillovaſceſe blagovatti koyugod ſtvar alliyoy ſti. tò bieſce s'tolikom mukkom, i ſctetom od gnæ

zdra-

zdravya, dàse tutako sfà smucchivasce, nitti prie moggasce pocinnuti, neggobi nà dvor onô izmetnula; sctò biesce iziella vzijmayucchi onù miukku zà pokorru od gnæ gtieha, i hvalecchi Gospodinna, koyiyu pedepscasce takò ù xivotú, i neostavgliasce pedepsanye pò smarti; terbi rekla, kad hodyasce k'tarpezzi: Hodmo vzéti pravednu pokorru ovæ zlocestæ gresniçæ. I od ovę peealli oslobodiyn Gospodin; yere isti Oçi gnæ Duhovni poznasce, dàyu Duh sfeti vlada; tèr voy zapovidisce, dà ù blagovanyu necinij onú sillu sama sebi: à sfi onij, koyi gnæ dobrotu poznàvahu, zacuddiscese, i hvagliahu Gospodinna zà toliko razlike nacinne, i neobicaynæ milosti, koye cinij sfétiem sfoyiem.

Napasti novæ od hudoba.

Nepristà zátó neciśti vrag peeallitiyu: obràti suptor gnoy sfù sfoyú xestokuyadovittost: neimasce onà, neggo ná kostieh koxu: prilika gnæ biesce kako od smarti nà susieh kostieh: vidyahuse modriççæ pò gnæ tielu, koyiemiyu biesce izrùscio nemilli, i prigliùti lav pakglienni, koyibi yumetnuo kad god ù ogagn; à onà bi nasmihnuvsise, izisela iz oggnà zdravva bez niednæ sctettæ: kolikoyu vechie muccasce, tolikogase onà magne hayasce, ù slabbosti vechiu snágu dobijvasce, i nà molitvu vechie nastoyasce, tèr vechie trudyasce s'velikiem zacudyenyem od sfieh onieh, koyiyu vidyahu. Tolika biesce yakost, i kreppost gnæ duscæ, i toliko vstarpglienye i napredovanye, koyiemiyu biesce oruxao gnæ prislatki Vierenik.

Sctò chiemo tieti od gnæ sfagdascnieh pokorenya, i od diella izvæsnieh, koyà onà vccini, zà pridobitti nàpastij, koya diella cudnovatijasu, i vechia, neggo koyàse immayu sliediti? yednom

lie-

liececchi onu ſtariçu, koya immaſçe nà parſieh poſctèmu, illi ſmardèechiu rannu, ochiuti iz gnæ ſmrád neuzmoxan podnietiſe, koyiyoy ſmùti ſarçe veoma, i poznàvſci onà napaſt neciſtoga duha, koyiyu oniem nacinnom hotiaſce od onoga milloſatdna diella odvrátiti, ſama nà ſebe raſardivſciſe govoraſce; ſctòye tò? rakòli tij marzijſc nà tvoyù ſeſtrù odkupglienu karvyu Iſukarſtovom? Nemoxeſcli tij vpaſti ù ovu iſtu nemocch, illi ù drugu; yoſc od ovæ gorru? Nechie bitti takò: tèr prisloniviſci vſta, i noos k'onoy ſmardéchioy ranni, i punnoy ghnoya, poſtaya, nà gnoy toliko; dokle poznà, dàſe ye puut odmetniça podloxilla duſci.

Pridobi napaſt cu dnovatiē diello.

Drugda vccini cudnijyu ſtvar: yerè budducchiſe opera ſmùtila veoma radi iſtæ rannæ, ociſtiyu, oprayu, i pokuppi oni ſmardecchi ghnoy ù yadnù krinciçu, teryu s'goruſctom Vierrom prisloai k'uſnam, i poſærknù sfè: i takó napaſt proyde: i recce posli Oçu Duhòvnomu frà Raimondu, dà nie ikadar ù vas xivòt sfoy ni blagovalla, ni popijla ſatvar sladyu, illi vgodnijyu.

Cudna ſtvar.

Prikàza yoyſe onù nocch Goſpodin Iſukarſt, i hotecchiyoy plaghu datti zà ovi slavni pridobijtak, odkriyoy bokkà sfoga gliubvennu rannu, iz koyeyoyſe dàde napitti, araidavayucchi, i nasladyuyucchi gnæ duſcu takò, dàſe ono nasladyenye i ù tielo prolijlo yeſt.

Piyè iz rannç Iſukarſtovç.

Nie magna bijla gnæ gliubav izværſna nà skargne sfoyè, koyieh ona gledaſce, kako xijvi izgled, i priliku Iſukarſtovu; ter ih pomágaſce i slúxaſceim, kako iſtomu Iſukarſtu. Vpijta dopaſctènye od Oçà; podieliti vboziem lemozìnu illi almuſtvos? i on yoy dopuſti. Pocce onà; dieliti toliko obilno, dà sfè onò, ſctò moggaſce, dlcglia-

Gliubav gnç ná Iſkargnieh

ſce

ſce vbozziem ; à ſramexglivviem nayvecihe . Bieſceyoy obuhnulo yednom tielo , i veoma oslabilo takò,dà yedvà nà nogàh moggaſce ſta-ti;vzaznà,dà yednà vbogga vdovicça s'punnom kùchiom ſinovà, nahodyaſceſe ù privelikoy pò-trebi;molli Goſpodinna,dà biyoy dao mocch, zà pomocchiyu ; i ranno vſtavſciſe,i vzàmſci yednù mirru pſceniççæ ; ye dnú bokarru vijna, druggu vlya ; i drúghæ ſtvari , koyæ sfæ ú yedno veoma biehu teſckæ, koyimi napartivſciſe,kakó boglie vzmòxe , odneſeih ù kuchiu onæ vdoviççæ , i gnoyih oſtavvi:tèr nemògucchi od trudnoſti , i slaboſti doma vràritiſe,molli Goſpodinna,dàyoy dàde ſnágu,zà vratitiſe:i i iſproſi milloſt.

Diello za mierno.

Drùghi dan cinècchi mulirvu ù Cærqvi , ye-dan ſiromàh proſſi od gnæ limozinu , neima-yucchi onà druggu ſtvar pri ſebi, darovàmu yedàn karſtak od ſrebrà:tad'obnocch prikàza-ſe gnoy Iſukarſt , i vkàzayoy onij iſti karſtak namieſten ù dragomu kamenyu ; tèryoy obe-chiá, dàchiegà Suudgni dan prid ſtiemi Angeli-mi,i gliudimi vkazati.

Drughi puut vracchiayuchiſe iz Cærqvæ do-má, ſuſrettiyu Iſukarſt ù priliççi yednogà vbog-ga mladichia , i putnika,tèr od gnæ proſſi ycdnù haglinu : vràtiſe onà ú Cærqvu , i ondi potayno dighnuvſci iz ſebe ſayu, koyu od zdàka noſcaſce, i darovàyu vbogomu , nepoznavayucchi onà , dàye Iſukarſt;keyi opet vpijtayoy,yedàmu mog-gaſce darovatti odichiu koyugod partennu : à onàga odvede domà,vliezze ù kuchiu,i dighnu-vſci iz ſebe koſcugliu,darovàmuyu veſſelo,i gliu-bvenno . Alli ni tò nebij doſti vbogomu ; proſ-ſiyoy yoctè i zà ſebe,i zà druga sfoga drughæ ha-glinæ koyæ sfeta Dievicça neimaſce , nittimu

Iſukarſt ù priliç-çiod vbo-garaproſ-ſi od gnç.

mog-

moggasce, datti; tèr zà tò osta veoma xallosna. Obnocch prikàzayoyse isti Gospodin ù onoy istöy priliççi od vbogoga, kaxucchi gnoy onu haglinu darovanu punnu sfierlosti, i obechiàvayucchi, dà chieyoy datti yednù odichiu nevidglivvu, s'kom nechie chiùtiti zijmu ni ù dusctı, ni ù tielu.

Biesce ù kucchi yednà bacva punna vijna, iz koyæ S. Dieviçça dàvasce vbozziem, kolikoim biesce od potrebæ; i sfà kucchna cegllad iz gnæ piyucchi sfever, bij vijna zà mnogo vrieme vechie, neggobiga bijlo moglo bitti, dàbigase nebijlo ikadar darovalo vbozziem. A ovo biesce, darivati Occinæ stvari; vechia nazbiglbij darovsctina od millosardya, sluxiti istiem vbogarom nemocchniem, i ostavglianiem, kakò onà cignàsce.

Sluxi yed noy xeni gubavoy.

Biesce ù Sieni gradu gnæ yednà siromasciça immenom Cekka, nemccchina, i gubava; tèr zà tò neimasce ikògare, tkòbiyu pomogao, i priglèdao: pacekse i dogovarahu gniekolici, dàse iztirra iz Gràda. Vzaznà tò sfeta Dieviççа, pohoddiyu, i obechiàyoy, dàchieyu sluxiti: pohoyàvasceyu dvakrat nà dan yutro, i veccer; i noscasceyoy, sctòyoy biesce od potrebæ. Radi ovç gliubavi xenà, koyase immasce ponijxiti, ohogliáscese, tèr ná miesto sfetoy Dieviççi zahváli zà millosardno dobro dielio, pocceyu psovatti, i progonittiyu, hotècchi pò právdi onò, sctòyoyse millostivo cignáscc. Ne smùtise Katarina nisctai nitiyoy omarznu sarcè ná gnæ sluxbi; pacekyoy poslie s'pomgnom vèchiom, i s'vechiem vesselyem slnxasce, pogayayucchiyu ù ssemu. Vkázase yosc vechie gnç millosardve, kadyoy ruka pgubavi; nehayucchise od nezdravya, i poghi-

bili

bili, ù koyſe nahoyaſce. Sluxiyoy dò ſmarti: opiayu martvù, pokriyu; i ſfoyiemiyu rukami vkopà, oſtavſci onà zdravva, i s'iſtiemi rukami ciſtijyiemi, i liepſciemi, neggo biehu prie.

Drugga xenà immenom Palmerina pò napaſti od ſotonæ nemoggaſce ni cutti, ni viditi ſfetu Dievicçu; cijniyu iz kuchiæ izagnatti; i nehuiſe ikadare s'gom ſmiriti, prem dà yoy Katarina cignaſce ſfakku ſluxbu; ni rad, teskieh nemocchij, i bolleſtij, koyæyoy. Boog poſſilaſce zà pedepſanye od toga grieha; Tvà dokle nefrecchna xenà doyde nà càs od ſmarti takò otvardnuta, i s'oniem zliem ſarçem ſuprot ſfetoy Katarinitadà onà metnuvſciſe prid liçem Boxyiem s'tolikom bogogliubnoſti, i s' toliçcimi ſuzami, molli Goſpodinna zà onu duſcu, govorecchi, dáſe nechie vſtatti iz onoga mieſta, akòſe nágnu neſmilluye: vsliſciyu Goſpodin: takò prie, neggo vmri, teghnuyoy ſarçe, i obratiſe nà pokorru: opláka grieh ſfoy; prijmi ſfete Sakramente, i pridda Duſcu ſfoyù ù rukæ Boxyæ.

Izagnana doBro cinij.

Molli zà progonit tegliçu.

Sctòſe zgoddi ovoy xenì, dogodilloſe veſt, i mnozziem drùxiem greſcnikom, koyibi bijli otiſcli ù propaſt pakgliennu, dà ih nie ova ſfera Dievicça ſfoyiemi ſarcennimi molitvami nà pokorru obrátila; i takòſuſe ſahrànili. Meu ovimi bij yedàn bogattaç immenom Andria, koyi bieſce opak coviek, bez duſcan, i nepriategl Boxyi, i ſferieh, koyieh pſovaſce. Ovij ſtoyecchi nà ſmartnieh vratieh vecch', dà izdahne, nehtiaſceſe nikakore iſpovidieti, ni cutti ſtvari od ſpaſſenya, ſuzami, i molitvami ovæ ſfetæ Dievicçæ, oboraviſe, pokayavſciſe iſpovidi griehe, vccini naredbu, illi teſtamenat, i primijuu iz ovoga ſfieta.

Greſenike nà pokorru obráti.

Vòyahu dva Lupexa ná ſmatt,i ná yednieh kollieh,odkiduhuim mèſo kliefctima gorucchimi ; ovij ná mieſto, dáſe pokáyu od gieha , iyahu kako vraggovi pſuyucchi Bogga . Viddi ih ſfeta Katarina, i okolo gnih veliko mnoxtvo od vrágova , koyi ih podbadahu , i napaſtovahu:tèr ſmilovavſciſe nà gnih , molli, karvnijke i barabante onè, dáyoy dopuſte vzijti ná onà kolla dò vrata od Gradargdi pò gnæ molitvah prikázaſe

Dva Lupexa oſſuyeua ná ſmart obráti.

Naſc ſpaſſittegl Lupexom oniem , vas karvav , i ragnen,nagovárayucchi ih s'cudnovatom tihhoſtyu nà pokorru, i obechiávayucchi gnim proſctényе , akoſe pokàyu. Pokayaſceſe,iſpovidiſcеſe, plakáſce griehe ſfoyè,ſfiedocecchi , dá biehu doſtoyni velle vechieh muccenya , i ſlavecchi Goſpodinna , koyi gnim vcinio bieſce toliko veliko milloſàtdye,koga onì nebiehni bijli doſtoyni .

Obrati dvoiççu.

Yoſctè cudnovato nebì magne obrachienye od Yakoba Tolomea Senéſa covieka nemilla , i yadovitta, koyi bieſce dva covieka vbìo , i xivgliaſce, kako Pogannin, i hotiaſce dá dvi ſeſtræ gnegovvæ ne iddu ſluxiti Boggu ù Redu ſfetomu: alli mollechi S.Dievicça zá gnega, obratiſe zacudivſciſe ſfi onij, koyiga poznávahu. Obrati takoyer drugoga covieha,zlocinça prikuda,immenom Narni,i od yeſtoka lavva çijni,dáſe veinij tih yagagnaç .

A tkòchie mocchi pobroitti mnoxinnu od grieſcnikova , koyieh iz vráta pakglienich ná puut od, ſpaſſenya povrátila yeſt? Koliççieh povella yeſt ù ſfete Reddove , potlaciviſci tasctijnæ ſſitovnæ? Bezbròya biehu gliudi, i xenæ koyiyu pohoyávahu, iſtom zá viddiriyu,i gnę izgledom oſtáyahu ſkrùſceni, i varloſe kayahu od griehoya ;

va; prolìvayucchi gorkæ ſuzæ mettahuſe prid noghæ.od ſpoviedníka.

Viddecchi tà cudnovata diella ſfetì Otàç Papa Gargur yada naeſti, darovà oblaſt privieliku gnę Spoviednijku, i dviem drugom gnegoviem, dà iſpoviedayu, i odrieſcùyu ſfieh onieh, koyi k' gnoy dohoyahu, i hotiahuſe iſpovidieti. Vkàza yoſc vèchiu gliubav pò razloggu ſfoyiem Roditteglìem: Bieſce gnæ otàç nemochian, od koyæ nemocchi i vmri: B. Dieviçça molli Goſpodinna, dà, akomu nehtiaſce xivòt prodigliti, oslobodijga od Purgatoria, illi Ociſctitteglia; yere.onà obechiavaſce platiti nà ovomu xivotù zà gnega. Vsliſciyu Goſpodin: vmri Otàç i ù iſto vrieme, i càs, ù kovi duſca Occina izijde iz tiela, bij kcchi vhityena prixeſtòkom bolleſtyu od ſtanka, illi bokova, komu bij vas ſfoy xivòt muccena.

Molli zà Oçà ſfoga; i cinij pokorru.

Lappa gnæ Matti, dobrà karſtyanka bieſce, i bogogliubna; niſcta ne magne varloſe ſtràſcaſce od ſmarti; lezécchi nemocchna, nemoggaſce tarpitti, dàyoyſe govorri od ſmarti. Molli ſfetiçça Goſpodinna, dà neuzme k'ſebi Matter, dokleſe onà nepogodij boglie s'Boxyom gnegovom hochiom. A zaſcto Matti napreddovaſce ù gliubavi od ovoga xivotà; zapovidi Goſpodin Katarini, dàyoy recé, dà, pokle onà nehotiaſce tadà vmrieti, doſclebiyoy toiikæ túghæ, i nevogliæ, dàchie xúditi ſmart: niſcta nemagne vmri bez iſpovieſti: à ſfeta kcchi plaka tolikò zà mater ſfoyù prid lijçem Bogga xivoga, dàyu vskarſnù; i xijvila yeſt dò oſſamdeſet godiſcta veoma pecallena, i progognena zà ſuprotivu, koyayoſe dogodi, kakoyoy bieſce od ſtránæ Goſpodinnovæ rekla blagoslovgliena gnæ kcchi.

Akóye sfeta Dieviçça toliko gliubila Iskargne, i Roditteglic sfoyé, tkò moxe izrieti', koli kayest bijla gliubav, kom yest gliubila istoga Gospodinna Isukarsta, sfoga prislatkoga Vierenika? Bij toliko goruscta, i boxanstvenna ova gliubav, kom gliubgliasce Isukarsta, dà mallo ne tèr yèr biesce nemocchna, slabba, bezsnáxna, i vmorena od cistę gliubavi sfoga Vierenika. Onà sama Spoviedniku govorasce, dà chiutvasce takovo vessélye, i raddos ù sfoyoy dusci, dàsce cudyasce, kako moggasce, stati ù tielu sfomu: i dà biesce toliko gorúcchi ogagn, koyi gnoy ù parsieh goràsce, dà ovij telesnij ogagn biesce gnoy studèn: i tolikose yednom vzmnoxi, dà onà ostà martvà: tèr istinito cetirre vrræ lexà martvà: kadà onà viddi cudnovatę stvari od slavvæ sfetieh, i od máka pakglienieh, i od Purgatoria, illi oggnà Ocistitteglia vriemenittoga.

Cudna stvar.

Alli Gospodin hotti, dà sevráti nà xivòt, zà ocitovati, i stomacciti sfè sctò biesce viddiela; i zà pomocchi pravedne s'vstanyem od platæ ù viecnoy slavvi boxanstvenæ, i zà pristrasciti gresnike varlostyu od pedepsanya, i viecnimi mukkami od paklà: à verbo onà veoma gliubgliasce Gospodinna, i privierhomu sluxasce, Gospodinyu prigarglivasce, i nasladyijvasce neobicayniemi milostimi.

Vierenye Isukarsto vo s'gnō.

Prikazayoyse yednom zaedno s'Maykom Prisfetom sfoyom, i s'mnoziemi sfetiemi, i vierise s'gnom yednim cudnovatim, i posobitim nacinnom. Cestoyu pohoyasce s'istom Bogorodiçom sfoyom, i s'druzimi sfetimi; à mallomagne sfeyer s'gnomse nahoyasce sàm, i s'gnom scétasce, i izgovárasce Psalme ù gnæ druxbi, koye (neumiducchi prie onà ctitti) sfeta Dieviçça

cudnoili

cudnoih naucilla yeſt, budducchi sà tò molilla sfoga vierenika.

Cudnova te Eſtaſi gnæ.

Pokleſe onà napijla yeſt iz rannæ od pærſij Iſukarſtovieh, oſtà toliko vhichiena od onę ſlarkoſti Pridragoga sfoga Yeſuſſa, dà sfeyer ſtáſce vzvijſcena ù priviſokoy konten plaçioni, illi Razmiſcgnanyu, oſtáyucchi tielo gnæ, kako od duſcæ oſtavglieno, i vmratvillo nà sfà diella sfoyà. Yednóm cignáſce molitvu sfomu Viereniku, i mollecchiga, dàyoy gnæ ſarce vzme, i dighne gnæ hotijnye; ſçieni, dà doye Iſukarſt, tèr dàyoy otvori book lievi, i dàyoy izvaddi gnæ ſarçe, i dága ſobom otidſci odnefe: tèr prem dà gnæ Spoviedniku bieſce mucno tó vierovati: yèrbo onà govotaſce, dà neimaſce ſarçe; niſcta nemagne od onoga, ſctòsliedi posli, vzaznàſe, dà bieſce sfe onò iſt ina. Zàſcto gniekoliko dáná posli, hotecchi B. Dievicça izijti iz yednæ Kapellæ, illi Carqviçæ, prikázayoyſe iſti Iſukarſt sfitao, koyi noſcaſce ù rúçi ſarçe çervenò, i priliepo; i priblixavſciſe k'gnoy, poſtaviyoyga ù book lievi; i recce: Kchierçæ moyà Katarina, ettoti nà mieſto tuoga ſarça, ſarçe moyè immaſc. Teryoy zatvorì book: i nekàſe viddi, dà tò nie bijlo yednò izmiſcglienye, oſtayoy nà iſtomu mieſtu, bilvigh, koyi vecchie púta viddiſce gnæ drugariçæ. Prie od toga cudda immaſce obicay onà govoritti nà molitvah sfomu Viereniku: Goſpodin ne moy, yáti priporucúyem ſarçe moyè. A posli govoraſce: Vierenice moy priporucuyemti ſarçe tvoyè.

Sctòbij od gnæ ſarça.

Iſukarſt darova gnoy ſarçe sfoyè.

Bijlæſu eſteſi gnæ tolikæ, sfeudilnæ, i koyæ god toliko dugghæ, dàſe nemuggu malliem recmi izrieti. Stoyécchi kadgod vzdighnuta pùt nebba ù ayeru, sà sfiemi ydima takò otvardnutie

mi, kakò dà biesce vecch' martvà, nechiútecchi niednu satvar, koyabise okoio gnæ cinilla, illi múcenye, koyiembi bijla muccena, nekà bi povratilase, i sfiettilase sama ù sebi: i yednom stoyecchi takò, cijni napijsati onò cudnovato libro od Prigledanya Boxyega, illi Providençiæ, koye yest stampano: koye napijsa yedàn gnæ Pisaoç Immenom Stieppan, koyise posli vccini fratar Certusin, i bij starieścinna Priur od Certose ù Pavij Gradu.

Cudno diello.

Yednom primivści tielo sfeto Isukarstovo ù Carqviçi sfetæ Kristinæ ù Pijsi Grádu, ostà dúsca gnæ vzvisćena, i vznesenà; à tielo kakò martvò; neggo mallo posli kleknu, i protéghnu rukæ, i misćiçæ s'obrazzom bistrim, prem dà omatznutim, à s'ocima bistrimi; tèr takò duggo postà, dokle padde nà tlè, kako dàbiesce bijla tagnegna smartnom rannom: i kadàse povráti, i oboravvi, istomacci otayno sfomu Spoviedniku, govorecchu; dàyoy Gospodin Isukarst onàda biesce zapecattio pet ráná od gnegovva sfetoga tiela: tèr dà chiutyasćc toliko veliku, i gliútu mukku, i bollest (koyu radi onieh ráná chiutyasće, à navlasć od rannæ nà parsieh) dàyoyse neuzmoxno cignàsće, imocchi xíviti, akò se koyim god nacinnom neutàxi, i oblahcáye ouà bollest. Prem dà ovæ rannæ bijlæsu vnutargnæ, à ne iz dvora, kakò sfèti Antonin Arhibiskup Fiorentin pijsće; yerç onà takò bieśce molilla Gospodinna.

Primi pet ráná od Isukarsta

Nebisino svarscilli nikadar, dà hochiemo sfæ napijsati bez broynæ, i posobitæ millosti, i daro-
ve, koye Gospodin podijlio ovoy S. Dievicći yest; Darovàyoy yednò ochiúchiénye cudnovato, i yednò boxanstveno prosfierglienye, koyi-

Cudnovatæ millosti.

mi

mi vlazasce ù sarça gliudska, s'koyimi se razgo-
várasce, tèr vzaznàvasce bijtye od gnih dusca:
biehuli ù milloſti Boxyoy, alli ù griehu; i kako
dàbi ctilla ù sarçieh, takò poznávasce, sctò ù
gnih biesce sakrivenò. Kadgodbi otisclæ gresc-
næ, i nepoctenæ duscæ ù poctenoy odùchi, (pri-
kazijvayucchise, dàsu slúghę Boxyæ) s'gnom go-
voritti; à onàbi onom sstetlostyu nebekom poz-
nalla gardobu od gnih bijtya duhovnoga, i od-
vrachiayucchi obràz, govorasce, dà nemogga-
sce tarpitti vogn zào, i smrad, koyi iz gnih izho-
yasce.

Imalla vest dàr od Prorocanstva, i tolika ocit-
tovanya, kadàse pricesctivasce, dàbi rekao, dàse
nemoggu vierovati: i bij tolika gliubovniçça
od sfetoga Tiela Isukarstova, dà ù onij dan, ù
koyibise pricestila, alliga viddila nà Missi; alli
viddila (sctòye vechie) Redovnijka, koyibi bio
rekao Missu onij dan, nemogasce okussiti nied-
nu stvar telesnu: tèr cesto vidyasce ù rukah od
Redovnijka, kadà darxàsce Ostiu posséchienu
ù rúçi, vednoga dieticchka priliepa; kadgod ved-
nù, kako pecch gorúchiu od oggnà: kadgod
chiutyasce miris nebéski: à kadgodbi primila ù
parsij sfovè, illibi viddiela oni nebeski Kruh od
xivotà, takò biesce vtiescena priciſtagnæ dusca',
dàyov poskakívasce sarçe od raddosti, i araidán-
ya: i kakò dà hotiasce puknuti: kadgodyu pri-
cesctiivasce sfoyiemi istiemi rukami Gospodin
Isukarst.

Dar od Prorocan stva, i ocit tovanya nà pricest-enyu.

Cudnæ stvari.

Neimamose velè cudditi, dàye Boog nasc Go-
spodin pò gnæ rukæ vcinio mnogga cudesà: oz-
dravvi mnoghe nemocchnijke; Ocisti gubba-
ve: oslobodi kuxnæ: oxijvila yest vecch' marr-
vieh: izgonillà yest iz tæléſa vraggove: s'mal-

Dar od Czdrav-glienya.

liemi hliebçiem napita mnozzieh, i oſtà od ono-
ga, ſctò im dàvaſce.

Miſcaſce kruh od gniekæ múkæ ſctertenæ, ka
dà ettoyoy doyde nà pomocch Kragliçça od An
Cuddo: gela B: Bogoroddiça; i bij kruh takò sladak, i ta-
kò liep, dà bij ſatvar cudnovata; tèr kolikogaſe
vechie dávaſce vboziem, tolikogaſe vecch' ù ko-
ſciçu vzmnáxaſce. i nahoyaſce.

Iz yednæ bacvæ ptaznæ izij de vijno izværſno
ovù S. Dievicçcu napoitti.

Onà iſproſilla yeſt molitvami priveliko po-
kayanye, i skruſcéye od grieha Spoviedniku ſfo
mu fratru Raimundu; à frà Tomaſſu priveliku
bogogliubnoſt, i nasladyenie duhovno, à druz-
ziem mnoghæ drughæ milloſti od Bogga, dàbi
rekao, dà nie vpijtala ſatvar, koyu nie iſproſilla
od Goſpodinna.

A nayvechie cuddo odasfieh onezieh, koyaye
Boog vcinio pò gnoy, yeſt ova iſta Dievicça, ù
koyſu toſika cudeſá boxanſtvena, kolikoih ſmo
Mudroſt dielom ovdì napijſali. Privelika bij oná milloſt
gnæ nebe od nebeskæ Mudroſtri, koyu od Bogga primila
ska. go- yeſt, zà beſiedditi od iſtoga Bogga: yerbo be-
vorecchi ſiedyaſce, s'tolikom ſlaſtyu, blagoſtyu, i krep-
od Boga. poſtyu, dàſe nebì vmorilla, i ſtálabi ſtòo dáná, i
ſtoo nocchij bez yedenya, i bez ſpanya, govorec-
chi ſfeyer od Boga, kadbiſe naſcli gliudi, koyibi-
yu htielli dobrovoglno sluſcati. Viddiela ſeye
ovà Mudroſt, budducchiſe Goſpodin sluxio
gnom ù ſtvarij, i poslièh priveliççie, i mucnieh
od vladanya, i od Pomírenya Gòſpodæ Kar-
ſtyanskæ. Bieſceſçe ù gnæ vrieme zgodiello ono
ſtrahovitto Razdieglienye, illi ſcizma ù ſféttoy
Cærqvi, i drúghæ privelikæ ſmetgnæ, razmirya,
i neskladdove radi griehova od ſfieta. Raz-

die-

dieglienye bij toliko godisctá ù vrieme od Vrba-
na scestoga, i od Gargura Yedanaestoga, koyi
biesce prie od Vrbana vladao Cærqvuh i sluxio-
se ù privelicçcieh poslieh, i potrebah Cçrkovnieh
sfetom Katarinom; sctò poslie vccini isti Vr- Bij Pokli
ban: pacek yedan, i drughi poslasce gnu nà mie- fariçça po
sto Poklisara sfoga Poklisaricçcu, i ù gnæ rukæ slana od
staviscе poglavya od Pomirenya: zappoviddi- Papæ.
scеyoy, dà onà goyorri prid sfiemi Kardinaliem;
tèr dàih nastòyi, nagovoritti nà mir, i nà yedín-
stvo: sctò onà vccini s'velikom mudrostyu, cud-
nouatiem razborstvom, zamirniem vmiglien-
stvom, tihhostyu, i kreppostyu: takóse pò gnæ
rakah stecce sfè, sctòse xudiasce, i moggasce
xelitti.

Mudrostyu istom odgováraſce onà nà pritán-
ka, i prirazumna iziskovanya, koyiem yu isku-
scivahu gniekoi oholii Dokturi, i Razumníci:
mnozieh cijni, dà ostannu zastijdyeni, i ponij- Cudna
xeni: druzzieh obráti nà sluxbu Gospodinnovu, diella,
koyi gnu hotiahu pokárati. Napijsa mnoghæ
kgnighæ sfetiem Oçem Papom, kardinalom,
Biskupom, i Vladaocem druziem Cærkovniem,
od koyieh kgniga bioye broy stoò, pedesét, i
pet: Drugghi dio od kniga vzdaryi stoò, trides-
set, i devet, koyæ pijsala yest kragliem, Princi-
pom, opchiency Gospodi, i sfietovniem gliu-
demsù koyiehse poznáva Duhas feroga nauk iz
verni, iznanye vechie od Bogga darovano, neg-
go naucenò trúdom sfoyiem: à gnæ sfittovanyæ
biehu toliko razumna, i toliko stanovitta, dàse
dobrò poznávasce, dà gnih vriello biesce bostan-
stvenaa Mudrost, i istina viekuviecna.

Daklè dovarscivsci onà trideset, i trij godis-
cta sà sfetostyu od xivotà, zacudyenyem, naucí-

Brid ſmar ti vzijma sfete Sakraméta.

ma izvarſnimi od sfakæ kreppoſti, i ploddoim od sfetæ Cærqvæ, kakoſmo odizgâra rekli, vxexena xegliom sfoga ptidrágoga vierenika, lèxe nemocchna, i vzye s'privelikom bogogliubnoſtyu sfete Sacramente; Posli dòzva k'ſebi sfoyæ duhovnæ kchierre, i drugariçcæ: pocce ih nagováratl, dà poloxe sfù gliubav od sfoyæ duſcæ ù Iſukarſta; tèr damu ſaſima datùyu gnih ſarçe, bez zaplittanya ù niednu ſatvar zemaglsku, nefumgnecchi ikadar zlù od druzziehi; i proſſecchi od gnih Proſctenye; i pripunno od puſctenye, koye gnoy biehu dàrovali sfeti Oçi Papi Gargur Yedanaeſti, i Vrbano ſceſti, ſtálave nikoliko arvúcchiſe, i ooy biucchi hrabrennb s'neciſtiemi vragoviem; i pridobijh nà ſmartnomu caſſu, kakoih ptidobijla biaſce ù vas xivot sfoy.

Proſcten ya proſſi nà càs od ſmarti.

Napaſt od taſctæ slavvæ.

Meu oſtálæ napásti, koye yeſt onà tadà imallà, bijla yeſt napaſt od taſctæ slavvæ: takò hudobi odgovòri veſſelo: Tasctu siavv ikadar, vazdaſam naſtovala gà právu slavvu, i hvalu Boga sfemoguchiega. Tó arvanye doſpivſciſe, mollecchi, tazgovarayucchiſe gliubvenno sà sfoyient vierenikom nebeskiem, i rekſci ovæ beſieddæ: *In manus tuas Domine commendo ſpiritum meum*: V rukæ tvoyæ Goſpodinne pripo-rucuyem Duh moy: Odleti gnæ Blaxena Duſca nà nebbo nà 29. dvadeſet i devet Mieſſeça Aprila ù godiſcte Iſukarſtovo 1380. tiſſucch trista, i oſſamdeſét; tèr ù iſti càs orikázaſe Oçù sfomu Duhovnomu ftà Raimundu, koyi tadà ſe nahoyaſce ù Genovi, i bij posli Nayvecchi ſtarieſcinna od Reda sfetoga Dominika; Ovij vpijſa, kako sfiedok, koyi bieſce viddio) xivòt slavni sfetæ ovæ Dieviççæ: i frà Stieppan korradò Priur gotureccenni; iz koyiega napijſao yeſt Otàç

Duſca gnæ odleti nà nebesà.

Pstcar

Pettar Ribardiniera od Reda naſcæ Druxbæ Yeſuſſovæ: yoſcteri iz Pijſma od gnæ kanonizaçioni, illi Posfechienya pò Piu Papi Druggomu:i iz frà Lovrinça Suria; à yà od gnih izpijſah slovinski.

Vmri S. katarina ù Rijmu. Bij ponesſenò gnæ tielo sfeto, ú Cærqvu immenom Minervu, pri koy yeſt Monaſtier od fratara S. Dominika: gdiſe skuppi, i dotarcà tolik puuk Rimski, i tolikaſe cudesà zgodiſce, dàſe nie moglo vkopatti, neggo proſcadſci trij dnij; à poslie sliediſce sfodilna cudesà, i vzmnoxiſcefe. Záto Papa Pio Drugghi Senes proglaſiyu zà sfetu, i vpijſa gnç imme ù broy od sfetich ù godiscte Goſpodinnovo 1461. tiſſucch cetiriſta ſcesdeſét, i yednò: oſſamdeſet godiſcta poslie gnæ priminutya. A Papa Klement Oſmi ú naſce vrieme zapoviddi ù Brevialu, dàſe cinij sfeta vſpemena od ovæ B. Dieviççæ ù iſti dan od gnç ſmarti.

kanonizana bij 1461.

Sadà vecch'tkò néchie oſtatti pun zacudyenya; i skruſcenya od duſcæ sfayæ, étécchi xivòt ovæ sfetæ Dieviççæ? tkò nechie slaviti Goſpodina, koyiyuye yoſc mala hnu izabrao zà ſebè? s'komſcye hotio vieriti? koyiuye oruxao toliçciemi krepoſtiem? vtiſcio neobicayniemi milloſtimi, i slatkoſtimi? napoyio iz rannæ gliubvenne od pærſij sfoyich? Nà gnæ tielu zapeçattio raunç sfoyæ? promienio ſarçe? priceſtivao rukami sfoyiemi; ſmèo gnæ beſieddami Razumnike od sfieta, davſcinam razumitti, dà xenska slabboſt naslognena nà Boga yeſt yacca, neg go yakoſt muxkà, hoyàſe vzdàva ù ſebè? kolikoſe immayu zaſtijditi mlàke slúghe Boxye, vid decchi toplijnu i goruſctu glivbav, koyà ù gnæ ſarçu goráſce? koliko dubokò bieſcæ gnæ vini-

Skup odſtvari gorurecenich.

glienſtvo ; zamierno vſtarpglienſtvo ; vzviſcenye od molitvæ; privelika blagoſt nà vboghe ; izværſna gliubav nà progonitteglie ſfoyè; xeglia od ſlavvæ Boxyæ ; xeya, i pomgna nà ſpaſſenye od dúſca ; pokorrenye', i pridobivanye od ſamæ ſebe; ſtanovitoſt , i kreppoſt od molitvæ pomarzenye nà ſfæ ſtvarisfietovnæ ; i vxijvanye od nebeskieh ſlaſtij.

Sliedimoyu dakè ſarcanno, i akò radi naſcę ſlaboſti nemoxemo doſtighnutyiu , molimmo Goſpodinna , dà pò gnæ izproſcenyu daruyenam milloſt , zà pobolſcati xivòt , naſc, i ſyednáci- tiga s'gnegoviem ſfetiem zakonnom . Slaua Bogu .

XI.

X I V O T

SVIBA-
GN.
MAY.

PRISFIETLÆ SFETÆ

Flaviæ Domitillæ Dievicçæ, i Muccenicæ Rimskæ Gospodicnę.

Nà 12.
Maggia.

PRipoviedasce sfeti Pettar Aposto Isukarstov Vierru nasçu Karstyansku ù Rijmu Poganom. Obratisceše osven mnozzieh ostálieh nà pút od spassenya dva bratta immenom Neréo, i Akilléo: Ovij sluxahu Flavij Domitilli Nèpuci Cesarrovoy, koya biesce Karstyanka, Viddesceyu onij yedan dan obba dva, dà onà s'velikom pomgnom obraz sfoy rescasce; kossæ rudyasce; i bisserom vresijvasce; à zlatnom xiççom uvezijvascee, nekábi gnoy bijlo sfè liepsce, i vzoritijye: razliççiemi vodámi obraz vmijvasce: ò tasctinæ, i ispraznosti sfietovnæ. Gleddahuyu

Tasctij naxenska.

s'pomgnom nemagnom slughæ Neréo, i Akilléo; à kadáſce bieſce vecch'vréſila, rekòſce gnoy: Dabi tij, Prisfietla Goſpoyo, pomgnu, i misli tvoyæ, koyæ poſtavgliaſc nà vreſivanye od tiela vmarloga tvoga dàſi vgodniya viereniku tvomu Aurelianu ſijnu Kouſulovu, obratilaſnà napravvu duſcæ tvoyæ neumarlç, úreſivſciyu liepiemi kriepoſtiemi, bez niednæ ſumgnç bijlabi draxa Iſukarſtu tvomu ſpaſſitteglíu ſijnu Boxyemu, koyibite primio zà sfoyù viereniçu, i ciniobi, dà budde liepos, i dragos tvoyà viekoviecna: erti nebi pomagnkalli ù sfomu slavnomu dvoru razliçci nácinni od nebeskich vréſa. Odgovori Domitilla.

Liepi sfit odsfetich

Nie nazbìgl zlà ſtvar, dáſe yà vreſim radi vdadbæ, i rádi gliubavi moga viereníka, nekáſe nazplodij moyà Prisfietla Rodbina, i gnæ pò sfietu vſpomena vzdarxij: er nie ſuprot kriepoſti, dà yà vxijvam fietovni xivòt od vdanich mladijçà, ù koyichſe bijtyu nahoddim. Pacèbiſe imallæ izaghnatti iz meu gliudij onæ mladiççæ, koyæſe nechié vdávati; erbo onæ hochie, dà fiet poghinne i bez gliudij oſtanne.

Zàmiernç beſiedæ.

Recce nà tò Nerèo; Obrátilaſi tij Domitilla, ſarçe tvoyè, nà ſadaſgna, sfietovna, i kratka nasladyenya od xivotà vmarloga; àneraz miſcgliaſc, ſctòchie docchi posli. Dobràye ſtvar vdadba, nekàſe sfiet vzdarxij; niſcta ne magnæ bogliyè xivòt Dievicauski: nieſu sfi gliudi, ni sfæ xenæ darzanæ vdávatiſe. Zà tò immaſc znatti, dáye velè boglie neudattiſe, budducchi, dàye boglie bijtye od Dievijçà, neggo od Vdànich pò nauku Goſpodinna naſcega Iſukarſta, i Sfetich Apoſtola. Razmisli, mollimte, Plemenita Dievicо ſtàve Vdadba: Vdadbomſe gubij ſlo-

bod, imme, ibijtye od Dieviççæ; erboſe tadà vdàna immenuye xenà, i podloxna oſtàye, kakóno ſúxgna, vmarlomu covickku; koyi kadgod néchie, dà s'koimgodi progovoriſc; dà pogledaſc; dà sluſcaſc, ni dà okuſſiſe onò, ſctòbi tij hutlla: on ti privrachia nà zlò, i zà zlò vzijma ſctò tij nepomíslivſci cinijſc ciſtiem ſarçem, i dobrom hochiom.

Domitilla nà tó: Yà dobrò znam, recae, dàyo doſti túgá, i xalloſtij Mayka moyà podniela: Eryu Otaç moy prigledaſce, i pazzaſce! alli menè nitko neſilluye s'taççiem muxiem ſadruxitiſe?

Odgovoriyoy Akilléo: kadáſe coviek xenni, prie neggoſe pijr ſfarſci, káxeſe xenio mio, blagodobroſtiv, i gliubexgliv: à kadayu domà odvedé, promieniſe nà tay nacin prie mieſſeça dána, dà vzbudde ſfè naopako, nemio, ſardìt, i oppako. Onu od prie zazijvanu dragu, millu, i liepu Goſpoyu, gorre posli pſtiye, neggo slugu; alli robignu nà pazàru kupglienu: tuy vikke, tu xalloſti, tu nedragoſti, tu pogarde, à ſctò naygoreè i vdorçi. Akò xenà hochie muxa pokárati radi kogagod zlà diella, ne sámoyu zlom beſieddom pogardij; pacekyu yoſc gorrimi dilliem nemillo iz prebijya. O gnih xivòt neceſni. tòliyeè veſſelye; tóliye plata, koyu ſfiet dàva, i vdadba darijva? Yoſctè prem dà mux nebudde oppak, ni xenhar, ni ù druggomu zlobban; xudim niſcta nemagne znatu: ſctòchie s'gnim Dicovyciça dobitti? Etro yàchiuri rieti: Stecchichieè ſinnove, i kchierri? tarpittichie devet mieſſecij gnih noſſenye (ù iſtinu teſcko, i mucno breamme) koveſe ù ſfe tò vrieme ni zà yedijni càs moxe pomernuti: ſtàtichie ſfeyer blidnaè ù velikkomu ſtrahu, boyecchiſe, dàyoy onij càs

Pravi naùk.

Nauk debar.

od royenya nebudde od gnæ xivotà napokogni: ſexattichie nemocchna, priobrazzena, xuta, blieda, i bolleſna; nechiemocchi poſtupiti bez ſtraha, i bolleſti. Sadà ſctò pravviſc Dievoyciço? Marzij xenà tegotna dobræ yeſtovske, i zdravvæ, à zudij zlæ, koyæyoychiè naditi: ceſtoyu bolè zubij, glava, ſarçæ: fakkayoyſe zlà dogáyayu; akoye gnoy nemocchna, alli uvriedyena vtrobba: zlòye dietettu, à gorre matteri. Matti kadgod izgubij xivòt; duſcu puſti radi ſtraſcnich, i veliççich bolleſtij; alli oſtanne duggo vrieme nemocchna ſebi tuxna, i xalloſna; à druzziem mærzéchia. Sijnſe rodij, alli kcchij, kadgod niema, alligatbava, alli drugako izopácena; à naygore kadſe rodij kcchij.

Dovarſcio bieſce Akilléo: beſieddiri: pocce Neréo ovako.

Prielipi razgovor

O kolikkoye freechno, i radoſno bijtye Dievicansko, koye daleko yes od toliççich túga, i xalloſtij: Boggu bijtye primillo, i prigliubvenno; naydraxe Goſpodinnu Iſukarſtu: nayugodniye Priciſtoy Dievicci Matij: à slaniem Angelom veoma drago: nada sfè mnoggo prilicno ù ciſtocchi priliepomu Boggu. Zà tò od onæ Dievoyciçæ, koya prislavno Dievſtvo izgubij, otijde od gnæ ova Bòxya prilikka: erbo neima vechie pravu çielovittu liepoſt, i ciſtochiù. Idde priliepo Dievſtvo prid sfemi krepoſtiemi; ſamo prid gnim poſtúpa Muccenſtvo, koyè Latinni zovú Martirio. Kreppoſt Dievicanska meyu oſtáliema yes, kakono kragliyça meyu Dievoyciçami sfoyiemi Dvorkignami: sfetayo vierra hváli; yako Vſanye garli; priblij xaſe k'gnæ obrazzu, i dæuayoy cæloy od mijrà izvarſna

Pohvala od Dievſtva.

varſna gliùbau; krepko Vſtarpglienye, Nchayſtvo od sfieta, Straxa pomgniva, ſtanovitoſt mogúchia, i Mudroſt pribiſtra od deſnu, i nà lievu gnoyſu ù druxbi, budducchi ovæ sfæ krepoſti primiriſno çvietye ù Rayu. Angeli slavni, i Dievicçæ ciſtæ moggu rieti vdanov xenì: Sctòtive vcinillo Prisfietlo Dievſtvo, dáfiga izaghnalla iz ſarça, i tiela tuoga? Ovij pridraghi kamen sfieyerteye vreſſijvo, od kadàſi iziſcla iz matterinæ vtrobbæ: s'tobom ù kolipçi pribijvaſce: s'tobom ſiſſaſce mlieko maykæ tvoyæ: s'tobom bieſce, kadáſiſe karſtilla, i vcinilla sfetiem karſtenycm Viereniça Iſukarſtova: Ni tebbiſe nie dogodillo niedno zlo ù tomu vierenyu od Dievſtva ò Domitilla; neggo prislavno i privelikko dobrò. O Priblaxeno Dievſtvo; koye nascinij, dàſino prilicni Boggu nà zemgli, kakonoſu Angeli nà nebbu: Er bóſu ù iſtinu Angelizemagiski Dievçi, i Dieviccæ. Dakle ſctò vechie miſliſc Domitilla ſpametna, i razumna Dievoyciço? Prigarli, obgliúbi, vhitti sasfiem ſarçem, i poxudom duſcæ tvoyæ ovu prisfietlu krepoſt Dievſtvo. Odlúci vecch' alli bitti viereniça Neumarloga ſijna Bogga xij voga Iſukariſta s'ovom priliepom krunnom Angeoskoga Dievſtva; alli izgubivſci ovij nebeski çvietak, otijdiſe, vcinitti podloxna vmarlomu coviekku, s'koiemchieſc zà mallo, i kratko veſſelye vpaſti ù mnogghæ, i dugghe tughæ, xalloſti, i gorkoſti.

Ovæ, i ovakæ ſtvari rekòſce Neréo, i Akilléo Domitilli, kova budducchi razborita, i razumna Dievoyciça, krenuta razloziemi tollikko mogúcchiemi; pacck vechie Boxyom milloſti, koyà ù gnov diellovaſce, tecce ovako.

s. Domitil la obgliu bi Dievstvo.

Osfemogùcchi, i pticisti Boxe, kragliu od Dieviça Priliepi Isukarste, slavni vierenice sfetich Dievoyciça, zascto niesam od prie yà moyiem vlihom culla ovi nebeski, i Angeoski nauk? Scto nepoznàh yà prie velicanstvo i sfiethosti Bozanstvennoga Dievstva? Ne bih yà nikadar vzela imine sfietovnæ vieremiçæ, y pacè kako nà sfetomu karstenyu pumarzih, klagnatise Idolom kijpom necistiem, takò naucenà, i uvicbana ovichi sfetiem naukom, ostavilla bih bijla, i pomarzilla vdabu, i poxudu od sinóva Zatò hotecchi takò Boog moy Isukarst, dà pò vascieh riecieh buddem karstyanka, i dà dobudem dusci spassenye, vffam ù griega istoga, dà michiæ dartì pamet, i mudros; neka vzmogga sahraniti, i zacuvati cistochiù, i Dievstvo, oslobodivscime od túka Auteliana, zà koga sam vierena.

s. Domitil la pusti vieremika.

Velikoti bij vesselye dvieh ovieh sfetich, cuvsci ovæ gnæ ricci, i rekosce gnoy: Nie potrebba, Domitilla od drugghæ stvari; neggo dà tij dobrohocchno odlúcisc: erchie se sfè drugo s'pomocchi Boxyom stecchi. Mollisceyu, dà mi dopiusti, pòcchi k'Papi sfetomu Klementu skoyi à toy vrieme vlédasce sfetu Boxyu Cærqvu, i rekoscemu.

Domitilla kcchij Plemenitæ Plautillę Gospoyæ nascæ, budducchi culla ricci, i razlogge (koyenasye naucio sfeti Pettar Aposto, kadnasve karstio) odlúcilaye viekom Dievstvo sfoyé sahrániti: Mollimote, dogi, dobitti Isukarstu ovu vierenicu.

Sumgnim yà, odgovori sfeti Kliment, dàye blijzu vrieme, ù koye onà, vij, i yà zaedno immamo, vmrieti zà gliubav vierræ Isukarstovæ.

A bud-

A budducchi nam on rekko, dàse neboimo one-
zieh, koyi vbijyavu tielo, nissta neimmamo sçie-
niti covieka vmarloga, dà posluximo neumarlo-
mu Gospodinnu Boggu. S'gnimi daklè poge-
gdì biesce Domitilla. Vcini onà zaviet tadà od
viecnoga Dievstva prid sfetiem Oçem klemen
tom, koyi posfeti gnu zà viereniçu Isukarstovv,
davsci gnoy pokrivaccu sfetu.

Nemogguse izretchi xallosti, i progonstva,
kovàye pritatpilla spametna Dievoyciça od Au-
reliana gnæ vierenika radi ovoga vztokka.
Erboye on isprossio od Cesarra, dà budde pro-
ghnàna iz Rijma nà Otok immenovan Isola
Ponçia, akò nebi onà hotilla poganske bog-
gove castitti. Poyosce s'gnom Neréo, i Akil-
leo zà gnæ razgovor, i sluxbu. Darxàsce gnih
gnékoliko nà tomu Otokku. Alliyu nezabo-
ravvi Aurelian vierenik; poge k'gnoy, yedàbiyu
kako moggo privratiti nà gliubav sfoyù. Nà-
veyu stanovitiyu i yaccu ù gnæ sfetoy odluççi.
Allirazumivsci, dà od togà nayvecchi vztok
biehu Neréo, i Akilléo, sfù sfoyu sarditt oft obra
ti soprotiva gnijm: cijni gnih veoma gliuto, i
nemillo izpretbiyàti. Posli pridda ih Meneniu
sudçu, dà ih nà smart ossudi ù gradu Terracini.
Menenio viddechi, dàsu krepki ù vierri sfe-
toy Isukarstovoy, cijni ih nà dærvenomu kog-
niçu obiessiti, i staviti im nà bokke gvordennæ
gomíchiæ plassæ: à nayposli glavuim odsicchi.
Auspicio sluga S. Domitillæ odnese sfeta teles-
sa, i blijzu Rijma vkopà ih, vz puut Ardeatin-
ski ù bassctini sfetæ Domitillæ blijzu grobà sfe-
tæ Petronillæ kchietri Duhovnæ S. Petra Apo-
stola.

Aurelian tadà hotiasce sillom vzéti xà xenù

S. Domi-
tilla cini
zaviet.

Slavna
smart SS.
Neréa, i
Akilléa.

sfetu Domittillu. Dakè odluci, daſe pripravvi pijr; dozva nà pijr Rodyake pievvaoçe, i sfieh oſtalieh pò obicáyi poganskoy. Pocce on parvi tanaç voditti. Bieſce zatvorio ù yednoy kamari sfetu Domitillu, gdi onà mogliaſce Goſpodinna Bogga, dàvu osloboddij od rúká poganskieh. Vsliſci Boog sfemogucchi gnæ doſtoynu molitvu, i òslobodi gnu ovako. Budduchiſe sfi koliççi igrayucchi izmotilli, ſami Aurelian ne priſtayaſce, igratti, nekàbiſe vkàzonayveſſelijyi. Cuddo ſtrahovitto, padde nà tlè tutako martav on prid sfiemi.

Pijr mah nittoga Aurelia-- na prikõſe gnegovomſmarti sfarzi.

Takò sfeta Domitilla oſtà slobodna, i obràgnena od namiſcglienæ ſillæ, à ne od ſmarti. Et Luſurio brat Aurelianov zà osfetu vcinitti od gnegovvæ ſmarti, vzze oblaſt od Trayana tadà Ceſarra, dàyn ſillom cinij, caſtitti Idole poganſke boggove, alli dàyu moxe ſmartyu pogubitti. Iſproſi on sfè, ſcto htiaſce: nàge ù Terracijni sfetu Domitijlu, is'gnom dvie Dievoçcicçe, koyæ onà bieſce nà Karſtyansku vietru obratila, i naucilla ih, dà vcinæ zaviet Boggu od Dievſtva.

Recce sfiem gniem prid sfiedocbom Luſurio, dà caſtè boggove, i gnih proklete kijpc. Kadà viddi, dà inuye sfè zà ludo, zapoviddi, dàſe sfà boglia pratex iz onæ kuchie izneſe; posli zatvorivſci vràtà cijni, dàſe ù okolo sfud ogàgn vxexe. V ſtri oggnà sfeta Domitilla, Teodora, i Ruffina Dievoycicæ gnç drughæ pridaſce duſcç ſtavnæ ſfoyæ Goſpodinnu Iſukarſtu ſfomu vierenikU.

Smart sfetæ Domitillæ, i Rufinæ.

Poge syutra dan Ceſario Dyakon; dighnuvſci kamenye, i gredæ od kuchiæ vxexenæ: nàve sfeta gnih telesà klececchi, kako dàſu ſfæ trij. nà

moli-

molitvi primijnule. Biesce ih ogagn vdùscio, álli im niyednú dlacciçu od gnih kòsà nebiesce teghnuo, ni opærlio. Takò duscæ gnih pricistæ pridobitniçæ od neciſtochiæ putennæ, od nepriatreglia neciſtieh, i od xestokkoga oggnà odlectisce nà nebesà, gdichie ú Rayyu vxivati vieko-viecnu slavvu okrugnenæ dviemi krunnami od Dievſtva, i od Muccenya s'priblaxeniem, i neumarliem sfoyiem Vietenikom Iſukarſtom: à telesà pokoppana nà zemgli oſtafce, dokle nà veliki dan ſudgni inokupno s' duſcom ù vieènoy slavvi buddu proslavgliena.

LIPAGN.
GIVGN.

X I V O T

SFETÆ EDILTRVDÆ
Kragliççæ, Dieviççæ Ingleskæ.

Nà 23. Giugna.

SLavnæ vſpomenæ ſfeta Ediltruda Dieviçça Skochi Kraglia Annia od Iſtocnich Inglèzà ſfetiem xivotom, i razboritom chiudi bijlaye cudnovata. Vierriyu nayprie Otàç zà yednoga glavnoga Goſpodiccichia od Poludnevnich Girvia, komu bieſce imme Tombarto. Vmrievſci ovij dò mallo dànà vierren, bij vdàna zà Egfrida Kraglia: Dvanaeſte godiſćta xijviſce zaedno dobrovoglno ù ſlavnoy Ciſtocchi, i Dievſtvù: nayposli pomarziviſci, i oſtaviviſci krunnu od kragliççæ s'blagoſſovom, i dopuſćtényem Kraglievicm vliezze ù monaſtier, gdieſeye proſtérila viereniça nebeskomu kragliu

Vliezze ù monaſtiers'dopuſtenyē Kraglievicm.

Iſukat-

Isukarstu ; prisfietao nauk vkazavsci Dievoyci-
çam,koyæ tolikko xude vieritise,i izijti nà hin-
benni sfiet,pun túgà,i tasctiinà.

Prosfietgliema sfaççiemi krepostiemi, blj dò
godisćta vcignenà Batessa ù druggomu mona-
stieru od Elgæ Darxavvæ,ù komu biesce velik-
ko mnoxtvo Dievicà. Biesce'nayparva meu gni-
mi sfeta Ediltruda i diellom, i naukom ù do-
brieh diellieh,vcécchi gnih pùt od spassenya, i
od sfeta xivglienya : takòye sobom mnogghæ
odvella ù kragliestvo nebeskò. Xvgliasce oná Osćtarxi
ù veliççieh osćtrinah tiela sfoga:nie htiella ika- vot, i Mo
dar nositti koscuglie od lanna ; nà nolitvah, i litvæ.
nà razmiscglianyu od stvarij nebeskieh tolikko
onà vxijvasce duhovna nasladyenya ; dà pòyu-
targni od pò nocchi dò zoræ neizrecenniem
vxexenyem duscæ gnæ stasce nà molitvi placuc-
chi, i riekæ od sùzá prolijvayucchi: nie nikadar
dvàc nà dan blagovalla, neggo alli radi nemoc-
chi od tiela, illi radi koga velikka vzròkka.
Poznà onà velè godisćta prie kom smartì im-
masce vmriéti, tó yes, kuggom, koyà i gnoy, i
mnozziema gnæ Dummam otvori prisfietla vrà-
ta od Rayya,izvadivsci gnih iz tamniççæ vmar-
loga xivotà.

Sedam godisćta biesce vladala veoma sfeto Mudrosù
onij Dievicanski monastier,kadà yoy Gospodin vladanyu
Isukarst otvori dvor od viecnæ slavvæ,i darovà i smart.
gnoy krunu od Dievstva neosqvargnenoga.
Tielo gnę sfeto,doklè nà neumarli xivot vskars-
ne,ù dærvennu skrignu postavisce.

Sesburgu Dumnu gnæ sestru od prie kra- Sesburga
gliççu, koya, budducchi gnoy vmro Kangom- kragliçça
berto Kragl,biescese obukla Dumna,vcinisce sę Dumna.
Dumnæ Batessu. Hotiasce ovà nà kom desset go-

disćta

diſcta, dàſe sfeto tielo Ediltrudæ caſnijyem ṇacinnom namieſti. Otvoriſce onu skrignu, i nàyoſce sfeto ṭielo liepo, neſaghnito; çielo, i neoſqvargneno, kaḳo dàye ù onij dan iſti vkoppano: i ne ſamo ṭiẹlo; paceki haglinæ, i linçuo nebiehu ni ſaggnitæ, ni izgrizzenæ: pacek, ſctòye cudnijye, i vechie ocittuye gnæ sfetignu, teghnutve, onieh haglinà izgognaſce huddobæ iz gliudij, i xénà muccenieh: oſtavahu razliçci nemocchnijçi zdravvi: zà tòſe pokuippi okolo sfetoga tiela veliko mnoxtvo, i sſi koliçci væſſeli, vmolivſci imſe sfeta Ediltruda, vrachiahuſe domà pò milloſti Boxyoy ozdravglieni.

Cudesà.

Nekà sfiet vas viddi, i vzazna, koliku ſçiennu cinij sfemogucchi Boog Iſukarſt ne ſamo od duſcà sfetieh Dieviça Vierenіça sfoyieh ú nebeſkoy slavvi, pacek i od gnih priciſtieh telèsá, koya tolikko çùva, dà néchie, dà ih cærvij izgrízú, ni dàſe ù prah obràte, kako od druzzieh gliudij, i xénà; neggo hochie, dà ſe ocittuye slavva, i velicanſtvo Ciſtochiæ, i Dievſtva, koyæ velè vechie sfoyom neoſqvarnoſti pùt, i tielo od Dievіçà cuvayu, dà ne ſaggniyu, neggo koyiti drago balſam illi iſtocni, illi zàpadgni. Kragliùye ſadà E diltruda sfeta viecnom krunnom od Dievſtva nà nebbu okrugnena: à nà zemgli caſtijſe sfeto gnæ tielo çielo, i çielovitto neoſqvargneno. Oſtavvi onà radi gliubavi Iſukarſtovæ yednò mallahno kragliciſtvo gubglivvo; à ſadáye gnu Goſpodin Iſukarſt proslavvio od Iſtokka dò zapadda kragliççu od neba, i od zemgliæ, kako sfoyù Vierenіçu. Bud di Boggu slavva.

Slavva od Dievſtva.

XI.

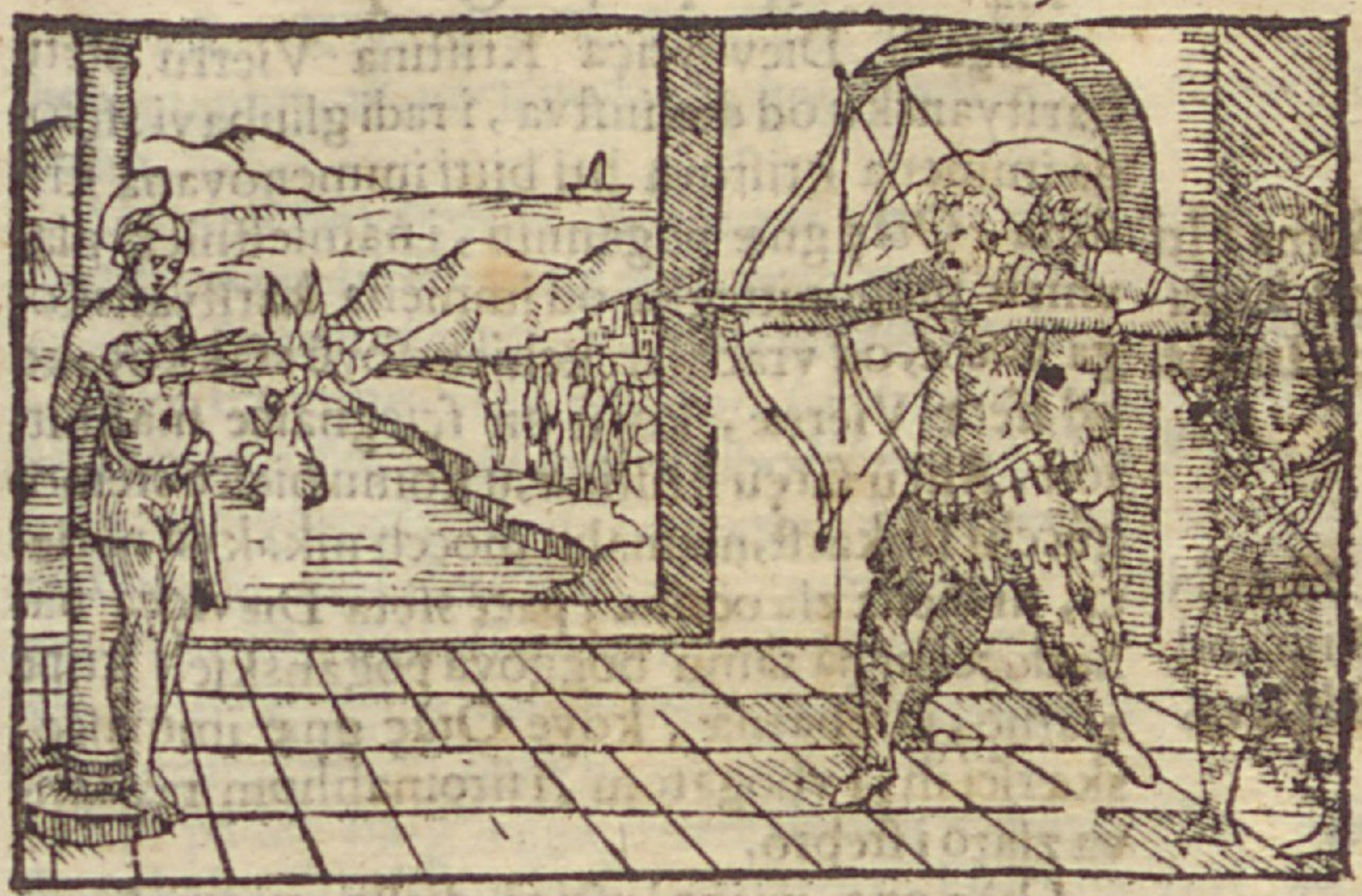

XIVOT SARPAGN, LVGLIO.

SFETÆ KRISTINÆ Dieviççæ, i Mucceniçæ Rimskæ, Gospodicnæ.

VDarxavvi Toskani pedesét mirà zemgliæ dalekò od Rijma nahoddise yednó blatto, i yedan grad immenom Bolsena. Bij od starijna pò sried ovoga blatta nà yednom' Otokku drugghi grad immenom Tiro, koyi zamierniem podighnutyem od vodà vas kolik ostà potopglien. Nà 24. Luglia.

Biesceše velè vriemena prie ù Tiru rodiella, i odhránila ù kucchi Rodbinæ Rimskæ Prisfietlæ Aniçiæ slavna Kristina Dievviçça, buducchi ù istomu gradu Otàç gnæ Vrbano vladavaç nà miesto Diokleçiana, i Massimiana Imperatúra Rimskich. Plemme Rimsko od Aniçia.

Prigarli

Prigarli Dievoyciça Kristina Vierru sfetu karstyansku od dietinstva, i radi gliubavi sfetoga immena kristova hti biti immenovana kristina. Otàç gnæ poganin, i namiestnick glavnieh progonitteglia od immena karstyanskoga pocce, od vrachiati kchier sfoyù sfakkoyako od sfetæ Vierræ, koyú on sciegnasce mahnittost, Alli ú sarçu kristinæ, ù komu biesce sfemogúcchi Isukarst, neimahu mocch nikakvu ni riecci, ni diella zlà occina; pacè sfeta Dievicça nahoddecchi nà sàmu boggova poganskieh kijpe zlatne, i srebarnæ, koye Otàç gnæ immasce, skærsci ih, i vbogarom, i siromahhom razdariva zlato i srebrò.

Sama Hti od kristinç Immç.

Skærsci kijp od àdolava.

Otàç gnæ vzaznàvsci tò diello, veomase rasærci, i razviedi; cijniyu sfucchi golù, i xestokò on sam izbivsciyu, zapoviddi 'slugam sfoyiem, dàyu i oní biccima izprebijvayu, doklèse izmorisce. Nèbimu dosti tay nemilloft, (zaboravivsci, dàye Otàç) vccinise nepriatel glavni, i prigliùti karvniek. Zautra dan cijni, dàyoy gvozdennimi grebennimi sfè tielo toliko varlovitto izrazdirayu, dà ne samo toccahuse vriella karvi iz gnç sfetæ putti; pacè nà zemgliu paddahu istæ putti Dievicanskæ marvæ; à kosti ostayahu odkrivenæ. Tadà sfeta Dievicça s'privelikiem vstarpglienyem, i cudnovatom yakosti tarpécchi, prighnuse, i vzamsci nà tleh marvu 'onæ 'sfetæ putti, prikazayu ocu nemillomu govorecchi: Vzmi nemilli karvnice: yey pùt, koyùsi tij rodio. Zapoviddi Otàç, dàyu stave nà rotu', illi nà kolò gvozdenno, niekoliko od zemgliæ podighnuto; à pod gnom cijni, dà vxeggu oggnennu xeravvu, i vlyem polijvayu. Oslobodiyu Gospodin Boog od ovæ mukkæ, i poxèxe oniem oggnem,

Mukkæ xestokæ.

koyi

koyi plannu, tisuech pogáná, koyi ondì okolo biehu.

Metnusceyu opet ù tamniççu, gdieyu pohodisce Angeli sfeti; i od sfieh raná ozdravisce. Zautra danicijni Otàç, dàyoyse obiessi nà vrat velikko bremme, i takò dàse pò srid blatta metne alliyu isti Boxyi Angeli oslobodisce, i nà suh kray poteghnusce neuvriedyenu, i zdravvu, ostàvucchi nemilli Otàç pun vadovittosti, i gguijva. Opet yu cijni metnuti ù tamniççu, zà namisliti drugghæ varstæ xestoççieh muccenya dàyu gnimi mucci, i vmorti.

Angeliyu pomagayu.

Alli padde nà gnegga osfeta Boxya: syutra dan nà sfomu odrù nayosceega martvà. Dóye nà miesto gnegovo Dion vladàvac, koyi nebiesce magne nemio od gnæ Ocà.

Otaç gnè pri kom-simarti, vmri

Dion daklè cijni, vcinitti yednn velikku kolipku gvozdennu, i nàpinitiyu smelæ, vlyà, i katramma; ter doklè sfè zaedno vràsce, zapoviddi; dà ù nutra metnu sfetu Dieviççu, koya s'veliççiem vesselyem govorecchi, dàyu ù kolipciçu stavgliahu, kako dievoyciçu royenù pò sfetomu karstenyu; tutako vccini zlamen sfetoga krijxa, i bij obragnena od onæ mukkæ, Odvedosceyu tadà s'odkrivenom, i obrijcenom glavom ù Cærqvinnu Apollina poganskoga boga, gdì nà tlé prid gnom padde, i smarvise onij vraxyi, i neciści krijp Apallov.

kijp Apollov padde, i Dion vmri.

Ostà Dion veoma smeten, i zabuscen, i tolikòse pripadde, dà i on nà miestu padde martav; à nà sfetu viettu Isukarstovu obratiscese trij tissucch pogáná.

Tretti sudac nemio Yulian nà gnih miesto bij poslan, koyi cijni varlovitto yednù pècch vxecchí, i srid gnæ metnut sfetu Dieviççu: Darxà-

ceyu

Metnuta bij ù péch, i ù tãniççu pũnu zmijyà.

ceyu ù pecchi vxexenoy pet dáná, slavvecchi, i hvalecchi onà fried oggnà sfeyer Gosfpodinna Isukarsta, nenaudivsciyoy nisćta ogagn. Opetyu odvedòsce ú tamniççù, punnù gliùtich zmijyà, koye biesce carami yedan Vileniek dovàbio.

Vmrivstigliena.

Poslieyoy vezik odrezasćé, i bez gnega govorasce, nepristayucchi Gosfpodinna slaviti. Bij nayposli k'yednomu koçù privézana, i strielami vstriglieuo tielo, dusca pridobiereonisa vzijde nà nebesà, gdì bij primgliena ù viecnu slavvu od Prislavnoga gnæ Vierenika Isukarsta s'velisçiem vesselyem sfieh sfetieh Angela, i Blaxenieh, koyi biehu gledali gnæ xestokka, i duggo arvànye, i muccenye.

Zgoddise gnę smart nà 24. dvaes, i cetirri Luglia miesseça okolo 300. trista godiscta Isukarstovieh. Dievicansko gnę tielo nahoddise sadà nà Siciliyi ù gradu Palermù, gdièye pocijtano s'velikom casti, i bogogliubnosti. Odvietnisa, i Parciçaye sfeta kristina onoga puka, i gràda. Pijse sfeti Antonin od gnę, i sfi Martirologij, i mnozzi Pisaoçi novvi. Slavva Boggu.

XI.

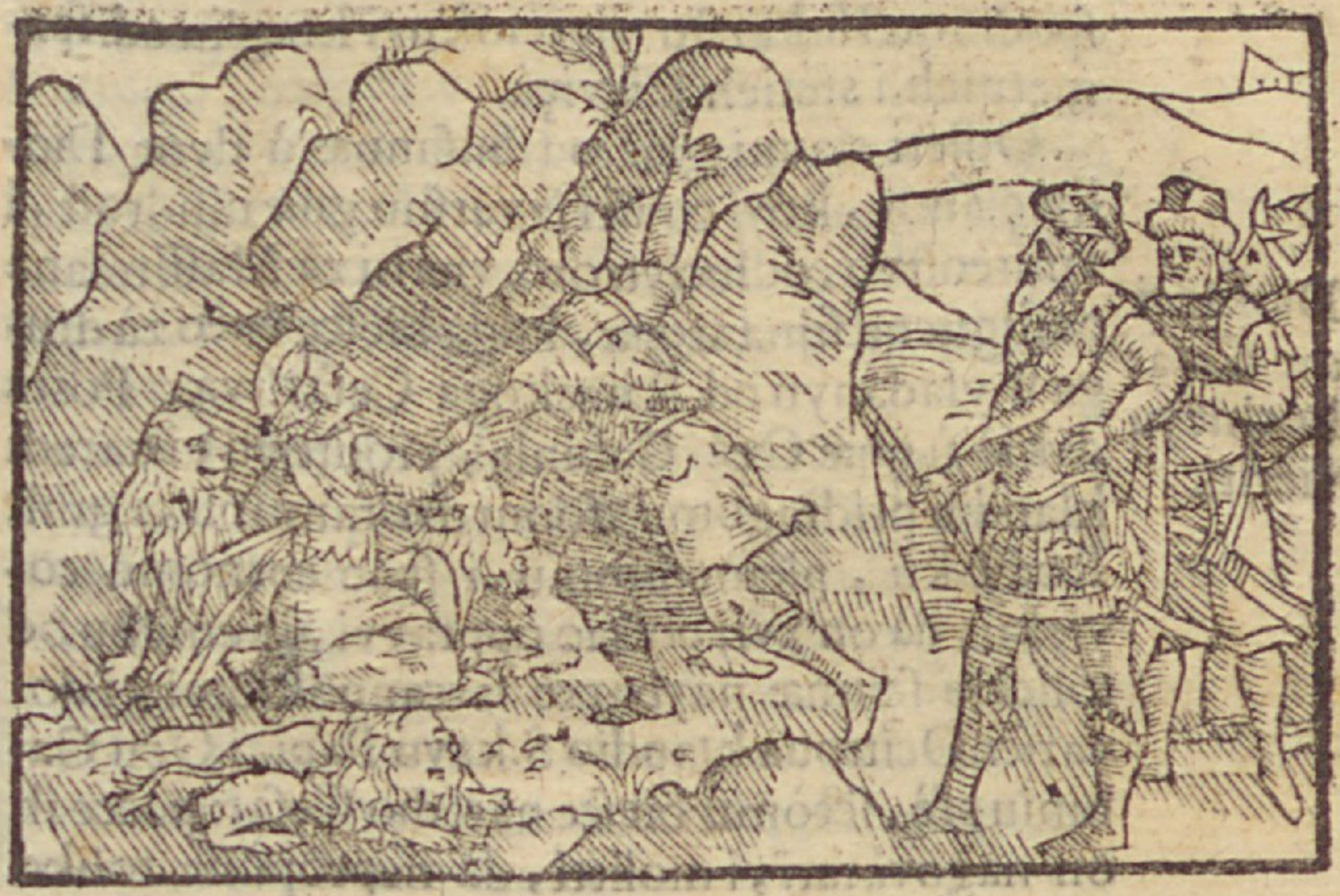

X I V O T

S F E T Æ S V S A N N Æ

Dieviççæ, i Mucceniçæ Dalmatinskę.

PROLO VOZ. AGO- STO.

VRieme Impetatura Diokleçiana bioye ù Rijmu śfeti Gabinio Pop Dalmatijn od Salonæ, brat sfetoga kaya Papæ i Muccenika, i rodyak Dioklcçianov. Biesce S. Gabinio kgnixevan coviek ù sfaççieh kgniggah, sfietovnieh, Boxanstvennieh, sfittao rodbinom, i sfetiem Redom posctovani. Immasce kchier Susannu Dievoyciçu izversnom tiela, i dusce liepotom prlstallu, i liepu: biesceese ovà naucilla od oçà sfakkæ kgnigghæ od Retorikæ, od Filosofiæ, i od mudrosti Boxyæ; à nayvechie nauk od Vierìæ karstyanskæ, od gliúbavi Boxyæ, i od velicanstva Prislavnoga Dievstva, vgodna tolikko Gospodinu

Nà 11. Agosta.

Rodbinæ plemenita i mudros, i liepost.

ſpodinnu Iſukarſtu viereniku, i kragliu od ſpa-
metnieh, i ſfetieh Dieviçá.

Odleti siavni glas od Suſannæ ù dvor Dio-
kleçianov, koyi cuvſci izverſnu gnæ mudroſt, i
vmiteoſtvo, odluciyu on, vieriti zà Maſſimiana
poſijgnena ſijna ſfoga, koga bieſce vzeo zà dru-
ga ù vladanyu od Rimskoga Ceſarſtva. Postà
dakle ù gnæ Oçà Gabinla, proſittiyu; i naredi
klaudiu pridragomu ſfomu dvoranninu, i gnih
Rodyaku, plemenitomu, i ſpamentnomu co-
vieku, dà on xvij poſsao oppravvi, i xenidbu od
tolickæ ſçinnæ naybarxe ſarcano ſklopij, i do-
varſci. Ocittoua klaudio S. kayu Papi, i Oçu Ga-
biniu ſfè, ſctòmu bieſce narédio Ceſar: pocce ih
on nagovárati, i molitti, dà nepropùſte toliko
moguchia, i vzvijſcena Vlereuika, s'koiemchio
bitti kcchi gnih Goſpoya i Ceſarriça Rijmsko-
ga Goſpova. S. Gabinio ſmeten veoma ù ſebbi
vpljta tri j dnij Vriemena, zà razmisliti, ſctòbi
bijlo boglie odlúciti.

Diokleçi an Ceſar hochieyu vieriti.

Liepi od-govor S. Suſannæ.

Dozvaſce tutako Dievoyciçu Suſannu, i re-
koſce gnoy, ſctò im bieſce porucio Cesár. Od-
govori gnim Suſanna slobodno: Cuddimſe
yà od tieh vaſchieh riecij: moxeteli vij vaſcom
ſucom mudroſti odsùditi, dáſe imma yednà Die-
voyciça royená od Karſtyana, i od dictinſtva,
naukom karſtyaskiem vvicbana, vieriti zà yed-
noga neciſtoga pogannina caſtitteglia od hú-
dieh vraggova, alli zà gnegá vdattiſe? Spome-
nuyemſe ya dobrò, dàſem culla iz vſta moga Oçà
(koyiſe nie hayao radi vierræ Iſukarſtovæ xanij-
kati, dàmu ye rodyak Diokleçian Cesàr) kakò
immah naſtoyati s'velikkom pomgnom, i izas-
fega ſarça cúvati, ſahraniti, i braniti Dievſtvo i
Ciſtochiù duſcæ, i tiela moga; tèr vzeti zà mo-

Slavva Dievſtva.

ga

ga viecnoga vierenika Goſpodinnna Iſurkarſta ſpaſſitteglia naſcega. Koyiem daklè nacinnom hochietè, dàſe ya vdam zà yednoga vmarloga coviekka? Poſfetilaſam ù iſtinu ovo moyè tielo koyeye Cærqva Duha sfetoga, nà caſt Goſpodinnu Iſukarſtu momu. Nechiu nikakorc pritarpitti, dàga gliúbav vmarloga covieka oſqvarni, i opoganni.

Ovij Angeoski odgovor sfetæ Dieviççæ vzrokova, dàſe zàplacce, i Otàç gnæ, i Dundo radi velikka dukovnoga veſſelya, viddecchi mlayahnn Dievoyciçu pò milloſti Duhaſfetog a vxexenu goruſctom gliubavyu Iſukarſtovom toliko, dàſe niſcta neboyàhn, dà onà necchie mocchi pridubitti koyemu drago xeſtokkę prietgnę Ceſarrovæ, i poganskæ mukkæ.

Doye opet Klaudio nàkom trijdnij s'mnoggom druxbom od boynijká; vliezze ſam ù kucchiu Gabinia, sfè rodyake i priateglie zagarli, i pogliùb i. Tutako pocce sfieh molitti, dà pogodè Imperaturu, i dà prosfietle, i vzviſce rodbinu sfoyù Velicanſtvom Goſpodiskiem. Poslàſce pò sfetu Dievoyciçu; i hotécchiyu pò obicáyi od rodyaka milloſtivo pogliúbiti, nehti onà i odvrátí obraz od gnega: Nemòy, (reece Suſanna) pogarditti, i izghnúſiti obraz moy, koyi yoſc ikadar nie bio teghnut od coviekka.

Diello za mierno.

Klaudio tadà odgcvori: Hotiahte, Goſpoyo nepuco moyà, çelunuti ciſtom gliubavi, à ne pohotinſtvom puteniem. Recce nà tó onà: Nieſamſè yá vklonilla zà druggo od tvoga çellova, neggo çiechia vſna tvoyieh opogagnenieh prineciſtiem caſtenyem vraxyieh kijpova, i ghnuſnieh idola. Sctòchiu vcinitti, recceon, dàſe ociſtim od ovæ ghnuſſobæ, i nec, ſtochiæ à

Odgo-

Odgovori onà : Vieruy ù Bogga xijvoga ſtvorit-
teglia od nebba i zemgliæ , i ſfieh ſtvarij vidye-
nieh , i nevidyenieh : odreçiſſe od poganske ne-
vierræ, i pò zakonnu Karſtyanskomu prijmi sfe-
to Karſtenye. Recce Klaudio : Vcinittichiu sfè ,
ſctògod hochieſc , iſtom neprodiglimo naredbu
Diokleçianovu , koyi cekka odgavor. Ovæ rieci
vhitivſci sfeti Kayo Papa: Mollimte, recce, vzmì
Suſannin, i moy sfiet ; inemoy tij vechie prodi-
glivati , pokorrom doſtoynom od kùpiti duſcu
tvovu od griha teſckieh , buducchi tij prolio
tolikku karv sfetieh Boxyieh Muccenika , i
opratti sfetiem Karſtenyem ghnuſſobæ od zló-
bá tvoyeh.

klaudio prijma s. Vierru.

Kleknu tutako prid sfetiem Oçem Suſanna ,
i iſti Klaudio , mollecchiga ſuzamma , dàga sfe-
tiem Karſtenyem nadàri, i opláce. Metnuſe on nà
tlè protèghnut , i prahom pò glàvi poſſut , pocce
proſitti od griha sfoyieh odrieſcenye s'placcem
veliççiem . Obeſeliſe neizrecennim veſſelyem
S.kayo, i reccemuidá vzdarxi ovu dobrù odluku
ù ſarçu, inauciviſciga sfetiem naukom ed ſpaſſen-
ya vierru, i zakon Boxyi, poslàga domà.

Ocittova on domà xenì sfoyyo Prepedigni
s'veliççiem veſſelyem, kakòga bieſce Suſanna
obrátila nà vierru karſtynnsku , i dàſe immaſce
barzo karſtitti . Nà ovæ , i drugghæ beſieddæ
obrátiſc i onà , i gnih ſinnovij Aloſſandro , i ku-
thio . V tò iſto dobba poge Prepedigna ù Gabi-
nia , i molliga, dà i gnoy iſtu milloſt Iſukarſtovu
darùye, proſſecchiga ſuzammi: A klaudio s'dvie-
mi ſinneviem sliedi gnu obnocch: takò sfi inno-
kupno od Poctovanoga Oçà Gabinia primiſce
sfeto karſtènye. posli S. Otàç Papa kayo sfetom
kriſmom gnih pokriepi , i naſiti Prisfetom ne-

beskom

beskom yestoyskom tiéla, i karva Gospodinna nescega Isukarsta.

Od onoga dnéva pocce Klaudio sfe blago sfoyè vbozziem Karstyannom darivati, tamnic- caro pohoditti, olahscatti teschkæ verigghæ sfe- tiem muccenikom, i gnim obnocch s'velicciem vessel yem slúxiti. Nàkon ceterdeset, i sces dánà Diokleçian Cæsàr, poslà Massima ù Klaudia bratta, dà od gnega izpijta; schòye vcinio bd vier- renya Susannina? Biescese proglásilo, dà domà nemochian lexásce klaudio: nàyega Massimo nà molitvi osctrom korstéti obucena, veoma mled- na, i blieda: mogliasce on Gospodinna Isukarsta prolivavucchi rieku súzà, dàbimu prostio bez- broynæ griehe. Zacudise Massimo, i ne recce riec; mallo posli braçka gliubav pridobivsciga, vpijta placcucchi vzrok od tolikke xallosti. Sfé- mu on pò tanko ocittova: odvedega obnocch ù kucchiu Gabinievu, nekà boglie viddi, kolicka- ye mudrost ú sfetoy Dievoyciçi Susanni, koli- ckali cistochià, i ponìxenstuo. Pogledavsci yu Massimo nà cast, i pozdravglienye gliubvenno hotti gnoy rùku pogliubitti: à onà mu nèda.

Tadà s'velicçciem vesselyem sfi kolicçi pò S. Oçà Papu poslàsce, kovi immasce kù hiu pri Carqvi od gnega vzijdanoy bliizu polaccæ Sa- lustievæ. Pomisli sfeti Otaç, dàga zovù nà muc- çenye tolikko xudyenno: takò k'gnim vliezze veoma vesselo: à onj sfà vidivsciga nà tlè padnu- sce; i pò obicàyu primisce sfeti blagoslov, pogliu- bivscimu nogghæ. Massimo, premda poganin ne znaducchi yosc obicayi Cærkovni, nisceta ne- magne i on pogliubivsci S. Oçù nogghæ, occit- tova vzrok doscastya sfoga od stránæ Cesarro- væ, koyi hotiasce, dàse Susannavierri zà Massi- miana.

Pokorra zamirna.

Obiacy karstyanf ka prema S. Oçù Pa- pi.

niana. Reccemu S. Otàç: Dievoyciça Sufanna vechieye vierrena zà Iſukarſta od Bogga Oçà ſfemogúchiega: zàtòſe nemoxe zà druggoga covieka viekom vierriti. Odgovorimu Maſſimo: Sfè, ſctogodye dano od Bogga, ſfèye viekoviecno. Daklè i tij, recce S. kayo, zàſcto neprigarliſc viecnî xivòt, i ſpaſſenye od duſcæ, koviti nemoxe biti bez Iſukarſta ſpaſſittegia? Tutakomu vceini liep razgovor od vierræ karſtyanskæ, nà koyiſe obráti Maſſimo, i pocce profitti ſfeto karſtenye. Zapòviddimu S. Otaç, dà poſtij, i Gabiniu naredi, dàga naucij nauk ſfetæ vierræ. Dobrò ù ſfemu biviſci naucen, ſfétiga Otàç. pò obicayi karſtij, krizma, i priceſti S. Tielom Iſukarſtoviem. Od tadà xijviliſu ſfi veoma yeddini ù yednoy iſtoy kucchi, gdi ù dne, i ù nocchi pievvahu ſlavvæ, i hvalæ Goſpodinnu Iſukarſtu zamirniem veſſelyem. A Maſſimo ſfe ſfoyè blago obnocch razdarijva vbozziem, i oſtala diella od miloſardya tolikko ſarcanno cijni, dàga povidiſce Diokleçianu, koyi cuvſci, ſctò biehu ucinilli klaudio, i Maſſimo zapoviddi, i dade oblaſt Giuliu gniekomu, dà ſfieh kolicçieh, oſven kaya Papæ (à dà ſtavvi pod dobrù ſtraxu Gabinia, i Suſannu) odvedè ù Oſtiu Tiberinu (gradye blijzu morra) klaudia, Prepedignu, xenùmu, i ſinnove gnih Aleſſandra, i kuria, i brattamu Maſſima, i nà ognú izgoriviſci ih, dà gnih koſti pò morskoy puccini razmetne. Takò daklè ſfeti ovi ſlavniem muccenſtvom ſfoy dobroſrecchni xivòt dovatſcife.

Maſſimo ſe obrati nà S. Vierru.

Smart ſfetieh nà oggnù.

Sereni Ceſarriçi pridanaye S. Susáne

Pedeſet i pet dáná posli pridàna bij ſfeta Suſanna Sereni Ceſatriçi, dà yu odvràti od vierræ karſtyanskæ: Bieſcei onà patáyno karſtyanka zàtò kadà k'gnoy ù kamaru vliezze, Suſanna, za-

zagarlivſcyu: Sahránite Iſukarſt, recce, pridrága Dievoyciço. Nemoxeſe izrieti velikko veſſelye, koye napunni ſarçe Suſanni, cuvſci ſfeto Imme Iſukarſtovo ù onoy poganskoy kùcchi. Pocce gnu Serena nagovàrati veoma bogogliubno, ne dàſe vierri zà Maſſimiana; neggo dà sà ſfiem ſarçem pomarzevſciga, ſamoga gliúbij Iſukarſta nebęskoga ſfoga vierenika, pripovikavucchi ſfud ſlavno Imme gnegovvo. Tkò moxe, izgovoritti duhovnæ gnih razgovore, i nebeska nasladyenya, koyaſu onæ dvij vxijvalæ ſfé onò vriémæ, koye zaedno pribijvaſce: Obdan, i obnocch naſtoyahu hvaliti, i ſlaviti Goſpodinna Iſukarſta.

Vzaznavſci Diokleçian, dáſe pò niedan nacin Suſanna nehtiaſce vieriti ni zá Maſſimiana, ni zà niednoga druggoga, raſarcen zapoviddi, dáyu domà odvedù iz dvòra ù gnæ Occinu kùchiu. Poganskom obicàyi poge Maſſimian Cesàr k'gnoy s'oruxàniemi boynijciema, dàyu necaſnõ ſillom oſramotij, ſçienecchi prihùdi mahnittaç, dà ona neoruxana nechie imatti obranitteglia, ni pomocchnijkà. Bieſce tadà ù kamariçi zatvorena ſfeta Dievicça ſama: mogliaſce ſfemogùchiega ſfoga vierenika Iſurkarſta, dàyu obràni, i oslobodij od onoga vuka ſmardechiega, ovakò govorecchi; Otmi mene Goſpodinne iz paſyieh nohàtà, i oslobodìme od neciſtòchiæ putennæ. Buddi, Goſpodinne, moyá pò milloſti tvoyoy put, i ſarçe moyè neoſqvargneno, dàſe nezaſràmim.

Zlobba pogãska.

Sillom tadà Maſſimian vrata od kamaræ otvoriviſci, bij mocchnijyom ſillõ nà vrat porinut. Obkrùxio bieſce Angeo boxyi Suſannu vechiom ſfietloſtyu, neggoye ſfietloſt ſuncanna.

Angeo brani S. Suſannu.

Immasce on ù ruçimàc oggnenni priliccan trie-
sku. Tutako priltrasceen Massimian, kako pàs
opparten nà trak vrtece. Sfè tó ocittova Diokle-
çianu; à on, i druzzi, dàye cárami tó vcignenò,
rekosce ocitto, premdà laxivvo.

Poslà daklè Diokleçian Macedonia voyvod-
du; i zapoviddimu, dà sillom cinij, dà Susanna
castij kijp Giova Idola gnih boggo skrovitò ú
kucchi occinoy; i akò nebude htieni, dàyu ná
mukkah smartyu vmotri. Otij de on hitno; do-
zva k'sebbi iz kamarç Susannu, i recce gnoy Ca-
sti tutako tamiannom Bogga velikoga Giova,
Evotiga. Odvrativsci nà strànu obraz P lemenita
Dalmatinka, i pomarzivsci necisto diello, i pro-
kletoga idola, pocce, molitti, klek nuvsci, Gospo-
dinna Isukarsta, dà satre, onij pogardveni kijp,
Cudnova te stvar. Vslisci tutako Gospodin sfemogúcchi sfoyú pri-
dragu viereniçu. Tay càs iz prid gnæ òciyu, od-
nessen necisti kijp nàgese nà plaççi prid saluslic-
vom polaccom nà mærvæ skærscen, i razbien.
Cuvsci tò Cæsàr, zapoviddi, dà se gnoy muce ù
kucchi glàva odsiece.

Slavna smart. S. Susannæ. Macedonio daklè izvaddivsci hudom rukom
i nemillim sarçem mac sfoy odsiçce gnoy onù
glavu Prisfietlu, i Plemenitu dostóynu vienáçá, i
krúnà nebeskieh. Padde sfeto tielo, i glava nà
tlè plovùcchi ù slavnoy karvi: à dusca blaxena, i
slavodobitniça s' Angeliemi nebeskiemi dvo-
ranniem nà nayvisce nebbo Empireo vzijde:
gdi gnu cekasce nebeski Cesàr Isukarst vierenik
neumarli; i okrunniyu ù viecnoy slavvi dviemi
krunnami neumarliem çvietyeni spleteniemi:
yednàve od bielieh lijrà, sahuzniv sci onà priciSto
Dievstvo; à drugga od rùsà rumennich radi muc
censtva, i prolivva Dievicanskæ gnæ karvi.

Takò

Takó Blaxena Sufanna, koyaye pemarzilla, i ne-
ſçienila raskoſcæ, blago, i sfietovnoga Ceſarra,
vxijva viecnæ Boxyæ raskoſcæ, i blaga nebeska; i
okrugnena ſiedij nà nebeſieh Ceſarriça od neb-
ba, i zemgliæ.

Vzanavſci Serena Ceſarriça prislavnu sfarhu, S. Serena
i mukku sfetæ Dieviççæ Sufannæ, igrayucchi veſſelijſe.
priveliççiem veſſelyem, poge ù gnę posfechienu
kuchiu obnoçch, i prigliubvenno zagarlivſci
sfeto tielo', izçelijva slavnu glavu: páke poma-
zavſci i tielo, i glavu mirisniem pomaſtieimi, za-
motà ih sfoyeimi rukámi ù platno pribielo, i ta-
kó ih vkopà ù ſpilli od Arenariæ blijzu tiela sfe-
toga Papæ, i muccenika Aleſſandra obnocch nà
yedanaes Agoſta.

Odneſe Serena ſobom, i Prani ù yednomu
ſræbærnomu sùdu bogatti vbrus, koviem bieſce
otærla, i pokuppila priciſtu karv, mollecchi mu-
ce dan, nocch Bogga prid gnim.

Ceſto S. Papa Kayo ù iſtoy kucchi nà vſpome
nu Blaxenæ Sufannæ Prisfeto Prisfetilliſcte Go-
ſpodinnu Boggu prikazijvàſce. Od tadà bij na-
redyeno Pribijvanye, illi ſtacion ná molitvah od
Karſtyana ù iſtoy kucchi dò danaſcgnega dne-
va. Zgodilleſuſe ovę ſtvari ù ſtrani immenom ſce
ſtoy ſrid Rijma grada vz vlliçu Mamurrinu prid
Saluſtieviem dvòrom. Nahoddiſe ſadà nà tomu
iſtomu mieſtu ſagrayena prillepa Carqva sfetæ Cærqva S. Sufan-
Sufannæ immenovana s'plemenitiem monaſtie- næ ù Rij-
rom Poſctovánieh Dummaná, koyu Cærqvu mu.
vrèſi oye, i nadário zà neſcieh daná Prifietli Kar-
dino Geronimo Ruſtikuccio.

Bij iſtiè vzrokkom vierræ Karſtyanskæ vbièn
sfeti gnæ Otàç Gabinio, i Prisféti Caio Papa,
koyi budducchi vladao Rijmsku Cærqvu tri-

naeſte godiſcta privelikkom ſfeta xivotà polhvà
ſom, à oſſam godiſctá biexòpoganſku raſarchu
Diokleçiana Ceſarra ſuprotkarſtyanom, kruc-
chiſe pò Rimskieh kriptah, i yammah, nayposli
s'brattom Gabiniom doſtixe xudveno odavna
mucenſtvo, i pò mukkah slàvnu ſmart. Bił
vkoppan ù cimmiteriu Kaliſtovu vz puut Aprev
nà 22. Aprila.

X I V O T

PRISLAVNÆ SFETÆ Klaræ Dievicçæ, Dumnæ od Reda S. Franceska.

Nà 12. Agoſta.

PRislavna sfeta Klara Dumna, Dièvicça (sfietloſt, i Màyka Duhovna Dummanà Redà sfeta Franceska Vbozzieh Redovniçà) roddiſe ú Gradu Aſſiſu od Vmbriæ Darxavæ ù Italiyi:

bij gnę Rodbina Plemenita; à Roditte gli bogatti. Starijyi gnæ, i Dieddi nastoyalisu nà Voynictvo ù casnich vazda voyvodinstvieh: Matti gnę zvàsceše Ortolana, imme gnoy dostoyno; poklè oná pokloni yedan toliko plodan duub, i toliko liepu vocchku sfetoy Màyki Cærqvi, kakò yest, i bij sfeta Klara gnæ kcchi. Veoma Ortolana nastoyasce nà diella od millosardya, i bij toliko velika gnæ bogogliubnost, dà tyà ú Yeruzalẽ otij- S. klaræ de putovatti. Pohodiella ye ù Rijmu Carquæ matti bij sfetieh Apostola Petra, i Pavla s'ostaliemi mie- bogogliu stima sfetiemi; kako, i onu Carqvu S. Arkange- bna. la Mihaila ná Gori Gargànoy ù Pupli. V vtrobbi sfoyoy nossecchi sfetu klaru, i boyécchise od poghibili nà càs od roganya, molli Gospodinna prid propétiem Isukarstom nà krijxu, dàycy vcinij millost, roditti zdravvo: nà molitvi stoyecchi, cullaye glàs yedàn, koyi gnoy recce: Neboyse Ortolana: roditti chiesc yednù sfietlost, koyachie yasnostyu, i sfietlinom prosfietlit iváš sfiet. Porodivsciyu, immenovà klaru, vffayucchi, dàchiese ù gnoy ispunnitti glás onij, koyi biesce, onà culla iz neba. Pocce Dievicica klara turako sfietlitise osobitom sfietlostyu pó srid nocchi od sfieta: Biesce milla, mitna, i lasnò vcàsce iz vsta Máykæ sfoye nauk sfétæ nascæ Viertæ. Millovasce vbogare; koyiem dàvasce sfè, sctò immasce; tèr mnokrat iz vsta sfoyieh vzijmasce dielak od sfoye yestoytkæ, zà razdieliti vbozziem. Prighnuta biesce veoma nà molitvu; i primasce od Gospodinna ra dosna, i nebeska nasladyenva ù razmiscglianyu xivotà, i Mukkæ Isukarsta Gospodinna nascega: à yerè neimasce kralieska zá ispunniti broy od sfoyieh molitava broyasce ih onako malahna griekoli-

Od ditiñ stva sfeto xivotova nye.

çiemi kamickima. Marzàsce, i biexásce sfæ sfie-
tovnæ napravvæ, i vresse. I premdà, zà vgoditti
Oçù, i matteri, oblácascese ú haglienæ privried-
næ, koyæse pristoyahu gn æ bityu', i plemenstvu:
nisctanemagne nà goloy putti noscasce ciliçiy,
illi kostreti. Zavettóva Boggu Cviet od Dievstva sfoga, i varolseye odarvala, i obranila od Oça, koyi hotiasce, dà vierri gnu suprot gnæ hotinyu.

Gospodin Boog ù ovò vrieme poslao biesce nà say sfiet, zà ponovittiga, Serafikoga Oçà S. Franceska, koi xivotovasce ù istomu Gradu Assisu, gdiese biesce rodio, i prosijpasce pó sfieh stranah onij ogagn Duhasfetoga, koyiem biesce vxexeno sarçe gnegovo iz neba, ogagn sfemogucchi, i kreppossni. Xadyascu veoma sfeta Dievicçà vidditiga, i 'gnimse razgovoritti: à B. Otàc Boxviem nadahnutyem, xudyasce i on, besieddityoy, zà podilitiyoy vechiu sfiellost, i vklohittiyu od poghibili, i tasctijná sfietovnieh. Prigodiyoyse, razgovorittise; i onyu nagovori, dà ostavvi sfietovnæ raskoscæ, i izvansctinæ; tèr dà vzme zà sfoga Vierenika onoga prislatkoga Gospodinna, koyi budducchi Boog, vciniose ye coviek zà nàs, i rodiose ye od pricistæ Dievicçæ, zà vzvisciti slavvu od Dievstva, i vssaditiga ù duscæ cistæ.

S. France sko Naucittegl S. Klaræ:

A onà budducchi nà sfako dobró prighnuta pò natàvi, i xúdecchi Izvarsnost, zagarli lasnò sfiette S. Oçà, vzijmayucchiga zá voyvodu, i Naucitteglia sfoga: Takò odlúci gliubvenno, Vieritise vvezom nerazvexglivom s'nebeskiem vierenikom Yesussom Kragliem od Dievicá.

Dòye Nedieglia od Palama, isluxbenica Boxya, kako onà, koyá toliko gorasce gliubavyu

Isu-

Isukarstovom, i hoy sfaki càs biesce od stò godiscta, zà odielitise od sfieta, i pocéti novvi xivòt, vpijta sfetoga Oçà: Sctòyu on sfiettovásce, dà imima vcinitti: yerbo onà nemiscgliasee, vechie çknitti? Sfeti Francesko prostietglien nebeskom sfietlostyu, natedi gnoy, dà ù onu nocch izijde potáyno iz Occinæ kuchiæ, voddecchi sobom poctenù drùxbu, i dà dóye k'gnegouomu Monastieru, gdi biyu on obùkao ú sfozsfoy Abit, illi Odichiu Redovnicku. Posluscaga S. Dievicça, i ostavivsci Roditteglie, i Rodyake, i isti Grád otijde dolù nà srid poglia ù Carqvu S. Mariæ immonom od Porciunkulæ, koyàye dalekò od Assisa miru zemgliæ: gdieyu S. Otàç sà sfoyiemi fratrovimi cekasce.

Primà Abit ù Carqvi S. Marię od Angel.

Bij primgliena s'vxdxeniemi sfiechiami, pievvayucchi sfi, (*Veni Creator Spiritus*) Dogi stvoritteglìu Dusce: Ovdise svuce onà iz sfietovnich haglina sfoyich, i obuceše ù sfetæ haglinæ, illi Abit Vbogghi od gnegovva Reda, pomarzivsci sfæ sfietovnæ næ razbluddæ, raskosce, i naslady enya. A isti sfeti Otàç odstrixeyoy sfoyiemi rukàmi kossæ, vzijmayucchi Gospodin Isukarst sfetoga Patriarku Franceska, i gnegovvu blagossvglienu kchier S. Klaru, neká ná zemgli vtemegliè Duh Vangelski iz nebba donessen, i pomarzenye od sfieta; tèr dà yedan budde od tolicçich, i toliko sfietlich sinovà Otàç, koyise immenuyu fratri od Malę Bratyę, i voyùyu pod gnegoviem slavniem Stijgom, i bādirom; á dà drugga budde od tolicçich Dievòycicà, i Gospoyà (Vbozich ù blagu sfietovnomu, à ù duhovnomu bogattich (Matti, i Naucitteglica Duhovnà. Sfeti Otàç Francesko odvedeyu ù Gràd Assis, i stàviyu ù Monastier Sfetoga Pavla, kovi biesce

Dummana Sfetoga Benedikta, dokle biyoy Gospodin dao drugghi Monastier osobiti.

Napasti od Sotomæ suprot S. Dievicçi.

Neuzmòxè sfiet sliepi pritarpitti tolicku sfietlost: Sotonà glavni nasc nepriategl, boyècchise od koyægod velikæ sctettæ sfomu gresenomu Gospostvu, naukom ovæ sfetæ Dievicçæ, odlucci, s'gnomse arvattì, i boybitti, sluxecchise, oruxyem gnæ istieh Roditteglia, koyisu domacchi Nepriategli od Redovnika. Bij gnim ovà stvar novva, i neobicáyna ù onomu Gradu, dà yednà Dievoycica plemenita, pristalla, i bogatta ù cvietu od sfoga xivotà potlacci, pomarzij, i odmetne vresse, raskosæ, i araidanya sfietovna: tèr da zagarli, xivotovatti veoma osctot xivòt; i obucena ù mallo vriednieh, i priprostieh haglinah, i nà goloy putti osctriem ciliciem, pridobudde sfiet oholli, i razbludyeni; takò odsudisce, dà imye to velika framotà, akò klara budde ù tomu xivotù xijvietti. Poyosce nà Monastier, i cinìsce sfé, sctò vzmogòsce, i sfè, sctò obicay yest, dà lyda sfietovnà tasctina cinij, yedàbiyu nagovorilli, dà ostavvi poccto sféto xivotovanye. Slùxiscese sfaccciem oruxyem, blagostyu od besiedà, osctrinom od riecij, slatkostyu, i prietgnami. A Gospodin, koyiyu biesce vecch'odlúcio, i izabrao zà sfoyù dràgu Vierenicu, darovàyoy yakost, zà obrámitise: takò pristupivsci k'Ottaru, odkri prid sfiemi glavu sfoyù bez kósà; i odlúceno tecce: Nemoggu yà pò niedan nacin ostàviti Gospodinna, i prislavnoga Vierenika móga Isukarsta Sijna Bogga xijvoga, s'koyiemsamse yà sfetiem zavicttom vechie Vierila, i zà gliúbavod koga odreklasamse sfieta, i sfierovnieh tasctieh raskosca, koyæ immayu ù sebbi mallu, i kratku slast,

à pri-

à privelikhu i viecnu kadgod gorkóſt ù paklù.

Onij dakè videcchi gnæ ſtanovittoſt, i odluku, i s'gnom dà nedobijvahu niſcta, trvdni, i bez vzdança oſtavivſciyu s'imítom otijdoſce.

Monaſtier S. klaræ bij çarqva S. Damiana.

Iz Monaſtiera ſferoga Pavla odvedeyu S. Otàç Francesko ù Carqvu S. Damiana nà ſtrànu Iſtocnu izvan Gráda, ù koy bieſce S. Otàç pribívao nikoliko vrimena, i pò naredbi gnegòvoy bieſce bijla napravgliena, i bieſce dalekò od ſvetovnieh buccenya. V kucchi vz onù Carqvu zatvoriſe S. Klara zà gliubav Prislatkoga ſfoga Vierenika Yeſuſſa. Onu Carqviçu obgliubi, kako ciſta golubiçça zà ggnizdo ſfoyè: tèr ovdì tutako pocce ſtrijgliati prisfietliemi zrakoviemi prisferoga ſfoga xivotà. Molli Goſpodinna, dàyoy darúye gnæ yedijnu ſeſtrù immenom Agnetu mláyu od gnæ, nekà poznavſci taſctinæ od ludoga ſfeta, oſtavviga, i dóye s'gnom xijviti. Vsliſci Goſpodin gnæ molitvu: yerbo nà kon ſedamnaeſte dánà, poyde Agneta k'ſfetoy Klari, i ocitovayoy hotinye ſfoyè, dà bieſce, xivieti zaedno s'gnom ù vbogaríſtvu, i ù Ciſtocchi. Prigarlivſciyu S. klara s'veliççiem veſſelyem, zahvali Goſpodinnu Boggu, dàyu bieſce vsliſcio, tèr dà dviem ſeſtram vcinio bieſce tolikoizvarſnu milloſt.

Agneta gnę ſeſtra k'gnoydo ye Boggu sluxiti.

Proſtiraſçeſe polagahno miriſno proglaſſenye od Sferoſti ovæ S. Dievicçæ, i od miriſa priugodnoga gnę izvarſnich kreppoſtij pò ſtich ſtránah tiem nacinnom, dà mnòghe Dievoyciçę Plemenitæ, i bogattæ krénutæ gnæ kreppoſtyu, pomatzívſci ſfæ ſlaſti putenæ odluciſcæ, vzéti kræglia nebeſkoga, i neumarloga zà ſfoga pridrágoga Vierenika, i prigarliti xivotovanye ciſto, i Dumanſko; tolikoye yakoſtan, i mogúcch

nauk, i xivòt od pràuæ kreppoſti s'milloſtyu Boxyom, zà obrátiti nà dobar puut farça coviecanska, i odkinnutijhod sfietovnæ gliubavi. Mnozzi gliudi, i xenæ vdànæ, pogodivſcise meu ſobom, odiglívahuſe yedan od drugoga ; odhodecchi gliudi ù Monaſtiere od Fratara, à xenæ ù Monaſtieræ od Dùmmana : i bieſce toliko vxeyenye od gnih dùſca, i nebeski ogagn Duhasferoga, koyi nà Grad Aſſis bieſce doſcao, dà Matterç nagovàrahu kchierri ſfoyæ nà Dumanſtvo ; à kchierri mogliahu ſarcano Matteræ, i bratyu ſeſtræ, zà pocchi nà ſluxbu Boxyu, i mnozzi tærcàhu priticcucchiſe ù Red ſfeti nà Izvarſnoſtèr onij, koyiem bieſce koya zapreccica, ù ſfoyoy kucchi naſtoyahu, ſcto vzmogahu, obſtúxiti Regulu, illi Naùk od ſfétoga xivocovànya Blàxenæ Klaræ. Nitti ſamo ù onomu Gradu, i okolo gnega, i pò ſfoy Vmbriyi Daryàvvi, i pò oſtàlieh Darxàvvah od ſtaliæ ; neggo pò ſfieh krainah od zemgliæ proſtriſe, i prohſe ſfietloſt od ovoga novvoga Súnça. Bez bróynæ Dievoyacicæ plemenitæ, i Goſpoyæ, i Principeſſæ velikæ obgliúbiſce, i ſçieniſce vechie Vechiu, Vbogaſtvo, i Golotignu ſfetæ Klaræ ; neggo Goſpoſtva, blago, i baſctinæ, koyæ immahu: pokle ſfæ oſtavviſce, zà bitti vmiglienæ, i nayponixenijæ vceniçæ od toliko ſfetæ, i cudnovaræ Naucitteglicæ. Pò razloggu vechieſe immayu tiemi dijciti, i ſlavvitiſe, neggo Goſpoſtvom, i Vladanyem, koya prie immahu nà ſfietu.

Nà ſluxbu Boxyu obracchia yuſe i nnozzi gliudi, i xenæ.

Tkòchie mocchi doſtoyno izrieti kreppoſti, izverſnoſti, i bogogliubſtvo ovæ Prisfetæ Dieviçcæ? Tkò vmiglienſtvo, i ſniexenoſt duboku, koyu onà poſtavvi; kako yaki, i tvardi temegl, i podumintu, zà ſagraditi nà gnoy ſfæ oſtalç krep-

kreppoſti S. Klara.

poſti:

posti; yèrbo budducchi onà vklagnalase trij parva godiscta, od iminena, i starisçinstva Opattiçç, illi Batessæ; zàscto hotiasce bitti prie pod poslu-hom od druzzieh; neggo Starieścinna, i sapoviedati druzzieim, nayposli radi S. Posluha od slavnoga Oçà Franceska bij vsilloyana, primiti od starieścinstva yaram; vzmnoxise ù gnoy velè vechie strahochià; neggo vzohhoglienye: i ostà vechie sluxbeniça; neggo prosta, i slobodna, sçienecchi sama sebe magne vridnijyu, i snixenijyu od sfieh ostalieh sfoyieh poodloxnieh. Velèkrat hijvasce gnim vodu nà rukæ, i sidécchi onæ, ona stásce nà nogàh, i gnim sluxasce, kadà blagovahu, i vzijmahu yestoysku. Vmijvasce, i çelijvasce s'velikiem ponixenstvő nogghæ sluxbeniçam; i tako naukom sfoyiem vsadyijvasce ù sarçieh od sestrára sfoyieh Vmiglienstvo, koye temehl, poduminta, i kòrin od sfakoga dobra diella.

Od ovoga Vmiglienstva ruddise izvarsna gliu bav prema sfetomu Vbogarstvu, koye yoy biesce vkázao sfeti Otàç Francesko sfoyiem naukom, dàye bogatijye od náyvechiega blaga sfietovnoga. Zàtó cijni, dà onà prodáde ocinstvo sfoyè, i dàga razdíeli, neostavivsci sebi ni yednù mieddeniçu: tèr onà nedopustvasce sestram Dumnam, dà nisćta vechie neuzijmayu, neggo, sćtò iR biesce od pòtrebæ, zà prihranitise: sudecchi, dà kolikoye Dumna, illi fratar poman kuppiti, illi hrániti pratex, tolikochie magnu sçienuu cinitti od kreppostij sfakkæ. Gliubaod Sfetoga Vboxtva.

Náydese vedàn dán ù Monastieru s'yedniem famiem hgliebbom: zapoviddi, dàse od gnega podieli polovinna zà Boga fratrom; à drugga polovinna, dàse stavvi nà tarpezzu, zà datti gno- Cudesáod kruba i od Vlya

me blagovatti pedeſet Dumnam, koyæ bielu ù Monaſtieru : vccini onà molitvu : i Goſpodin Boog takò vzmnoxi onu polovinnu, dà, sfæ kolikæ blaguyucchi, naſittiſceſe.

Drugghi dan neìmayucchi Vlya ù Monaſtieru, vzze Sfetiçça yedan ſiuud, i opraga sfoyimi rukàmi: tèr naredi Proſyaku, illi onomu, koyi proſcaſce zà gnih, dà poyde proſitti vlya, ù gnemu: otijde Proſyàk vxéti onij ſuud, i naydega puuna vlya fasma dobrà, i vgodna.

Gliubgliáſce onà toliko sfeto Vbogarſtvo, dà vechie vxijvaſce, kadbiyoy donío Proſyak kúſe kruhha ù Monaſtier, neggo kadbi donio çiele Igliebbę.

Reguſu, illi Naredbu, koyu S. Serafik Otàç Fràncesko oſtavvi S. Klari, i Papa Gargur Devéti potvardi, bij od toliko tvarda Vbogarſtva, i onàyu prigarli, hottiyu s'tolikom bogogliubnoſti, i obsluxiyu s'tolikom tiesknochiom, i iz varſnoſtyu, dà Papa Innocençio Cetvarti, ſcienecchi, dàſe nemoxe obslúxiti od xéná slabbieh, i mali kopùttieh, namislio bieſce, oblahſcatti onu oſctrinu, i odrieſcitti S. Dieviççu od Zavietta, kovi bieſce vcinilla od Vbogarſtva toliko oſctra, i tvarda.

Nehti dáſe odrijſcitiskno-chia od Vboxtva

Alliga molli S. Dieviçça, dà toga necinij, i recce Sfetigni Gnegovoy, dà onà xtídyaſce, dàyu odrieſci od gnæ grieha, à neod obsluxenya od S. Vbogarſtva. Tadà prem dàyu Redovnijçi Glavni, i druzzi sfetrovahu, vcinitti druggu Naredbu, i Regulu laſcgnu: i onà ù pocètak, proçinivſci slaboſt coviecansku, malloſe bieſce prighnula, zà vcinittiyu: niſcta nemagne posli budducchi boglie razmislila, i ſarcaniyeſe priporúcila Goſpodinnu Boggu, odhùci, dàſe obslu-

xi parva Regula, vpijsana od S. Oçà Franceska, i potvardyena od Papę Gargura Devetoga, vzdávayucchise, dàchie, Gospodin datti kreppost onèziem, koyieh izaberræ zá ovij Red: takò dàchieyu izvarsno mocchi obslúxiti.

Xivotovanye osctro, koyiem sama sebe vládasce, biesce prilicno gliubavi, kom onà Vbogarstvo gliúbgliasce.

Xivotová ye gnę sfeto, i prioctro.

Noscasce vednù sámu sukgnu okærpglienu, s'yedniem minteggom mollovridniem od sukna debela, sctò biesce vechie zà pokritti gniæ mehkoputno tielo, neggo za obranittiyu od zijmæ. Hoyasce sfeyer bossonògga.

Odàr gnæ biesce nà zemgli, illi zà mehkochiù nà suhu prutyu; à tugdiella, nà koyu glavu naslagnasce, biesce yednò darvò.

Postyásce suhiem kruhhom, i vodom Advenat, illi Doscastye Gospodinnovò, i Korizmu: à Ponedielnik, Sriedu, i Petak od korizmæ niscta neblagovasce.

Nà goloy putti opassivascese yedniem prioctrim konoppom, i noscasce yednù kostrè tu, illi Cilicio od dlaka kognskieh duggu dò pàsa; i toliko osctru, dà vpitavsciyu yednom Dumpa yednà od S. Dievicçç, i davsciyoyyu onà, nemogucchiyu tarpitti, vrati yoyyu, zacudvena od yakosti yednoga tiela toliko mchkoputta, kako biesce S. Klaræ, dáyu vzmoggásce nositti.

Naypósli bij gnæ pokorrenye toliko osctro; dá bij potreba, dá S. Otàç Fràncesko, i Biskup od Assisa pod Posluh zapovidu gnoy, dàyu oblahscáye. Xivot gnæ biesce molitva, i biesce vdilna toliko ù gnoy, i goruscta, kaco dà niscta druggo neimasce poslovatti. Proteghnulabise

Molitva gnę bogo gliubna-

nà tleh; celijvasce zemgliu, i polijvasceyu riekom od sſizá; i sfeyet mgnásce dàyoye prid ocim ma Isukarst Raspéti nà krijxu.

Kadä ostàlæ Dumnæ pocijvahu, zà poktiepitti gnih vda trudna, onä bi bdiella nä molitvi, tèr bi se araidávalla vtiscenyem sfoga prislatkoga Viereníka.

Sotonà yu ódvvá chia od placca:

Onà bise nayparva vstalla, i otiscla ù Kor, gdiebi vxegla sfiechiæ, i zazvonillabi zvonò, búdecchi, i krétayucchi ostalæ Dumnæ sfoyom hitnostyu. Biesce yednù nooch nà molitvi, i varlo plakkasce: prikàzayoyse sotonà ù priljççi od yednoga Cérnçà, i recceyoy: Nemóy toliko plakkati: izgubittichiesc vid od ocivu; vechimschiesc sluxbu Boggu vcinitti, vládayucchi ovi Monastier, neggo tolikke suzzæ prolívayucchi. Odgovori napasniku sfetiçça: scto? Akò yà oslicpim, i nebudem mocchi vladati ovij Monastier, bittichie, drugga, koyachiega boglie od mene Vladati. Tij, i sfà druxinna tvoyà istinitoste liepçi; pokle nemoxete nikakore vidditi ù vieke nevzmiernu sfietlost Boxyu. Tutako zastidyen pobiglinu neciisti sotonà.

V druggu nooch, koyà bij onà od Prislavnoga Porogènya Gospodinnova, xudecch veoma onà, naycchise nà Yutargni, i nemoggucchi radi nemocchi, nà sfomu odrù cuyasce sfe onò, scto fratri S. Franceskajpievahu ù gnih Monastieru toliko d. lekò, dà pò naràvi nebiesce vzmoxno, cutti; mi luyucchi Gospodin Boog sluxbeniçu sluoyù ovi[illegible] minacinnò, i dávayucchi gnoy onò, scto tolíko x údyasce. Kadäbi dovarscilla molitvu, biobiy[illegible] v obràz toliko vxexen, i rùmèn, dàbi ostallæ oi æ, koyæyú gleddahu, zacudyenæ, i od gnæ b[illegible] ficdà poznàvahu, dà iyyasce od moli-

molitæ: govoraſce s'tolickiem ſarçem, vxexen-yem, i bogogliubnoſtyu, dàbi vxegla ſarça od onieh, koyiyu cùvahu, i ráyaſce ù gnih yednù veliku ſçiennu od ſtvárij nebeskieh, i duhovnieh.

Ceſtoſe priceſtijvaſce veoma bogogliubno.

Meu oſtàlæ bogogliubnoſti ovæ ſfetiçç̧ cudnovatave bijla onà od Prisfétoga ſakramenta Ticla Iſukarſtova: Ceſtoſe Priceſctivaſce, i s'velikom priprávom duſcæ ſfoyæ.

Gliubav Iſukarſtova.

Prediſce ſfoyimi rukàmi, i onadà kad bieſce nemocchna nà odrù pritánkæ preyæ zà korporale, i zà sluxbu od Ottára: terih dígliaſce pà Carqvah Grada Aſſiſſa, od koyieh yedàn hràniſe ù S. Carqvi od Toleda ù Spagni.

Yednoin ù occi Sfétoga Cetværckà, ſtoyècchi S. Klara, i razmiſceglia yucchi izvarſnu, i nerzmiernu gliubav, komſe ù ſfétomu Sakramentu Goſpodin oſtavvi nami, i mukkæ, koye yeſt radi nas tarpio, bij vzneſſenà, i vzvieſcena takò, dà oſtà ù eſtazi, i bez chiutyénya ſfù onù nooch, i zautra dan, tkò yu gleddaſce, darxàſccyu zà martvù.

Cuddoſfe roga Sakraméta ſuprot Pogánaom.

Kakò bieſce privelika gnæ bogogliubnos prema ſfetomu Sakramenta, takò pò gnemu vcini Goſpodin, zà pomillovatiyu, gniekolika cudesà. Prohoyàſce yednóm poſrid Grada Aſſiſſa voyska Imperatura Federiga, velikoga nepriateglia S. Maykæ Carqvæ; ù koy voyski biehu mnozzi Cærnçi Pagannſ: à yerbo Monaſtier S. Klaræ bieſce iz van mijrà: navaliſe nà monaſtier Poganni, dàga pokrádu, porobé, i vcinè ſfakko ſio. Poydoſce Dumnæ pùnnæ ſtràha placucchi, dattiſfetoy Matteri naznánye, koyà nemocchna lexàſce: à onà vcoma mirno, i vzdano vtiſcivſcijh, zapoviddi, dàyu odnesù nà vràta od Mo-

haſtierà, gdibiyu mogh li, vidditi Poganni; dat-
xécchi prid ſobom ù yednomu Blaſtru Prisseti
Sakramenta: ondí klecécchi bogogliubnoſi pro-
lijvayuecchi mnoghæ ſuzzæ molli Goſpodinna,
dà nedopúſti, dà onæ sluxbenicæ gnegovvæ od-
hragnenæ ù gliubavi ſfoyoy, i koyæ radi gnega
biehu oſtavilæ ſfæ gliubavi ſfietovnæ, vpadù ù
rukæ karvavæ, i nepoctennæ od xivinà onezich
koyæ ondì biehu.

Tutakoſe cù yednà mugna, i glas iz neba, ko-
yà recce: Yá chiuih brániti vazda. Ter ù tij cás
Poganni, koyiſe biehu nà mijre od Monaſtiera
vzpegnalli; priſttaſceni; i zabùſceni paddoſce
nàvrat, i vtekòſce; oſtavivſci lovvinnu, ko-
yu: vecch'ù rokàh ſçiegnaku, dà immavu. Á sfe-
tiççą zapoviddi kchietem ſfoyiem; dà zà gnæ
xivotà; zatàyu ovu milloſt, koyu im bieſce Go-
ſpodin Boog vcinio oniem gláſom nebeskiem.
Radi ovæ bogogliubnoſti preima ſfetomu Sa-
kramentu cinijſe gnæ prilikæ opchienno s'yed-
niem bluſtrom ù rúci.

Drugghi puut ſtoyécchi okrùxen Grád od
yédnæ Vovske Imperaturovæ, Voyvodda od ko-
yæ bieſce Vitale od Averſe, coviek yunak; i oli-
hol, i koyi govorraſce, dàſe nehtiaſce dieliti; do-
klega nebi vzeo, i oborio. Sfeta Klara dozva ſfo-
yæ Dumnæ, i cinivſci, dàyoy pepela donesù, i
gnim poſtivſci ſfoyù glávu, zapoviddi; dà ſfæ
vciné onó iſto, i padnuvſci niciçe nà molitvi, ſar-
cano moliſce Goſpodinna Bogga, dà oslobodij
onij Grád, iz koyega zà gliubav gnegovvu to-
lika dobrà primahu. Vsliſci Goſpodin molitvæ
ſfetæ Klaræ, i ſfieh oſtálieh; i tutako ſe onú noc-
ch ſfà onà voyska raxbighnu: à mallo poſli oholi
li Voyvodda vſionom ſmarttyu vmri.

Cuddo druggo od S. Dievicçę vcigheno.

Niéſu

Nieſu bíjla ovà sáma cudesá, koyà Boog sfe-
mogucchi ùcinioye radi doſtoyanſtva, i moli-
tava S.klaræ; pacekſu bijla i mnoga inna, i ved-
ma cudnovata: yèrbo ſamo cinècchi zlamen-
ye sfétoga krijxa muccaſce hudobæ, i izgogna-
ye sfétoga krijxa muccaſce hudobæ, i izgogna-
ye ih iz telésá: mnozzieh ozdravvi od teſc-
kieh nemochij, i poghibionieh, koyi zà oz-
dravitl dohoyahu odasfieh', ſtráná k'gnæ Mo-
naſtiéru.

Xivila ye S.klara ù onomu Monaſtieru 42.ce tardeſet, i dva godiſcta, vladayucchiga sfetoſtyu privelikom od gnæ cudnovatoga xivotà. Nayve chie kuſcanye gnæ izvarſnæ kreppoſti bij vſtar-pglienye, i veſſelye, koyé ù 28. dvadeſſet, i oſ-ſam godiſcta imallàye, ù nemocchi, koyù ye tarpilla, ù koyieh budducchi nikolikrat veoma peccallena, i muccena, nieſe zà tò nikadar viddi-la gnæ blagoſt od obrazza xalloſna illi tuxna: nittiſe ye culla iz vſta gnæ beſiedda koya god placglivva, illi tughglivva: yêrbo Goſpodin ko-yiyu kuſcaſe, kako sfoyù viereniçu. pokripglìva-ceyu yoſclè, i tiſcaſceyu, i araidávaſceyu, tí ſiſtieh mukkah, koyæ ona tarpgliaſce: i budduc-chi yednom ſtàla bex yeſtòvskæ ſedamnaeſte dá-chi yednom ſtàla bex yeſtòvskæ ſedamnaeſte dá-nà, razgovara ſce ſtieh, koyiyu pohoyahu, diha-yucchi nà dvòr Duhasfeta, koga bieſce pinna, i vlijvayucchiga ù dúſcę od onezieh, koyi gnù po-hoyahu. V zmnoxiſenemocch toliko, i slabboſt, dà poznà, kako blijzu bieſce onij napokogni càs od xivotà, koyi càs onà toliko xegliàſce zà ſadruxitiſe s'Boggom duſcæ sfoyæ; i zà viddi-tii vxijvati sfoga prislatkoga Vierenika. Pri-mi iz rukæ Miniſtra od Provinçiæ, illi Darzav-væ, iſtoga Goſpodinna Iſukarſta pokrivenà ù sfetomu Sakramentu, koga odkrivenà yffa-

Vſtarpli-enye za-mierno ù duggoy, i teſckoy ne moc-chi.

ſce

Ce barzo viddieti, i obraz s'obrazzom vxijvati.

Isti dan poyde pohoditti S. Dieviççu radi velikæ bogogliubosti, i sçiennæ od sfeto sti gnæ Papa Innocençio Cetvarti, i darovà gnoy sfeti sfoy blagosov, i Prosctenye Podpunno od sfieh grieha gnæ: zà tòse obeseli onà veoma, i araidàse ù Gospodinnu; tèr dozvavsci kchierri sfoyæ Dumnæ; molli ih, dàvoy pomoggu zahváliti istomu Gospodinnu, budducchiyu dostoynu vcinio onij dan i od Prisfetoga Sakramenta, i od Pohodyenya Gnegova Nam, esnika sfetoga Oçà Papæ.

Biesce meu ostaiiemi Dumnami sestrà gnæ Agneta, koya viddecchi sfetu sfoyù Sestrù nà onomu Cassu, veoma gliubuenno, i millo placucchi mogliasceyu, dàbi i gnu sobom odvella, i neostavilayu ovdi nà zemgli: pokle bijlæ biehu toliko dobræ drughæ, i toliko yedinæ ù istomu puhu, i xègli, zà vgoditti, i sluxiti Gospodinnù Isukarstù. Vtiesciyu S. Dieviçça govorecchi gnoy, dà hotinye Boxye biesce, dàyu tadà ne sliedi; neggo dà xive mirna; yerbochieyu dò mallo vriemena slieditti, i s'gnom vxivati viecnu slavv takose i zgoddi.

Plakahu sfæ Dumnę, gledayucchiyu gdi mrè; koyich onà razgovárasce, i tiscasce, priporucuyucchi im sfæ krepposti, à navlasc Vmiglienstvo, i snexenost, i gliubav od sfetoga Vbogarstva. Pocce pake sama sobom besiedditi, i dusci sfoyoy govorasce: Dusco moyà hodi vessela, vzdáysc, vzdáysc, yerbo nas dobar voyvodda pò pútu ovomu voddi: putuy vecch', yerè onij, koyte stvorri, onteye posfétio, i branioteye sfeyer, i gliubioteye glinbavyu millom, kako Matti pristatkoga Sijna sfoga. Pak recce: Blagoslovglien buddi tij Gospodinne moy, koyi mesi stvorio,

Nà càsod smarti za mirnæ rieci.

Vpij-

Vpijtayu yednà Dumna, s'kiem govoraſce: koy ónà gliubvènno odgovori: Govorrim s'duſcom moyom, koyaye bijla nadáréna blagoslovima Goſpodinnoviem. Dógeyu Poditri nà onij vmarlicàs Prisiatki gnæ Vierenik, i B. Boggorodiça Dievicçá Maria Goſpoya Naſca s'druxbom od neizbroynich Dievicá obucenich ù bielich odichiah, i sfietlich, i koyæ imiahu nà glavi zlatnæ Krunnæ, i vience. Tet s'oviemi milloſtima neskiemi, pridda blagoslovglienu dúſcu sfoyù ù rukæ Goſpodinnovæ, promieniviſci Ciliçio, i oſctru ſuiknu ú odichiu od neumarloſti: Vbogarſtvo ù viecnó blago: i peppeo, i pokorienye ù onnò veſſelye, i izgled blaxeni, koyi neima ikada doſpitka,

Opchien na xalloſt radi gnæ ſmarti.

Vztokova gnæ ſmait pò sfemu Gradu, i ù Dvoru Papinu, koyi ù onò vrieme bieſce ù Aſſiſu veliku xalloſt, i bolieſt. Dotarcaſce sfi gliudi, i xenæ, mladicchi i ſtarci nà guæ Vkop; pacek i iſti sfeti Otaç Papa Innocençio Cetvarti, sà sfiemi Kardinalim nàyeſe. I hotecchi Pievaoçi pievati Miſſu obicáynu od Martvieh, zapoviddi, dà pievvayu Miſſu od yednæ sfetæ Dievicçæ, káxucchi dáyu hotiaſce kanonizatti, illi ù broy od sfetich Dievica gnæ imme vpijſati, prie neggo yoſctè bieſce gnæ tielo vkoppano:

Alli yèrboga Kardinao Oſtenski vrazumi, dá ptemda bieſce praveđna ſtvar onà, koyu sfeti Oàtç bieſce naredio tadi priveliçcieh doſtoyanſtva B. Dievicçæ; niſcta niemagnæ priſtnyaſceſe, tó vcinitti s'mudriem sfiettovanyem; i tako pievaſce Miſſu od Martvieh: i iſti Kardinao Oſtienski pripovida, i recce mnogghæ, i velikæ ſtuari od Izværſnoſti, i od kteppoſtij S. Klaræ:

Sfetosi Dievicansko gnæ Tielo bij odneſsen ó

iz Monaſtiera ù Grad, i ù Carqvi ſfetoga Yurÿa vkoppano, gdì bieſce bijlo prie vkopano zà nie-koliko vrieмena tielo S. Franceska gnæ Oça-Duhovnoga.

Primínu iz ſegay ſfieta ova B. Dieviçça ù go-diſcte Iſukarſtovo. 1253. tiſſuchie dvieſti pedeſe-to, i tretto nà yedanaes Agoſta Mieſſeça, i bij vkoppana nà dvanaes iſtoga, ù koyiye dan ſfe-ti gnæ cu tkovina gnæ. Vccini Boog posli gnæ ſmarti des à. mnogga, i velika cudesá pò gnæ molitva, i iz-proſcenyu; radi kóyieh, i gnæ ſfeta xivota Pa-pa Aleſſandro Cetvarti kanonizà, i vpijſa-gnæ Imme ù broy od ſfetieh Dieviça, parvo godiſcte od gnegova Pa-pata, i druggo pò ſmarti S. Klaræ, i ù Iſukarſtovo. 1255. tiſſuchie dvieſti pe-deſet, i. pet. Slava Bogu.

XIVOT SFETÆ TEKLÆ

Dievicçæ, i Mucçeniçæ.

RVYAN. SETEM. BAR.

Nà 23. Settẽbra.

SLavna Dievicça Tekla roddise ù Ikoniu gradu; à nà vierru karstyansku iz poganstva obratise vierrena, pripoviedayucchi ù gnæ gradu sfeti Pavao Aposto. Pocce onà cinitti izvẽrsniem nacinnõ sfakka diella od millosardya, koya razgledáyucchi sfeti Pavao, nie sumgnio naukom sfetiem sfoyiem nagovarati gnu, sarçæ gnæ vxecchi, i dusçu opoitti cistom gliubavvi prema Isukarstu, i prema viecnomu Dievstvu, prẽ dà znásce, dàye vierrena. Plemenita vierenika iz meu parvich od gnæ grada, prisfietla plemsctinomi roddom, bogatta sfietoviem blagom; à telesnom lieposti pristalla immasce Tekla. Ovoga sfeta

Pusti i vierenil: a.

sfeta Dievicça, i sfietovnæ raskoscæ, i tasctinæ, koyæ sfiet sçieni, od koyiehse cuddi, i koyæ tolikko xúdi, zamirnom mudrosti spaametna Tekla ostavvi, i pomarzi, nekàbi stekla lascgne nauk nebeski, i Boxye darove.

Nemilla Marti.

Viddeccoi ovà gnę diella matti poganka, vcomase nà sfetu kchier rasærdi, i nà súdu vijkayuc chi nemillo prid sudçem, opoviddiyu, dàye karstyanka, i dostoyna, nà xijvomu oggnu iz goritti. Sudaç cúvsci gnæ odluku, ù Dievstvu xiviti, tutako zapoviddi, dàse naloxi velikka vtra oggnà, i metne gnu nà onà dà nà gnoy izgorij. Vhittisceyu kærvniçi, koyiem onà recce: Sctòse trúdite, pocinnite; yàchiu sama nà vyexenu vatru vzijti. Nà scbi dakle zlamen sfetoga krijxa vcinivsci, vzijde pò sried vallova oggnennieh.

Cudno diello.

Cudnovata stvar, padde tutako iz nebba velikdax, vas ogagn vdunnu, i sfetu Dievviçcu ù niçemu nevriedvenu obràni, i oslobodi.

Sfemogúchiom viecnom Sillom Tekla obragnena povratise nà millosardna dobsa diella, nà poste, nà nocchna bdenya, i nà boxanstvenne molitvæ. Bij opet nè vè velè posli nà snud pognaski radi sfetæ Vierræ odvedenà od gnekoga mogúchia vlastelinna. Vladavaç, viddivsci, dà onà slobodno nà sudu, i prid sfaççiem pripovieda zà právoga, Bogga samogà Isukarsta, zapoviddi, i sustom od súdi, dàyu karvnijci metnu ù yammu meu lavve, i ostale zvijri, nekayu razdærpe, i xijvu proxdru: prem da mallo posli, viddecchyu tolikko liepu, i pristallu, promisli; yedábiyu, kako moggao odvratiti od vierræ karstyanskæ na poganstvo. Zatò dozva k'sebi yednù roddiçu Ce sarrovu immenom Trifenu, i molliyu, dàyu obrati nà gnih poganskù nevierru. Pccce Trifé-

Sfett gnæ xivot.

Trifenu obrati nà sfetu vier ru.

na

na blagghiem, i slatçiem beſiaddami Teklu na-
poſtovati; alli niſcta neopravvi; pacè sfeta Te-
kla liepiemi, sfetiemi, i nebeskiemi riecma gnu
istu iz tmijna pogánskieh cudnovato obráti nà
slavnu sfietlos vierræ Isukarstovæ.

Zautra dan prid sfiem pukom metnuſce Te-
klu ù yammu onu prie namijgnenu meu zvijri, Lavvi o-
i lavve: alli onà, cuddecchiſe vàs púk, vpitomi- ſtayu pi-
vſci sfæ onæ zvijri, oſtà slavna pridobiteònica tomi.
od poganniеh nepriatéglia. Opetyu ù Trifeni-
nu kúchiu od vedoſce, i zautra dan opet ù istu
yammu metnuſce; gdièyu golù nemiſce tegh-
nuti ni Lavvi gladni, ni niedna drugga zvijr.
Posli toga nevierni puk nabúmivſciſe, ſillova sfe Sfetiem
tu Dieviççu, dà vliezze ù druggu yammu pun- krijxem
nu vodæ, i gliútieh zmijya: oruxàſe onà zlame- raſtirra
nom sfetoga krixa, i skocci ù onu ſtraſcnu lo- zmiyæ.
qvinu: tutako raſtirra od gnæ tiela Dievican-
skoga kreppoſt Boxya sfæ onæ otrovánæ zmi-
yinnæ.

A hudi Vſioniek yoſc vechie otvardnuvſci,
zapoviddi, dàvu k'dviema biſniem yúnçem pri-
vézu, obàdayucchi gnih gvozdeniemi, i goruſ-
ctiemi obadima, nekàyu nemillo razderru. Ra- Sfarhaod
ſterghnuſce yunçi konoppe, i vtekoſce biexec- múka.
chi ovamo, i onammo; sfeta Dieviçça oſtà bez
ſctettæ zdravva, i slobodna.

Zabuſcen tadà Prokonſuo ſudaç dozva k'ſebi
slavnu Dieviccu, i recçeyoy: odkleſi tij? tkòli ſi
tij xenno? Sctòlichie tò rieti, dà tebe nemoxe
niedna silla, ni niedna zvijr ſateri? Odgovori
mu Tekla: Yàſam karſtyanka, isluga xijvoga
viecnoga Bogga. Priſtraſcen daklè Prokon- Liepi, i
ſuo sfemogúcgiom gnæ krepoſti vccini ovakku pravedni
oſſudu. ſuud.

Teklu,

Teklu, recce, od kreppoſtij caſtitteglicu, ù xijvoga viecnoga Bogga puſctam slobodnu: Poge tada slobodna Tekla ù Trifeninu kuchiu, gdì naukom sfetæ vierræ biſtrijvem, i izværſnijviem ù mallo dána uvicba Trifenu, i gnæ sfè domachie.

Sfeto xijve dò ſmarti.

Poge poslie ù Seleuciu grad plemeniti, gdì sfetiem xivotóm, i naukom nebeskiem, dobrieh diella, i sfaccieh kreppoſtij, naucivſci mnozzieh puut od ſpaſſenya, i pridobivſci mogúchiem rat, tenyem sfièrovnæ, i pakgliennæ ſillæ, pocinnu ù mijru, i blaxena gnæ duſca, na nebesá vzijde k'prislavnomu sfomu viereniku Iſukarſtu, koyi nà nayviſcemu nebbu okrunni gnu viençem od Dievſtva, i krunnom od muccenſtva. Slavva Boggu.

XI-

XIVOT SFETÆ OSSITÆ

Diævicçcæ, Kragliccæ, i Muccenicæ Ingleskæ.

LISTOPAD. OKTVBAR.

Nà 7. Oktubar.

PRisfietla Ossita Dievicça bijlaye kcchi Kraglia Fritevalda, i Kragliccæ Vitelburgæ kchieræ kraglia Pendę. Ouáyosc malahna imallaye sfoyę naucitteglicæ sfe tu Batessu Moduvenu, i Edittu sfeta xivotà Dumno, koya poslà yedan dan Osslitu, dà ponesé yednæ kgnixicæ duhovnæ sfetoy Opattici Moduveni. Prohoddecchi priko mosta dervena nepomno Ossita, potinuta varliem vetrom ù tieku, bij cassom potopgliena od zestoccich vóda.

nauk sfetù dietinstvu.

Stoyécchi Moduvena nà molitvi prikrázase gnoy Angeo Boxvi, i recce: Pogi barzo k'riecçi nà potrebno, diello. Nage tù Edittu, dà isste

Ossitu,

Ossítu, à nenahoddiyu. Obbædvi smúchienæ, i xallosnæ vciniſce duggu molitvu, i prolijvayucchi rieku súmà molísce Bogga; dà im ocittuye, ſctòſeye vcinillo od Ossitæ? Cudna ſtvar. Tutako vzijde iz riekæ Ossíta s'oniemi kgnixiçami ù rúçi. S'veſſelyem velliççiem zagárglivſciyu, vrati gnu Editti, i domà ih poslà Moduvena. Posli pò ſmarti. S. Moduvena Ossíta sfaççiem nauççiem, i krepoſtiemi vréſana, vrátiſe ú Occindvor.

Cudna ſtvar.

Pocce krag! od Istocnieh Saſſona immenom ſigero proſſitti zà viereniçu Ossítu; kada onà, odmetnuvſci sfæ blàznoſtij Roditteglia sfoyich, sfakomu kázaſce, dà ſarçem, i diellom gliúbgliaſce Dievſtvo, i ciſtochiù; niſcta ne magne, prem dà onà nehtiaſce, bij vdána zà iſtoga Kraglia ſpravami Goſpoçkiemi, i pijrom kráglievskiē. Alli onà nepriſtayaſce sfeyer priporucevatti sfomu nebeskomu viereniku xegliu, i odluku sfoyu: prikazijvaſce ſarcanno Boggu molitvæ, i zaviette, nekábiyu Goſpodin oslobodio od diella putennoga. Daklè gnekoliko dáña pohvaglienom privátrom, i razliççieh prigodà vzrokom, odvrativſci od ſebe pòxudæ kraglievæ; nayposli bieſce yednom vechie s'gniim ù kámati; i hotecchi on iſpunniti xegliu sfoyù; Ettoti zamiernem namignenvem Boxiem, doge glas veoma vggod dan Krágliu, dà prid dvórom yedàn veoma liep Yelien prokoddi. Oſtavivſci on kragliççu s'ciſtiem Dievſtvom, tutako s'lovnijçiemi potærcà, dà vhitti Yelienna.

Nehtiaſce ſevdati.

Izbavgliena Ossíta, kakono iz ſried puccinæ, i poghibili morskæ, vzdavſci hvalæ doſtoynæ Goſpodinnu Iſukarſtu, poslà hirno pò Biskupe Badavina, i Eka sfetiem xivotom sfietlæ: molli

Sfeto, i zamierno diello.

gnih,

gnih, i prossi goruscttiemi besieddami, dàyu obú-
ku ù Dievicanskæ haglinæ, i sfetom pokrivac-
com vrésenu posfete Dumnu. Vciniſce onì sfè,
ſctò zapoviddi Kragliçça, i nà sluxbu Boxyu po-
sfetiſceyu.

Dò mallo dána vrativſciſe ù dvorove Kragl,
poge veſſelo pohoditti kragliçcu, i viddecchiyu
ù haglinah Dumanskieh, i Boxyiem zaviettom
ſvézanu, obúymiga túga, i xalloſt nemallá: niſ-
cta nemagne nehtécchii gliubav ù raſarcbu prio-
brátiti, ſagradiyoy liep monaſtier Dumanski, i
s'bogattiemi baſctinami darovága gnoynà slux-
bu Boxyu: diello doſtoyno kraglia plemenita.

Skuppi Oſsíta gnekoliko Dievíça nà sluxbu
Boxyu, i pocce s'gnimi xijvieti zamierno oſctar
xivòt, sfetiem naukom, tieſniem mucanyem, illi
ſillençiom, i Angeoskom Ciſtochióm: naſtoya-
ſce onà, dà Dumnæ ſarçe sfoyè (pomarziviſci sfie-
tovnieh mladijçà zabavvæ taſctæ; i nekoriſne
razgovorre) obráte nà prisiatka razmiſcglianya
od raskóſca nebeskieh, i duhovnieh slaſtij.

Alli neciſti, i hiidi nepriategli vragovi nepro-
puſtiſce, dà onà duggo vxijva ovi sfeti, i nebeski
xivòt. V godiſcte Goſpodinnovo Sceſtottino pe-
deséto, i trctto, Oktubra mieſſeça, doge Pogan-
ska voyska nà drievich ù onæ ſtránæ Iſtocnæ iz
Daniskæ Darxavvæ, i vdri nà kikenno ſelò. Po-
césce boynijci robitti, plijniti, i xecchi sfæ onæ
karſtyanskæ krainç. V hittiſce sfetu Oſsítù, i poc
ceyu yedán od pogána napaſtovati, i ſillovati, dà
caſtij, i poctuye kijpe gnih boggava; nictane
magne sfetà Dieviçça ni blaznoſti, ni pritgnæ,
ni mukkæ, ni rannæ, ni iſtu ſmart hayucchi, ná
gnih vogliu nepriſtà.

Nemoggucchi Voyvodda oholli tarpitti hra-

Xijve sfe to ù monaſtieru.

Sudi Boxiy.

Napaſti pogáskæ.

bren-

brennoga ſarça gnæ ſtanovittoſt ù sfetoy vierri, ni pogardu sfoyieh boggova, odſudi, dàyoyſe glava odsíece. Nepripaddeſe onà nikakore, neggo ſarçem covieckiem odkri plemeniti sfoy vràt i dievikansku glavu podloxi pod nemilli vdoraç poganskæ rukæ, i ſabgliæ. karvniek tadà podignuvſci britku ſabgliu odſiecc eyoy Prislavnu glavu doſtoynu viecnieh vienaçà. Cudnovata ſtvar (turako podighnuvſci sfeto tielo) rukami sfoyiemi vhitti nà tleh slavnu sfoyù glavu prid ocìmaonieh pogána, i poneſeyu dalekò ravniem putem, i ſtanovitti em poſtupanyem ù Carqvu sfetieh Apoſtola Petra, i Pavla. Nà vratieh ratvorenieh pocce, karváviemi rukammi kuççati, i takŏ nà zemgliu prid vrátimi padde.

Radivierç bij gnoy odſiccena glávà.

Nà mieſtu, gdíeyoy glavu odſiekkoſce, izazvrioye kladennaç pribiſtræ vodæ, koya ozdravglia sfakkoga od razliççieh nemocchij. Cuvſci gnæ Roditteglimuccenſtvo, i cudesà recenna, poslaſce, dà imſe sféto tielo donesć, koye veomacaſno ù kopcegu od olova zatvoreno ù Carqvi namieſtiſce. Zgodiſceſe tù mnogga cudesà. Nay posli nebeskiem ocittovanyem primiſcteneſu bijlæ sfetæ mocchi ù Cærqvu kikenensku od Bijtkup Rofenski, koyiſe tù namirri, bij ozdravglien od teſckæ nemocchi nà proslavglienye sfetæ Dieviççæ, i Muccenicæ Boxyæ, koya kragliuye ù Rayyu okrugnena krunnami od Dievſtva i od Muccenſtva. Slava Bogu.

Zamierno Cuddo.

XIVOT
SFETÆ ORSVLÆ
i, Yedanaes tissuchia Dievicçá.
Ingleskieh.

NApijsalisu mnozzi slavnieh ouieh Dievíça xivòt, i Mukku; nisćta nemagne tkogaye nà yedan nacin, tko nà drugghi tolikko razliccā dàse yedvà moxe naredno istina bogogliubniem ocittovati. Odlúcio sam dakè yà vpijsati onò, sćtò sçienim, dàye naypriklad nijye istini; à sćtò nie, odmetnuti. Sliedítichiu pijsma Posćtovánieh Ottaça Gospodinna Ermāna Flegena Bogoslovça kanonika ù Carqvi sfetieh ovieh Dievíça frid koloniæ grada ù Alemagni, i Oçà Petra Rai badeniera Redovnijka od Reda nascæ Druxbæ Yesussovæ ù pijsmieh od sfetieh Xivotà, koyisu nayboglie pò súdu momu vpijsali ovi xivot.

Nà 21. Oktubra

Tkòye pijso nay boglie xivot, ovieh sfetiça

Prisfie-

Rodbina s. Orſulę.

Prisfictla Dieviçça i Mucçeniça Orſula rodiel laſeye nà Inghilterri, kako i ꝑſtalę od gnę Druxę bæ yedanaes tiſſuechia Dievijcæ. Bioye gnæ Otàç Dioneto Kragl od kornovagliæ alli kornubiæ, vriedan od voyskà voyvodda, i dobar karſtvannin; à matti gnæ bij kcchij Ferguſia kraglia, koyámu roddi dvij kchierri Otiliu ſtarijyu, i Orſulu mlayyu; à posli ꝑez ſionóva vmri.

Maſſimo, illi Maſſimian voyvodda od Rijmſkæ Legioni, i voyskæ nà Inghilterri; namislivſci, vcinittiſe ſamodarxaç od onieh ruſága, proſſi v Dioneta kraglia zà xenù kchier ſtarijyu Otiliu, koyàmu dò mallo godiſcta bez dieçé vmrie.

Tadà B. Dieviçça Orſula, budducchiſe naucilla od dietinſtva nauk karſtyanski, i ſfakkæ Goſpockæ krepoſti, nahoyaſceſe ù monaſtíeru, gdiſe bieſce obúkla Dumna, i xivgliäſce ſfeto ù privelikov gliubavi od Dievſtva, i ſfaçceh i zværſnieh krepoſtij.

Maſſimian bieſce priporúcio Dionetu kragliu Taſtu ſfomu ſfè Goſpoſtvo od Inghilterræ, i otíſcao bieſce s'voyskom priko morra nà Armoriku Darxavv; gdiémuſe nehtécchi pridatti ni ꝑodloxitti oni pukovi, poſſiece velikkom ſillom od voyskæ ſfoyæ i muxko, i xénsko ſfé koliko, takò dà ſfa onà Darxavva puſta oſtà. Razdielivſci posli zemgliæ onæ voynijkom ſfoyem, koyi biehu bex xéna, zapoviddi, dàſe iz Inghilterræ gnih zemgliæ, i graddovà tolikko dovedè Dievòyciça, koliko gnih bieſce ne oxegnenieh.

Maſſimian Armoriku tadà immenovà novvu Bretagn, i vccini kraglia od gnæ konána plemenita Ingleza, koyi bieſcebio velik priategl Dioneta kraglia. Prie neggo pò zapoviedi Maſſimiano-

mianovoy; i novvoga kraglia Konána, poyoſce Poklisàri gnih, kuppiti Dievoyciçæ, Dioneto Kragł primijnuo bieſce iz ovoga ſfieta nà drugghi; à Orſula Boggu posfechiena nahovaſceſe ù monaſtieru Opattiça. Poklisàri daklè budducchi odasfieh ſtráná skuppili oko yedanaes tſſucchia Dievóyciça, i menahoddecchiſe od kraglievskoga Rodda niedna, ſillom izvedòſce iz monaſtiera sfetu Orſulu; nekàbi bijla onà, i kraglia konàna vieteniça, i sfieh gnih kragliçça; takò ih sfieh vkarçàſce nà velika drievà blijzu Londræ ſadà grada plemenita, i privelikka: nekà nebì ſaſmà rodbina poghinula slavnoga kraglia Dioneta. Digoſceſe s'gnimi mnogga druggadrieva karçatta i gliudij, i xéna od sfakkę var ſla: toliko sfietovnæ, koliko Cærkovnæ: i sfi koliççi put novvæ Bretagnæ odyedriſce.

S. Orſula bij Opattiça.

Alli Goſpodin Boog druggako bieſce odlúcio, neggo onij Poklisari miſcgliahu: sfetta Orſula, i mogghæ od onieh Dievóyciça ſuptot gnih hócchi iyahu, à mnogghæ i dobrovoglno. Daklè nahoddecchiſe pò ſried morra sfà drieva, podighnuſe ſilla velikka od viettara, i morskieh vallovà nacinnom toliko ſtrahovittiem, dàſe mnogga potopiſce: à onà, nà kovieh bielu sà sfetom Orſulom yedanaes tiſſucchia Dieviçà, yedvà ſe ſahraniſce, i od morskæ poghibili oslobodiſce, bijzu Olandiæ, i Zelandiæ Otóka, gdì ù morre vlazzi velika rieka Reno immenom. Pacek ih Goſpodin Boog od morskieh dubinà, koyi bieſce gnih odlúcio, dà buddu Prislavnæ Muccęniçæ, kakono i bielu yoſc ciſtæ Dievicçę.

Boxya na redba.

V ovò iſto vrieme vzaznávſci Ceſar Rimski Graçian, ſctòſe cignaſce nà Inghilterri, i nà Armoriçi Darxavi; i dàſe vechie zvàſce Cæſar, i

Goſpar

ibri

Graçian Ceſar poſſijla Vgre nà Maſſimiana.

Goſpar Maſſimian; à ne gnegov voyvodda, i ſluga, zà vzdarxatiga, i pedepſati, bieſce dozvao nà ſluxbu ſfoyù velikku voysku poganſku od Pittóna, i od Kunova, illi Vgara, gliudij nemillieh, i pogannieh karvnijkà, koyibiehu pridobili plemenitæ voyskæ od Gótovæ. Dakè Pitoni, i Vgri pod voyvoddom gnih Melgom, i Gaunom pocéſce robitti pò morskieh krainah, kraducchi plinecchi i ſatarisávayucchi ſfè, ſcto moggahu ſ'tom odlokom, zá otijti nà Inghilterru, i iz gnæ proghnatti Vſionika Maſſimiana, nekabi tako Posluxili Ceſarru Graçianu, koyj gnih pineziema ſfoyiemi bieſce naymio, i nà tay poſsáo vpùtio.

Vgri otij doſce nà ſfetę Dieviçcæ.

Robécchi ovij Poganni iſtæ krainæ, nà koye ſfetæ Dievoyciçæ biehu nà drievieh doyedrilæ, i vliezlæ ù Rieku immenom Reno, ſcirokù doſti, i dubokù, gdi vz rieku gnekoliko yedrivſci, izijdoſce ſfæ kolikkæ ná yednò liepo poglie, pò komuſe vpùtiſce pùt Koloniæ grada Plemenita, i dan danaſcgni. Tutako vzazna vſci Vgri, dà ſu doſcla ova nepriatelska drieva, prosùſceſe pò oneme pogliu, i frettoſce ne velè dalekò od Koloniæ druxinnu ſfú ovu od ſfetieh Dievíçá. Kakò ih viddiſce, i gnih plemenitu liepoſt, i izværſnu dijku razgleddaſce, putennom poxudom, i pohotinſtvom (budduchi Vgri varlo narod blùdan) veomaſe vxeggoſce, i pocéſceih nà putenn diello napaſtovati.

Pripaddoſceſe ſfæ kolikkæ; niſcta ne magne ſfeta Orſula ne magne prisfietla Ciſtochiom od Dievſtva, i oſtalieh krepoſtij liepoſtyu, neggo roddom Goſpoçkiem, pocce nagovárati ſfù onu ſrecchnu Druxinnu bogogliubniemi rieçma, i karſtyanskiemi beſieddami, dà prie odlúce

radi

radi Vierræ Isukarstovæ, i Dievicanskoga Cvieta, xivòt vmarli izgubitti, zà dobitti viekoviecni, i neumarli; neggo pristatti nà pohotinstvo pogansko. Pokriépi ih sfieh o vi razgovor Duha sfetoga pò vsta gnih slavnæ Naucitteglicæ, i kraglicçæ; i terziem ih nacinnom vxexe ù sarku, dà sfæ innokupno, nagovarayucchi yednà druggu, odlucisce, prie posctenò vmrieti, neggo neposctenò prigriesciti, i osqvarnitti ca st sfoyù. Vkázasce tù gnih odluku yunackiemi riecma, i diellima.

Sfeti razgovor S. Orsulæ.

Tadà nemilli Poganni priobrativsci gliubav ù yadovittost, i ù ggnijv xestokki; tèr hitno izvaddivsci osctræ, i nemillæ sabgliæ yedni, à druzi spravivsci luk, i strielæ, vdrisce, i navàlisce nà gnih, kako vúçi gladni nà yednó staddo tihhieh ovcíça; tèr sfieh kolicçcieh posiekkosce, i strielammi pomorisce. Vcinisce tó pogansko díello, nekà nebi ondi dan gubili, spravgliayucchise gnim dobrà goddina, zà odyedriti nà Inghilertu; znaduechi onì, dà biesce sobom sfù Voysku odvéo Vsionik Massimian. Takò slavnæ dusca ovieh sfetieh Dievicà Boxyom naredbom i millosti, à poganskom nemillosti, i ggnivom, odletisce ù slavvu viecnu; à gnih sfeta telesà, i karv prolijta poglie ono sciròko posfetisce, i vrésisce.

Poganni pobisce SS. Dievicçæ.

Od sfæ ove Dievicanskę Druxinnæ ne ostà tij dan xijva, neggo fama yednà kordula immenõ. Biescese ovà xenskiem strahom skrilla, kadà ostalieh pobisce. Alli Zautradan vidivsci, dàsu sfæ ostàlæ slavnom smati odletillæ nà nebesà, gdì vxijvahu krũnu, i vienaç od Dievstua i Muçenstva, ocittovase, i bij, kako govorri Martirologio Rimsko, i ona takoyer muccena, i

vbienà ; nekà nebi nà zemgli bijla ſama oſtalla bez viecnieh nebeskieh Vienaçà, i krúna.

Nayglavnijyæ Dieviççæ, koyieh bij ondi karv slavna prolijta radi Vierræ Iſukarſtovæ, i radi Ciſtochiæ, bijlæſu, sfeta Orſula gnih kraglíça, i Voyvoddiça S. Seçia, S. Gregoria, S. Pinota, S. Mardia, S. Saula, S. Korduła, S. Saturnia, S. Rabatria, S. Palladia, S. Klemençia, S. Grata, i Sfeta Odilia.

Posobita Immenà trinaes sfetieh Dieviçá.

V ovij slavni dan od gnih ſmarti pridobioye Goſpodin naſc Iſukarſt sfemogúcchi gnih viere nik, dyavle pakglienne, grieh, neviernos poganſku, i bludnos putennu: tadàſe occittova, kolikko ù gnih bieſce yacca karſtyanska kreppoſt zà podnieti ſmart', neggo yadovittoſt neciſtoga dyavla, i slúga gnegovieh zà vmoritti ih. Takòſe odkrijva, dàſe Iſukarſtovi voynijçi paddayucchi podixu; vmirayucchi pridobijvayu, i primayu slavnu viecnu krunnu.

Martvà, i poſieccena telesà ovieh sfetieh Muc ceniça skuppiſce vierni karſtyanni s'privelikkō caſtyu, i poçitanyem, i odneſſoſec ih ù koloniu grad recenni, gdì bij ſagrayen liep monaſtier Dumnā, ù komuſe vidde i danaſeg ni dan mnogghæ glavæ plemenitæ ovieh sferiça, i caſtése od ppka s'velicçiem pocijtanyem: a mnogghærſn razdieglienæ, i odneſſenæ pò mnozzieh ſtranah od karſtyanſtva. Sçiene mnozzi, dà mieſto, gdiſe ſadà gnih sfeta telesà nahodde, yeſt onò iſto, gdì ſu bijlæ pobienæ: erbo onà zemglia od Cærqvæ neprijma, ni vzdarxij niedno tielo martvò (prem dà bi bijlo dieticchka mallo prie karſtena) akòſe ondì vkoppa: pacèga obnocch nà dvor izmechie, kako pijſce Biskup Prisfietli Lindano, i mnozzi druzzi. Vzijmaſe tò cuddo zà bilyiegh,

v kolonij pocijtane ſu, i pò sfietu.

dà

dà nechie Goſpodin Boog ondì, dàſe vkopáva niedno druggo tielo, gdíſu bijla vkoppana ſferą telesà toliçcieh, i prisfietlieh Dievíça, i Mucce- Cuddo nàmieſtu od gnih vkoppa.
piçà viereniçà sfoyieh: nekà, kadàſe s'vriemo-
nom ondì náye, hoye tielo, vzmoxeſe laſcgne
vieroyati, dàye tielo yednæ od ovieh slavnieh
Dievíça.

Govorriſce yoſcter', dà S. Orſula, i gnæ sfetæ Drughæ milluyu, i pomágayu nà càs od ſmarti pnezieh, koyiſuſe gnim priporucevalli; i govo-
ſilli gnih krunniçu. Vpijſanoſe nahoddi, dà bij yedàn bogogliuban, i poſctovani Redovnik pri- Pomaga
velik caſtittegl, i gliubittegl S. Orſulæ, i gnæ S. yu nà càs
Druxbæ. Ovoga vhitti varla i teſeka nemocch: od ſmarti
lexécchi bolleſtan viddi vednù priſtallu Dievi-
çu', koyaga vpijta; moggaſce liyu on poznatti?
Cuddecchiſe on, i gledayucchiyu recce, dàvu ne-
poznávaſce. Tadàmu onàs Yáſain, recce, nayſhi-
xenilya od Dieviçà, koyæh tij toliko caſtijſc mo
litvami, i ſarçem milluyeſc: à nekà zà tù caſt, i
gliubay primiſc plátu; reçì nà caſt nàſcu, kakòſi
i prie govorio, Yadanaes tiſſuch Ocenáſca i mij-
chiemoti bitti nà càs od ſmarti ù pomocch; i ù krũniça
ſazgovor. Dovaſcivſci onà beſiedditi, vechieyu S. Orſulę
on nevvidi. Naybarxe on sfè iſpunni. Poslidoz-
va Opatta: molliga, dága sfetiem vlyem pomá-
xe; i tutako pocce vapítti: Vklonitteſe sfi hitno:
vcinitte mieſto sfetiem Dievicçam: etto iddu.
Vpijtaga Opàt; Scto hotiaſce rieti? Onmu tadà
ocittova pò tanko, ſctòmu bieſce obechialla S.
Orſula. Vkloniſceſe sfi koliççi iz onæ Celliçæ, i
mallo posli vrativſciſe, náyoſcega, dà bieſce pri-
mínuo, i otiſcla duſca gnegovva ù Ray s'onom
sfetom Druxbom. Prigarlimo dakè i mij sfeti
gvi nacin od molitvæ, prilagayucchi k'sfakko-

mu Ocenáſcu yednù Zdravvu Mariu, poklevid dimo, dàye toliko vgodno ovo moglienye S. Orſuli i gnæ S. Druxbi, neká nas onæi vas xivòt naſc pomoggu, i nà càs od ſmarti obráne od dyavla pakglienoga.

Pijſce Prisfieli Kardinò Baronio dàſu bijlæ muccenæ, i poſieccenæ ovæ ſlavnæ Dievicçæ ù godiſcte Goſpodinna Iſukarſta. 383. goſpoduvucchi tadà Graçian, i Valentinian Bratya, i Teodoſio ſtarijyi, koga bieſce veinio Graçian drùga ù Goſpoſtvu, viddecchiſe okrúxen, i ſtisknut od asfieh ſtrána orúxyem pogánskiem, i potreban od pomocchi yednoga Voyvodde tolickç vriednoſti. Bij prolitye od gnih ſfetæ kaivì nà Dan od gnih Muccenſtva: 21. dvaes i yedan dan mieſſeça Oktubra, ù koyi dan ſfeta Mayka Cærqva ſlavnu gnih Vſpomenu ſfetkùye, Druzzi govorre dàſe ye zgodiella gnih ſmart 66. ſcedeſéti i ſceſt godiſcta posli. Tkò xúdi pò tanko vrieme ovo znatti, proctì ſctòye ù duggo napiſso goru recenni Erman Kanonik ù xivotù ſfetæ Orſulæ. Slava Bogu.

XIVOT SFETÆ VENEFRIDÆ

Dievicçæ, i Mucceniçæ Ingleskæ.

STVDENI. NOVEMBAR.

Nà 3. Novembar.

TEvito mogúcch, i plemenit Vlastelin ù sfomu gradu pripoiucio biesce yedijnu sfoyù kchier Venefridu milayahnu Dievoyciçu Beunovu Redovniku ù mnozzich krepostieh prisietlu, i poznánu nà Inghilterri. Ovi primivsci gnu pod sfoy nauk, naredi gnoy, dà siedij blijzu gnega, kadà budde on sfemu puku pripoviedati riec Boxyu, slusçayucchiu s'velikom pomgnom. Spametna Dievoyciça sfakki dà ù nauku od mudrosti cudnovato napreddovasce, i odlucivasce ù sarçu sfomu temeglitto, nikakose ne vieriti zà vmarloga covieckka, nekàbi slobodnijye mogla

Dobar nauk ù Dietinstvu.

vxijvati nebeskoga vierenika Isukarsta, nasitivscise vechie ona nebeskiem nasladyenyem sfetoga nauka sfet xivòt xivgliasce.

Napast od sijna kraglieva.

Biesce ona sama domà yedan Nedielni dan, kadà sijn kragliev Kadokko cassom k'gnoy odletivsci recceyoy: Poznasclimene kraglieva sijna bogatta, plemenita i casna, koyite moggu plemenitu, i bogattu vcinitti, akò mi pogodisc, ù sctòya yúdim? Pristrascise casna, i poctenà Dievoyciça, i polli gnæ obraz, i liecça dievicanski rumen sram; i bij gnoy xáo; eryu on nàye blijzu ognà nespravnu; takòmu i recce: Budducchi tij

Spametà odgovor, i mudra privarra.

kragliev sijn, i pô smatti Occinoy inimayucchi tij bitti Kragl, dobrò poznàvam; dàchiu bitti s'tobom plemenite, i bogatta, akò buddem tvoyà viereniça: allite mollim, pocekay mallo doscastye Oçà moga; à yáchiuse ù tò ù kamari vrésstiti, i spraviti, i k'tebbise cassom vràtiti.

Virrova on; à onà kroz drugga vràta mucetitece ù Carqvti: vzaznavsci tò on potarcà turako zà gnom: i rasaçcen skrivglieniem ocimma pogledavsciyu, recce: Millamisi, i drága bijla od prie: sctòme marzisc, i biexijsc sadà? zaklinamtise pò ovu desniçcu, akò mi ne pristanne sc nà moyù xegliu, oviemchiuti mácem glavu odsiecchi. Odgovori gnemu neptistrascena vecch Venefrida slobodno! Yàsam kraglia viecnoga viereniça: bez necasti, i pogardæ gnegovvæ, druggoga vzéti nemoggu: Cijni, sctòti drago: mene ni stranscenye, ni obitanye od blaga, ni od Gospostva, ni mac tvoy vemilli, ikadatchie mocchi oddieliti od prislatkæ gliubavi moga slavnoga Isukarsta.

Nemillo vboystvo

Tutakò nepoctenni mladac vechiom raxarcbom vxexen, neggo biesce gliubavyu, rukoim nec-

cistom

ciſtom karvniek nemilli priciſtu, i plemenitu glavu odſiece. Yedvà nà tlè ſfeta glava padde, tu tako kladennaç cudnovat i velicak izavri pribiſtrç i zdravvæ vodç, kome i dan danaſcgni mnoz zi nemocchnijçi ozdravgliayu.

Vcinivſci karvniek toliko veliko zlocinſtvo, à neboyécchiſe niecvæ oſvetæ; Beunovo Otàç Duhovni ſfetæ Dievicçç ne moggaſce pritarpitti gnegovvu ohholla ſt; vzze ù rukæ ſfoyæ onu ſlavnu glavu, i k'gnemu priſtupi: Oh prihudi vboiço, recce, koyiſi poſietkáo ovu ſfetu Dievicçu: ſctòſe vznoſſiſc? ſctòſe ne pokayeſc od tolickoga zlocinſtva? Carqvuſi oſqvarnio, i pogardio: dan Nedielni neſçienio: Boggu tvomu teſcko ſagrieſcio: iſtinomchie paſti nà tebe doſtoyna poraza Boxya.

Boxya pò raza.

Yedvà bieſce izrekao ovæ rieci ſfeti Otàç; pad de tutako oni prokletaç nà tlè martàv, i tielo gnegovvo ſnebbiſe, i vecch'ſe neviddi. Sfak pomisli, dà ſuga vraggovi povúkli ù propaſt pakgliennu. Nekàſe ſtraſce oholli, i hudi greſcniçi (premdàſu roddom pleminiti, i bogatti) Erye Goſpodin Boog ptavedan ſudaç; ón cinij oſfetù i nà ovomu ſfietu ſuprot oniéziem, koyſe ú zlù veſſele, i nèchieſe pokayati.

A onij Boxyi Redovnik, Celivayucchi ceſto onù ſlavnu glavu, rieku ſúzá prolivaſce: pake prisloniviciyu k'gnæ priciſtomu vràtu; i ſfoyiem plaſctem pokriviciyu, priſttipi k'Ottaru, i prikazavſci Goſpodinnu Boggu ſfeto Posfætilliſcte vxexeniemi beſieddami pripovieda puku; à pak innokupno ſasfiemi duggu molitvu vccini. Cudnovato i zamierno cùddo: nà ſfarſi od molitvæ ſfeta Dievicça probúdiſe, kakò odaſnà; vſtàſe; i ſpocce otijrati prah, i znoy pò obbrazzu. Privelicçiem

Cudnovato Vskarſnutye.

liçciem veſſelyem vzraddovaſe vas onij puk, vi-
divſciva xijvu i zdrávvu, i ſfi koliçci bezbroy-
næ lyalę Boggu vzdàſce: Oſtàyoy vas gnæ xivòt
okolo vrata, kako trak biela ſrebrà, bielyegh nà
mieſtu prislavnæ rannæ: pravve gliudi od onæ
darzàvvæ, dàyoy zà tò nadiſce imme Venefri-
da, bivſciyoy od prie imme Breuna: erbochie
Ingleski Ven, rietinaski, Bielo. A mieſto onò,
gdi bij prolijta gnæ priciſta karvù Novelli, im-
menóvaſcéſe prie ſuha dolina; à posli togà dan
danaſcgni zovéſe, Vriello Venefridæ. Kamenyé
yoſcter, toliko blijzu Vriella, kolikko niz po-
tok, gnæ ſfetom karvì polivenò, i poskropglie-
no vzdarxi bilyiegh od iſtæ karvi, kakò ſmarz-
nutæ, hoyu nemoxe pomarſiti, ni ſtarljna od v-
rieména, in voddæ ſfeyer tekúchix: à tráva oko
onoga kamenya tamiannom miriſce. Gliudi po-
ganni od onæ krainæ viddecchi oxivglienu Die-
voyciçu, vriello vodæ xijvæ, i kamenye karva-
vo; kleknuſce ptid ſfetiem Redovnikom Beu-
novom proſſecchi ſfeto karſtenye, i on is ſfieh
karſti onom vodom ptibiſtrom.

Stvari za miernæ.

Nayposli ſfeta Venefrida primi od ſfetoga
Redovnika posfechienu poktivaccu od ſfetoga
Reda: skuppi gnekoliko plemenitieh, i caſnieh
Dievoyciça, i naucivſci ih kreppoſti ſfakkæ ſfeta
xivotà nà ſluxbu Boxyu ſfieh obráti.

Kako primijnu B. Beunovo; Venefrida Bo-
xyiem nadahnutyem poge ù mieſto immenom
Viteriako, gdi bij primgliena milloſtivo ù mona-
ſtier Dieviçanski od Opatta Eletia mnozziem
krepoſtiem vréſena, i nà nebesku ſluxbu ſfega
obrachiena, koyigńù vccini Opattiçu. K'gnoy
dohoyahu mnovzi nemocchnici, i ſtiſe zdra-
vvi domà vrachiahu: à ſfieh xalloſnieh, tux-

Obućeſe Dumna, i ſfeto xij-
vi,

nich

nieh odpravgliasce onà vesselieh, i radosnieh.
Daklè yednù nocch nà molitvi prikàzayoyse
Gospodin Isukarst, i recceyoy, dàse zautradā im-
masce gnę dusca dieliti iz vmarloga tiela. Takò i
bij nà 3. trij Nouembra, punna izværsnieh krep
postij, i dobrieh diella pridda duh sfoy ù
rukæ Gospodinnovæ. Bij gnæ tielo
vkoppano vz greb sfetieh ke-
bea, i Sevana; gdi meu inna
cudesà ozdravvi nà
sliepochię kcchij
yednoga ko
váca,
ko-
yasce biesce sliepa ro-
diella. Slava
Bogu.

XIVOT

Nà 22. Novẽbar

PRISTIETLÆ SFETÆ Ceciliæ Dieviççæ, i Mucceniçæ Vladikæ Rimskæ.

Sfietlos plemenſtva, i Goſpoſtva pravoga, ſakò ſeye ikadare ù ſfetieh Dievoyciçah vkazala drivelika; nictarſenie magna odkrilla ù prisfietloy Dievicçi; i Muçceniçi Cecilyi, kakonochieſe odmene redom ovdì vpijſati. Rodiellaſe yè ſféta Cecilia ù ſlavnomu nadasfiemi Gradu Rijmu, od plemenitien, i ſfietlieh Roditteglia. Onà budducchi od Goſpodinna Iſukarſta nà ſfetu vierru zazvána, tiem nacinnom ſluſcaga, i vyexeſe ú Boxyoy gliubavi, dà ni obnocch, ni obdan ò druggomu ni miſcgliaſce, ni govorraſce, neggo kakò bi onà mogla izværſno ſtecchi

Rodbina S. Cecilih i gnæ gliubav pre ma Boggu.

ovu

ovu gliubav. Zatò noscasce sfeyer ù gnidrieh sfoyieh kgnighe S. Vangelya, i céstogv ctiàsce, silluyucchise, ispunniti diellom besiedde Gospodinnovæ, i mucciti sfoyè mlayahno tielo, i dievicánsku puut postiina, i ciliciema, alli kostretima osctrimi, poznaváyucchi, dàchie tako dráxa, i milliya bitti Gospodinnu Isukarstu, koga biesce obrála sà sfoga prislatkoga Vierenika.

Prisebi nossi S. vangelye

Xivúcchi ovako Blaxena Dievoyciça, i tiem sfetiem cignenyem zabavgliayucchise, Roditegli suprot hocchi gnæ vierrisceyu zà yednoga mlada Vlastelicichia immenom Valerìana; Doge dan od pijra, i sfi ostàli vesselécchise, sama, Cecilja xallosna!, i simétena stasce punna gorkosti: biesce izdvora obucena onà ù hagliuah odsfijlæ, i odzlàta, kakonose pristoyasce gnæ plemenstvu; i vierenika gnæ; allì nà goloy primekahnov putti sfoyoy noscasce yevnò osctro ciliçio, illi kostret; tèr tridnij prie, prolijvayucchi izociyu sfoyieh rieku od súsa, postécchi, i Bogga mollecchi, proscasee sasfiem sarçem, dàbiyu Gospodijn sfemogúcchi sahrànio cistu, i neosqvargnenu, kòkò sfoyù viereniçu, prem dà nedostoynu. A zà lasçgnę i boglie isprositti, koliko xegliàsce, vzijmasce nà pomocch sfoyù sfè Angele, Apostole, Mucecnike, tèr od sfieh nayvechie Bogoroddiçu Dievicçu od Dievica, i kragliççu od sfieh sfetieh. Oviemse naciṇnom onà pripravvi zà dàn od pijra, vffayucchi ù Gospodinna, dàchie imatti millos, sama nautise sà samiem Valerianom vierenikom sfoyiem, bez sctettæ od çvieta Dievicanskoga sfoga, kakonose i zgoddi pravvo. yerbo onù istu nocch od prijra, nahoddecchise ù sfoyoy kamari sama s'gnim, krenuta Duhom sfetiem, besieddimu ovako:

Rodittegli suprot gnæ vogli vierisceyu.

Nossi çilicio, i placce, mollecchi Boggaradi Dievstua

Razgovor prilie pi S. Ceciliqs'Valerianom, vierenikom.

Prislatki moy vierenice, yáchiuti odkritti otaynos yednù dobrò voglno, akò yu tij vzhocieſc vierno pazziti. Obecchià gnoy Valetian, i zakleyoyſe, dà hochie. A onà mu recce: Immaſc znatti, dà yá immam ù druxbi moyoy yednoga Angela, kogamiye dao Boog moy; koyi Angeo s'velikom pomgnom cúva tielo moyà, dàbiſe tij hotio priblixati k'tielu momu pohotinſtvom púteniem, boyiemſe, dàbi xivòt iz gubío: iakò on viddi, dà me tij milluyeſc, i gliúbiſc dobrom, i ciſtom gliubavi, gliúbitrichie i on tebè, kakò mene gliùbi; i cinittichie tebi velikæ millosti, kako cinij, i menni. Smùtiſe Valerian nemallo, sluſcayucchi ovæ beſieddæ, i s'gniekolicicm ſtrahom odgovori gnoy: Akò tij, moyà viereniço pridrága, hochieſc, dàtiyà vierruyem; cijni, dàyà viddim toga Angela, koyiye ù tvoyóy druxbi, kako tij velijſc; erbo, akò miga ne vkaxeſc, ſumgnitichiu, dà tij koga; god drugoga covieka milluyeſc; à ne menè: ter chiuſe takò osfetiti, dàchiú i tebi, i gnemu xivòt uzéti. Nà tomu sfèta Dievicça recce: Neuzmòxeſe vidieti yedná pribiſtra sfietloſt ocimma ſtiepiem: nittichieſc tij mocchi vidditi moga Angela duſcom neciſtom, i ghnuſnom. Potrebachie bitti, akòga tij vzhochieſc ocimma gledati, dá tij vierruyeſc ù Iſukarſta, i primiſc sfeto Karſtenye, nekàſe takò tij ociſtiſc od tvoyieh ghnuſſobà, i griehová. Alli yèr on xudyaſce veoma, vidditi onoga Angela, recce', dàſe hochie karſtitti; i vpijta, kògachie naucitti, i vvixbati nauk Karſtyanski? Poydi, reccemu onà, k'Vrbànu sfetomu Papi naſcemu, koyiſe nahoddi ſakrivèn tri mirrę izvan Rijmà: Vkàramu bijlviegh, zà nàytiga. Budduchiga on naſcao, recce-

Valerian hochieſc, dà viddi Angela.

mu

ínu sfè, sctòmu bieſce narèdilla Cecilia: i bud- Veſſelye
ducchiga sfeti Staraç cúo, metnuſce nà tlè, i pó- s. Vrbana
digniuvſci rukæ k'nebbu (prolivayucchi iz ociyu Paperadi
mnoghæ süzzæ od veſſelya) vccini molitvu Bog- Valeria--
gu, i recce. na, i k'Bo
ggu moli
tva.

Prisłavni Goſpodinne moy, koyi síveſc sfit-
tovanya ciſta, ſkuppi ſadà plood od onoga ſiem-
mena, koye ſi u ſarçu viereniçæ tvoyæ Ceciliæ
posíao. Er ettoti onij Valerian gnæ vierenik,
koyi bieſce prie varlovit, kakò yedán Lav, po-
slan od gnæ k'meni, kako yedan tihhi Yaga-
gncicch: nittibi on k'meni doſcao s'toliko mil-
liem ſarçem, dàbi nehotio prigarliti sfeti zakon
tvoy. Zà tó prosfietli, Goſpodinne moy milloſti-
vi, ſarçe i duſcu gnegovu, termusè ocittuy, neka
tebe, Boxe, poznavſci biſtriye, vechieſe odieli, i
daglie odſtùpi odasfieh tasctijna, i nevierſtvà,
koyaſe nahodde u xivotù sfietovnomu. Beſied-
decchi ovako sfeti Vrbano, cudnovatoſe tùtako
prikàza yeddan Staraç Poctovana obrazza, ù
bielu obuccen, koyi noſcaſce yednæ kgnighæ ù
ríçi sloviema zlatnieimi napijsanæ. Priſtraſcen Cudnovà
Valerian padde nà tlè, kakò martav. Podighnu- to prika-
ga, i pokriepiga S. Vrbano Papa; tèr mu zapo- zanye Va
viddi, dá proctij sfè, sctò ù onieh kgnigah bieſce lerianu.
napijſano; á biehu rieci ovæ; Yedan Boog yeſt
prà vi, yednà pràva Vierra; yedhò iſtino Karſten-
ye. Yedan Boog, ì Otaç odasfieh ſtvarij, koyi ye
varhu sfieh, i ù sfieh. Amen.

Ovò proctivſci Valerian, reccemu sfeti Vrba-
no; Vierruyeſcli tij sfè tò? zavijknu privelicçiem Valerian
glaſom Valerian: Vierruyem. Staraç onij slav- ſe karſtij,
nij ismaknúſe iz prid ociyu gnegovieh; à sfeti i viddi An
Vrbano posfetiga sfetiem karſtenyem. Od- gela pri
kuda ù bielich haglinah obucē dilivſcisse, mayde S. Cecilij-

domá Ceciliu nà molitvi, ptikoy biesce Ànged Boxyi, i syáse iz obrazza sfoga slavnu sfietlosti, darxécchi ù rùçi dvij korunnæ cudnovato sfietlæ, rusami, i lijrimà nakityenæ. Od ovieh yednù darovà Ceciliyi à druggu Valerianu govorecchi: Ovæ cistiem, i neosqvargneniem sarçem; i tiellom cùvayte; iz perivoya nebeskoga, i istoga Rayya Boxyega vamsu donessenæ: Nikadar nechié vsahnuti, nissechiè pridràghi mitis gnih izgubitti; nitti chieih coviek vmarli mocchi viddieti; neggo onij, komuye milla Cistochià, kakoseye poznallo; dáyès milla, i drága vaini. I tij Valeriane, ersi prigarlio Cistochiù, naviesctuyeti pò meni Gospodin Isukarst, dá prossisc sfè, sctò vzhochie sàrçe tvoyè; vffayucchi istinito, darovattichieti Gospodin istinom. Valerian cuyucchi ovæ ricci yedvà od vessely a sfiestivscise zaviknù: Ne budducchi menni niedna stvar nà sfietu draxa od moga bratta yedijnoga, ponijxeno prossim, dà samnom inokupno, pomatzivsci bogghe, obrátise s'praviem sarçem nà vierru sfetu Karstyanskn; i hotiobili, dà budde zaedno dionik od istæ millosti, koyúsam ya stekao, i primio.

Angeoda riva dvij korunnæ S. Cecilij i Valeria nu.

Valerian zà Tiburçia mitost prossi.

Dovarscivsci ovæ besieddæ Anged tútakò otijde, i neviddecciga vechia, ù velikoy raddosti ostàsce: kadà ettoti Tiburçio doge k'gnim; ochiùti yedan priugodni mitis od ortieh vienaça od tùsá, i litova kove biesce gnim Ageo donio iz nebésà, premdàih nevidyasce. Zacuddise on od novinæ ovæ; yerbo od toga cvietya nebiesce vtieme: vpijta, koyi biesce vzrók od onoga pridrágoga mirissanya; koyese ondi chiutyasce? Tadà od toga vzèsce onij prigoddu, istomacciti Tiburçiu posobitu millost Boxyu, i tasctinu od

krivich bogova, koyiem se zasliepgliena pogania klagna, i istinu pripoviedati od Vierræ karstyanskæ: terga pocesce nagovarati; dayu zagarli, i da se vcinij Karstyanin. I sfe to rekosce s'tolikom blagostyu, krepostiyu, i mudrostyu Duh asfetoga, da se gnim pridda dobiven Tiburçio i metnuse prid S. Ceciliu na tle, prikaxuyucchise pripravan na posluh gnæ, i na sfe, sctobimu ona zapoviddiela: Pogi, reccemu ona, zaedno s'Valerianō brattom tvoyiem k'sfetomu Vrbanu Papi: onchiete naucitti zakon Isukarstov Poyosce: primi Tiburçio voddu od sfetoga Karstenya, i poslie innogghę millosti posobitæod Gospodina Bogga; i bij muccen zaedno s'Valerianom brattom, i s'Massimom na 14. cetetnaes Aprila miesseça. Plood privriedni od molittava S. Ceciliæ, i sat od medda, koyiona, kakono pcelliça pomgniva, hitra, i sarcanna skuppi, za poklonittiga na tarpetti Oça nebeskoga.

Pripovidayu Tiburçiu S. Vierru.

Kada okrugnena bisce ova dva bratta Tiburçio, i Valerian (vere biehu plemeniti, i boggatti) Almakio Vladavaç, koyi gnih na smart ena. biesce ossudio, xudecchi blago gnih, cini, vhittiti sfetu Dievicçu Ceciliu. Razumio biesce son, da ona biesce privarrila sfoga vierenika, i scutu, i da ona moggasce, znatti, gdi biehu velika blaga, i innogga pratex, koyu oni vxijvahu.

S. Ceciliа bij vhityDovedenù prid sebe vpitayu, gdisti blaga i pratexi gnæ vierenika Valeriana, i Tiburçia: a yerbo odgovori sfetiça, da biehu u miestu slobodnu, i dalekò od sfakæ poghibili: zascto biehu sfa vbozziem razdigliena. Rasærcise veoma Vsioniek, i pun ggnijva tecce: Akò néchiesc, o Cecilia, da ti ya sad ovdi vzmem xivòt, vcijni dosfetillisete nasciem boggovom. Allise nasmia

Vbozzie blago razdilisce sfeti.

S. Dievicça od oniezieh riecij prietglivvieh: O nyu tadà yosc vcchic pocce nagovárari, i prietiyoy, akò nepoctuye gnegove boggove: à onà neptistrascena nictar; kázascese pripravna nà sfç mukkæ, i nà stottinæ smartij, zà neizgubitti mil lost Isukarstovu.

Napastu ye S. Ceciliu Tirani, i slughe gnegove nà castenye od bogova.

Cijni tadà Vsioniek Almakio, odvestiyo ù yedan Tempao odbogova, nekà ih ondì poctuye, alli dàyu pò suudu gnegovvu smartyu vmorre. Voyahuyu nemilli onij karvnijçi, koyi, viddechiyu tolikò liepu, pristallu, plemenitu, i bogattu, i ù çvietu od xivotà, krénuti od krívoga pomillovanya, sillom, mogliahuyu, dà negubij raskoscæ, i nasladyenya ovoga xivotà, radi yednæ tasctæ vierræ; pacèk dábi boglie bijlo, poklonitise gnih bogovom, i vxijvati blago, plemenstvo, i çviet od sfoyæ liepotæ sà sfiemi ostâliemi raskoscami od sadascgnega xivotà.

Liepimi riecijm obrati S. Cecilia slughe Tisannove.

A Sfeta Dievicça, kova immasce sfè sarçe obráchieno k'nebbu, i occi sfoyæ prosfietgliene, zà poznatti stvari zemalskæ, kakovesu; à ne kakòsu sçiegnene, s'prilikom od stvarij nebeskieh obrativscise k'gnim' recce: Nemislite bratyo, dà, vmrieti zà gliubav, i vierru Isukarstovu, bittichiemi sctetta; pacemichie bitti s'velikom koristyu: yerse vzdávem ù moga Gospodinna, tèr istinito darxijm, dàchiu zà ovi vmarli xivòt, priniti, i dobitti drugglii xivôt neumarli, blaxeni, i viecni: Nescieniteli vij, dàye dobrò propústiti yednù stvar priprostu, i mallo vriednu, zà dobitti yednù vriednijvu, i od neizmietnæ çijnæ? Káo zà zlato; nemocch zà zdravye; smart zà xivòt; vriemenitto zà viekuviecno? Zàscto nechiete, dà yà pridám nà mukkæ tielo moyè, (prohoddecchi toliko barzo sfæ ovæ) pacek nà istui

smart;

ſmartt; pokle pò gnih kakono lieſtviçah vzìjtiçhiu ù prisláv ni dvor, i ù priliepu polaccu moga prislatkóga vierenika toliko bogatta nà nebeſieh, i toliko punna sfaççieh dobára, radoſtij, i obilnoſtij, koyæ nechie ù vieke mocchi poghinnuti, ni imatti sfarhæ?

Beſieddæ ovæ biſsce toliko mogúcchiæ, i kreppoſnæ, i tiem nacinnom vliezzoſce ù ſarçá od oniezieh gliùdij, koyiyu sluſcahu, dà krénuti, i vxexeni Duhom sfetiem pocéſce sfi kolicci, govoritti velicçciem glaſom: Vierruyemo, dàye Iſukarſt ſijn Bogga Xijvoga, i práviBoog; à Sfeta Cecilia odvedegnih ù kuchiu ſfoyù, i ciniviſci potáyno dozvatti slavnoga Pattinę Kar-
pu Vrbana, uviexbani biſsce naukom od Sfeſtiſce ſe
ta Vierræ, i karſteni zaedno s'mnozziemi druz- obratye-
ziemi; kovieh biehu cetirri ſtottinæ, meyu ni od S.
koyiemi bij Gordian glavni coviek, i vlaſ- Ceciliæ.
ctitti.

Cuvſci sfè tò diello Almakio tasærdiſe varlo, i xeſtokò; i budducchi sfetu Ceciliu duggo napaſtovao, dà caſtij, i poctùye bogove poganske, viddiviſci, dàye sfè zà ludo, zapoviddi, dàyu zatvorre ù yednò bagno, illi kupallo ù gnæ iſtoy kucchi, ù komu nebieſce vodæ; à pake dà pod gnim naloxe ogagn, nekà biſe ondì vdùſcilaonom oggnennom toplijnom, i parrom. Braniyu ondì, i cúva Goſpodin Boog vas yedan daan, i yednù noocch bez ſctettæ, i bez yednæ kapgliçæ znòya od gnæ obrazza, kakò dà bijla bieſce ù mieſtu gladnu, i ataidánomu. Scto Almakio vzaznavſci, zapoviddi nà tom mieſtu, dàyoyſe glava odſiéce. Karvnich nemilli vboiça trikratyu poſſiece, i neuzmoxeyoy glavu odſiècchi: On otijde, à onà oſtà ſmartno poſiecena: Kup-

Gliúdij. Cetíri ſto

Ogagn. nenaud-
di S. Ceci
lij.

S. Cecilia tri dnij posiecna xive.

gliahu oni Karstyanni bogogliuboni onù dievi canku karv, koya iz onieh trieh ráná, kako iz nebeskieh vriellà teçijsce, spuggami, i vbrusçiemi od lanna primayucchiu, zà exétiyu poslie ù privriedne sudove, i sahranitiyu, kako neproçijgneno blágo. Ovako ragnena feta Dieviçça xijvilaye trij dnij, i mnoghe slughe Boxye pohodisceyu; hoyieh onà gliubvenno razgovárasce, i slatçiemi riecma obessleglívasce, Meyu ostaliemi poyde i sfeti Otaç Papa Vrban, komu onà recce: Molillasam Gòspodinna Bogga, dàmi ove tri dnij prodigli xivòt, nehà ti vzmoxem pratex, i blago moyè pridatti, i molittite, dà sfè razdelisc vbozziem, à dà posfètisc kuchiu moyù, vcinivsciyu Carqvu. Tretti daàn stoyécchi B. Dievicça nà molitvi, odleti gnæ blagossovgliena Dusca k' Viereniku sfomu nà nebesà ù dvaesti, i diùghi dan 22. Novembra Miesseça, ù koyi dan sfeta Carqva katolicanska sfetkúye gnè sfetkovinu; i bij ù godisscte od Porogénya Isukarstova 232. dviesti, trideset i dva, gospoduyucchi ù Rijmu Alessandro Severo, Vkopà gnæ slavno tielo sfeti Otaç Papa Vrban nà ciiniteriu, illi nà grobyu Kalistovu, i posfeti zà Carqvu gnæ kuchiu. A poslie Papa Pasqvale radi cudnovatoga yednoga ocittovanya, koyemu bij vcigneno odistæ B. sfetæ Dievicçæ, nayde gnæ tielo zavieto ù zlatnieh vbrusslieh, polivenieh istom gnæ karvyu; tèrga dighnu, i prinese s' teleslimi sfetieh Tiburçia, i Valeriana, i sfetoga Papæ Vrbana ù istu Carqvu, koya yest ù nútri ù Rijmu, i danascgni dan zovése S. Cecilia, kakoye vpijsao Anàstasio Bibliotekàrio ù xivotù Papæ Pasqvali Pijsce Sigiberto dàse tò zgoddi ú godisscte 821. Ossamstottina dvadesset, i yednò Isukarstovo.

NarediS. Vrbanu dà razdij li blago gnę vboz ziem i pri mijnu.

S:Cecilia prikazase Paskalu Papi i sfeta telés sà ocittova ù god 821.

A ù

À ù godiſcte 1599. tiſſuchie petſat devedeſet, i devet, koppayucchiſe okolo velikoga Ottára, pò naredbi Kardiala Sfondrata immenovana od S. Ceciliæ, i Neputa Gargura Papæ Ceternaeſtoga ſfetæ vſpomenæ, naydeſe pod iſtiem Ottárom gnæ tielo ſfeto ù yednoy ſkrigni od Cipreſſa, takò çieloy i takò ſfierloy; kakò dà bieſce tadà iz diellana. Bieſce ſfeto tielo zavijto ù yednomu zlatnomu vbruſſu, i pri gnemu biehu telesà od ſfetieh gorurecennieh, ſfako pò ſebi: i tuſe vidyahu linçuli, illi vbruſſi; ù koyieh bij prie zavijto tielo S. Cecilię, punni ſfi karvi: Nahodyahſe i yà tadà ù Rijmu. Sfà Rijmska Goſpodà, i puuk vas Rijmski vccinile preveliko veſſelye; i mnozziga izgledaſce, koyiem bij dopuſctemo ù Carqvu vlieſti; à ſfeti Otàç Papa Klemento Oſmi dobræ vſpomenæ recce Miſſu Pontifikalu; i s'privelikiem vzraddovanyem, i veſſelyem poſtavi; i namieſti ù iſtoy Carqvi ono ſfeto tielo, i teleſſa od oſtalieh Muccenika.

Opet ù naſce vrieme bijſce ſfeta teleſſa naſcasta 1599.

Xivót od ovæ Priciſtæ Dieviççæ i Muccenicæ bij vpijſan, od Simeona Metafraſta, od Lipomana, od Suria, i od druzzieh. Vſpomenù od gnæ Cinée Martirologij Rimskhi, Bedin, Vſvardov, i Adonov: Baronio Kardinò ù Annataçionieh od Martirologia, i ù tomu druggomu od Annala: i Notari Rimskhi iſpijſaliſu gnæ slavno muc ćenye, od koyiehſu ſfi oſtali vzeli: Etto i yà ovie naſciem ſlovinskiem yezikom napijſah ù ſerbskomu Biograddu, nà kom toliko ſtottina godiſćta poslie gnæ Muccenya nà ſlavvu Boxyu, koyi hochie dà ſfeyer çavtij Vſpomena od ſfetieh; go vorecchi Duſfeti ù Pſalmieh: *In memoria æterna erit iuſtus*: V viechoy vſpomeni bittichie pràvedan. A ù kgnigah od Mudroſti nà 4. pog: ù

Tkò vpijſa xivot s. Ciciliæ.

Liepa pohvala od Dievstva

quam pulcra est casta generatio cum claritate: immortalis est enim memoria illius; quoniam & apud Deum nota est, & apud homines. Cum præsens est, imitantur illam: & desiderant illam, cum se eduxerit, & in perpetuum coronat a triumphat incoinquinatorum certaminum præmium vincens: tò yest, ò kolikò liepa yest cista Rodbina sà sfietlostyu: yerbo neumarla yest vspomena gnæ: zàscto i pri Boggu poznana yest, i pri gliúdieh. Kadyè s'nami, sliedeyu mnozzi; i xúdeyu, kadase budde vklonilla: i ù vieke okrugnena gospoduye, od neosqvargnenieh rattenya platu dóbivsci. Vpijsah ovi slavni xivot nà dan istæ gnæ Sfetkovinæ ù godiscte Isukarstovo 1619. tisslucchie scest stottina, i devetnadeste. Hvala Boggu.

XIVOT

PRISFIETLÆ SFETÆ Katarinę Dievicçę, i Muccenicæ Kraglie vskoga kolinna.

Nà 25. Novembra.

KAtarina Prisfietla Dievoyciça roddise ù Alessandrij gradu od Egipta: Bijlisu gnæ Rcdittegli od kolinna, i karvi Kraglievskæ: à onà bij vresena sfaççimi millostimi, koyæse moggu nácchi ù yednoy Gospodskoy Dievoyciçi, i mladiççi. Biesce veoma lieppa, i poctenà, razborirta, i bistræ pameti: naucillase biesce kgnighæ, i naukhe od liepa besieddenya, od Filosofie, i od vierræ karstyanskæ, koyæ ù ono dobba çavtijhu ù gnæ gravu Alessandriyi. Pijsce Eqvilino Biskup, dà prie, neggoye primila sfeto Karstenye, imallayè yedan sàn, illi olyavglienye. Prikazayoyse Prisfeta Dievicça

Bogo-

Prijmi parſten od Goſpodinna Iſukarſta

Bogoroddica Maria ſasfoyiem privriedniem ſijnkom, dieticchkom prijzværſnæ liepotæ ná rùci mallahniem; tèr pridàva yucchi gnoy Máyka ſijna sfoga, blagoſſovglieni dietichiak vklagnaſcese, i odvrachiaſce obraz od gnæ, govorecchi: Nie doſtoyna, ni liepa ù ociyu moyieh onà, koya nie karſtena. Probudiſe oná, i razmiuſci onò, ſcto neimaſce, zà bitti doſtoyna, viddieti, priliepi obràz Yeſuſſoy, vcciniſe Karſtyanka, vmivſciſe sfetom vodom od Karſtènya. Opet yoyſe prikàza Yeſus, kako i prie; teryu milluyucchi, i zagarlivſci gliubvenno prid sfoyom prisfetom Mavkom, i prid mnoxtvom od Angela, iod sfetieh sfoyieh dvoráná, viencàyu ſamſobom za sfoyù Viereniçu pràvu, i darová gnoy pærſten. Probudivſciſe odaſnà sfeta Dievicca, nàyde nà pærſtu sfomu iſtiniti pærſten. Zà tó immayu yednì obicay, cinitti priliku iſpijſanu S. katarinæ, i od Yeſuſſa nà ruci B. Maykæ sfoyæ, gdiyoy Yeſus poſtavglia pærſten na pærſt, i vzijma gnuzà sfoyú Viereniçu.

Oſtálo od xivotà S. katarinæ, i od Muccenya immaſce vzéti iz kgniga Simuna Metaſraſta, koyigaye izvarſno vpijſao; i od Lipomana, i od Lovrinça Suria Certuzina, hoyi ovako govorſe.

Pò Iſtocnieh darxavvah goſpodovaſce Maſſimin Imperatur, coviek takò nemio, i pogan, dà od covieka neimaſce druggo; neggo ſamo Imme; Nahoddecchiſe on ù Leſſandriyi cijni opchienno naviſtiti yednù zapovied sfoyu ovaçiem beſieddami.

Impe-

Imperatur Massimin sfiem onezsem, koyisu pod nasciem Gospostvompozdravglienye.

BVdducchi mij primili velikæ millosti od dobrotæ boggova nascich, zà bitti gnim harni zà veliko gnih blagodarstvo, zapovijdamo, dàimse immayu vcinitti posfetillisçta; i takò hochiemo, dà sfak doge prid nascæ pristrolye, i obraz, zà vkázati sfi kolicçi dillima, gliubav, i poctovanye, koye vij sfi nossite nasciem veliçiembogovom. Nauisctuyucchi sfiem vàm, dà tkogodir nebudde poslusçan ovoy zapoviedi nascoy budde sliediti innostrannu vierru nascoy suprotivnu, osven izgubglienya od millosti nasciek bogova neumarlich, vpastichie ù nemillost nascu, i piátitichie xivotom neposluh.

Zapovid Cesarrova suprotkarstyanom.

Proglasivsciseova poganna zapovied, napunnise vas grad puuka, koyi od razliççich stràná varvgliasce, i tærcasce, dà cinij posfetilliscta oniem nebogovom; i biehu sfi Ottari od sfich Tempala poliveni karvyu xivinskom, koyæ xivtnæ kogliahuse, i prikazijvahuse vragovom poganskiem bogovom. Vessegliascese, i vxijvasce tadà veoma hudi, i nevierni Imperatur.

Odhíka S. Katarinæ zà pokaratiImperatura.

Doge tò nà vho sfetæ Dieviççæ Katarinæ, i krénuta od Duha sfetoga radi gliubavi sfoga pridragoga vierenika Isukarstu odluci, besiedditi ona sàma s'Imperaturom, i pokáratiga radi privarræ od nevierstva, koviem on onù sliepu mnoxinu od sfega puka varrasce, teryu zà fobom potézasce ù oggnenno viecno yezero od Pakla.

Dakle ù druxbi od mnozzich sluga sfoyich, poge ù onij Tempao, ú komuse nahoyasce Impera-

peratur, i s'dopuſctényem gnegoviem vlieze ù nutra; porúcimu, dà onà xudyaſce s'gnim govoritti. Zacuddiſceſe sfi kollicci, pogledavſci ù obraz sfetu Dievicçu, koyi bieſce Angeoski vechie, neggo xenski, vréſen yoſcter tolikom blagosti, krepoſti, i poctenyem izvarſniem. Priſtúpi onà k'Maſſiminu, i privelikom slobodi recce-mu; ù kolikoy sliepocchi on ſtaſce cinécchi posfetilliſcte kijpom, i Idolom oniem, koyiſu prilikæ od gliúdij grieſcnikà, i priúdieh: tèr potexucchi zà ſobom neumiteoni oni puuk, koga on, kakò Glava, i Goſpodar immaſce izveſti iz onoga nevierſtva, î vpuctiti pò dobromu puutu od pravæ vierræ, i od právoga, i xij voga Bogga, koyiga bieſce ſtvorio, i od koga bieſce primio Goſpoſtvo, koyi Boog budducchi neumàrli, vcciniſe zà nas coviek, i dobrohocchno vmri pribièn cavliemi nà krijxu, zà osloboditti nas od ſmarti viecnæ, nami doſtoynæ radi griehóva naſcieh.

'Boggovi poganski ſctuoſu.

Boog Pravi koyi yeſt.

Værloſe raſærdi Imperatur covſci ovę slobodnæ beſieddæ S. Katarinæ, i gniekoliko vriemena mucécchi poſtà, nemogucchiyoy odgovoritti; nayposlieyoy recce, dàga púſti, dovarſcitti posfetilliſcte; yerbiyoy poslie odgovorio. Ciniyu odveſti ù sfoy dvor; i doſpivſci onæ poganiæ vraxyæ, cijni, dà muyu prid gnega dovèdu; i recce gnoy: káxinam ſadà, tkóſi tij, i koyæſu bijlæ onæ beſieddæ, koyæſi tij danàs govorilla? Odgovoremu sfeta Dievoyciça: Dobrò poznána yeſt rodbina moya ù ovomu Gradu: Imme moyè yeſt katarina: Vcilla ſamſe Retorikv, i Filoſofiu; à onò, cimſe và náyveçhie dijcim, yeſt, dà-ſam karſtyanka, dà immam zà moga Vierenika Iſukarſta iſtinoga Bogga, i iſtinoga Covie-

Razgovor s'Imperaturō B. Dievicçæ.

ka.

ka. Tutà komu pocce kazijvati razloghe od bi-
vià sfoga, iod sfoyæ Vierræ s'toliko izværsnom
mudrostyu, priliepiem besieddenyem, i pribla-
gom milostyu, dà Imperatur ostà ne magne za-
cudyen, viddecchi izværsnu gnæ liepotu, neggo
cuvincchi vriednost, i yakost od kreposnieh gnæ
riecij, nà koyæ on ne vmi odgovorriti. Ter vi-
decchi; dà zà pridobitiyu biesce potrebna vechia
mudrost, i znannost od onæ, koyu on immasce;
zapoviddi, dà odasfieh strána, i kraina od Impe-
ria, i Gospostva gnegova buddu dozvani, i do-
vedeni nayrazumnijyi, i naykgnixevnij besied-
ditregli, koyse vzmoggahu pò gnih nácchi, nekà
s'gnom besieddecchi, vzmogguyù pridobitti.
Cijnivu pod dobròm stráxom, dà ostanne ù po-
lacci gnegovoy.

Imperatur neumiyoy od govoritti

Dóyosce pedesét gliudij Mudrieh besieditte-
glia, i Filosofa nayvriednijyieh, dà besiedde
s'Dievoyciçom sférom. Premdà cùvscionì vz-
rok', radi koga biehu dozvánii posumgnisce, dà
fuse gnimi portugali, i dase gnim nepristòyasce,
toliku sçiennu cinitti od yednæ xenæ, koyà dàbi
nayrazumnijya, i nay mudrijya bijla, istinom ne
moggasce druggakavvo, gnæ vmiteostvo, i mu-
dros bitti; neggo xénsko: i tò dasce naznanye
Imperaturu. Nisctà ne magne ohij besieddivsci
poslie s'gnom, i S. Katarina gnih pridobivsci, nez
náducchi, sctòyoy odgovoritti, òstasce zastidye-
ni, i sramotni yosc vechie; i razumiesce, dà znan-
host coviecanska ne moxe, arvattise s'boxan-
stvennom mudrostyu; ni razumak gliudski s'Du
hom sferiem Boxyiem.

Mudarça pedesét su prot katà rini dove denisu:

Skuppiscese nà yednò miesto one pedesét Fi-
losofa, i priveliko mnoxtvo, koyè biesce navar-
villo ù onij Grad nà izgledanye od stvári toli-

ko

Angeo Boxyi pri kàzaſce S. Dieviç çi.

ko novvæ, i cudnovatæ. Tadàſe prikáza sfetoÿ Dievicçi yedan Angeo Boxyi, i recce gnoy: Neboyſe, Kàtarina: Boogchieti darovatti nebesku Mudroſt, oſven onæ, koyuſi tij iz kgniga naucilla trudom tvoyiem: pridobittichieſc sfé ovæ Filoſofe: obratitichieſe i oní iſti, i mnozzi druzzi od puka nà vierru Iſukarſtovu, i vmrietichiesfi koliççi radi iſtæ Vierræ: à tij nayposli dobittichieſc korunnu od Mukkæ. Toliko Angeo recce, i vecchga nebi vidieti. Punna ſnaghæ, i vtiſcenya oſtà S. Dieviçça radi ovæ milloſti Goſpodinna Bogga. Mallo posli odvedoſceyu ná mieſto odlùceno od beſieddenya, gdì bieſce vàs puuk; tùtako yedan od Filoſofa nayviiednijyi; kakono rugayuchiſe, i izopaciviſci obraz recce gnoy: Yeſili tij onà, koya bezocnimi riecmi pſuyeſc naſce bogove? Yàſam onà, odgovori Katarina: premdà nebezocniemi riecmi, kakò tij govoriſc, pſùyem vaſce bogove; neggo pràviemi, i iſtinitiemi razloziemi káxem, dàſu neboggovi: Pocce Filoſof, beſiedditti sfietovniemi razlozieni od slavvæ, gnegovieh bogova, kàxucchi gnih imená slavna, koyiemi caſtè gnih Poeti Spievaoçi, govorrecchi, dà Iſukarſt nebieſce Boog yereye bio pribièn ná Krijxu; ter dàga niedan od gnegovieh Poétá, ni Filoſofá dærxàſce zà Bogga, alli koyu ſpomenu od gnega ciniſce ù sfoyieh pijſtnieh.

Razumnik Filoſofnayvri dnijvi beſieddi ſuprotgnoy

Pridobijva Filoſofa, i kaxe dàye yedan Boog sàmi.

À Dieviçça pritazumna sfè one krieve razloghe recené od Filoſofa, priobrati ſuprot gnemu, i vkàza, dà pò dobroy, i iſtinoy Filoſofij, i pò narávnieh razlozieh od mudroſti nemoggaſce, bítti, neggo yedan ſami Boog, Satvorittegl, i priviſcni vcinittegl od sfieh ſtvarij ſtvorenieh; ter dà boggovi, koyiemſe onij klagnahu, ne mog-

gahu

gahu bitti bogovi, budducchi onij bijli gliudi opaçi, pogárdni greſcniçi, i zlobnijçi prihudi, i od koyieh iſti ghih Poeti izgovarayu privelika nepoctenya, i zlocinſtva, I prem dà Poeti, kako taſcti, i maskarglivi caſna gnim immená dàvahu; à od Iſukarſtá niſcta negovorahu: niſcta ne magne Sibille, koyæ onij iſti caſtyàhu, kakò mladiçcæ prosfierglienæ Duhomi nebeskiem, biehu slavno beſieddilæ od Iſukarſta; i velè vriemena prie Doſcaſtya gnegova, biehu pijſálæ, dà on immaſce radi nenavidoſti, bitti vhichien, i vbièn nà Krijxu od ſfoga iſtoga puuka; i dà immaſce vskarſnutti, i vzijti nà nebesà, i ſuditi xijve, i mærtve nà ſfærhi od ſfieta: kazijvayucchi gnim mieſta ù kgnigah od Sibijlá tolikom biſtroſtyu, dá Filoſof ptie pun ohollaſti, i bezocànſtva oſtà ſmeteh, zaſtijdyen, i vrazumglien od ſfega ohoga, ſctò ſfeta Dievoyciça govoraſce. Yerbo onà beſiedyaſce s'toliçcie Velicanſtvom, i toliko ſlatkiem govorom, drágóſtyu, i milloſtyu nebeskom, dàſe dobrò poznàvaſce, dà onò bieſce poſsào Boxyi: tèr dà gnæ mudroſt nebieſce gliudska, neggo boxanſtvenna, ſuprot koyſe hitkore nemoggaſce atvatti. Oſtà zabuſcen Imperatur, i viddecchi, dà Filoſof gubgliáſce; zapoviddi oſtàliem, dága pomòggu, i dà izijdu, beſiedditi ſuprot Katarini: Sctò onij nehtieſce nikakore vcinitti: yerbo onij pridobíven Filoſof bieſce nayſlavnijyi meyu gniimi, nayrazumnijyi: i yoſctè, verbo razlozzi recenni ſfetæ Dievicçæ biehu ſfieh gnih ptidobili, i iſtinom vrazumili tiem nacinnom, dà neimahu, ſctò ſuprot gnoy odgovoritti. Takò ſfi koliçci innokupno tekòſce Imperatutu, dáſu bijli ſfi ptidobiveni ù ohomu Filoſofu, i gnih drúgu, koyi bieſce nay-

Sibille proro kovaſce od Goſpodina Iſukarſta.

obratiſce ſe ſfi oni pedeſet Filoſofa nà S. Vierru:

razumnijyi : i dá s'gnim iſpoviedahu sfi koliçci, dá ona Dievoyciçà iſtinu gouoraſce, tèr dá onì dò onoga dobba bijli bichu sliepi, klagnatiſce, kako boggovom, oniem, hoyi nebiehu iſtinom: i dà bieſce yedan ſam Boog, koyi yeſt Iſukarſt, iſpoviedan, i pripoviedan od Kararinæ, i od sfich gnih zaedno s'gnom iſtom. Nemoxeſe vierovati laſnò, koliko xeſtokò (cuyucchi to Máſſimin) raſærdiſe: à zàſcto bieſce barzecchiæ chiùdi, tùtako zapoviddi, dàſe vxexe yedàn velik ogagn, i naredi, dáſe vxeggu nà gnemu sfi onij Filoſofi. Budducchi ogagn oxexen prìd gnimi metnuſceſe sfi koliçci prid noghæ S. Katarinæ, tèryu moliſce placucchi, dà onà zà gnih Bogga molli, nekàim proſtij griehe, koye kako sliepi biehu vcinilli ſuprot gnemu: yèr prosfietglieni vecch gnegovom sfietloſtyu biehu pripràvni: primiti sfeto Karſtenye, i vmrieti radi Iſukarſta.

Imperatùr punggnij vaoſſudi, dà ſe vxeggu sfi onij Filoſofi.

Veſſelye S. Katarinæ.

Vztaddovaſe S. katarina veliçciem veſſelyem ù Iſukarſtu, viddecchi dà iſtina goſpodùye nad laxyu, i karſtyanska mudroſt nad taſctom Filoſofiom: i iſtini, i yedan piavi Boog nad kriviemi boggoviem; tèr dà onij gliudi, koyi prie immahu imme od Mudrieh, ſad biehu iſtinito mudri, ponixivſciſe Iſukarſtu, koyiye viecna Mudroſt Oçà Bogga xijvogati kako vriedni yunàçi, neboyàhuſe, ſarvvatti radi gnega, i zà gliubav gnegovvu xivot izgubitti vmarli.

Tadà sfetà Dieviçça ſniyucchiem, i gliubvenniem obràzzom razgovori gnih i vxexe im ſarçe beſieddecchi ovako: Znayte iſtinito, ò ſpametni Mudarçi, dàchie vaim Boog proſtoti griehe vaſce; pokle zà gnegovu gliubav vechie ſçicnite kraglia od nebba, neggo ovoga od zemgliæ

gliæ Vsionika: Bitticchie vam ogagn nà mieſto vodennoga Karſtenya, i ociſctitichie duſcæ vaſcæ, nekà pribielæ, i priciſtæ prikàxuſe prid lijçem Bogga xijvoga, gdì chiete príniti platu viecnu zà ovù kratku mukku; i krunnu neumarlu od toliko slavnoga dobitka çiecch malla trudda.

Veoma sfieh ovæ nebeskæ beſieddæ pokrie-
piſce, i ceſto cinécchi nà ſebi Krijx Iſukarſtov,
i immenuyucchi ſtokrat Yeſuſſa, metnuſceih
nà ogagn, gdì pridàſce duſcæ sfoyæ nà posfetil-
liſcte Boggu. Skrovito poslie bogogliubni kar-
ſtianni vgrabbiſce ona sfeta telesá, koya náyo-
ſce takò çiela, dà neimahu ni yedan vlas ma-
gne. Oviem cuddom vkàza Goſpodin Boog,
kolikomu vgodno bieſce bijlo posfetilliſcteſ,
koyemu ovi Mudarçi vcinilli biehu od ſebé: à
mnozzi poganni obratiſceſe nà sfetu vierru,
radi koyæ onij biehu dàli xivòt sfoy. Tkò ſad
neviddi ù ovomu dieſlu Mudroſt, mogucch-
ſtvo, i velicanſtvo naſcega Bogga viecnoga? Ka-
koye mudroſtyu yednæ Dievòyciçæ neyàkæ, i
slabbæ ponijxio oholle Filoſofe, i zaſrámio Im-
peratura; potiſctio viſſinu od sfieta; prosſietlio
sliepçe, i cinio, dà onij, koyi prie progognahu iſti
nu, buddu progogueni, i vbieni zà iſtu iſtinu s'-
velyem, i vxivanyem veliççiem.

Radi ceſſa oſtà pun ggnijvà, i yadovitoſti
Imperatur nevierni; tèr s'velikom xegliom (zá
obratit, illi zá gliubav, illi ſiſlom sfetu katari-
nu, dà posfetilliſcte vcinij bogovom) Odlu-
ci nayprie naſtoyati nà tò s'gliubexgliviemi riec-
mi; tèr kuſcati, yedà bi moggao blaznoſtie-
mù i obechianyiema prighnuti yako, i teme-
glitto gnæ ſarçe: Obechiàyoy ſtvari velikæ; go-

Filoſofi bieſce sfeti Mucceniçi; à ogagn neteghnu gnih tielesà cuddo.

Imperatur opet napaſtuyeS. Dievicçu nà caſtenye od boggova krijvieh.

vori-

voriyoy sceghglivom gliubavyu od Oçà, i iznayde sfæ vuhvosti, koyæ vzmoxe, zà obrátitiyu nà onò, sctò on hotiasce. Alli sfé tó bij zà ludo, i bez koristi: yèrbo onà biesce værlo, i yako ragnena ù sarçu gliubavyu sfoga prisłatkoga Isukarsta vierenika: Prihudi dakè Imperatur blago besiedenye promieni ù varlæ prietgnæ, i xestoko strascenye od mùká gorkieh, i nemillieh. Komu sfeta Dievicça odgovori: Cijni sfè, scto hochiesc: tvoyæ mukkæ prigliùtæ, kolikoti drago, imattichie sfærhu; à pláta moyà, i slavva birtichie radignih viekuvieçna: i vffam ù Bogga xijvogá, dà mnozzi domácchi tvoyì i od dvora tvoga, s'pomocchi moyom sahránitchiese; Ovò ona recce, á Boogyov vcinni tu millost. Nemogucchiyu dake Imperatur vhovanyem od liepieh riecij pridobitti, cijniyu sfùcchi golù, i biccima osctriemi od xijla volúyieh bitti xestokò. Pripoctennoy Dievicci nebi magna mukka, viddietise págu, i golù; neggo od vadovittieh karvnika biénye od dvieh sàta, illi ùrá, lúpayucchi ono tielo, i onu puut primehku, i biegliu od sniega, i od alabastra, ostavgliavucchiyu sfù kærvavu; i vzrokuyucchi ú puuku, koyi izglèdasce tó kærvnistvo, toliko pomillovanye, dà sfi kolicci plakahu. Strà-sce S. Dievicça toliko stanovitta, i snàxna, kakò dá bi bijlo tielo gnæ od mramora, prem dà vriella od kærvi, koyase iz gnega toccahu, ocittovahu, dà biesce od putti.

Liepi odgovor.

Muccenye S. Katarinę xestoko.

Angeliyu pohodde, à golubiç çayoy do nossi hranu.

Bij poslie ovæ mukkæ mernuta ù yednù tmastu tamnicçu s'velikom stráxom, i s'naredbom tvardõ, dàyoyse nedáde niedna stvar zà hránu: allivoy Gospodin Isukarst ù onò miesto sfedvanaeste dáná sfaki dan possijlasce Angele sfoye, dàyn pohodde, ozdravve, i razgovarayu: à yednù

golu-

golubiççu, koyàyoy donoſcaſces faki dan yeſtoyſku potrebnu zà prihránitiſe.

Pòge Imperaturiççа pohodittiyu ù tamniççi, cudecchiſe od toliççieh ſtvarij, koyæſe govorahu od gnæ izvarſnæ liepotę, mudroſti, yakoſti, i hrabroſti ù tarpglienyu od múká: poge s'gnom obnocch voyvodda yedan Imperaturov immenom Porfirio, s'gniekoliko voynijkà. Razgovoriſe Imperaturiççа s'Katarinom, i toliko yu obgliubi, i takò oſtà ragnena gliuyavyu gnæ, i Goſpodinna Bogga, dá primi S. Vierru, i ſfeto Karſtenye, karſtivſciſe i Porfirio, i dvieſti od onieh voynijkà, koyi ſfi obechiàſce, i pripràvni vkàzaceſe, vmriéti zà Iſukarſta, kolikratbi bijla pòtreba. A prem dà Imperaturiççа boyàſceſe od ſfoyæ slaboſti zà pritarpitti mukkæ: niſçta ne magne ſfèta Dieviççа razgovoriyu, i pokriepiyu zà podnieti ſfæ mukkæ, kadbiſe prigodillo, s'veſſelyem, i radoſtyu; govoreçchi gnoy, dàchieyoy, tadà bitti ù ſarçu Iſukarſt, i dachieyoy datti ſmàgu, i kreppoſt, zà pritarpittiih, à posli krunnu od neumarloſti zà plàtn ná nebeſieh.

Imperaturiççа obnocch poye k'gnoy ù tamniçcu; i karſtiſe onà i Porfirio s'dviſtibo ynijcimi.

V ovoy tamniççi prikàzaſe Goſpodin Iſukarſt Katarini ſfoyoy milloy Viereniçi, i recceyoy: Nemoyſe boyatti: yàchiu bitti ſtobom; nechiete mukkæ pridobitti; à kadà tij kreppoſtyu, i pritarpglienyem tvoyiem poteghneſc mnozzieh nà poznanye moyè, primittichieſc plàtu od viecnoga nadarenya. A tkò moxe izrieti oſtale razgovore gnih, i glibvennæ rieci.

Iſukarſt ſe prikàzagnoy ú tamniççe

Proſadſci dvanaeſti dan, cuyuçchi Vſionik Maſſimin, dà yoſctè bieſce xijva S. Dieviççа, i dàyoy pomagnkanye od hránæ toliko dànà, nebieſce vzelo xivòt, cijniyu, dovéſti prid ſebe; i viddecchiyu ne ſamo xijvu, dà i zdravvu, i s'iſtom liepo-

Imperatur hvali vu, dà pri yarri.

liepotom, i dijkom, koyù od prie immaſce, oſtà zablennut; i recceyoy milliem riecmi zà privaritiyu, dà on dobrò znadiaſce, kako onà radi krepoſnich gnæ izværſnoſtij doſtoyna bieſce Imperaturskoga Goſpoſtva, i radi onæ pridicnæ liepotæ bitti Kragglicça od sfieta. Poznà tùtako razumna Dievoycicça zàncicu vraxyu, i recce Imperaturu, dà ſciennu ne cinij od putenæ liepotæ, koya, kako Cviet venne, i ſahne; neggo dà liepotu od duſcæ ſcieni, koya vazda çavtij, xij vé; à tòye onà, koyu immayu ſféti nà nebbu. Bogga xijvoga caſtittegli nà zemgli.

Posli toga, i druzzieh razgovora, viddecchi pogganni Imperatur, dàyu priteghnuti nemoggaſce nà hotinſtvo ſfoyè niedniem nacinnom zapoviddi, dàſe ſtyorij yednà velika gráya od cetirtieh kólá punnieh cavalà, i noxá oſétrieh, tiem nacinnom yedno s'drùghiem ſaſtavglienieh, dà poſtavgliena nà yedno od gnih ſfeta Dievicça, à onò obrachiayucchiſe, budde gnà devicansko tielo oniemi cavliemi, i nóxijmi prioſétriemi ſtrahovitto izderàno, i raſiecceno.

S. katarina nà rotu, illi ko ioſvezana pomocch Boxyu od Angela primi.

Bij hrabrenna Dievicça privèzana nà yednò od onieh kòlà: pocèſce one ſlughe vboicçe obætati ona kolla; alli nebi od ſfoga prigràgoga Viereníka oſtavgliena onà ù ſrid ovæ mukkæ Etto cuddo veliko Angea Goſpodinnov tutako raztærghnu zavéze, i konoppe, koyiemi ona biefce privèzana; tèr oborivſci onu ſtrahovittu gràyu od kólá yednò od drugoga odkinnuvſci s'tolichom ſillom, dá oſtàſce mnózzi poganni vbiènì pribarziem obratényem: à onì, koyi xijvi oſtàſce, vijkahu velicçiem gláſom, i govorrahu: Velikye Boog od karſtyána. Koyèye ſarçe tolikò gvardo, koye nebi omehſcallo radi takoya cuda?

da? A Massimin biesce varliyi, i gorij, neggo Lav; i tvætdyi od mramora, i diamanta: i zàtò nek rémuse nisctar: pacè scienecchi, dà bitti pridobiven od yednæ nlayahnæ Dievoyçiçæ, biesce framotà sfovà, i od sfoga Gospostva; pocce izmiscgliati, i iskatti drughæ novvæ, i straschnìyæ mukkæ, zà dighnutiyoy xivòt.

Vzazná tò Imperaturiçça, i nemoggucchi vechie tarpietti plamen, koyi gnoy goraſce ù sarçu, poge k'Imperaturu: pokáraga primudriemi riecma radi tolikæ nemillosti, kome muccasce sfetu Dievicçù, i ostale karstyanne: pripovie-dayucchi, daye i onà karstyanka, i pripravna vmrieti zà Vierru Isukarstovu. Izijde izvan sebe, kako mahnit, prihùdi Massimin, i odaghnávsciyu iz prid sebe, zapoviddi, dàvoyse sissæ odriexu; à paka gnoy, i Porfiriu s'dviestij voynijka gnegovich, koyich biesce cúo, dàsose karstilli, daimse sfiem glavæ odsieku. Takòse ispunni, scto S. Katarina biesce prorokovala prihudomu Imperaturu.

Imperaturiçça pokára muxa Imperatura od nemilosti, i bij muccena

Odhoddecchi nà smart Imperaturiçça, ponijxeno, i glinbvenno priporúcise S. Katarini, kovayoy recce: Neboyse: povdi vesselo; Boog ve s'tobom: s'Boggomchiesc kraglievatri ù vieke blaxéna, i neumarla. Tutako odvedòsce vu sasfom onòm srecchnom druxbom ne tolikò nà smart, koliko ná slavnà vráta od xivotà neumarloga; kova imse otvorisce, kadim glavæ cassom odsiekosce, koyæchie bitti viecnó slavvom okrúgnenæ: à S. Imperaturiçci prie i sissæ òdrizasce.

Poslie mahnitti Vsionik rasærcen, kako pàs, zapoviddi, dàsc i S. Dievicci Gospodska, i prirazumna gláva odsiéce, kovu mallo prie biesce dostoynu súdio od kragliévskæ korunnæ. Pro-

gláſena, kako bij nemilla oſſuda Vſionikova ſuprot ſfetoy Dieviççi, skuppiſe vàs Grad nà mieſto od ſmarti (gliudi, i xenè, Goſpodà, i Goſpoye mladicchi, i Starçi) gdì imaſce bitti vbiè-na. Mnozzi viddivſciyu plakahu; à onà veſſela, i punna ſarcannæ raddoſti prilicna ù obrazzu yednomu Angelu Serafinu, podighnuvſci occi dievicanskæ, i rukæ k'nebbu, recce.

Priliepa molitva S. Katarinæ prid ſmarti.

Slavvati, i hvala Boxe moy gliubvenni, i pridraghi Obranittegliu duſcæ moyæ, zà neizbroyna milloſardya tvoya, koya miſi ſfaki càs ciniſo, à navlaſc zà ovò ſadaſcgne, kadàme cinijſc, dà ti buddem doſtoyno Posfettiliſcte: primi Goſpodinne moy tielo moyè; nà darti xivot moy: Evoti ſfà kolika kærv moyà, dàſe prolie nà caſt ſfetæ vierræ tvoyæ, kako yedàn zaklad on moyæ ſarcannæ, pravæ, i ciſtæ gliubaví. Zagarli Yeſuſſe moy prislatki, duſcu moyù ciſtu i neoſqvargnenu; à nedopuſti, dà tielo moyè oſtanne ù rukah od ovieh neviernieh karvnijka. Molli yoſctè Goſpodinna, dà ſfi gnæ gliubittegli, i koyiſe gnoy priporúce, i gnu nà pomocch zovù ùgnih potrebah, buddu vsliſcani od gnega, i ſfè iſproſſe, ſctò proſitti boddu, zà gnin ſpaſſenye: tèr dà prosfietli vas oni puuk, koyi ondì ſtáſce, i poteghnegà nà ſfoyè poznánye, i gliubav ſfoyù.

Glàvayoy bij odſiccena, i mliko nà mieſto ka rvi izijde.

Dovarſcivſci onà molitvu, yedan od onièh vboiça podighnu ruku, i màc, tèrvoy odſiece slavnu, plemenitu, i Goſpodsku Glavu doſtòynu vechie Ráyskæ slavvæ, i xivotà neumarloga, toccecchiſe iz rannæ dievicanskæ pribielo mlieko nà mieſto çervenæ.

A nekà priciſto gnæ tielo neoſtanne ù ghnuſnieh rukàh onieh vbóicina poganskieh, kako

onà

oná biesce od Gospodinna Bogga prosilla, Ange Angelitie
li Boxvi odnessoscega nà planinnu immenom lo vkopa-
Sinai, i ondiga vkopàsce; à iz gnega izhoddi ye- sce, iz ko-
dan sook mirissan, i mogúcch ozdraviti sfaku ga miris,
nemocch. Posli gnékoliko godisctà sagradioye i soko zà
ondì Yustino Imperatur yednù priliepu Car- ozdrav--
qvu, i Monastier, gdise castij sfeto isto tielo. Po- glienye
ctovani Otàç Petar Ribadiniera nà sfærsi od izhoddi.
gnæ xivotà vpijsa ovu molitvu: O Prislavna
Dievicço Katarina, i prislatka viereniço Isukar
stova; Vceniço nebeskoga Naucitteglia, i Nau-
citteglico od Filosofa, i Razumnijka Zemal-
skieh, pridobitteglico od mukà, i od Vsionika,
izgled od Dievica, hrabrost od Muccenikova; à
ù xivotù, i nà càs od smarti millovana od Bog-
ga. Koliko dostóyno bij, dà iz vráta tvoga izij-
dæ pribielo mlieko nà miesto kærvi, zà ocirto-
vati sfietu billochiù, i cistochiù dievicanskæ du-
scæ tvoyæ? I dà isti Angeli sijdu doli s'nebba, i
vcinè tielu neosqvargnenomu, i pricistomu
vkop rukami gnih, nà istoy planini, gdíse bie-
sce prikazao Boog, i dao zakon sfoy Moizessu.
Vxijvasc sadà priciста duhovna zagarglienya, i
raskoscæ od tvoga prislatkoga Vierenika: pri-
millasi vecch'Korunnu radi tvoyæ dobitti; i bez
straha vxijvascyu. Spoménise od nàs tvoich
slúga gliubvennieh, kovi yoscter arvemose, i
prossimo pomocch tvoyù, nekà pò izproscenyu
tvomu sliedimo sarcano tvoyæ krepposti; po-
marzijmo pútennæ blaznosti, opaka obijtanya
od sfieta, i napastij sfæ, koyiemi nas vrag neci-
sti progonni; ter slavnom dobitti od istoga sarça
nascega vzijdemo nà nebbo, gdise tij nahodisc; i
vzmoxemo, vxijvati Bogga xijvoga, koga tij
vxijvasc ù viecnoy slavvi. Amen.

Bij Mucceenye S. Katarinæ nà 25. duadesset i pet Novembra Miesseça ù godisote Isukaristovo 307. trista, i seddam. Pijsaoçi Garki vcomayu slavve, i immenuyuyu Veliku Katarinu: yèrbo privelikæ millosti, i blagodarstva pò gnæ molitvah od Gospodinna Bogga izprossisce; kadà dobisce sfetù Zemglin: à yedan od nascæga Reda Otàç Matteo Radero ù libru sfomu ù komu Letaniæ od sferich; i Imme S. Katarinæ suprot Poluvirnikom Luteranom bràni, velikæ stvari, i cudnovatæ pohvalę nà gnę slavvu napijsao vest.

Sla-

va Bogu.

XIVOT SFETÆ BARBARÆ Dieviççæ, i Mucceniçæ Nikomedienskæ.

PROSINAC: DECEMBAR.

GOſpoduyucchi Maſſimin ù Iſtocnich Darxavah bieſce ù Nikomedij gradu yedan plemenit vlaſtelin roddom, i ſfietovniem blagom bogat, Immeniom Dioskoro, coviek fardittæ, i varlæ chiúdi, veoma prighnut nà caſténye ſfoyich pogannich bogova. Ovij immaſce yednù sámu kchier Barbaru immenom; zamiernæ liepoſti i krepoſti; à chiúdi velè razlikkę neggo biesce chiúd Occina. Boyáſcese on, dàyu zà xenú neproſſi koyigodier neværiſtan: takòyu zatvori ù yedàn ſfoy turran; gdie onà doſta liepo pribivalliſcte immaſce: nekà do ſieko od ociyu glinçkich,

Nà 2. Decembra.

Otàç yu zatvori ù turrán.

budde i dalekò od sfakkæ ne draghæ poxudæ. Obesseliše sfeta Dievicça veoma radi ovoga zatvorra; Erbo sarcanno Cittochiù glubgliasce, ii posctenye sçieghasce; à draga gnoy biesce samochià, i xivòt miran: yoscter er biesce dalekò od sfietovnieh i rasctich tlápa. Ovdì onà moggasce slobodno sastiem sarçem razmiscgliati raskoscæ nebeskæ, i tascținæ zemalskæ, i sfà stvorenya Boxya; à nayvechie Velicanstvo istoga Bogga sfoga stvoritteglia.

Dievstvo zavittova Gospodinu Boggu.

Bij toliko zamierno ouo, sctò ù gnę sarçu Gospodin Boog diellova ondì, dà onà temeglitto odluci, xijvieti ù Cistocchi, i cuvati dò smarti Cviet neproçiegneni sfoga Dievstva: posfetise Boggu, i vzze zà sfoga Vierenika Gospodinna neumarloga Isukarita: potlacivsci, i pomarzivvsci sfæ raskoscæ, i radosti telesnæ.

Nechiese Vierriti.

Pocèsceyu ù Oçà gnekolici Plemeniti Gospodicicchi prositri, kovieh on gnov propovidivsci, nastoyasce okolo gnæ, dàse vierri. Recce onà Oçù, dà nebiesce razlog vdattise zà coviekka vmarloga, immayucchi onà vechie vierenika neumarloga. Vmuknu Otàç tadà, i namisli, otijti gdigodir dalekò zà gnekoliko dána: vzdasceše, dà chiese mallo pò mallo onà prighbuti, i pogodittimu. Cijniyoy, sagraditi yednò liçpo miesto, gdiebise mogla kupati, i vmijvati; à ù gnemu dvà prozorra radi sfietlosti suncannæ; i dielise iz sfoga grada: daleko prijva velè, i velè dána.

Sfeti xivot gnæ.

Sijde yednoim sfeta Dievicça, dà viddi kupallo, koyéše gráyasce; i zapoviddi, dàse vcinij tretti prozor nà cast sfetoga Troystva; à ne dva sama, kako biesce gna Otàç narédio. Ovdì onà prolivasce iz ociyu sfo[illegible]ch rieku súza, koyæ

paddahù

paddahù ù onij ſtudennaç, kako privriedni biſſer: priſtupi k'yednoy kameniçi izdubglienoy od mramora, i vccinivſci nà gnoy zlamen sfetoga krijxa parſtom sfoyiem, oſtà tiem nacinnom zapecachien nà mromoru bilyiegh slavni, kako nà primehku vosku, cuddecchiſe sfak, tkogodbiga viddio: à sfi, koibi ù onò kupallo vliezli nemocchni, i nezdravvi, iziſclibi tutàko ozdravglieni.

Posli viddecchi S. Dievicça Occine Idole', illi kijpe poganskieh bogova, koye bieſce ondi gnæ Otàç namieſtio, s'vzdiſſanyem, i yaukanyem velicçiem, i xalloſniem, popgliuvàih, i recce: Prilicni, dà buddu vami sfi onezzi, koyivamſe klagnayu, i darxévas zà boggovei, i vzdavayuſe ù pomocch, i milloſt vaſcu.

Doge domà iz puta Dioskoro; nage tretti prozor, nenatedivſci on neggo dvà; i zapecachien sfeti krijx nà onomu mramoru. Hotti on od gnæ iſtæ vzaznatti vzrok od sfega. Nepripaddeſe niſcta onà, ocittova sfè iſtinito, i poccemu pripoviedati Vierru Iſukarſtovu, i Otàynos Prisfetoga Troyſtva: reccemu nacin od naſcega odkupa, koyiem nàs bieſce odkupio ſijn Boga xijvoga Boog i Coviek Iſukarſt nà dærvù od krijxa, cavliema pribièn, i ſmarti vbien. Nemoxeſe vierovati, kolikoſe raſerdi Dioskoro, cuvſci ovæ beſieddæ, koyiemi pozrnà, dàye Barbara karſtyanka, i daſe zà tò nie htiella vdatti: yoſtè radi caſti sfoyieh boggova, i zà neizgubitti privelikko blago, akòbi tò vzaznò Ceſar, púſtij vzdu xivinskoy, i ſærdittoy sfoyoy chiùdi; à zaboravivſci, dàve Otàç, vhvatti mac nemilli, dà gnim kchier sfovù yednijnu probodé. Allimu onà vttece iz prid ociyu s'pomocchi Boxyom: er-

Oçù pripovieda Vierru Iſukarſtovu.

Nemillos Occina; à pomocch Boxya.

boyu hrågnasce Gospodin Boog nà velè vechie dóbiti, i slavvà: nisćta nemagne tarcécchi on zà gnem, i dostighnuvscivu vecch', dàyu macém probodé, otvorise gnoy tutako yednà velicka stijna cudnom sillom Boxyom, komuye sfakko stvorenye posluscno osven sfoyvoglnoga coviecka Takò Sfeta Dievicça cassom krczagnu pògge; à stijnase opeta syedini, i stisknu. Nisćtase poganni Otàç (videcchi tò cuddo) neutaxi, tvaryij od istæ stijnæ: pacek cuvsci od yednoga pastijra, kciyu biesce viddio, dà biexij, sliediyu barziem postupanyem; i stighnuvsciyu, kako gliúti Lav., poccevu lúpati rukàmmi, i nogammi; i zà kossæ vhitivsci smúçayu pò osćtrieh draccah, i stijnah: pakayu ù yednù kucchinu zatvori, i stavivsci dobrù straxu, vrata zapecatti. A zà ossetitise suprot gnoy yosc vechi ', i zà vkázati vechiu cast, i pocitanye prema sfoyiemboggovom necistiem, zapoviddi, dàyu odvedù prid pristolye Marciana Vladaoça, davayucchimu on sam naznanye, dàye Barbara karstyanka, i mollecchiga, dà suprot gnoy zapovidi Cesarrovæ ispunni, vcignenæ nà poghibio od karstyana.

Cuddoza mierno.

Bij toliko nemilla, i xestokà Ocinna sarditcost, dà hotti, dà muse zakune vladavaç, dàyoy nechie prostitti; neggo dàchieyu toliko osćtriem muccenyem izstuyiti, dokleyu mukkami vbiè, i satre. Siedécchi dakè Marcian nà pristolyu od suda, dovedosce karvnijçi nemilli sfetu Dievicçu, kako vúzi ovcicçu: pocceyu vladavaç blaghiemi, i slatçiemi riecmi nagovárati, dà odmetne vierru mahnittu, i tasćtu. Alli na ge on sarçe s. Barbarç yacce, i tvarye od pritvardoga mramora: cibo onà oruxana Duhomsfetiè pridobij-

Nàsudyu vodde, i mucce.

vasce

vasce sfæ sillę pakgliesinę. Priobrati tadá on blaghæ, i slatkę besieddæ ù xestok ku sarditтost. Zapoviddi, dàyu golù sfukú, i sprebijyayu voluyskimi xillami, à pake odtijrayu sfærannæ dievicanskæ putti osctrom kostreti. Ostá takò oderta, dàse odasfieh strànà vriella karvi toccahu.

Metnusceyu posli toga ú tamniccu, gdìsegnoy ò pònocchi prikàza Isukarst ù privelikkoy sfietlosti, prosfietlivscise onà tamniçça vechie, neggo dàbi ù gnoy bijlo isto sunçe: napunni gnæ sarçe neizrecenna raddost, slatkost, i vesselye. Diggoscoyoy prislatkæ tieci kraglia od slavvæ sfú bollest prigliùtich ràna: bij ozdravgliena, kako dà nie bijla ikadar nà gnoy niedna ranna. Bij opèta zautradan sfeta Dievicça odvedenà prid Marciana, kovi kadyu viddi takó zdravvu, i cittavu, ostà zabuscen, i kako izvan sebe, govorecchi dàsi ovo cuddo vcinilli millostivi bogovi gneggovvi: pocceyu opeta, premdà zàjludo, nagovarati, dà onà poznade millost, i ozdravglienye onò od gnegovieh boggova, i dà ih castij, i proslavvi. Odgovorimu onà slobodno sctósse pristoyasce, dà onà biesce bijla ozdravgliena od Gospodinna sfemogùchiega Isukarsta.

Gospodin Isukarst prikazase gnoy.

Varlose nà tó raserci Marcian, i zapoviddi dviem karvnijkom snaxniem', i hrabrenniem, dáyoy gvozdeniemi grebenicmi izderru, i izderanæ bokove xeggu gorucchiemi lucevinami: posli vechie krat pò glavi lupnu yedniem gvozdenniem mlatom. Obratila biesce S. Dievicça occi sfoyæ, i sarçe knebbu ù fried ovezieh xestoccieh mukkah, i gliubvenno razgovarascese s' Isukarstom Vierenikom sfoyiem.

Muccena ye oper xesto ko.

Ah moy dobri Yesusse ocittó viddisc vnutargna sarça moga: tij Znàsc bistro, dàsam ù tebe

Molitva gnæ liepa

yà poloxilla sfè moyè vffanye. O Boxe moy Gospodinne nedighni od mene tvoyu primogúchiu desniççu: erbez tebe yásam slabba i neyaka; à s'toboinsam sfemogúchia.

Sisçgnoy odrizasce

Rasercen Vsionik zapoviddi, dáyoyse odrixu osctriemi noxiema obbæ dvij sissæ Dievicanskę, sctò gnoy vztokkova xestokku bolless, premdà sfè tò vessélo onà podnoscase zà gliubav Isukarstov, xúdecchi yosc vechie tarpitti. Zatò cesto prossásce pomocch Boxyu, i s'Daviddom kragliem govorasce: Neodvrati Boxe moy od mene tvoy obraz, i nedighni od mene Duhasfetoga tvòga. Zapoviddi simardecchi Vsionik zà pristra sciti, i osramotitti sfetu Dieviççu (zastidivsci tõ pogardom sramotnom sfæ ostalæ Dievovciçæ karstvanskæ) dàyu vodde golù, i nagupò vlliçah opchiennich; i zaedno dàyu xestokò biyu tvardiemi biccima.

Molitva liepa.

Zastidise Poctenna Dieviçça zamierniem nacinnom, i podighnuvsci occi put nebbe takò recce. O kragliu, i Gospodinne moy pridraghi, koyi pokrivasc tvoyiemi oblaçiemi nebesà, à zemgliù nocchniemi tminnami budditi millo, i drago pokritti nagost, i golotignu tiela moga, nekà poganske occi od neviernoga puka neviddega, i neopsuyu sfeto imme tvoyè. Vslisci Millostivi Gospodin gnæ molitvu dostoynu, koyi neumie slugam sfoyiem zanickati onò, sctò onì ù nevogliah sfoyich od gnega prosse: pokri dakè tutako pricisto tielo gnæ cudnovatom sfietlostyu, ka ko yednom duggom sukgnom od glavæ dò pétæ: takò dayu poganni nemogosce vditi golù.

Operayu povedosce prid pogannoga Vsionika, koyi viddecchi gnæ temeglitost ù vierri sfetoy, zapoviddi, dàyoyse glava odsiécc. Gleddasçe

neïnilli

nemilli gnæ Otaç sfà ova muccenya : vxijvaſce, dàſe gnæ karv prolijva , i dàye onako xeſtokò muccena : pabek ſe vccini xeſtocijyi od divyich ; vierij: Molli Vſionika, dàmu slobodno gnu pri-
Occina nemilloſt

c'à, neka on ſam kchier sfoyom rukom poſièce, i vbie. O ſarçe Occino gdíſi otiſclo, ò paſye ſarçe, i gorre? Bijmu dopuſcteno, ſcto prossasce Odvedoſcevu izvan grada nà yednù glaviççu, gdì sfeta Dievicça kleknu, i vccini molitvu bogoglivbnu Goſpodinnu Boggu , zahvaglivyucchimu ; ervu biesce dovéo nà onij càs , imollecchiga , dà vzhochie darovatti sfæ milloſti , i dobra sfakka onezziem, kovibi ih ù gnæ Imme proſilli.

Doge tadà yedan glas iz neba, koyi gnu zazijvasce nà primglienye od viecnæ krunnæ , i obechiavasceyov, dà chievoy birti darovano sfè, scto biesce prosilla, Tutako prighnu onà sfetè i slavnu glavu prid nemilliem Oçém: à on podighnuvſci proklerom deſniççom brirki mac glav gnoy odſiecce, zamiernom nemilloſtyu, i pasyiem ſarçem.

Milloſt iſproſi od Goſpodinà gliubo vnikom sfoyiem.

Alli nekàſe viddi ociſto pravda sfemogúchiega, i xijvoga Bogga, neceſni, i nemilli Dioskoro Occina immena nedoſtovan , buducchi sfetoy kchierri sfovoy glavu odſiekao , veſſegliáſce, i ù ſebi vxijvasce ; er ſe bieſce ſuprotiva gnoy oſsétio , i vcinio od gnæ posfetilliſcte ſimardecchiem neboggovom sfoviem : vrachiaſce ſe on domà iz onæ glàviççæ i tutako pravedni ſuud Boxyi padde nà gnega otvardnuta ù griehu : iznenadke çaſſom groin i trisk praſnu, i nà mieſtugu ſmartyu vbbi. Drugghi trisk mallo posli ſatarisà nepravednoga Sudça, i Vladaoça, nekà onako, kako biehu bijli yeddini ù zlovorſtvu nà zemgli, takò i buddu pò ſrid dnà od zemgliæ ù paklù

Dioskorá i Marciana dvatri ska vbiſce

mukkami zaedno mucceni viekom : Bij vbienà s'Blaxenom Barbarom drugga sfetiçça immeno Giuliana, koya (viddecchi s'kolliççiem vstarpglienyem, i vesselyem S. Barbara podnoscasce xestokkç mukkæ; kako biesce razgovarana od Gospodinna Bogga: dà ò tamniçci od sfieh tána bij ozdravgliena) odluci slieditiyu tiem nacinnom ù Vierri Isukarstoy, dàse ocittova slobodno; nitise vzboyà od pogannoga Vladaoça. O viyu cijni, vhittiti, i biccima varlo izbitti; posli odrezavsciyoy sissæ, zapoviddi, dàyoyse glava odsicce zaedno s'Barbarom sfetom: takò zaedno primisce krunnu od mukkæ, i viecnu slavvu.

S. Giulia bij gnæ druga.

Telesà sfeta ovieh Blaxenieh sfetiça vzze yedan dobar karstyanin immenom Valentinian; vkopà ih nà yednomu miestu Gelaso immenō, i pievva nà gnih cast, i slavv sfetæ piesni, i Salme: gdì Gospodin Boog nà proslavglienye gnih mucenstva cinij cuddesà velikka.

Bij sféta Barbara muccena nà 4. cetirri Decembra miesseça, kadà progognasce karstyanne Massimin Vsioniek, Napijsalisu gnæ Mukku sfeti Ivan Damascen, i Arsenio, od koyiehyu isspijsasce Pettar Gelasino Protonotar Apostolski, i Frattar Lovrinnaç Surio Certusin: i sfi Martirologij Latinski, i Garcki, koyi S. Barbaru zovù Prisfietlu Mucceniçu. Pijsaoçi yednì govorre, dàvuye naucio nauk Karstyanski, i sfeto Pijsmo Origen Veliki Boggoslovvaç.

S. Barbara posobbita yest Branittegliça suprot grommom, i triskovom koyiemi hotti Gospodin Boog satarisatti Marciana Vladaoça, i gnæ Oçà, vboiçe ovieh sfetijçà. Cudnovatase stvar i pomocch zgoddi ù godisete Isukarstovo 1446. tissucch cetirri stottinæ ceterdesset i ossam. Na-

Cudnovata stvar

hoya-

hovaſceſe ù Gorkomu gradu od Olandiæ yedan dobar, i bogat karſtyannin immenom Enriko Koch. Spáſce ovij ù occi sfetkovinæ S. Aguſtina trudan: prilliepio bieſce voſctannu sfiechiççu; padde ovà nà slamniçu, vxexeyu, i s'gnom sfù kucchin: yedvà on s'yedijniem ſijnom Andriom vttece nà dvor. Operta zlamenovavſciſe Krijxem sfetiem vliezze ù gorucihu kuchiu, yedàbi kako moggo izvaditi pineze: prie neggo vliezze ù kamaru padde sfà kuchia okolo gnega: viddiſe on tadà ſtid oggnennæ ſmarti: xegguga xijvi plameni; niſcta ne magne vechiaga mukka muccaſce od viecnæ ſmarti: er immaſce vmrieti bez sfetieh Sakraménata. Immaſce obicay, sfakki dan priporucevattiſe s. Barbari; takò yu ovako pocce molitti: O Blaxena Barbaro Muccenicço Iſukarſtova prisfeta, pomozìme ſiromahha dà ne vmriem ovdi ù griesieh. Molì Goſpodinna Bogga, dàſe duſca moyà bez sfetæ Iſpoviesti, i bez prisfe toga tiela Iſukarſtova noedijli iz tiela vmarloga.

Obicay sfeta.

Turako doſpivſci on molitvu, prikazamuſe S. Dievicça, ù onoy priliççi, kako vpijſana bieſce ù Carqvi: vdunnu skutom sfoyem xeſtokke ognnenne plamene: izvede gnéga kroz ſtrehhu od kuchiæ; primieſtiga nà ſtranu slobodnu od ognà, i reccemu.

Boxyuſi pomocch pò menni proſſio; bittichieſc xijv dò zoræ molitvom moyom: Iſpovieſe, priceſtiſe, i prjimi Vlye sfeto. Rekſci ovæ rieci sfeta Dievicça vecch'ſe neviddi. A Enrkio vas izpecèn yedvà ù kchierrinu kuchiu poge: Crievamuſe, i koſti odasfud vidyahu; ſtrahovittaga ſtvar bieſce gleddati. Pripovidaſce on sfemu puku cudnovatu millos i pomocch S. Barbaræ, i sfè ſctòmu bieſce rekka. Mnozzi viddecchi, tijenc-

Sfete Sakramente nà càs od ſmartí.

chi rukammi oggnennæ rannæ, pocéſce ſlavviti Goſpodinna Bogga, i ſfetu Dieviççu. Dake primiviſci on ſfete Sahramente veſſeliem glaſſom recce.

Molitva nà càs od ſmarti.

Goſpodinne Iſukarſte primilloſtivi Boxe moy, koyik mene nà xeſtokomu krijxu tvoyoni privriednom karvi, i prigliurom ſmartyu odkúpio, pomilluy mene: Etto ù rukę tvoyæ priporucúyem duſcu moyù. Dopiviſci, izdahnu.

Razlog hochie, dàya neproputti ovdì napi ſati priveliku ſçiennu, koyuy e cinio od caſtenya, i od molittava mogucchich prid Goſpodinom Boggom ſfetæ Barbaræ, Blaxenni Stanislao Koſtka Pogliak od Reda Druxbæ Ieſuſſovæ velik ſluga Boxyi. Ovi Blaxenni meu oſtaliemi ſfetiemi, i ſfetiççami ſfetu Barbaru pocijtaſce oſſobbitiem caſtenyem: bieſce yu on obro zà ſfoyu braniteglicu, i patciçu: Doſtoyniem nacinnom, er kako s. Dieviççu gnæ Otàç dò ſmarti bieſce progonio; takò gnega muccaſe, i progognaſce brat gnegov, nekàbi gnoy on sliccan bio, i priliccan.

B. Stanislao S. Barbarę gliubovnick.

Blaxeni dakè Stanislao bieſceſe razbolio ù kucchi yednoga poluviernika ù Becu Gradu Vgarskomu, gdiſe vcaſce kgnigghæ. Vzboyàſe, dà ondì neumre bez ſfetich Sakramenta; à brat muſe zà tò niſcta nehavaſce: neímayucchi ongliuçkæ pomocchi; pocce proſitti pomocch nebesku. Ma lo dam prie bieſce proctio ù xivotú ſfetæ Barbarę cudnovatu millоſt, koyu od S. Dieviççæ bieſce primio Enriko Kock recenni: punnebeskoga vſanya pocce molitti Prisfietlu Dieviççu, dàbiga poimgla ú toliko velickoy potrebi. I Etto ò ponocchi (zamietna millоſt) viddi ocitto ocima ſfoyiemi ú velikoy ſfietloſti ſfetu Barbaru, i dva Angela dà vliezzoſe ù onò kamatu,

ru,gdì on lexasce, i noscahu Ostin posfechienu, tò yes, Tielo Isukarstovo: pristúpisce oni k'odrù, i pricestisçega punna xegliæ, i gladna od kruhha nebesko, poklonivscise prie on ponixenstvom pridubocìem, i neizrecennìem vesselyem Boggu duscæ sfoyæ, i Gospodinnu xivotà sfogga, i spasenya.

Primiusci on ovu posobitu millost od S. Barbæ, zaklad od xivotà viecnoga, nemocchse vccino toliko texa, dàga liecniçi zà martva ostavisce. Obesseliga vcoma ovi glas od smarti, bivscise vec ch'pripravio nebeskiem brascnom, dà putuye. Lexásce daké on, kako martav. Tutako muse ptikáza Prislavna Bogoroddiça s'prislatkiem Yesussom nà ruçi, i zà napunnitiga sfetiem nasladyenyem, i obesselittiga vele vechie, polloximu istoga Iesussa dieticchka nà gnegov odar. Viddecchi on sfoy odar boxanstvennìem çvietyem nakichien, ne samo primi neizrecenno vtiscenye ù dusci sfoyoy; pacek mu ostà i tielo cudnovato zdravvo. A kragliçça nebeska k'milosti millost priloxivsci, od hoddecchi posobito recce-mu: Ostavvi sfiet, i vliezzi ù Red Druxbç Yesussovæ. Takò on vccini, gdì sfeto xivivsci, sfèto i vmri prie neggo dovarsci Noviçiat.

Buddimo dake i mij sfi koliççi sarcanni Castit tegli, i gliubovniçi ovæ slavnæ S. Barbaræ, akóchiemo mnogghæ milosti, i xivòt viecni isprositi od Gospodinna Bogga. Slava Bogu.

XIVOT

Nà 13. De cembra.

SFETÆ LVCIÆ Dievicçæ, i Mucceniçæ.

SFetkúve sféta Máyka Carijva nà 13. Decembra Miesseça sfetkovinu slavnæ S. Lurciæ Dievicçæ, i Muccenicç, kova seye rodilla od Plemenitieh, i bogattieh Roddittegliá ù Sirakúsi Gradu od Siciliyæ. Bij onà karstyanka od dietinstva sfoga, i prighnuta nà sfako diello kreposno, i bogogliubno; à navlasc nà sahragnenye od cistochiæ, u duści, i ù tielu sfomú. Takò vccini zaviet viechi Boggu od çvieta Dievicanskoga sfoga. Biesceyoy Oràç vunto; à matti Ettiçia imenom, suprot hotinvu B. Dievicçæ, obechiàyu zà xenù yednomu Vlastelicciehiu mladu; i glavnomu, ptem dà Poganninu: alli B. Lucia prodi-

Rodbina i Zaviet od Divstva Boggu S. Luciæ.

glij vasce sfeyer viencanye, i iskasce prigoddu zà razværcchi vierrenye. Cijni Gospodin Boog, dàyoyse prigodij oyo. Vpadde Matti gnæ Eutiçia ù yednù duggu, i tescku nemocch od fætdobogliæ, i otyorenya od kærvi, koyáyu mucci cetirri goddinæ, nenahodecchise ni lieka, ni liecnika niednoga, koyibiyu moggao izlieciti.

Lechiásce pò sfòy Siciliyi slavni glàs od B. sfetæ Agatæ Dievicçæ, i Muccceniçæ Prisfietle, koyà ù vrième od Imperatura Deçia biesce bijla muccena radi vierræ sfetæ Isukarstovæ ù Kataneyi Gradu, koyiye okolo ceterdeset mijrà daleko od Sirákusæ. Çignásce Gospodin Boog nà grobù S. Agatæ mnogga cudesà, y dohoyasce puuk velik odasfieli Istrána, zàisprositti zdravye, i innæ millosti od Bogga pò gnæ molitvah. Sfiet tova B. Luçia Matter, i nagovoriyu, dà poge ù Kataneu, pohoditti tielo S. Agatæ, gdichie istini to isprositti Boxyæ millosti, i zdràvye: poklisu sfç liekariæ bezkorisnæ bijlæ, i tasctæ.

S. Luçia idde s'matrom nemocchnon k'S. Agati ù kataneu.

Vpútiscese ù Kataneu Grad, gdi vliezosæ ù Carqvu S. Agatæ: metnuscese blijzu gnæ grobà nà tlè, i vciniscе duggu, i bogogliubnu molitvu, mollecchi sarcanno, i veoma placcucchi, dàbi S. Agata ù ovoy potrebbi pomocch, i zdravye Eutiçiyi od Bogga isprosilla. Zadrijma slatko nà molitvi S. Luçia, i prikázayoyse ù snì S. Agata sfá drisfietla, i bogatto obuccena, sadrúxena s'mnoxtyom veliçiem od Angela, i vessellie obyàvi ù obrazzom recce gnoy: Sestro moyà pridrága snù S. Lu Luçia, i Dievicçço Boggu posféchiena, zascto cij matte od menè prossisc onò, sctò tij tutako moxesc, darino ozdravatti Matteri tvoyoy, koyusi tij pomogla vec- avgliench', i dálayoy zdravye? Kakonoye Katanea yc.

S. Agata

Grad móy bio proslavglien pò menni: takòchie pò tebi bitti prosfietgliena, i vzvijſcena Sirakuſa Grad tvóy. Yèrbo ràdi Dievſtva, i Ciſtochiæ tvoyæ pripradilaſi doſtoyno pribivalliſcte Iſukarſtu ù ſarçu tvomu, i vcinillaſiſe Carqva Duhasfetoga. Probudiſe B. Luçia nà ovæ rieci, i recce Matteri: Mayko moyà, vechie ſi zdravva. I takò iſtinom bij: Takò obbe dvij Boggu, i Sfeta Agati zahvaliſce s'veliççiem veſſélyem.

Gliubav od Dievſtva.

Vrativſcíſe domà, pocce molitti B. Dieviçça Matter, dàvoy negovorri nikadar od Vierenika, ni od vierenya putenoga; i dàyoy pridade pærcchiyu, (koyu matti ſhotiaſce datti vierenika vmarlomu) nekayusáma daruye nà sluxbu sfoga nebeskoga, i neumarloga Vierenika, koga onà bieſcæ izabrala; i prigarlila. Mucno bij Eutiçiyi, oſtatti bez sfoyæ pratexi, i zà xivotà sfoga dattiyu; takò pocce, kchier molitti, dà pocekka tò vcinitti, dokle onà zatvorri occi, i primjne iz ovoga sfieta: i dà pò gnæ ſmarti, vcinij, ſctòyoy vzbudde drago. A sfeta Dieviçça odgovori gnoy, dà nie primgliena toliko zaduxbinà, illi almuſtvo Boggu, koyaſe pò ſmarti cinij; koliko onà, koyaſe cinij, ù xivotù: Erbo ſmart cinij, dà oſtavimo ſfè, ſctò odnieti nemoxemo: à ù xivotù dàvaſe, ſctòſe moxe vxijvati: ter tkò obnocch putùye, imma ſfiechiu prid ſobom noſitti, dàſe prosfietlij puut, i viddi, kudſe putuye, i ſtúpa. I tolikoye razumno vmilla, beſiedditi S. Luçia Matteri sfoyoy, dàyu prighnu, dàyoy pridade pærcchiyu. Pocceyu onà barzo prodàvati, i razdarijvati vbogarom, potrebniem ſirtomahhom, i ſiromaſciçam.

Odgovòr prifiepi od Lemo ſinæ, illi almuſtva

Cúvſci tó diello Vlaſtelicciccch onij, komuyu bieſce matti obechialla; i prem dà ù pocétak,

vier-

vierrova on, dà prodavanye od dragoga kamenya, Biserra, i od ostàlieh mallo vriednieh stvarij immasce kúpiti koyugod bogattu basctinusa nisćta ne magne razumivsci istinu, i vzaznavsci, dáse sfé vbozziem diegliasce, i dà Lucia biesce Karstyanka: tadse varlo resærdi suprot gnoy: i propovidiyu Paskasiu Vladaocu, kako carovnicçu, viesćhiçu, inepriattegliççu od bogova Gospostva Rimskoga.

Vladavaç cijni, dàyu dovedù k'gnemu; nagovàrasceyu on gliubvenno, dà ostavvi tasctu vierru od kárstyana, i castij Boggovæ: alli nenayde on slabbost ù priyakomu sarcú sfetæ Dievicçæ. Pacekmu onà slobodno, i spametno odgovori, dà pràvo posfetillisćte, i Boggu xijvomu vgodno biesce, pohoditti vdoviçça, i sirotæ, i cegliad siromascku; i razgovorritti ih ù gnih xallostieh, i tùgah: tèr dàse oná biesce okolo toga posfetillisćta zabavgliala trij godisćta: dielecchi vbozziem onò, sctò immasce; i dàyoy nisćta druggo neostàyasce, razdíeliti, neggo samu sebe, koyu kako poklon xijvi, xegliasce, poklonitti, iprikàzati nà posfetillisćte Boggu viekuviecnomu. I govorecchiyoy Paskasio, dá ono biehu sni: i raskoscæ od karstyana, i rieci ispraznæ, koyæse neimahu govoritti gnemu, koyi darxásce stáru vierru, i zapoviedi od Imperatura, koyi hochiè, dàse castè bogove.

Liepi od-govor S. Luciæ Paskasiu.

Sfeta Lucia cudnovatom sminnostyu odgovorimu: Tij pazzijsc zapoviedi tvoyæ Gospodæ; à và obsluxùyem zakon, i zapoviedi moga: Tijse boyijsc Imperatùrà zemalskieh, à yá Imperatura nebeskoga: Ti nechiesc prigriesciti yednomu covieyu vmarlomu; à và

Vechiase' imma cinitti od Boga sçin na neggo od Gospodæ.

nèchiu, sagriesciti kraglin neumarlomu: Tij xtidisc, vgoditti tvomu Gosparu, à yà momu Stvoritteglìu: Tij sctò sçienijsc, dàye dobrò: à yà onò, sctò suudim dàse meni pristòyi: nemòyse trúditti, nimisliti, dàchiescme, mocchi tvoviemi riecima odvràtiti od gliubavi moga Gospodinna Isukarsta.

Sctòse imma cinnitti od blaga.

Rasærdise Vsioniek, i promienivsci onù parvu, i podvuhglivvu blagost ú rasarcbu, i vadovittost; opsova gardiemi tiecij sfetu Dievoyciçu; i pokátavu; kako ludu; i koya biesce rassúla blago Occinó pò zlù xivotovànyu. Nà tò odgovoti S. Dieviçça: Yàsam Occino blago ù tvatdo miesto sahranila; i vaxdasam marzilla nà oniezieh; koyi duscæ gùbè, ï osqvargnùyu, kakavsi tij; poklesne nagovàrasc, dà ostavvim Stvoritteglia moga, i pravogu viereñika Isukarsta, ter dà vcinijm prigliubodivstvo sà stvorenyem, klagnayucchise gnemu, i datxècchiga zà pravoga bogga, nebudducchi boog. Biexallasam yoscte xivotovanye oniexieh, koyi osquargnuyu telesà sfoyà, sliede slasti pùtenæ, i suxgni sfoyich pohotinstva neposcttennieh, vechiu sciennu cinè od kratka, i smardèchi nasladyenya, neggo od raskosca, i slastij pricistieh i viecnieh.

Mnoggo rieci tij immasc, recce Vsioniek: pristatrichie rieci, kadà doletè bicci: Nemoggu pristatti rieci Boxyæ, odgovori sfera Dieviçça, onezieth, koyisu pribivallisscte Duhasferoga, kakoño sfi onij, koyi cisto xijvu, i castéga, kakonoye razlo. Akòye takò, recce Suudaç, yàchiute cinitti, odvesti nà miesto od zlieh zéna, nekà tij izgùbijsc ondì Cistochiù, i pobighne od tebe tay Dusseti, koyi, kako tij govortisc;

tisc, tolikose dijci, bitti priategl oneziem, koyi gliube Cistochiù. Negubijse Cistochià, odgovori Sfeta Dievicça, nitise tielo gnúsi, neggo s'hochiom dtiscæ. I dàbi tij ù ſtukæ moyæ postavio tamian, i sillom ga cinío metnuti nà ogagn, zà vcinitti posfetillisete tvôyiem bogovom, Boog práui, koyibi tò viddio, porúgaobise tobom: takòti yosetè govoritim, da akò tij buddesc hotitti, osqvarnitti cistochiù inoyù, imattichiu nà nebesieh dvij korunnæ; yednù od Cistochiæ, à druggu, yerbosam sillovana bijla, bránecchi Cistocchiù: prendàse vzdam ù Bogga moga, dämise to nechie mocchi zgoditti.

Cistochià se negubij bezhotinya sfoga.

Zapoviddi Paskasio nayposli, dà budde sfetà Dievicça odvedéna ná onò miesto poghærdyeno, i napoctenno. Pokuppise velik puuk, i mládaça bludnieh, i neciſtieh, ſçienecchi istinom dàchieyu mocchi osramotitti. Stàvisce rukæ nàgnu, dàyu odvedù; alli cijni Boog (ò sillo Boxya?) dàyu meuzmóggu kténuti: takò, dà niedna silla od gliudij, ni od mnozzie volova inhokupno, koyich svezasce, dàyu poteghnu, nebisce dosti ikadar, zà krenutiyu iz miesta, gdì onà stásce.

Cuddo ptiveliko

V sionek onò, sctò biesce Boxya kreppost, tecce, dàye diello vràxye; i vierova, dàye onà carovnicça, i visctiça, i dàse takò brágnase od gnegovæ sillæ: yèrbo budducchi onà xenà slabba, i neyàka odolijvasce tolicçciem gliudem snáxniem, i yàhosniem, pacek yosctè roliççciem volovom, koyi sfi innokupno sà sfiemi snàgami gnili hotiahuyu krènuti, à nemoggahu: Cijni dozvatti villenijke, i carovnijke sfoyè, neka razumethu onæ cati, tèr ptem: dà oni mnog-

go s'gnih cariemi vraxyiemi naſtoyaſce, ſfe bij zà ludo.

Carqva-ye Boxya duſca ci-ſta.

Oſtà prihudi coviek zabuſcen, i iz van ſebé: rovijſce kakò Lav, viddecchiſe priddobiven od yed næ mlayahne Dievoyciçæ, koya k'gnemu obratyena, recce: Sctòſe pecalliſc, i xalloſtic? A kò poznaſc, dáſam yá Carqva Bogga xijvoga; vierruy; i akò yoſc iſtinito nevierruyeſc; cijni drugga kuſcanya, dokle tij poznadeſc iſtinu ovù. Nieſu ovò cari nè; nittiye vrag, koyi mené cinij nekretglivvu; neggoye Duhsfeti Boog xijvi ſfemogúcchi, koyi, yèrbo imma pribivalliſcte ú duſci moyóy, mòxemi datti ſnágu toliko veliku, dàme vas ſfiet nemòxe krénuti iz mieſta, gdì yá ſtozijm.

Pcrivoyyés S. Luçij okolo gnæ ogagn.

Mahnitti Vſioniek tadà cijni, dà ù okolo gnæ ſtavve darva, ſmolæ, i vlya, tèr ſfe tò da vxeggu nekà, onà takò ixgorij: à onà, kakò dàbi bijla ù frid rayskoga perivoya, ſtáſce veſſela, i mijrna, bez niednoga vvriedyenva, tèr pogannomu ſuudçu recce: Yáſam molilla moga Goſpodinna Iſukarſta, dàm i ogagn ovij nenauddi, i dà prodigli Muccenye moyè, nehàſe Karſtyanni vierni pokrijpe ú ſfoyoy vierri, i neboyéſe od tvoyieh múká: à dàſe nevierni poganni zaſtijde, i zabúſce, viddecchi, koliko mallo moggu ſuprot ſlugam Boxyiem.

Ragnena molli Bogga, i pripovijda puku.

Nemilli, i nevierni Sudaç zapoviddi, dà yoy ſe probodé vrát od yednæ pò drùghæ ſtránæ yedniem oſctriem macém, i budducchi ſmartno ràgnena B. Dievicça, cijni molitvu ſfè vrieme, koye hotti; i beſieddi, koliko hotti s'Karſtyanniem, koyi biehu ondí, govorecchi gnimdàſe obeſſelé, yerbochie bærzo Carqva vxijvati mijr; à Imperaturi, koyiyn progonne, izgubitti-

chié

chié Goſpoſtvo, i Ceſarſtvo. I kako Katanea Grad immaſce sfetu Agatu sfoyù ſeſtrù zà odvitniçu, i parciçu prid lijçem Boxyiem; onakòche onà bitti Odvitniçà od Sirakuſæ Grada sfoga, akòſe obràti nà vierru Iſukarſtoku.

A nekà viddi sfàk ſuud Boxyi pravedni ſuprot greſcnikom otvardni, tiem, i nepravedniem sùdçem; ſtoyécchi sféta Luçia okrúxena oggnẽ, i ragnena; i prolijvayucchi sfoyù karv priciſtu; i razgovarayucchi slatkoſtyu gliubvennom Karſtyanne, ù tò iſto vrieme vhittiſce Siciliani Paskaſia prihudoga, ſi verigami ſvézana, kako ſatariſitteglio od onæ Darxavvæ; ciniſce, dà onako svézan proge prid ocim sferæ Díeviççæ: à posli ù Rijmu obadyen, i oſſadyen, bij oſſúyen nà ſmart doſtoynu.

Bij Vſion iek odveden ù verigah ù Rijm.

Primivſci S. Luçia Prisfeto tielo Goſpodinovo od Redovnijká skroviro doneſſenò, pridda dúſcu sfoyù Boggu. Tielo gnæ bij vkoppano ù iſtomu grádu, gdiſu i danaſcgni dan dvij Carqvæ nà gnæ caſt ſagragenæ; yednà nà mieſtu gnæ muccenya; à drugga ù gradu. Stáloye ovo sfeto tielo ù Sirakuſi velè godiſcta, gdìye Goſpodin Boog gnæ Vierniem Caſtitteglìem darovo mnogghæ milloſti. Od onuda bij prineſſenò Carigrad; odkle ù posledgna vriemena bij odneſſenò ù Bnetke, gdiga veoma caſté, i pocijtayu dobri karſtyanni.

Stetogne tielo gdìye.

Prorokova S. Dieviçça, dà imahu hocchiom sfoyom oſtaviti vladanye od Goſpoſtva Dioklecian, i Maſſimian, i mallo posli zlom ſmarti vmrieti, kakò i bij. Darxánaye ova Priesfietla Dieviçça od ociyu Branitteg liça, takóſe i cinij gnę Prilikka, dà ù rúci noſſi nà yednòy plitiççi, illi golaru occi sfoyæ: Vzrok od toga nepijſceſe

ù gnæ

S.Luçia pomàga nemocch nieh od ociyu.

ù gnæ xivotù, ni magne, dàye onà ſama ſebi oçi izvaddila, zà oslobodittiſe od yednoga mladíchia napasnikæ, kakoſu gnekoyi napijſali. Ernieh ſe tò nahoddi napijſano ù Pratu Duhovnomu ù lib. 1. dec. 1. od dryggæ Dievicçæ Aleſſandrinskæ; niſcta nemagne ſfakki dan nemocchiniçi od ociyu, koviſe bogogliubno priporúce S. Luçiyi, primayu Goſpodinna Bogga milloſt, i zdravye, Priporucuymoſe dakè i mij céſto S. Dievicçi ne ſamo dànam brani occi od tiela; pacek yoſc vechie, dà nam iſproſſi duhovni, i viecni vijd od ociyu. Pijſce Ivan Ekio, dà S. Luçia, i S. Lovrinnaç brane cáſtitteglie ſfoye od oggnà. Slava Bogu.

XIVOT SFETÆ VITTORIÆ, i S. Anatoliæ Sestára, Dievicça, i Muccenica Rimskieh.

Nà 23. Decẽbra.

KAdà Decio Cesar xestocciem Progonstvom Carqvu Isukarstovu kògliasce, ù Rimu arvalaseye zà Vierru Karstyansku Victoria Dievoyciça izversnom liepotom vrésena, à ne magne izversniemi krepostiemi prisfietla. Ovà, (bivsci bijla vierrena zà Eugenia covieka plemenita) bij mogliena od Tita Aurelia, koyi xudyasce, vierritise zà Anatoliu gnæ sestrú, dàbi hotilla, nagovoritti istu sestrù, dàse zà gnega vierri i Pocce gnoy Virtoria napomegnivati xenidbæ sfetoga Patriarkæ Abramma, Isaka, i Yakoba, immenovà yoscte i Prorokæ sfetæ, koyisu

Beliedde sfietovnę od Vierenya,

bijli

bijli oxegneni: toli kę sfetæ m'addiççæ Yuditu, Esteru, i Annu: Dakè sestro moyà draga, recce nemoy tij htietti bogl ia bitti od sfieh gnih: moxesc i tij bitti sfeta premdà buddese vdàna; vierrise, mollimte, zà ovoga plemenita, ipristalla vlastelicichia, kogachiesc lasnò od poganstva nà vierru Karstyansku priobratiti. Ovæ besieddæ i mnogghæ ovakæ izrete Vittoria.

Spametà i licpi odgovor.

Odgori gnoy Anatolia, koya biesce vxexena gorùchiom gliubavi prema Angeoskomu Dievstvu, i sfeyer miscgliasce ò nebeskieh raskoscah punna Duhasfetoga: i recce ovako: Pravvo govorrisc sestro: dobròseye vdatti i casnosceye vierriti: i Gospodin Boog recce ù pocetku sfieta gliudem: Rastite, i vzmnoxitese, i napunnite zemgliu. Alliye tò recenò onada, kadà sfà zemglia biesce prazna bez gliudij: à sadà, budducchi bezbroyni pò sfietu gliudi, i xenæ, pokleye dòsco sijn Boxyi nà ovu zemgliu iz neba, dà covieka obàgliena ù poghibio i viecnu proppast zlobom gnegovvom podighne nà nebesá; Ovij sijn Boxyi veoma sadà vijka, Rastite ù Vierri: vzmnoxitese ù Karitadi, i napunnite nebesá: erseve priblixallo kraglievstvo nebesko. Dakèbi bogl le bijlo, Vittoria, dàse tij vcinijsc viereniça kraglia nebeskoga, neggo dà mene nagovárasc; dàse yá vierrim zà covieka vmarloga: Meyu oviemi, i ovaççiemi besieddami nayposli recce Anatolia: Yà ú istinu od onoga dnevi, ù koyi vriednost od vrèsa movieh razdielih Isukarstoviem vbozziem, ochiùtilasam gnekko meobicayno nasladyènye, i vesselye ù sarçu momu: i sctò sfakko cuddo nadhoddi, pocijvayucchi yednom yà obnocch viddieh mladichia yednoga prisfietla, i priliepa zlatnom krunnom

Zamiena sàtvar.

vre-

vresena, i obucena haglinom possutom rusami i draghiem kamènyem. Ovij priblaghiem poghledom, i vessèliem obrazzom priporùci meni veoma gliubexglivvo nadà sfæ stvari sfietovnæ prislavno Dievstvo: i reccemi, dà sfakkom pomgnom, i mudrostyu biexijm zanciçæ neciftieh nepriateglia vraggova, i dàse cúvam od gnih porayniеh privarà; Erbosu neizbroynæ, koyiemise oní vzsilluyu, dà nam vgrabbe Angeosko blago od Dievitva. Pridobisce ovi sfeti razgovori, i Angeoska diella sestrina Vittoriu: odmetnu onà tutako sfe v resse, zlatò, srebrò, i gospoçkæ haglienæ: razprodàva sfè, i razdarijva sfù çijnu od sfega vbozziem.

Vzaznavsci sfà ova gnih diella Eugenio, i Aurelio bijsnom rasarcbom vxexeni i dopusctenyem Deçia Cesarra odvedosce na sfoyç basctinæ sfetæ Dieviççæ, gdì gnih sfaççiemi napastiemi, i blaghiemi besieddami nastoyasce, dà bi ih kakogod prighnuli nà sfoyè pohotinstvo. A onæ Duhomsfetiẽ pokriepglienæ, icudnovatom hrabrostyu prietgne gnih, i razbludnæ besieddæ yednako nesçiemisce, i pomarzisce, stoyecchi ù temeglittoy Dievicanskoy odluçç', i gliubavi.

Obrachie na Vittoria obiasceesèt Dievoyci ca.

Sfæ ovæ stvati cudnovato pokriepglivahu satçe sfetieh Dievìçá, takò dá Vittoria ná obgliubglienye od Dievstva obráti scesdesèt Dievoyçiça, koyæ s'gnom dan i nocch sfetæ Piesni, i salme nà slavu Isukarstovu pievvahu. Pijsaliscu yednì, dàve Vittoria sfoyiem molitvami straschoga zmàya vbilla, koyi velickæ scetræ sfemu puku ù okolo cignasce.

Poslí toga Eugenio nemoggucchivu niekakore nà vdadbu pritéghnuti, zapoviddi Giulianu nayvechiemu poganskich boggova castitte-

gliu

gliu nà Kampidogliu, dà poſcglie kogagodir, dà vmorri gorkom ſmarti Vittoriu. Poslan bij Taliarko razboyniek, koyi nemillom ſillom macem probode parſij ſfetoy Dievoyciçi, i prolivſci gnæ priciſtu karu, kako zà yednù igrù, otvori gnoy puut ſpaſſenya viecnoga, i neumarloga xivotà. Alli tò prolitye od ſfetæ karvi neproge takò bez Boxyæ osfetæ; Erbo karvnicka tutakò pò ſfoy putti pokri prigarda gubba, i nàkõ ſceſt dána izgrizzen od xij vieh çervij kako otrovan i bijſan pàs puknu. A duſca priblaxena ſfetæ Vittoriæ vzijde nà nebesà s'Angelieni, gdì primi iz ruka boxanſtvennieh ſfoga Vierenika Iſukarſta viecnæ krunnç, i Vience od Muccenſtva, i od Dievſtva, koyeye onà velè vecchie gliúbila, neggo ſfæ raskoſcæ, i bogaçtva ſfietovna.

Muccenſtvo, i ſmart.

Sferhu ſfetæ Anatoliæ vpijſanu nenahoddimo; nicta nemagne immamo ſumgniti, dàſu i gnu prokleti poganni radi vierræ Iſukarſtovæ prie gladom zaedno s'Vittoriom morilli; pò tom toga ſmartyu pogubilli, nekàbi i onà ù Rayyu vxijvala viecnu slavvu.

Pijſaliſu od ovieh ſfetiça Adone ù Martirologiu, frà Lovrinnaç Surio, i Kardinò Baronio ù Annalieh nà 233. Godiſcte Goſpodinnovo.

va Bogu.

X I V O T

SFETÆ ANASTASIÆ Dieviccæ, i Mucceniçæ Vladikæ Rimskæ.

Nà 25. Decébra

DViesu bijlæ Prisfietlæ Anastasiæ, od koyich vspomenu slavnu cinij, i sfetkuye sfeta Carqva, obbæ duij Rimskæ vladikkæ, Plemenitæ, i Mucceniçæ Isukarstovæ. Parvaye ù Martirologiu Rimskomu zvána Staria; erboye prie muccena bijla: Drùgga Mlaya koyà posli mukku tarpi. Staria, budducchise Dumna obukla, i obgliubila xivot izversnij, kako pijsce Metafraste, bij naucenà ù sfaççieh kreppostieh od sfetæ Sofiæ Dumnæ. Ovà bij vhichiena ú vricme Valeriana Cesarra Progonitteglia karstyànskoga, pò naredbi Proba vladaoça: yosctè bij verigami

sveza-

Mukkæ S. Anastasiæ vtar.e

svezana, zauscàvana, eggnem mucçena, i bicci-
mi izruxena: nemilli kaivni çi odrezasce gnoy
Djevicanskæ sisse, izkidaesce nohte: izbisce zu-
be; rukæ i noggbæ odsiekkosce: i tako nà nebbo
dusca guç slavna odleti Dievicça, i Muccenicça,
vrèsena tolicçiemi, i toliko vriedniemi biserri-
ma, i draghiem kamenyem, koliko gnoy mùkà
izdávasce. Bij dan od gnæ Muccenya nà 28. dva-
es i osmà Oktubra Miesseça pò Isukarstovu Po-
rogenyu 262. dviesti sceesdesèt i duha godisca.

Rodtina S. Anastasiæ Mlà-yæ.

Drugga, i Mlaya Anastasie, od kov' mucen-
ye sfetkuyese na 25. Decembra. (Dan Priveselli od Boxichia.) Bij ovà kechi Pretestata ple-
menita Vlastellina Rimskoga, premdá pogan-
nina: Matti gnæ bij Karstyanka: Sfeti Krisо-
gon Muccenik nauciove gnu sfetæ vierræ Nauk
Karstyanski. Sillom bij onà viencana zà Publia
Vlastelinna od' nayplemenitivieh, i nayglavnij-
vieh. Ovij biesce co viek sardst, i nemio, i veo-
ma prighnut nà castenye poganskieh krijvieh
boggova. Takò on zlò hriasce sfetu Anastasiu;
et biesce karstyanka, i sfever nastovasce ná do-
bra diella; pomágasce sfetç Muccenike, koyi bie-
hu zatvorreni ú tamnicçah, i mucceni radi vier-
ræ Isukarstovæ ù vrieme prixestokoga progon-
stva Cessárá nemillieh Diokleçiana, i Massi-
miana.

Publio mux gnæ morij gnu gladom

Metafrasto pisce, dàve zacuvala sfeta Ana-
stasia, illi Stoscia. Divstvo sfoye, i dà Publio gnç
mux nie ikadar k' gnoy pristúpio, kakò onà sa-
ma pisce sfetomu krisogonu; neggoyuve veo-
ma muccio, i marzio radi sfetæ vierræ: Zatvor-
renuyu darxàsce ù yednoy kamari kuchiæ sfo-
yæ; davàsce yoy mirrõ yesti, nekàbi, baixe vmar-
la, i tolikoyu xestokòmoràsce, dà bij vstillovana

napij-

napijsati dvij kgnigghæ sfetomu krizogonu, koyi biesce zatvorrē onich dáná ú yednoy Rimskoy tamniççi radi S. vierræ. Odgovori gnoy on dviemi drughiemi kgniggami; razgovorise onà gnimi, pokriepi, i vtisci, dà vsterpglivvo pritarpij muccenye, Nayvecchi vzrok, radi kogayu biesce zatvorio Publio, bioye, er onà sluxasce sfetiem Muccenikom: pò tamniççah hoyasce onà, gdi onij biehu zatvoreni, premda ne sama, neggo s'druzziemi plemeniriemi, i bogoglibniemi vladikami, voddecchi slughæ sobom: liecahu ovæ gnih rannæ; vmijvahuim nogghæ; cisehiahu glàvu: kossæ ostrizahu: ghnoy iz ràná otirau i niedno diello od millosardya, i ponixenstva ncostavgliahu radi gliubavi Isukarstovæ.

Diellumi llosardna sfè tieh Vladika.

V ovo isto dobba posla Diokleçian Cesàr mu xa gnæ Publia zà Poklisara kragliu od Persiæ, koyi obhoddecchi ostavvi Anastasiu ù istoy tamniçci s'tom odlukom, dàchieyu smarti vmoritti, kàdàse vrati iz Persiæ. Alli sudom Boxyiem razbolise on putem, i vmri: takò plati smartyu vriemenitrom, i viekuviecnom sarditru nemillos, i muccenya nepravedna vcignena suprotsfetoy Dieviççi. Ostà onà slobodna, i gospoyà od sebe, i od sfoga blàga: sfé razdieli nà sluxbu, i hrànu od vbozzieh; à navlasc od sfetieh Muccenika, i spoviednijka od S. Vierræ, kako biesce Gospodinnu Boggu obechialla. Bij zamierna; i cudnovata stvar gledati sarcannu, i gorùchiu gliubav, kom ovà sfeta Dieviçça, i Vdoviçça sluxasce sfetiem Muccenikom, kako yednà priprosta sluxbeniça.

Sùd Boxyi.

Zabavgliascese onà sfud oviemi millosardniemi diellima, radi koyieh Gospodin Isukarst, Sfèta diel koyiyu biesce oslobodio od muxa, horri gnoy lovanya.

plàtu

plàtu datti. Ottiſcla bieſce iz Rijma grada ſfoga ù Aqvilegiu grad plemenit ù Friulu, gdiſe nahoyaſce nemilli Diokleçian Cesàr: náge onà punnæ tamniççæ ſfetieh Muccenika, i tolikko biehu punnæ, dà prihud, Diokleçian raſarcen zapoviddi ſfieh koliççieh ſmartima razliççiemi pobitti. Tù bij yednú zocch mnoxtvo neizbroyno poklano, i vbieno od nemillieh slúgà gnegovieh takò, dà zautra dan nage S. Dieviçça praznæ tamniççæ; i vzaznávſci vzrok pocce placati grozniemi ſuzama, i xenskiem yaukanyem napunni ſfæ tamniççæ. Dotarcaſce caſſom ſtraxánni, i odvedòſce gnu ú dvor k'Floru Vladaoçu od Dalmaçiæ. Ovi prem dáyu hotiaſce vbitti:

Poganni vhittiſce gnu.

niſcta nemagne hatinſtvo ſarça ſfoga vzdarxa; erbo znáſce, dà nebieſte dopùſcteno, muccciti mladiççæ od rodda plemenita; poslayu Ceſarru. A on cinécchi vechiu ſçiennu od blaga; neggo od ſfovieh boggova caſti: Gdiye, recce, zlato? gdili blàgo, i prater Oçà tvoga covieka prisfietla, i velikoga caſtitteglia boggova naſcieh? Odgovorimu ſfeta Anaſtaſin: Dàbih yà yòſc, ſfetogod zlata imalla, koyi nbih mogla pomàgatti slughæ Iſukarſtove ebih ú iſtinu tebi mene pridálati à ſadàmi niſcta neoſtayucchi, erſam ſfé blago moyè razdielila, kakoſe priſtoyaſce, hochiu darovatti i ovò tielo moyè, i xivòt moy momu Goſpodinnu Iſukarſtu.

Zaſtijdiſe Diokleçian, cuvſci ovæ beſieddæ, i boyèchiſe, dà krepoſti tolikom, i mudroſti izvçtſnom gnega nepridobudde S. Dieviçça, zapoviddi Floru, dàyu od ſfega on iskùſſi. Ovij blaghieni riecijm zà lúdo gnu napaſtovavſci, priddayu Poglavviçi Velikomu poganskich nepopova, yedàbiyu on vuhvoſti ſfoyom nà pohanſtvo prirratio.

vràtio. Vccini on sfæ, sctò moggasce', i sctòga Otàç gnegov dyavao vcàsce: prikàza gnoy bla- go velikko, liepæ pratexi, vréssenæ haglinæ, sfiç- tlosti d:ágoga kamenya, posteglræ poslàchienæ, i takovvæ stvari, igræ mahnittieh gliudij sfietovnich: à onà nisćta sfè;tæ tasćtinæ nehayasce. Promjeni tadá obraz Vulpian (tò biesce gnegovo Latinsko imme, kòse nasćki tumacci, Lijsàç) pocceyoy prietiti offtriemi maccini, tesççiemi veriggami, biccima tvarditmi, lúcem vxexeniem yrielliemi kotliema, gvozdenniemi grebbeniemi i inniem stratcniem oruxyem, yedàbiyu takò pristrascio, i prighnuo nà hotinstvo sfoyè. Smiàscese onà od sfich tich gnegovich vuhvostij, blaznostij, i ludieh prietgna: à on cuddecchise od gnæ tolikkæ krepposti, i vriednosti, odmaknù dò trettoga dnevi iskussenye od gnæ krivinæ. Reccemu onà, nemoggucchi tarpitti prodiglienye od muccenya: Sctò prodigliuyesc dò trij dnij? Etto procijni, dàsu trij dnij prosćli? Cini sadà, sctò mislisc vcinitti tada? Yà sctó sadà govorrim, tò istochiu i ondà hotitti, i besiedditi? Nisćta nemagne vffavucchi prihudi Vulpian s'vriemenom pridobittivu, priddayu xenám gniekoviem sfoyiem priatecgliççam, nekàyu onç xenskiem besieddenyem, i gliubvenniemi himbami, primàme, i tvardo sarçe gnæ omçhcàyu. A S. Anastasia sfè tò vrieme neblaguyucchi nisćta, ni piyucchi meu ludiemi xenshiemi treskami, pomoćch prosćasce od Gospodinna Isukarsta, brinnecchise sàmo, dàbi neizgubilla krunnu od S. Mukkæ. Cuvsći Vulpian tretti dan gnæ sarcannu, i temeglittu odluku, razyiedyen, i kako mahnit potarcà nà miesto, gdi onà biesce, i hotecchiyu hudiem, i nepoctenniem niekiem

Napatti poganskæ.

Sarçe priyako S. Diviççæ.

nacin-

Vlpian hudi porazom Boxyom ostà vbiẽ.

naccinnom (opàçiem bogovom sfoyiem vgodniem) vhvattiti, boxanstvennom pòrazom ostà sliep, i varlom bollestyu muccen; pocce siromàh ù tminnah trèstise: Niti velè posli privarliemi mukkami probodén smardèchiu duscu sfoyù necistiem vragovom, koyi biehu sfoyi bogovi, pridda; ná mukkæ viecnæ ossuyenu od sfemoguchiega Bogga.

Floroiscte blago.

Opeta dakle Vladavaç Floro cijni k'sebi dovesti S. Anastàsiu, i veoma hrepostyu velikom xegliasce, dàbi kako moggao posfoitti, i vzèti gnæ blago: Budducchi dá vami Karstiannom, recce on, zapovieda vasc Isukarst, dà niednu sçiennu necinijte od zlata, ni od blaga, daruy menni, Anastasia, zlato, i blago, koye immasc; i Occinu pratex, i bascttinæ muxa tvoga, nekà slobodnijye vzmòxesc, slùxiti Boggu tvomu: Odgovori oná; Tascttinaye, recce, tebi bogattu covieku, darijvati vbogarsku pratex, kàye vecchà razdijgliena siromahhom, i siromascicam.

S. Teodota hráni S. Anastasiu nebeskom yestoyskó.

Rasardivscise Floro, cijnivu, metnuti ù strahovittu tamnicçu, nekàbi ù gnoy od gládà vmarla; gdi budducchi trideset dàná stála zatvorrena bez zemalskæ yestoyskæ, hrágnenabij nebéskom. Biesce niekoliko dàná prie odletila nà nebbo sfèta Teodota Mucceniça Nicenska plemenita Vladika priattegliçça Sfetæ Anastasiæ, i Drugariçça gnæ ù Sluxbi, koyusu zaedno cinillæ sfetiem Muccenikom ú tamnicçah zatvoreniem. Cndnovotasatvar, ovà Blaxena Teodota, sfe ove tries dànà donoscasce sfetoy Anastasij ù tamnicçu nebeskæ yestoyskæ, veoma gliubexglivo razgovarayucchiyu, i otàina Boxya od Blaxenieh ocittuyucchiyoy.

Dovarscivscise tries dànà, Vladavaç prihudi

za-

zacuddiſe,kádàmu rekóſce slughe, dàye xijva, zdravva, i veſſela. Tutako zapoviddi,dàyu privèxu k'yednomu darvu, i dàſe okolo gnæ ogagn vxexe, neká takò izgorij :allimocch Iſukarſtova neda ohgnù, dà yoy nauddi,nekrenuvſciſe onà iz ſrid oggnà,doklèſe neobràtiſce(viddecchitò cuddo)ſto i dvadeſſet glivdij nà,sfetu viéru, kako pijſce Surio. Mallo poslie tihho, i mirno, priporucuyucchiſe Goſpodinnu Iſukarſtu, tielom zdravva Duſca gnæ, i pametyu veſſela od leti nà nebesà slovo dobitniça.

Metnuta nà ogagn xiuć,i obrati nà S. vieru ſtoo i dvadeſet Poganna

A Otàç Pettar Ribadiniera drugakoye napijſao sfærhu od mukkæ;i xivotà gnæ govorecchi, dàyu recenni Floro cijni vkærçatti nà yednò drievo s'dvieſtij i ſedamdeſet Karſtyana gliudij,i xéna (V'ſvardo; i Adon pijſaliſu, dà ih bij ſeddam ſtottina)nekabiſe pò ſried morra potopilli: Alli (Goſpodin Boog vladayucchi ono drievo dò Palmariæ Otokka(zdravvi sfi izijdoſce nà kray, gdí poslie ſvezana S. Anaſtaſia k'yednomu kòçu bij oggnem vmorrena.

Tielo gnæ sfeto vzze mùce yednà plemenita Goſpoyà Pollonia immenom, i ve chiekrat çelijvayucchiga gliubvenno pomà za miriſniemi pomaſtijmi,i zàvijto priciſtimi linçuliemi, vkopága ù sfomu vartu pri kucchi sfoyoy, gdì onà mallo posli ſagradi nà imme gnæ Carqvu. Bij gnæ muccenye ú godiſcte Iſukarſtovo. 303. triſta; i tretto: Slavnaye bijla ú Rimi ova B. Anaſtaſia,i nà gnæ caſt ſagrayena yeſt yednà Carqva liepa s'Titulom od Kardinala i danaſcgni dan.

Nahoddiſe gnæ tielo sfeto ù Zadru Gradu glavnomu od Dalmaçiæ, gdìmuyè ſagrayena yednà Priliepa,i velika Carqva Arhibiskupat, ivzagnu Goſpodska Polacca Arhihiskupova.

V zadruye tielo S. Anaſtaſiç

Pocí-

Pocitavu Zadrani velikom caſtiju, i poſctovanvem sfetu ovu, i Prisfiemlu Dieviçcu, Vdoviçcu, i Mucceniçu Iſukarſtovu Anaſtaſiu, koyàye zaedno sà sfetiemi Scimunom Prorokom, Krizogonom, i Zoilom Mucceniçimi cudnovato Grad Zadar mnokrat od nepriatelskieh vòyskà obránila, raſtiravſci ih otáynom ſillom: Yeréſe nahodde ù iſtomu Gradu, i ovieh sfetieh telesá; à sfetoga Scimuna tielo viddiſe sfè liepo Cielo, i neoſqvargneno nà kon toliko ſtottina godiſcta pò ſmarti ù Carqvi nà caſt gnegovu, ſagrayenoy.

Razloxitoyè, dà yà pripijſcem ovdi i onæ kgnighæ, kovæ S. Anaſtaſia pijſala yeſt sfetomu Mucceniku Krizogonu, i onæ, koyæ yeſt gnoy on odpijſao, od koyieh vá veliku ſçiennu cinijm, budducchi tieci toliçcieh sfétaça.

Liepa k'gniga S. Anaſtaſiæ.

Sfetomu Spovriedniku od vierræ Iſukarſtovæ Krijogonu Anaſtaſia.

PRem dàye bio Otàç moy Roditteglpoganin, Fauſta (druzzi velè Flavia) moyà Matti bij karſtyanka, i xenà priciſta xivotà, koya mene ù dietinſtvu rcijni, karſtitu, i pò gnè ſmarti bijla ſam viencana zà yednoga covieka nemilla, yadovitta, i poganna, druxbu; i odar od koga yá ſam biexala pò millofardyu Boxyemu, govorecchi, dà ſam nezdravva. Naſtoyim dan i nocch, mollecchi Iſukarſta, i sliedecchi sfeta poſtupaya gr egova. Ovij yadovitti cavick xertucchi moyù parcchiyu, i Ocinſtvo, koyiem ſe dijci, xijvotuyucchi s'glindmi zlocinicieyni, i poganniemi: Sçieni menes dà ſam viſctica, i poganna, i darxijme ù toliko xeſtokoy tamniçci, dà mislim, ù gnoy izgubitti xivòt; yerè zà izgubittiga, drug-

gom

gomi neoſtàye, neggo dà duh izdahnem. I prem damiye prislatka ſtvar, izgubitti xivòt radi Isukarſta; niſcta nemagné veomamiye xao, dàſe moyà prà tex, koyu yà bich poklonilla sfù Boggu, tratti ù ghnuſſobah, i nà sluxbu od pogannieh nebogova.

Xivot zà Isukarſta izgubitti slatka ſtvar.

Zàtò te mollim, slugo Boxyi, dà tij. molliſc Goſpodinna Isukarſta, dà illi dade xivòt ovomu coviècku, akòſe hochie ſpoznatti, i obrátiti k'gnemu illi dàga dighne iz ſegáy sfieta, akòchie xijvoto vatti ù ovoy tvárdoſti, i otvardnutyu: yèrmuchie boglie bitti, izgubit xivòt, neggo neiſpoviedati Isukarſta ſijna Boxyega Boggæ, i mucciti oniezieh, koyiga iſpoviedayu. Yà obechiàvam Sfemoguchiemu Boggu, akòſe viddim ikadar slobodna od ovæ tisknochiæ, i pecalli, dàchiuſe sfa obràtiti nà sluxbu Boxyu, kakoye bijla obicay moyà, pomàgayu cchi ù potrebah sfete Spoviednijke od Vierræ. Boog huddi s'tobõ coviecze Boxyi, i darxi ſpomenu od mene.

zaviet Bogu ù progonſtva.

Prijmi sfeti krisogon ovu kgnigu ú tammniççi, i s'mnozziemi sfetiemi inokupno vccini molitvu Goſpodinnu zà sfetu Dieviççu, i odgovori gnoy nà ovij nacin.

Liepa kgniga s. krizogona zà pritarpitti progonſtvo veſſelo.

Krisogon Anaſtaſij.

PO ſried pecallij ſegay Sfieta, ù koyiehſe tij topijſe, znay iſtinito Goſpoyo, dàchiete Boog pomocchi, i proghnattichie yednom beſieddom ù dubinu Dyavla, koyite mucci, i progonni. Immay' vſtarpglienye ù ſried od nevoglia; iſçieni, dàſi pò ſried morra lúpana od varlich vallova, i viettara, tèr vffay, dàchie docchi nà iſte vallove Isukarſt, oslobodittichiete

od

od gnih : i ravijkni s'Daviddom Prorokom govorecchi : Sctòsi xallosna dusco moyà, i zàsctose smucchiuyesc? Vffay ù Bogga, koyi prem dàtevarlò kùsca, i pecalli, ne ostaye zà tò, bitti onspassenye tvoyè. Misli, Gospoyo, dàti hochie dàti Boog dobrà nebeska ; pokleti vxijma ova zemalska. Nesmuchiuyse, nittise túxi ; yerbo xijvucchi tij dobrò, postavglienasi ù tolikæ pecalli; Boog te kusca; à nevarra: Coviek varrà; i tkò se ù covieka vzdáva, i ù gnega postavglia vffanye sfoyè poklet yest ; à tkò ù Bogga postavglia vffanye, onye blagossovglien. Biexi s'velikò pomgnom, i hitrosti grieh sfakki, i xellij; bitti vtiscena od Bogga, zapoviedi koga tij obsluxuyesc, i pazzisc. Yer kadà tij naymagne buddesc misliti, Boog chiete vtisciti: i posli tmijna od nocchi, poslatchieti vessel u sfietlost od Sunça; i posli zijmę tughglivæ doytichie sladdost od Prolitya : i zà varliemi Vietriemi razvedtitichiese nebbo ; nekà tij vzmóxesc, pomocchi, i dobrò cinitti onceziem, koyi tarpé progonstva radi Isukarsta, i pomáguyucchi i ù potrebah vriemenittieh, tèr takò ih cinècchi primitti od Gospodinna viekuviecnu plátu. Boog buddi s'tobom, i molì zà mene.

Ostà ovom kgnigom veoma vtiscena S. Dieviçça, takò dà od onada nastoyasce imatti toliko vstarpglienye ù sfoyieh suprotivah, kolikæ prie biehu tuxbæ, koyæ nà sfoga nemilloga múxa cignásce. Vzmnoxiscese gnæ progonstva tiem nacinnom, dà yoyse nedàvasce sfaki dan drugga yestoyska, neggo od obicaynoga hgliebba cetvarti dielak; i sçienecchi onà, dàse vechie priblijxasce sfærha od gnæ xivotà, pijsa druggu kgnigu ovako.

Blaxe-

Blaxenomu Muceniku, i Spoviedniku od vierrę Isukarstovæ Krisogomu Anastasia.

Drugga Kgniga S. Anastasiæ.

SFærha od movieh dánà yest blijzu: moli Bogga, da prijmi dussu moyù, kadàse dieli iz tiela: poklè radi gnegovæ gliubavi tarpijm mukkę, koyęchieti stariça rieti, iz rùka od koyę ovu gnigu primittichiesc.

Odgovori gnoy, Sfeti Muccenik ovako.

Krisogon Anastasij.

Odgovor S. krisogona nà kri gu S. Anastasiæ.

PRie sfietlosti iddu tminnæ; i posli nemocchi povrachiase zdravye; i xivotse obechiava pò smarti. Sfæ suprotivæ, i srecchnosti od ovoga xivotà dospivayu, i immayu sfarhu, nekà ni pecalleni, ni tuxni izgubè vffanye; ni vesselli, ni mijrni vzohollèse. Sfi yedrimo pò istomu morru; i nasca telesàsu, kako broddovi, koyi pò morskieh vallovieh putùyu: à dussa ye, kako timuni ri, koyi ih vladayu. Nisćta nemagne koyigod od ovieh broddova tolikosu tvardi, i takosu dobro sagrayeni, dà razbijyayu vallove, i prikognih prohodde bez niednæ sćtettæ: à koyigodsu toliko slabbi, i neyaçi, dàsù sfakki càs nà poghibili.

Vtiescise slugo Boxya, yerbo tvoyè putovanye, premdàye bijlo meyu varliemi vietriemi, immatichie srecchnu, i blaxęnu sfærhu; i vliezti chiesc ù porat xudvenni s'korunnom od Muccenya, vxijvayucchi Isukarsta viekom.

Ovæ kgnighæsu sfetæ Anastasiæ, i S. Krisogona, koyæsu vpijsanæ od Nicefora, od Svida, i od Adona vriednieh pijsaoça. Slava Bogu.

Sfærha od xivota sfetieh Dievviçça.